कृष्णयजुर्वेद: तैत्तिरीय संहिता क्रमपाठः

।। ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ।। ।। हरिः ॐ ।। ।। अथ तैत्तिरीय संहिता ।।

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

वा॒यव्य॑ः श्वेतं । श्वेतमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ भूति॑कामः । भूति॑कामो वा॒युः । भूति॑काम॒ इति॒ भूति॑-काम॒ः । वा॒युर्वै । वै क्षेपि॑ष्ठा । क्षेपि॑ष्ठा दे॒वता॑ । दे॒वता॑ वा॒युं । वा॒युमे॒व । ए॒व स्वेन॑ । स्वेन॑ भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व । ए॒वैन॑ं । ए॒न॒ं भूति॑ं । भूति॑ं गमयति । ग॒म॒य॒ति॒ भव॑ति । भव॑त्येव । ए॒वाति॑क्षिप्रा । अति॑क्षिप्रा दे॒वता॑ । अति॑क्षिप्रेत्यति॑-क्षिप्रा । दे॒वतेति॑ । इत्या॑हुः । आ॒हु॒स्सा । सैन॑ं । ए॒न॒मी॒श्वरा । ई॒श्व॒रा प्र॒दह॑ः । प्र॒दह॒ इति॑ । प्र॒दह॒ इति॑ प्र- दह॑ः । इत्ये॒तम् । ए॒तमे॒व । ए॒व सं॑तं॒ । सं॑तं॑ वा॒यवै॑ । वा॒यवै॑ नि॒युब्ब॑ते । नि॒युब्ब॑त॒ आ । नि॒युब्ब॑त॒ इति॑ नि-युब्ब॑ते । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ नि॒युत् । नि॒युद्वै । नि॒युदिति॑ नि-युत् । वा अ॑स्य । अ॒स्य॒ धृति॑ः । धृति॑र्धृ॒तः । धृ॒त ए॒व । ए॒व भूति॑ं । भूति॒मुप॑ । उपै॑ति । ए॒त्यप्र॑दाहाय । अप्र॑दाहाय॒ भव॑ति । अप्र॑दाहा॒येत्यप्र॑-दा॒हा॒य । भव॑त्येव । ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

ए॒व वा॒यवै॑ । वा॒यवै॑ नि॒युब्ब॑ते । नि॒युब्ब॑त आ । नि॒युब्ब॑त॒ इति॑ नि-युब्ब॑ते । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ ग्राम॑कामः । ग्राम॑कामो वा॒युः । ग्राम॑काम॒ इति॒ ग्राम॑-काम॒ः । वा॒युर्वै । वा इ॒माः । इ॒माः प्र॒जाः । प्र॒जा न॑स्यो॒ताः । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । न॒स्यो॒ता ने॑नीयते । न॒स्यो॒ता इति॑ नसि-ओ॒ताः । ने॒नी॒य॒ते वा॒युम् । वा॒युमे॒व । ए॒व नि॒युब्ब॑तं । नि॒युब्ब॑त॒ः स्वेन॑ ।

नियुब्ंतमितिं नि-युब्ंतम् । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मे प्रजाः । प्रजा नंस्योताः । प्रजा इतिं प्र-जाः । नस्योता नि । नस्योता इतिं नसि -ओताः । नियंच्छति । यच्छति ग्रामी । ग्राम्येंव । एव भंवति । भवति नियुब्ंते । नियुब्ंते भवति । नियुब्ंत इतिं नि-युब्ंते । भवति ध्रुवाः । ध्रुवा एव । एवास्मैं । अस्मा अनंपगाः । अनंपगाः करोति । अनंपगा इत्यनंप-गाः । करोति वायवैं । वायवें नियुब्ंते । नियुब्ंत आ । नियुब्ंत इतिं नि-युब्ंते । आ लभेंत । लभेत प्रजाकांमः । प्रजाकांमः प्राणः । प्रजाकांम इतिं प्रजा-कामः । प्राणो वै । प्राण इतिं प्र-अनः । वै वायुः । वायुरंपानः । अपानो नियुत् । अपान इत्यंप-अनः । नियुत्प्रांणापानौ । नियुदितिं नि-युत् । ंणापानौ खलु । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । खलु वै । वा एतस्यं । एतस्यं प्रजायाः । प्रजाया अपं । प्रजाया इतिं प्र-जायाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अपं क्रामतः । क्रामतो यः । योऽलंम् । अलं प्रजायैं । प्रजाये सन् । प्रजाया इतिं प्र-जायैं । सन्प्रजां । प्रजां न । प्रजामितिं प्र-जाम् । न विंदतैं । विंदतें वायुम् । वायुमेव । एव नियुब्ंतं । नियुब्ंतः स्वेनं । नियुब्ंतमितिं नि-युब्ंतम् । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मे प्राणापानाभ्याँ । प्राणापानाभ्याँ प्रजां । प्राणापानाभ्यामितिं प्राण-अपानाभ्याँ । प्रजां प्र । प्रजामितिं प्र-जाम् । प्र जंनयति । जनयति विंदतैं । विंदतैं प्रजां । प्रजां वायवैं । प्रजामितिं प्र-जाम् । वायवें नियुब्ंते । नियुब्ंत आ । नियुब्ंत इतिं नि-युब्ंते । आ लंभेत । लभेत ज्योगांमयावी । ज्योगांमयावी प्राणः । ज्योगांमयावीति ज्योक्-आमयावी । प्राणो वै । प्राण इतिं प्र-अनः । वै वायुः । वायुरंपानः । अपानो नियुत् । अपान इत्यंप-अनः । नियुत्प्रांणापानौ । नियुदितिं नि-युत् । प्राणापानौ खलु । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । खलु वै । वा एतस्मांत् । एतस्मादपं । अपं

क्रामतः । क्रामतो यस्य । यस्य ज्योक् । ज्योगामयति । आमयति वायुम् । वायुमेव । एव नियुव॑तं । नियुव॑तꣳ स्वेन । नियुव॑तमिति नि-युव॑तं । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप॑ धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्प्राणापानौ । प्राणापानौ द॑धाति । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । दधात्युत । उत यदि॑ । यदीतासुः । इतासुर्भवति । इतासुरितीत-असुः । भवति जीव॑ति । जीव॑त्येव । एव प्रजाप॑तिः । प्रजाप॑तिर्वै । प्रजाप॑तिरिति प्रजा-पतिः । वा इदं । इदमेक॑ः । एक॑ आसीत् । आसीत्सः । सोकामयत । अकामयत प्रजाः । प्रजाः पशून् । प्रजा इति॑ प्र-जाः । पशून्थ्सृ॑जेय । सृजेयेति॑ । इति सः । स आत्मन॑ः । आत्मनो वपाम् । वपामुत् । उद॑खि॒दत् । अखि॒दत्तां । तामग्नौ । अग्नौ प्र । प्रागृ॑ह्णात् । अगृह्णात्ततः । ततोजः । अजस्तूपरः । तूपरस्सं । सम॑भवत् । अभवत्तं । तꣳ॑ स्वायै॑ । स्वायै॑ देवता॑यै । देवता॑१॑ꣳ१ आ । आ ल॑भत । अल॒भत ततः॑ । ततो वै । वै सः । स प्रजाः । प्रजाः पशून् । प्रजा इति॑ प्र-जाः । पशून॑सृजत । असृजत यः । यः प्रजाका॑मः । प्रजाका॑मः पशुका॑मः । प्रजाका॑म इति॑ प्रजा-काम॑ः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। पशुका॑मः स्यात् । पशुका॑म इति॑ पशु-काम॑ः । स्यात्सः । स एतं । एतं प्रा॑जा- पत्यं । प्राजापत्यमजं । प्राजापत्यमिति॑ प्राजा-पत्यं । अजं तूपरं । तूपर-मा । आ ल॑भेत । ल॒भेत॒ प्रजाप॑तिं । प्रजाप॑तिमेव । प्रजाप॑तिमिति॑ प्रजा-पति॑ं । एव स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधेयेन । भागधेयेनोप॑ । भागधेयेनेति॑ भाग-धेयेन । उप॑ धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै॑ । अस्मै॒ प्रजां । प्रजां पशून् । प्रजामिति॑ प्र-जाम् । पशून्प्र । प्र ज॑नयति । ज॒नय॒ति॒ यत् । यच्छ्रु॑श्रुणः

। श्मश्रुणस्तत् । तत्पुरुषाणां । पुरुषाणाꣳ रूपम् । रूपं यत् । यत्तूपरः । तूपरस्तत् । तदश्वानां । अश्वानां यत् । यदन्यतोदन्न् । अन्यतोदन्तत् । अन्यतोदन्नित्यन्यतः-दन्न् । तद्गवाँ । गवां यत् । यदव्याँः । अव्या इव । इव शफाः । शफास्तत् । तदवीनां । अवीनां यत् । यदजः । अजस्तत् । तदजानाँ । अजानामेतावंतः । एतावंतो वै । वै ग्राम्याः । ग्राम्याः पशवः । पशवस्तान् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। तान्रूपेण । रूपेणैव । एवाव । अव- रुंधे । रुंधे सोमापौष्णं । सोमापौष्णं त्रैतं । सोमापौष्णमिति सोमा-पौष्णं । त्रैतमा । आ लंभेत । लभेत पशुकामः । पशुकामो द्वौ । पशुकामꣳ इति पशु-कामः । द्वौ वै । वा अजायैँ । अजायै स्तनौँ । स्तनौ नानाँ । नानैव । एव द्वौ । द्वावभि । अभिजायंते । जायंते ऊर्जँ । जायंते इति जायंते । ऊर्जं पुष्टिँ । पुष्टिं तृतीयः । तृतीयस्सोमापूषणौँ । सोमापूषणावेव । सोमापूषणाविति सोमा-पूषणौँ । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मैँ । अस्मै पशून् । पशून्र । प्र जंनयतः । जनयतस्सोमः । सोमो वै । वै रेतोधाः । रेतोधाः पूषा । रेतोधा इति रेतः-धाः । पूषा पंशूनां । पशूनां प्रंजनयिता । प्रजनयिता सोमः । प्रजनयितेति प्र-जनयिता । सोम एव । एवास्मैँ । अस्मै रेतः । रेतो दधाति । दधाति पूषा । पूषा पशून् । पशून्र । प्र जंनयति । जनयत्यौदुं- बरः । औदुंबरो यूपः । यूपो भवति । भवत्यूर्क् । ऊर्ग्वै । वा उंदुंबरः । उदुंबर ऊर्क् । ऊर्क्पशवः । पशव ऊर्जा । ऊर्जैव । एवास्मैँ । अस्मा ऊर्जँ । ऊर्जं पशून् । पशूनव । अव रुंधे । रुंध इति रुंधे () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र-जाः । असृजत ताः । ता अस्मात् । अस्माथ्सृष्टाः । सृष्टाः पराचीः । पराचीरायन्न् । आयन्ताः । ता वरुणं । वरुणमगच्छन् । अगच्छन्ताः । ता अनु । अन्वैत् । ऐत्ताः । ताः पुनः । पुनरयाचत । अयाचत ताः । ता अस्मै । अस्मै न । न पुनः । पुनरददात् । अददात्सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीद्वरँ । वरं वृणीष्व । वृणीष्वाथ । अथ मे । मे पुनः । पुनर्देहि । देहीति । इति तासाँ । तासां वरँ । वरमा । आ लभत । अलभत सः । स कृष्णः । कृष्ण एकशितिपात् । एकशितिपादभवत् । एकशितिपादित्येक-शितिपात् । अभवद्यः । यो वरुणगृहीतः । वरुणगृहीतस्स्यात् । वरुणगृहीत इति वरुण-गृहीतः । स्याथ्सः । स एतं । एतं वारुणं । वारुणं कृष्णं । कृष्णमेकशितिपादम् । एकशितिपादमा । एकशितिपादमित्येक-शितिपादं । आ लभेत । लभेत वरुणं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। वरुणमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् । मुंचति कृष्णः । कृष्ण एकशितिपात् । एकशितिपाद्भवति । एकशितिपादित्येक-शितिपात् । भवति वारुणः । वारुणो हि । ह्येषः । एष देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै सुवर्भानुः । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सुवर्भानुरासुरः । सुवर्भानुरिति सुवः-भानुः । आसुरस्सूर्यँ । सूर्यं तमसा । तमसाविध्यत् । अविध्यत्तस्मैँ । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चित्तिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन् । ऐच्छन्तस्यं । तस्य यत् । यत्प्रथमं । प्रथमं तमः । तमोपाघ्नन्न् । अपाघ्नन्त्सा । अपाघ्नन्नित्यप- अघ्नन्न् । सा कृष्णा । कृष्णा विः । अविरभवत् । अभवद्यत् । यद्वितीयँ । द्वितीयꣳ सा । सा फल्गुनी । फल्गुनी यत् । यत्तृतीयँ । तृतीयꣳसा । सा बलक्षी । बलक्षीयत् । यदध्यस्थात् । अध्यस्थादपाकृन्तन् । अध्यस्थादित्यधि-अस्थात् । अपाकृन्तन्त्सा । अपाकृन्तन्नित्यप-अकृन्तन् । साविः । अविर्वशा । ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

वशा सं । समभवत् । अभवत्ते । ते देवाः । देवा अब्रुवन् । अब्रुवन्देवपशुः । देवपशुर्वै । देवपशुरिति देव-पशुः । वा अयं । अयꣳ सं । समभूत् । अभूत्कस्मै । कस्मा इमम् । इममा । आ लभ्स्यामहे । लभ्स्यामह इति । इत्यथ । अथ वै । वै तर्हि । तर्ह्यल्पा । अल्पा पृथिवी । पृथिव्यासीत् । आसी-दजाताः । अजाता ओषधयः । ओषधयस्ता । तामवै । अविं वशां । वशामादित्येभ्यः । आदित्येभ्यः कामाय । कामाया । आलभत । अलभत ततः । ततो वै । वा अप्रथत । अप्रथत पृथिवी । पृथिव्यजायत । अजायतौषधयः । ओषधयो यः । यः कामयेत । कामयेत प्रथेय । प्रथेय पशुभिः । पशुभिः प्र । पशुभिरिति पशु-भिः । प्रप्रजया । प्रजया जायेय । प्रजयेति प्र-जया । जायेयेति । इति सः । स एतां । एतामवै । अविं वशां । वशामादित्येभ्यः । आदित्येभ्यः कामाय ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। कामाया । आलभेत । लभेतादित्यान् । आदित्यानेव । एव कामे । कामꣳ स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवैन । एनं प्रथयति । प्रथयति पशुभिः । पशुभिः प्र । पशुभिरिति पशु-भिः । प्र प्रजया । प्रजया जनयति । प्रजयेति प्र-जया । जनयन्त्यसौ । असावादित्यः । आदित्यो न । न वि । व्यरोचत । अरोचत तस्मै । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चित्तिं । प्रायश्चित्तिमैच्छन्न् । ऐच्छन्तस्मै । तस्मा एताः । एता मल्हाः । मल्हा आ । आ लभंत । अलभंताग्नेयीं । आग्नेयीं कृष्णग्रीवीं । कृष्णग्रीवीꣳ सꣳहितां । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण-ग्रीवीम् । सꣳहितामैंद्रीं । सꣳहितामिति सं-हितां । ऐंद्रीꣳ श्वेतां । श्वेतां बार्हस्पत्यां । बार्हस्पत्यां ताभिः । ताभिरेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्नुचै । रुचमदधुः । अदधुर्यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः ।

ब्रह्मवर्चसकामस्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । स्यात्तस्मै । तस्मा एताः । एता मल्हाः । मल्हा आ । आ लभेत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। लभेताग्नेयीं । आग्नेयीं कृष्णग्रीवीं । कृष्णग्रीवीꣳ सꣳहितां । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण-ग्रीवीं । सꣳहितामैंद्रीं । सꣳहितामिति सं-हितां । ऐंद्रीꣳ श्वेतां । श्वेतां बार्हस्पत्यां । बार्हस्पत्यामेताः । एता एव । एव देवताः । देवतास्त्वेनं । स्त्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ताः । ता एव । एवास्मिन् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं दधति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । दधति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति वसंता । वसंता प्रातः । प्रातराग्नेयीं । आग्नेयीं कृष्णग्रीवीं । कृष्ण-ग्रीवीमा । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण-ग्रीवीम् । आ लभेत । लभेत ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मध्यन्दिने । मध्यन्दिने सꣳहिताम् । सꣳहितामैंद्रीं । सꣳहितामिति सं-हितां । ऐंद्रीꣳ शरदि । शरदपराह्णे । अपराह्णे श्वेतां । अपराह्ण इत्यपर-अह्णे । श्वेतां बार्हस्पत्यां । बार्हस्पत्यां त्रीणि । त्रीणि वै । वा आदित्यस्य । आदित्यस्य तेजाꣳसि । तेजाꣳसि वसन्ता । वसन्ता प्रातः । प्रातर्ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मध्यन्दिने । मध्यन्दिने शरदि । शरदपराह्णे । अपराह्णे यावति । अपराह्ण इत्यपर-अह्णे । यावन्त्येव । एव तेजाꣳसि । तेजाꣳसि तानि । तान्येव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। एवाव । अव रुंधे । रुंधे संवथ्सरं । संवथ्सरं पर्यालभ्यंते । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । पर्यालभ्यंते संवथ्सरः । पर्यालभ्यंत इति परि-आलभ्यंते । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वै ब्रह्मवर्चसस्य । ब्रह्मवर्चसस्य प्रदाता ।

ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म-वर्चसस्य । प्रदाता संवथ्सरः । प्रदातेति प्र-दाता । संवथ्सर एव । संवथ्सर इति सं- वथ्सरः । एवास्मै । अस्मे ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं प्र । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । प्रयच्छति । यच्छति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति गर्भिणयः । गर्भिणयो भवन्ति । भवन्तींद्रियं । इंद्रियं वै । वै गर्भः । गर्भ इंद्रियं । इंद्रियमेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्दधति । दधति सारस्वतीं । सारस्वतीं मेषीं । मेषीमा । आ लभेत । लभेत यः । य ईश्वरः । ईश्वरो वाचः । वाचो वदितोः । वदितोस्सन्न् । सन्वाचँ । वाचं न । न वदेत् । वदेद्वाक् । वाग्वै । वै सरस्वती । सरस्वती सरस्वतीम् । सरस्वतीमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सा । सैव । एवास्मिन्न् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अस्मिन्वाचँ । वाचं दधाति । दधाति प्रवदिता । प्रवदिता वाचः । प्रवदितेति प्र-वदिता । वाचो भवति । भवत्यपन्नदती । अपन्नदती भवति । अपन्नदतीत्यपन्न-दती । भवति तस्मात् । तस्मान्मनुष्याः । मनुष्यास्सर्वाँ । सर्वां वाचँ । वाचं वदन्ति । वदन्त्याग्नेयं । आग्नेयं कृष्णग्रीवं । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण-ग्रीवं । आ लभेत । लभेत सौम्यम् । सौम्यं बभ्रुं । बभ्रुं ज्योगामयावी । ज्योगामयाव्यग्निं । ज्योगामायावीति ज्योक्- आमयावी । अग्निं वै । वा एतस्यं । एतस्य शरीरं । शरीरं गच्छति । गच्छति सोमँ । सोमꣳ रसः । रसो यस्य । यस्य ज्योक् । ज्योगामयति । आमयत्यग्नेः । अग्नेरेव । एवास्यं । अस्य शरीरं । शरीरं निष्क्रीणाति । निष्क्रीणाति सोमात् । निष्क्रीणातीति निः-क्रीणाति । सोमाद्रसँ । रसमुत । उत यदि । यदीतासुः । इतासुर्भवति । इतासुरितीत-असुः । भवति जीवति । जीवत्येव । एव सौम्यं । सौम्यं बभ्रुम् । बभ्रुमा । आ लभेत । लभेताग्नेयं । आग्नेयं कृष्णग्रीवं । कृष्णग्रीवं प्रजाकामः । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण-ग्रीवं । प्रजाकामस्सोमः । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -8,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। सोमो॒ वै । वै रे॑तो॒धाः । रे॒तो॒धा अ॒ग्निः । रे॒तो॒धा इति॑ रेतः-धाः । अ॒ग्निः प्र॒जाना॑ँ । प्र॒जाना॑ँ प्रजनयि॒ता । प्र॒जाना॒मिति॑ प्र-जाना॑ँ । प्र॒ज॒न॒यि॒ता सोम॑ः । प्र॒ज॒न॒यि॒तेति॑ प्र-ज॒न॒यि॒ता । सोम॑ एव । एवास्मै॑ । अ॒स्मै॒ रे॒तः॑ । रे॒तो दधा॑ति । दधा॑त्य॒ग्निः । अ॒ग्निः प्र॒जां । प्र॒जां प्र । प्र॒जामिति॑ प्र-जाम् । प्र ज॑नयति । ज॒न॒य॒ति॒ वि॒दते॑ । वि॒दते॑ प्र॒जां । प्र॒जामा॑ँग्नेयं । प्र॒जामिति॑ प्र-जाम् । आ॒ग्ने॒यं कृ॒ष्ण॒ग्री॒वं । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमा । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमिति॑ कृष्ण-ग्री॒वं । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ सौ॒म्यं । सौ॒म्यं ब॒भ्रुं । ब॒भ्रुं यः । यो ब्रा॑ह्म॒णः । ब्रा॒ह्म॒णो वि॒द्वां । वि॒द्वाम॒नूच्य॑ं । अ॒नूच्य॒ न । अ॒नूच्ये॒त्य॑नु-उच्य॑ं । न वि॒रो॒चे॑त । वि॒रो॒चे॒त॒ यत् । वि॒रो॒चे॒तेति॑ वि-रो॒चे॒त । यदा॑ग्ने॒यः । आ॒ग्ने॒यो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ तेज॑ः । तेज॑ एव । एवास्मिन्॑ अ॒स्मि॒न्ते॒न॑ । ते॒न॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ यत् । यथ्सौ॒म्यः । सौ॒म्यो ब्र॑ह्मवर्च॒सं । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं ते॒न॑ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समिति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सं । ते॒न॑ कृ॒ष्ण॒ग्री॒वः । कृ॒ष्ण॒ग्री॒व आ॒ग्ने॒यः । कृ॒ष्ण॒ग्री॒व॒ इति॑ कृष्ण-ग्री॒व॒ः । आ॒ग्ने॒यो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ तम॑ः । तम॑ एव । एवास्मा॑त् । अ॒स्मा॒दप॑ । अप॑ हंति । हं॒ति॒ श्वे॒तः । श्वे॒तो भ॑वति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -9,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। भ॒व॒ति॒ रुच॑ं । रुच॑मेव । एवास्मिन्॑ । अ॒स्मि॒न्द॒धा॒ति॒ । द॒धा॒ति॒ ब॒भ्रुः । ब॒भ्रुः सौ॒म्यः । सौ॒म्यो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समेव । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समिति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सं । एवास्मिन्॑ । अ॒स्मि॒न्बि॒षि॑ं । बि॒षि॑ दधाति । द॒धा॒त्या॒ग्ने॒यं । आ॒ग्ने॒यं कृ॒ष्ण॒ग्री॒वं । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमा । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमिति॑ कृष्ण-ग्री॒वं । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ सौ॒म्यम् । सौ॒म्यं ब॒भ्रुम् । ब॒भ्रुमा॑ँग्नेयं । आ॒ग्ने॒यं कृ॒ष्ण॒ग्री॒वं । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वं पु॒रो॒धाया॑ँ । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वमिति॑ कृष्ण-ग्री॒वं । पु॒रो॒धाया॒ꣳ स्पर्ध॑मानः । पु॒रो॒धा॒या॒मिति॑ पुरः-धाया॑ँ । स्पर्ध॑मान आग्नेयः । आ॒ग्ने॒यो वै । वै ब्रा॑ह्म॒णः । ब्रा॒ह्म॒णः सौ॒म्यः । सौ॒म्यो रा॑ज॒न्य॑ः । रा॒ज॒न्यो॑भित॑ः । अ॒भित॑ः सौ॒म्यं । सौ॒म्यमा॑ँग्नेयो । आ॒ग्ने॒यो भ॑वतः । भ॒व॒त॒स्तेज॑सा । तेज॑सैव । एव ब्रह्म॑णा ।

ब्रह्मणोभयतः । उभयतो राष्ट्रं । राष्ट्रं परि । परि गृह्णाति । गृह्णात्येकधा । एकधा समावृक्ते । एकधेत्येक-धा । समावृक्ते पुरः । समावृक्त इति सं- आवृक्ते । पुर एनं । एनं दधते । दधत इति दधते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

देवासुरा एषु । देवासुरा इति देव-असुराः । एषु लोकेषु । लोकेष्वस्पर्धन्त । अस्पर्धन्त सः । स एतं । एतं विष्णुः । विष्णुर्वामनं । वामनमपश्यत् । अपश्यत्तं । तꣳ स्वायै । स्वायै देवतायै । देवतायै आ । आ लभत । अलभत ततः । ततो वै । वै सः । स इमान् । इमाल्लोकान् । लोकानभि । अभ्यजयत् । अजयद्विष्णवं । वैष्णवं वामनं । वामनमा । आ लभेत । लभेत स्पर्धमानः । स्पर्धमानो विष्णुः । विष्णुरेव । एव भूत्वा । भूत्वेमान् । इमाल्लोकान् । लोकानभि । अभि जयति । जयति विषमे । विषम आ । विषम इति वि-समे । आ लभेत । लभेत विषमाः । विषमा इव । विषमा इति वि-समाः । इव हि । हीमे । इमे लोकाः । लोकास्समृद्ध्यै । समृद्ध्या इंद्राय । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । इंद्राय मन्युमते । मन्युमते मनस्वते । मन्युमत इति मन्यु-मते । मनस्वते ललामं । ललामं पाशृंगम् । प्राशृङ्गमा । आ लभेत । लभेत सङ्ग्रामे । सङ्ग्रामे संयत्ते । सङ्ग्राम इति सं-ङ्ग्रामे ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। संयत्त इंद्रियेण । संयत्त इति सं-यत्ते । इंद्रियेण वै । वै मन्युना । मन्युना मनसा । मनसा सङ्ग्रामम् । सङ्ग्रामं जयति । संग्राममिति सं-ग्रामम् । जयतींद्रं । इंद्रमेव । एव मन्यु-मंतं । मन्युमंतं मनस्वंतं । मन्युमन्तमिति मन्यु-मन्तं । मनस्वन्तꣳ स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन् । अस्मिन्निंद्रियम् । इंद्रियं मन्युम् । मन्युं मनः । मनो दधाति । दधाति जयति । जयति तम् । तꣳ

सं॑ग्रा॒मम् । स॒ङ्ग्रा॒ममिंद्रा॑य । स॒ङ्ग्रा॒ममिति॑ सं-ग्रा॒मम् । इंद्रा॑य मरुत्व॑ते । म॒रुत्व॑ते पृश्निस॒क्थं । पृ॒श्नि॒स॒क्थमा । पृ॒श्नि॒स॒क्थमिति॑ पृश्नि-स॒क्थम् । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ ग्रामं॑कामः । ग्रामं॑काम॒ इंद्र॑ । ग्रामं॑काम॒ इति॒ ग्रामं॑-काम॒ः । इंद्र॑मे॒व । ए॒व म॒रुत्व॑तं । म॒रुत्व॑त॒ः स्वेन॑ । स्वेन॑ भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ स॒जा॒तान् । स॒जा॒तान॒ । स॒जा॒तानिति॑ स-जा॒तान् । प्र य॑च्छति । य॒च्छ॒ति॒ ग्रा॒मी । ग्रा॒म्ये॑व । ए॒व भ॑वति । भ॒व॒ति॒ यत् । यदृ॑षभः । ऋ॒ष॒भस्तेन॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। तेने॑द्रः । ऐंद्रो यत् । यत्पृ॑श्निः । पृ॒श्नि॒स्तेन॑ । तेन॑ मारुतः । मा॒रु॒तस्समृ॑द्ध्यै । समृ॑द्ध्यै प॒श्चात् । समृ॑द्ध्या इति॒ सं-ऋ॒द्ध्यै । प॒श्चात्पृ॑श्निसक्थः । पृ॒श्नि॒स॒क्थो भ॑वति । पृ॒श्नि॒स॒क्थ इति॑ पृश्नि-स॒क्थः । भ॒व॒ति॒ प॒श्चाद॒न्ववसा॑यिनी॑ । प॒श्चाद॒न्ववसा॑यिनी॒मे॒व । प॒श्चाद॒न्ववसा॑यिनी॒मिति॑ पश्चात्-अ॒न्ववसा॑यिनी॑ । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ विश॑ं । विश॑ं करोति । क॒रो॒ति॒ सौ॒म्यं । सौ॒म्यं ब॒भ्रुम् । ब॒भ्रुमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒ता॒न्नका॑मः । अन्नका॑मस्सौ॒म्यं । अन्नका॑म॒ इत्यन्न॑-काम॒ः । सौ॒म्यं वै । वा अन्न॑ं । अन्न॒ꣳ सोम॑ं । सोम॑मे॒व । ए॒व स्वेन॑ । स्वेन॑ भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मा॒ अन्न॑ं । अन्न॑ं प्र । प्रय॑च्छति । य॒च्छ॒त्यन्नादः । अन्नाद ए॒व । अन्नाद इत्यन्न-अदः । ए॒व भ॑वति । भ॒व॒ति॒ ब॒भ्रुः । ब॒भ्रुर्भ॑वति । भ॒व॒त्ये॒तत् । ए॒तद्वै । वा अन्न॑स्य । अन्न॑स्य रू॒पं । रू॒पꣳ समृ॑द्ध्यै । समृ॑द्ध्यै सौ॒म्यं । समृ॑द्ध्या इति॒ सं-ऋ॒द्ध्यै । सौ॒म्यं ब॒भ्रुम् । ब॒भ्रुमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ यं । यमल॑ं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अलꣳ राज्यायꣳ । राज्याय संतँ । संतꣳ राज्यं । राज्यं न । नोपनमैँत् । उपनमैँथ्सोम्यं । उपनमेदित्युप-नमैँत् । सोम्यं वै । वै राज्यं । राज्यꣳ सोमँ । सोममेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैँ । अस्मै राज्यं । राज्यं प्र । प्र यंच्छति । यच्छत्युपं । उपैनं । एनꣳ राज्यं । राज्यं नंमति । नमति बभ्रुः । बभ्रुर्भवति । भवत्येतत् । एतद्वै । वै सोमस्य । सोमस्य रूपं । रूपꣳ समृंद्ध्यै । समृंद्ध्या इंद्रांय । समृंद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । इंद्रांय वृत्रतुरैँ । वृत्रतुरें लुलामँ । वृत्रतुर इतिं वृत्र-तुरैँ । लुलामं प्राशृङ्गम् । प्राशृंगमा । आ लंभेत । लुभेत गतश्रीँः । गतश्रीँः प्रतिष्ठाकांमः । गतश्रीरितिं गत-श्रीः । प्रतिष्ठाकांमः पाप्मानँ । प्रतिष्ठाकांम इतिं प्रतिष्ठा-कामः । पाप्मानंमेव । एव वृत्रं । वृत्रं तीर्त्वा । तीर्त्वा प्रंतिष्ठां । प्रतिष्ठां गंच्छति । प्रतिष्ठामितिं प्रति-स्थां । गच्छतींद्रांय । इंद्रांयाभिमातिघ्ने । अभिमातिघ्ने लुलामँ । अबिमातिघ्न इत्यंभिमाति-घ्ने । लुलामं प्राशृङ्गं । प्राशृङ्गमा ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। आ लंभेत । लुभेत यः । यः पाप्मनाँ । पाप्मना गृहीतः । गृहीतस्स्यात् । स्यात्पाप्मा । पाप्मा वै । वा अभिमांतिः । अभिमांतिरिंद्रँ । अभिमांतिरित्यभि-मातिः । इंद्रंमेव । एवाभिमातिहनँ । अभिमातिहनꣳ स्वेनं । अभिमातिहनमित्यंभिमाति-हनँ । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्माँत् । अस्मात्पाप्मानँ । पाप्मानंमबिंमातिं । अभिमांतिं प्र । अबिंमातिमित्यभि-मातिं । प्रणुंदते । नुदत इंद्रांय । इंद्रांय वज्रिणैँ । वज्रिणें लुलामँ । लुलामं प्राशृङ्गं । प्राशृङ्गमा । आ लंभेत । लुभेत यं । यमलँ । अलꣳ राज्यायं । राज्याय संतँ । संतꣳ राज्यं । राज्यं न । नोपनमैँत् । उपनमेदिंद्रँ । उपनमेदित्युप-नमैँत् । इंद्रंमेव । एव वज्रिणैँ । वज्रिणꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेंꣳयेन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैँ । अस्मै वज्रँ । वज्रं प्र । प्र यंच्छति । यच्छति सः । स एंनं । एनं वज्रः । वज्रो

भूत्यै । भूत्या इंधे । इंध उप । उपैनं । एनꣳ राज्यं । राज्यं नमति । नमति ललामः । ललामः पाशृङ्गः । प्राशृङ्गो भवति । भवत्येतत् । एतद्वै । वै वज्रस्य । वज्रस्य रूपं । रूपꣳ समृद्ध्यै । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

असावादित्यः । आदित्यो न । न वि । व्यरोचत । अरोचत तस्मै । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चित्तिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन् । ऐच्छन्तस्मै । तस्मा एतां । एतां दशर्ऱ्षभाम् । दशर्ऱ्षभामा । दशर्ऱ्षभामिति दश-ऋषभाम् । आ लभन्त । अलभन्त तया । तयेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्नुचं । रुचमदधुः । अदधुर्यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामस्स्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । स्यात्तस्मै । तस्मा एतां । एतां दशर्ऱ्षभाम् । दशर्ऱ्षभामा । दशर्ऱ्षभामिति दश-ऋषभाम् । आ लभेत । लभेतामुम् । अमुमेव । एवादित्यं । आदित्यꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेये-नोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसं दधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । ःवति वसंता । वसंता प्रातः । प्रातस्त्रीन् । त्रीन्ललामान् । ललामाना । आ लभेत । लभेत ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मध्यन्दिने ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। मध्यन्दिने त्रीन् । त्रीन्छिति पृष्ठान् । शितिष्ठान्छरदि । शितिपृष्ठानिति शिति-पृष्ठान् । शरदपराह्णे । अपराह्णे त्रीन् । अपराह्ण इत्यपर-अह्णे । त्रीनिति वारान् । शितिवारान्त्रीणि । शितिवारानिति शिति-वारान् । त्रीणि वै । वा आदित्यस्य । आदित्यस्य तेजाꣳसि । तेजाꣳसि वसन्ता । वसन्ता प्रातः । प्रातर्ग्रीष्मे । ग्रीष्मे मध्यन्दिने । मध्यन्दिने शरदि ।

शरद॑परा॒ह्णे । अ॒परा॒ह्णे यावं॑ति । अ॒परा॒ह्ण इत्य॑पर-अ॒ह्णे । याव॑न्त्येव । एव तेजा॑ꣳसि । तेजा॑ꣳसि तानि॑ । तान्येव । एवाव॑ । अव॑ रुंधे । रु॒ंधे त्रय॑स्त्रयः । त्रय॑स्त्रय॒ आ । त्रय॑स्त्रय॒ इति॒ तंयः- त्र॒यः । आल॑भ्यन्ते । ल॒भ्य॒न्ते॒भिपूर्वं । अ॒भिपूर्वमेव । अ॒बिपूर्वमित्य॑भि-पूर्वं । एवास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्तेजः॑ । तेजो॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ सं॒व॒थ्स॒रं । सं॒व॒थ्स॒रं पर्याल॑भ्यन्ते । ꣳव॒थ्स॒रमिति॑ सं-व॒थ्स॒रं । पर्याल॑भ्यन्ते संवथ्स॒रः । पर्याल॑भ्यन्त॒ इति॑ परि-आल॑भ्यन्ते । सं॒व॒थ्स॒रो वै । सं॒व॒थ्स॒र इति॑ सं-व॒थ्स॒रः । वै ब्र॑ह्मवर्च॒सस्य॑ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सस्य॑ प॒दाता । ब॒ह्म॒व॒र्च॒सस्ये॑ति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सस्य॑ । प॒दाता सं॑वथ्स॒रः । प्र॒दाते॑ति॑ प्र-दा॒ता । सं॒व॒थ्स॒र एव । सं॒व॒थ्स॒र इति॑ सं- व॒थ्स॒रः । एवास्मै॑ । अ॒स्मै॒ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं प्र । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समिति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सं । प्रय॑च्छति । य॒च्छ॒ति॒ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी । ब॒ह्म॒व॒र्च॒स्येव । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सीति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सी । एव भ॑वति । भ॒व॒ति॒ सं॒व॒थ्स॒रस्य॑ । सं॒व॒थ्स॒रस्य॑ प॒रस्ता॑त्॑ । सं॒व॒थ्स॒रस्ये॑ति॑ सं-व॒थ्स॒रस्य॑ । प॒रस्ता॑त्प्राजापत्यं । पा॒जा॒प॒त्यं क॒द्गु॑ । प्रा॒जा॒प॒त्यमिति॑ प्राजा-प॒त्यं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। कद्गु॒मा । आ ल॑भेत । ल॒त॒ प्रजापं॑तिः । प्र॒जाप॑ति॒स्सर्वा॑॑ः । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्रजा-प॒तिः । सर्वा॑ दे॒वता॑॑ः । दे॒वता॑ दे॒वता॑सु । दे॒वता॑॑स्त्वेव । एव पं॑ति । पं॑ति तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ यदि॑ । यदि॑ बिभी॒यात्॑ । बि॒भी॒याद्दु॒श्च॒र्मा॑॑ । दु॒श्च॒र्मा॑ भविष्यामि । दु॒श्च॒र्मेति॑ दुः-च॒र्मा॑॑ । भ॒वि॒ष्या॒मीति॑ । इति॑सोमापौ॒ष्णं । सो॒मा॒पौ॒ष्ण॑ꣳ॑ श्यामम्॑ । सो॒मा॒पौ॒ष्ण॒मिति॑ सोमा-पौ॒ष्ण॒म् । श्यामम॑मा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ सौ॒म्यः । सो॒म्यो वै । वै दे॒वत॑या । दे॒वꣳ॑या पुरु॑षः । पुरु॑षः पौ॒ष्णाः । पौ॒ष्णाः प॒शवः॑ । प॒शव॒स्त्वया॑॑ । त्वयेव । एवास्मै॑ । अ॒स्मै॒ दे॒वत॑या । दे॒वत॑या प॒शु॒भिः॑ । प॒शु॒भि॒स्त्वच॑॑ं । प॒शु॒भि॒रिति॑ पशु-भि॒ः । त्वच॑ं करोति । क॒रो॒ति॒ न । न दु॒श्च॒र्मा॑॑ । दु॒श्च॒र्मा॑ भवति । दु॒श्च॒र्मेति॑ दुः-च॒र्मा॑॑ । भ॒व॒ति॒ दे॒वाः । दे॒वाश्च॑ । च॒ वै । वै य॒मः । य॒मश्च॑ । चा॒स्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒ल्लो॒के । लो॒के॑ऽस्पर्धन्त । अ॒स्प॒र्ध॒ सः । स य॒मः । य॒मो दे॒वाना॑॑ । दे॒वाना॑मिंद्रि॒यं । इंद्रि॒यं वी॒र्यं॑॑ । वी॒र्य॑मयुवत । अ॒यु॒व॒त॒ तत्॑ । तद्य॒मस्य॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। यमस्य यमत्वं । यमत्वं ते । यमत्वमितिं यम-त्वम् । ते देवाः । देवा अमन्यंत । अमन्यंत यमः । यमो वै । वा इदं । इदमभूत् । अभूद्यत् । यद्वयं । वयꣳस्मः । स्म इतिं । इति ते । ते प्रजापतिं । प्रजापतिमुपं । प्रजापतिमितिं प्रजा-पतिं । उपाधावन् । अथावन्थ्सः । स एतौ । एतौ प्रजापतिः । प्रजापतिरात्मनः । प्रजापतिरितिं प्रजा- पतिः । आत्मन उकवशौ । उक्षवशौनिः । उक्षवशावित्युक्ष-वशौ । निरमिमीत । अमिमीत ते । ते देवाः । देवाँष्णावरुणीं । वैष्णावरुणीं वशां । वैष्णावरुणीमितिं वैष्णा-वरुणीं । वशामा । आ लभंत । अलभतेंद्रं । ऐंदमुक्षाणँ । उक्षाणं तं । तं वरुणेन । वरुणेनैव । एव ग्राहयित्वा । ग्राहयित्वा विष्णुना । विष्णुना यज्ञेन । यज्ञेन प्र । पाणुदंत । अनुदतेंद्रेण । ऐंद्रेणैव । एवास्य । अस्येंद्रियं । इंद्रियमवृंजत । अवृंजत यः । यो भ्रातृव्यवान् । भातृव्यवान्थ्स्यात् । भातृव्यवानिति भातृव्य-वान् । स्यात्सः । स स्पर्धमानः । स्पर्धमानो वैष्णावरुणीं । वैषावरुणीं वशां । वैष्णावरुणीमितिं वैष्णा-वरुणीं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। वशामा । आ लभेत । लभेतेंद्रं । ऐंद्रमुक्षाणँ । उक्षाणं वरुणेन । वरुणेनैव । एव भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं ग्राहयित्वा । गाहयित्वा विष्णुना । विष्णुना यज्ञेन । यज्ञेन प्र । प्रणुदते । नुदत ऐंद्रेण । ऐंद्रेणैव । एवास्य । अस्येंद्रियं । इंद्रियं वृक्ते । वृक्ते भवति । भवत्यात्मनाँ । आत्मना पराँ । पराँस्य । अस्य भ्रातृव्यः । भातृव्यो भवति । भवतींद्रः । इंद्रो वृत्रं । वृत्रमहन् । अहन्त्तं । तं वृत्रः । वृत्रोहतः । हतः षोडशभिः । षोडशभिर्भोगैः । षोडशभिरितिं षोडश-भिः । भोगैरसिनात् । असिनातस्य । तस्य वृत्रस्य । वृत्रस्य शीर्षतः । शीर्षतो गावः । गाव उत् । उदायन् । आयन्ताः ।

ता वैदेह्यः । वैदेह्योऽभवन् । अभवन्तासाँ । तासामृषभः । ऋषभो जघनैँ । जघनेनु । अनूत् । उदैत् । ऐत्तं ।

तमिंद्रः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। इंद्रो- चायत् । अचायथ्सः । सोमन्यत । अमन्यत यः । यो वै । वा इममम् । इममालभेत । आलभेत मुच्येत ।

आलभेतेत्याँ-लभेत । मुच्येतास्मात् । अस्मात्पाप्मनः । पाप्मन इति । इति सः । स आँग्नेयं । आग्नेयं कृष्णग्रीवं ।

कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण-ग्रीवं । आलभत । अलभतेंद्रं । ऐंद्रमृषभं । ऋषभं तस्य । तस्याग्निः । अग्निरेव ।

एव स्वेनं । स्वेनं भाग- धेयेन । भागधेयेनोपसृतः । भागधेयेनेतिभाग-धेयेन । उपसृत-ष्षोडशधा । उपसृत इत्युप-सृतः

। षोडशधा वृत्रस्य । षोडशधेति षोडश-धा । वृत्रस्य भोगान् । भोगानपि । अप्यदहत् । अदहदैन्द्रेण । ऐंद्रे-णेंद्रियं ।

इंद्रियमात्मन् । आत्मन्नधत्त । अधत्त यः । यः पाप्मनाँ । पाप्मना गृहीतः । गृहीतस्स्यात् । स्यात्सः । स आँग्नेयम् ।

आग्नेयं कृष्णग्रीवं । कृष्णग्रीवमा । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण-ग्रीवं । आ लभेत । लभेतेंद्रम् । ऐंद्रमृषभं । ऋषभमग्निः ।

अग्निरेव । एवास्य । अस्य स्वेनं । स्वेनं भाग- धेयेन । भागधेयेनोपसृतः । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपसृतः पाप्मानँ

। उपसृत इत्युप-सृतः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। पाप्मानमपि । अपि दहति । दहत्येंद्रेण । ऐंद्रेणेंद्रियं । इंद्रियमात्मन्न । आत्मन्धत्ते । धत्ते मुच्यते । मुच्यते पाप्मनः

। पाप्मनो भवति । भवत्येव । एव द्यावापृथिव्याँ । द्यावापृथिव्या धेनु । द्यावापृथिव्यामिति द्यावा-पृथिव्याँ । धेनु मा ।

आ लभेत । लभेत ज्योगपरुद्धः । ज्योगपरुद्धोऽनयोः । ज्योगपरुद्ध इति ज्योक्-अपरुद्धः । अनयोर्हि । हि वै । वा

एषः । एषोऽप्रतिष्ठितः । अप्रति-ष्ठितोऽथं । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति-स्थितः । अथैषः । एष ज्योक् । ज्योगपरुद्धः । अपरुद्धो द्यावापृथिवी । अपरुद्ध इत्यप-रुद्धः । द्यावापृथिवी एव । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । ते एव । ते इति ते । एवैनं । एनं प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमयतः । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थां । गमयतः प्रति । प्रत्येव । एव तिष्ठति । तिष्ठति पर्यारिणी । पर्यारिणी भवति । भवति पर्यारी । पर्यारीव । इव हि । ह्येतस्य । एतस्य राष्ट्रं । राष्ट्रं यः । यो ज्योगपरुद्धः । ज्योगपरुद्धस्समृद्ध्यै । ज्योगपरुद्ध इति ज्योक्-अपरुद्धः । समृद्ध्यै वायव्यं । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -8,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। वायव्यं वत्सं । वत्समा । आ लभेत । लभेत वायुः । वायुर्वै । वा अनयोः । अनयोर्वत्सः । वत्स इमे । इमे वै । वा एतस्मै । एतस्मै लोकाः । लोका अपशुष्काः । अपशुष्काविट् । अपशुष्का इत्यप-शुष्काः । विडपशुष्का । अप शुष्काथं । अप शुष्केत्यप-शुष्का । अथैषः । एष ज्योक् । ज्योगपरुद्धः । अपरुद्धो-वायुं । अपरुद्ध इत्यप-रुद्धः । वायुमेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मा इमान् । इमाल्लोकान् । लोकान् विशं । विशं प्र । प्र दापयति । दापयति प्र । प्रास्मै । अस्मा इमे । इमे लोकाः । लोकाः स्रुवंति । स्रुवन्ति भुंजती । भुंजत्येनं । एनं विट् । विडुप । उप तिष्ठते । तिष्ठत इति तिष्ठते ॥ () ॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

इंद्रो॑ व॒लस्य॑ । व॒लस्य॒ बिल॑म् । बि॒ल॒मप॑ । अपौ॑र्णोत् । औ॒र्णो॒त्सः । स यः । य उ॑त्त॒मः । उ॒त्त॒मः प॒शुः । उ॒त्त॒म इ॒त्यु॑त्-त॒मः । प॒शुरासी॑त् । आसी॑त्तं । तं पृ॒ष्ठं । पृ॒ष्ठं प्रति॑ । प्रति॑ सङ्गृह्य । स॒ङ्गृ॒ह्यो॒त् । स॒ङ्गृ॒ह्येति॑ सं- गृ॒ह्य॑ । उद॑क्खिदत् । अ॒ख्खि॒दत्त॑ । तꣳ सह॑स्रम् । स॒हस्र॑म् पशवः॑ । प॒शवो॒ नु । अनू॑त् । उदा॑यन् । आ॒य॒न्त्सः । स उ॑न्नतः । उ॒न्न॒तो॑ऽभवत् । उ॒न्न॒त इ॒त्यु॑त्- न॒तः । अ॒भ॒व॒द्यः । यः प॒शुका॑मः । प॒शुका॑मस्स्यात् । प॒शुका॑म॒ इति॑ पशु-काम॒ः । स्यात्स॒ः । स ए॒तं । ए॒तमे॑न्द्रं । ऐ॒न्द्र॒मु॒न्न॒तं । उ॒न्न॒तमा । उ॒न्न॒तमि॒त्यु॑त्-न॒तं । आ ल॑भेत । ल॒भे॒तेन्द्र॑ । इ॒न्द्र॒मे॒व । ए॒व स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधेये॑न । भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ प॒शून् । प॒शून्प्र । प्रय॑च्छति । य॒च्छ॒ति॒ प॒शु॒मान् । प॒शु॒मा॒नेव । प॒शु॒मानिति॑ पशु-मान् । ए॒व भ॑वति । भ॒व॒त्यु॒न्न॒तः । उ॒न्न॒तो भ॑वति । उ॒न्न॒त इ॒त्यु॑त्-न॒तः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। भ॒व॒ति॒ साह॑स्री । साह॑स्री वै । वा ए॒षा । ए॒षा ल॒क्ष्मी । ल॒क्ष्मी यत् । यदु॑न्न॒तः । उ॒न्न॒तो ल॒क्ष्मिया॑ । उ॒न्न॒त इ॒त्यु॑त्-न॒तः । ल॒क्ष्मिये॑व । ए॒व प॒शून् । प॒शून॑व । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे॒ यदा । य॒दा सह॑स्रम् । स॒हस्र॑म् प॒शून् । प॒शून्प्रा॑प्नुयात् । प्राप्नुयादथ॑ । प्राप्नुयादिति॑ प्र-आप्नुयात् । अथ॑ वैष्ण॒वं । वै॒ष्ण॒वं वा॑म॒नं । वा॒म॒नमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒तैतस्मिन्न् । ए॒तस्मि॒न्वै । वै तत् । तत्सह॑स्रम् । स॒हस्र॒मधि॑ । अध्य॑तिष्ठत् । अ॒ति॒ष्ठ॒त्तस्मा॑त् । तस्मा॑दे॒षः । ए॒ष वा॑म॒नः । वा॒म॒नस्स्मी॑षितः । स्मी॒षि॒तः प॒शुभ्य॑ः । स्मी॒षि॒त॒ इति॑ सं-ई॒षि॒तः । प॒शुभ्य॑ ए॒व । प॒शुभ्य॒ इति॑ प॒शु-भ्य॒ः । ए॒व प्र॒जाभ्य॑ः । प्र॒जाभ्य॒ः प्रति॒ष्ठां । प्र॒जाभ्य॒ इति॒ प्र-जा॒ते॒भ्यः॒ । प्र॒ति॒ष्ठां द॑धाति । प्र॒ति॒ष्ठामिति॑ प्रति-स्थाम् । द॒धा॒ति॒ कः । कोऽर्ह॑ति । अर्ह॑ति॒ सह॑स्रम् । स॒हस्र॑म् पशून् । प॒शून्प्रा॑प्तुं । प्रा॒प्तु॒मिति॑ । प्रा॒प्तु॒मिति॒ प्र-आ॒प्तु॒ं । इत्या॑हुः । आ॒हु॒रहो॒-रा॒त्रा॒णि । अ॒हो॒रा॒त्रा॒ण्ये॒व । अ॒हो॒रा॒त्रा॒णीत्य॑हः-रा॒त्रा॒णि॑ । ए॒व सह॑स्रम् । स॒हस्र॑ꣳ सम्पा॒द्य॑ । स॒म्पा॒द्या । स॒म्पा॒द्ये॒ति॑ सं-पा॒द्य॑ । आल॑भेत । ल॒भे॒त॒ प॒शवः॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। पशवो वै । वा अहोरात्राणि । अहोरात्राणि पशून् । अहोरात्राणीत्यहः-रात्राणि । पशूनेव । एव प्रजातान् । प्रजातान्प्रतिष्ठां । प्रजातानिति प्र-जातान् । प्रतिष्ठां गमयति । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गमयत्योषधीभ्यः । ओषधीभ्यो वेहतँ । ओषधीभ्य इत्योषधी-भ्यः । वेहत मा । आ लभेत । लभेत प्रजाकामः । प्रजाकाम ओषधयः । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः । ओषधयो वै । वा एतं । एतं प्रजायै । प्रजाये परि । प्रजाया इति प्र-जायै । परि बाधन्ते । बाधन्ते यः । योलँ । अलं प्रजायै । प्रजाये सन् । प्रजाया इति प्र-जायै । सन्प्रजां । प्रजां न । प्रजामिति प्र-जाम् । न विंदतै । विंदत ओषधयः । ओषधयः खलु । खलु वै । वा एतस्यै । एतस्ये सूतुँ । सूतुमपि । अपि घ्नंति । घ्नंति या । या वेहत् । वेहद्भवंति । भवत्योषधीः । ओषधीरेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेये- नोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ताः । ता एव । एवास्मै । अस्मे स्वात् । स्वाद्योनेः । योनेः प्रजां । प्रजां प्र । प्रजामिति प्र-जाम् । प्र जनयंति । जनयंति विंदतै । विंदतै प्रजां ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। प्रजामापः । प्रजामिति प्र-जाम् । आपो वै । वा ओषधयः । ओषधयोऽसत् । असत्पुरुषः । पुरुष आपः । आप एव । एवास्मै । अस्मा असतः । असतस्सत् । सदददति । ददति तस्मात् । तस्मादाहुः । आहुर्यः । यश्च । चैवं । एवं वेदं । वेद यः । यश्च । च न । नापः । आपस्तु । ब्राव । वावासतः । असतस्सत् । सदददति । ददतीति । इत्येंद्रीं । ऐंद्रीꣳ सूतवंशां । सूतवंशामा । सूतवंशामिति सूत-वंशां । आ लभेत । लभेत भूतिकामः । भूतिकामोऽजातः । भूतिकाम इति भूति- कामः । अजातो वै । वा एषः । एष यः । योऽलँ । अलं भूत्यै । भूत्ये सन् । सन्भूतै । भूतिं

न । न प्राप्नोति । प्राप्नोतीद्रँ । प्राप्नोतीति प्र-आप्नोति । इद्रं खलु । खलु वै । वा एषा । एषा सूब्रा । सूब्रा वशा । वशाऽभवत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अभवदिद्रँ । इद्रमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैन । एन भूति । भूति गमयति । गमयति भवति । भवत्येव । एव यं । यꣳ सूब्रा । सूब्रा वशा । वशा स्यात् । स्यात्तम् । तमेद्र । ऐद्र-मेव । एवा । आलभेत । लभेतैतत् । एतद्वाव । वाव तत् । तदिद्रियं । इद्रियꣳ साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स-अक्षात् । एवेद्रियं । इद्रियमव । अवरुधे । रुध ऐद्राग्न । ऐद्राग्न पुनरुत्सृष्ट । ऐद्राग्नमित्यैद्र-अग्न । पुनरुसृष्टमा । पुनरुसृष्टमिति पुनः- उत्सृष्टम् । आ लभेत । लभेत यः । य आ । आ तृतीयात् । तृतीयात्पुरुषात् । पुरुषात्सोम । सोम न । न पिबेत् । पिबेद्विच्छिन्नः । विच्छिन्नो वै । विच्छिन्न इति वि-छिन्नः । वा एतस्य । एतस्य सोमपीथः । सोमपीथो यः । सोमपीथ इति सोम-पीथः । यो ब्राह्मणः । ब्राह्मणस्सन्न् । सन्ना ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। आ तृतीयात् । तृतीयात्पुरुषात् । पुरुषात्सोम । सोम न । न पिबति । पिबतीद्राग्नी । इद्राग्नी एव । इद्राग्नी इतीद्र-अग्नी । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मे सोमपीथं । सोमपीथं प्र । सोमपीथमिति सोम-पीथं । प्रयच्छतः । यच्छत उप । उपैन । एनꣳ सोमपीथः । सोमपीथो नमति । सोमपीथ इति सोम-पीथः । नमति यत् । यदैन्द्रः । ऐद्रो भवति । भवतीद्रियम्

। इ॒न्द्रि॒यं वै । वै सो॑मपी॒थः । सो॒म॒पी॒थ इ॑न्द्रि॒यं । सो॒म॒पी॒थ इति॑ सोम-पी॒थः । इ॒न्द्रि॒यमे॒व । ए॒व सो॑मपी॒थं । सो॒म॒पी॒थमव॑ । सो॒म॒पी॒थमिति॑ सोम-पी॒थं । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे॒ यत् । यदा॑ग्ने॒यः । आ॒ग्ने॒यो भव॑ति । भव॑त्याग्ने॒यः । आ॒ग्ने॒यो वै । वै ब्रा॑ह्म॒णः । ब्रा॒ह्म॒णस्त्वाम् । त्वामे॒व । ए॒व दे॒वता॑ । दे॒वता॒मनु॑ । अनु॒ सं । सं त॑नोति । त॒नो॒ति॒ पुनरुत्सृ॒ष्टः । पुनरुत्सृ॒ष्टो भव॑ति । पुनरुत्सृ॒ष्ट इति॑ पुनः-उत्सृ॒ष्टः । भव॑ति पुनरुत्सृ॒ष्टः । पुनरुत्सृ॒ष्ट इ॑व । पुनरुत्सृ॒ष्ट इति॑ पुनः-उत्सृ॒ष्टः । इ॒व॒ हि । ह्येत॑स्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। ए॒त॑स्य सोमपी॒थः । सो॒म॒पी॒थः समृ॑द्ध्यै । सो॒म॒पी॒थ इति॑ सोम-पी॒थः । समृ॑द्ध्यै ब्राह्मणस्प॒त्यं । समृ॑द्ध्या॒ इति॒ सं-ऋ॒द्ध्यै । ब्रा॒ह्म॒ण॒स्प॒त्यं तू॑प॒रं । ब्रा॒ह्म॒ण॒स्प॒त्यमिति॑ ब्राह्मणः-प॒त्यं । तू॒प॒रमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒ताऽभि॒चर॑न् । अ॒भि॒चर॒न्ब्रह्म॑णः । अ॒भि॒चर॒न्नित्य॑भि- चर॑न् । ब्रह्म॑ण॒स्पति॑म् । पति॑मे॒व । ए॒व स्वेन॑ । स्वेन॑ भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॑-नोप॑ । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ तस्मै॑ । तस्मा॑ ए॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒न॒मा । आ वृ॑श्चति । वृ॒श्च॒ति॒ ता॒जक् । ता॒जगार्ति॑म् । आर्ति॒मा । आर्छ॑ति । ऋ॒च्छ॒ति॒ तू॒प॒रः । तू॒प॒रो भव॑ति । भव॑ति क्षुरप॑विः । क्षुरप॑विर्वै । क्षुरप॑विरिति॑ क्षुर-प॒विः । वा ए॒षा । ए॒षा ल॒क्ष्मी । ल॒क्ष्मी यत् । यत्तू॑प॒रः । तू॒प॒रस्समृ॑द्ध्यै । समृ॑द्ध्यै स्फ्यः । समृ॑द्ध्या॒ इति॒ सं-ऋ॒द्ध्यै । स्फ्यो यू॒पः । यू॒पो भव॑ति । भव॑ति व॒ज्रः । व॒ज्रो वै । वै स्फ्यः । स्फ्यो व॒ज्रम् । व॒ज्रमे॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ प्र । प्र ह॑रति । ह॒र॒ति॒ शर॑मयम् । शर॑मय॑ ब॒र्हिः । शर॑मय॒मिति॑ शर-मय॑म् । ब॒र्हिश्छ्रि॑णाति । श्रृ॒णा॒त्ये॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒न॒ वैभी॑दकः । वैभी॑दक इ॒ध्मः । इ॒ध्मो भि॑नत्ति । भि॒न॒त्त्ये॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒न॒मित्ये॑नं () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

बार्॒हस्पत्यꣳ शि॑तिपृ॒ष्ठम् । शि॒तिपृ॒ष्ठमा । शि॒तिपृ॒ष्ठमिति॑ शिति-पृ॒ष्ठम् । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ ग्रा॒म॒कामः । ग्रा॒म॒कामो॒ यः । ग्रा॒म॒काम॒ इति॑ गाम- का॒मः । यः का॒मये॑त । का॒मये॑त पृ॒ष्ठम् । पृ॒ष्ठꣳ स॑मा॒नाना॑ँ । स॒मा॒नाना॒ꣳ॒ स्याꣳ । स्यामिति॑ । इति॑ बृ॒हस्पति॑ँ । बृ॒हस्पति॒मेव । एव स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधे॒ये॑न । भा॒ग॒धे॒येनोप॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भाग-धे॒ये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स एव । एवैनँ॑ । एन॑ पृ॒ष्ठं । पृ॒ष्ठꣳ स॑मा॒नाना॑ँ । स॒मा॒नाना॑ँ करोति । क॒रो॒ति॒ ग्रा॒मी । ग्रा॒म्येव । एव भ॑वति । भ॒व॒ति॒ शि॒तिपृ॒ष्ठः । शि॒तिपृ॒ष्ठो भ॑वति । शि॒तिपृ॒ष्ठ इति॑ शिति-पृ॒ष्ठः । भ॒व॒ति॒ बार्॒हस्पत्यः । बार्॒हस्पत्यो हि । ह्येॅषः । एष दे॒वत॑या । दे॒वत॑या समृ॑द्ध्यै । समृ॑द्ध्यै पौ॒ष्णं । समृ॑द्ध्या॒ इति॑ सं-ऋ॒द्ध्यै । पौ॒ष्णꣳ श्या॒मम् । श्या॒मम॒ । आ ल॑भेत । ल॒भे॒ताऽन्न॑कामः । अन्न॑कामोऽन्न॑ँ । अन्न॑काम॒ इत्यन्न-का॒मः । अन्न॑ं वै । वै पू॒षा । पू॒षा पू॒षण॑ँ । पू॒षण॒मेव । एव स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधे॒ये॑न । भा॒ग॒धे॒येनोप॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भाग-धे॒ये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स एव । एवास्मै॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अस्मा॒ अन्न॑ँ । अन्न॑ं प्र । प्रय॑च्छति । य॒च्छ॒त्यन्न॒दः । अ॒न्न॒द एव । अ॒न्न॒द इत्यन्न-अ॒दः । एव भ॑वति । भ॒व॒ति॒ श्या॒मः । श्या॒मो भ॑वति । भ॒व॒त्येत॑त् । एत॒द्वै । वा अन्न॑स्य । अन्न॑स्य रू॒पं । रू॒पꣳ स॑मृ॒द्ध्यै । स॒मृ॒द्ध्यै मारु॑तं । स॒मृ॒द्ध्या॒ इति॑ सं-ऋ॒द्ध्यै । मारु॑तं पृ॒श्नि॑ँ । पृ॒श्निमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒ताऽन्न॑कामः । अन्न॑कामोऽन्न॑ँ । अन्न॑काम॒ इत्यन्न-का॒मः । अन्न॑ं वै । वै म॒रुत॑ः । म॒रुतो॑ म॒रुत॑ः । म॒रुत॑ एव । एव स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधे॒ये॑न । भा॒ग॒धे॒येनोप॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भाग-धे॒ये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ ते । त एव । एवास्मै॑ । अ॒स्मा॒ अन्न॑ँ । अन्न॑ं प्र । प्र य॑च्छंति । य॒च्छ॒न्त्य॒न्न॒दः । अ॒न्न॒द एव । अ॒न्न॒द इत्यन्न-अ॒दः । एव भ॑वति । भ॒व॒ति॒ पृ॒श्निः॑ । पृ॒श्निर्भ॑वति । भ॒व॒त्येत॑त् । एत॒द्वै । वा अन्न॑स्य । अन्न॑स्य रू॒पं । रू॒पꣳ स॑मृ॒द्ध्यै । स॒मृ॒द्ध्या ऐ॑न्द्रं । स॒मृ॒द्ध्या॒ इति॑ सं-ऋ॒द्ध्यै । ऐ॒न्द्रम॑रु॒णं । अ॒रु॒णमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒तेंद्रि॒यका॑मः । इ॒न्द्रि॒यका॑म॒ इंद्र॑ँ । इ॒न्द्रि॒यका॑म॒ इती॑न्द्रि॒य-का॒मः । इंद्र॒मेव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं दधाति । दधातींद्रियावी । इंद्रियाव्येव । एव भवति । भवत्यरुणः । अरुणो भूमान् । भूँमान्भवति । भूमानिति भू-मान् । भवत्येतत् । एतद्वै । वा इंद्रस्य । इंद्रस्य रूपं । रूपꣳ समृद्ध्यै । समृद्ध्यै सावित्रं । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सावित्रमुप- ध्वस्तं । उपध्वस्तमा । उपध्वस्तमित्युप-ध्वस्तम् । आ लभेत । लभेत सनिकामः । सनिकाम स्सविता । सनिकाम इति सनि-कामः । सविता वै । वै प्रसवानाँ । प्रसवानामीशे । प्रसवानामिति प्र-सवानाँ । ईशे सवितारँ । सवितारमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै सनिं । सनिं प्र । प्र सुवति । सुवति दानकामाः । दानकामा अस्मै । दानकामा इति दान-कामाः । अस्मै प्रजाः । प्रजा भवंति । प्रजा इति प्र-जाः । भवन्त्युपध्वस्ताः । उपध्वस्तो भवति । उपध्वस्त इत्युप-ध्वस्तः । भवति सावित्रः । सावित्रो हि । ह्येषः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। एष देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै वैश्वदेवं । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । वैश्वदेवं बहुरूपं । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवं । बहुरूपमा । बहुरूपमिति बहु-रूपं । आ लभेत । लभेताऽन्नकामः । अन्नकामो वैश्वदेवं । अन्नकाम इत्यन्न-कामः । वैश्वदेवं वै । वैश्वदेवमिति वैश्व- देवं । वा अन्नँ । अन्नं विश्वान् । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ्स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपधावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मा अन्नँ । अन्नं प्र । प्र यच्छंति । यच्छन्त्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः । एव भवति । भवति बहुरूपः । बहुरूपो

भवति । बहुरूप इति बहु-रूपः । भवति बहु- रूपं । बहुरूपꣳ हि । बहुरूपमिति बहु-रूपं । ह्यन्न᳖ । अन्नꣳ समृद्ध्यै । समृद्ध्यै वैश्वदेवं । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । वैश्वदेवं बहुरूपं । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवं । बहुरूपमा । बहुरूपमिति बहु-रूपं । आ लभेत । लभेत ग्रामकामः । ग्रामकामो वैश्वदेवाः । ग्रामकाम इति ग्राम-कामः । वैश्वदेवा वै । वैश्वदेवा इति वैश्व-देवाः । वै सजाताः । सजाता विश्वान् । सजाता इति स-जाताः । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ्स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अस्मै सजातान् । सजातान्प्र । सजातानिति स-जातान् । प्रयच्छंति । यच्छंति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति बहुरूपः । बहुरूपो भवति । बहुरूप इति बहु-रूपः । भवति बहुदेवत्यः । बहुदेवत्यो हि । बहुदेवत्य इति बहु-देवत्यः । ह्येषः । एष समृद्ध्यै । समृद्ध्यै प्राजापत्यं । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । प्राजापत्यं तूपरं । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं । तूपरमा । आ लभेत । लभेत यस्य । यस्याऽनाज्ञातम् । अनाज्ञातमिव । अनाज्ञातमित्यनाᳬ-ज्ञातम् । इव ज्योक् । ज्योगामयेत् । आमयेत्प्राजापत्यः । प्राजापत्यो वै । प्राजापत्य इति प्राजा-पत्यः । वै पुरुषः । पुरुषः प्रजापतिः । प्रजापतिः खलु । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । खलु वै । वै तस्य । तस्य वेद । वेद यस्य । यस्याऽनाज्ञातं । अनाज्ञातमिव । अनाज्ञातमित्यनाᳬ-ज्ञातम् । इव ज्योक् । ज्योगामयति । आमयति प्रजापतिं । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैन᳖ । एनं तस्मात् । तस्मात्स्रामात् । स्रामान्मुंचति । मुंचति तूपरः । तूपरो भवति । भवति प्राजापत्यं । प्राजापत्यो हि । प्राजापत्य इति प्राजा-पत्यः । ह्येषः । एष देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

वषट्कारो वै । वषट्कार इति वषट्-कारः । वै गायत्रिये । गायत्रिये शिरः । शिरोऽच्छिनत् । अच्छिनत्तस्यै । तस्ये रसः । रसः परा । पराऽपतत् । अपतत्तं । तं बृहस्पतिः । बृहस्पतिरुप । उपाऽगृह्णात् । अगृह्णात्सा । सा शितिपृष्ठा । शितिपृष्ठा वशा । शितिपृष्ठेति शिति-पृष्ठा । वशाऽभवत् । अभवद्यः । यो द्वितीयः । द्वितीयः पराऽपतत् । परापतत्तं । परापतदिति परा-अपतत् । तं मित्रावरुणो । मित्रावरुणावप । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । उपाऽगृह्णीतां । अगृह्णीताꣳ सा । सा द्विरूपा । द्विरूपा वशा । द्विरूपेति द्वि-रूपा । वशाऽभवत् । अभवद्यः । यस्तृतीयः । तृतीयः पराऽपतत् । पराऽपतत्तं । परापतदिति परा-अपतत् । तं विश्वे । विश्वे देवाः । देवा उप । उपागृह्णन् । अगृह्णन्त्सा । सा बहुरूपा । बहुरूपा वशा । बहुरूपेति बहु-रूपा । वशाऽभवत् । अभवद्यः । यश्चतुर्थः । चतुर्थः परापतत् । परापतत्सः । परापतदिति परा-अपतत् । सपृथिवीं । पृथिवीं प्र । प्राऽविशत् । अविशत्तं । तं बृहस्पतिः । बृहस्पतिरभि

()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अभ्यगृह्णात् । अगृह्णादस्तु । अस्वेव । एवायं । अयं भोगाय । भोगायेति । इति सः । स उक्षवशः । उक्षवशस्सं । उक्षवश इत्युक्ष-वशः । समभवत् । अभवद्यत् । य्यल्लोहितं । लोहितं परापतत् । परापतत्तत् । परापतदिति परा-अपतत् । तद्रुद्रः । रुद्र उप । उपाऽगृह्णात् । अगृह्णात्सा । सा रौद्री । रौद्री रोहिणी । रोहिणी वशा । वशाऽभवत् । अभवद्बार्हस्पत्याम् । बार्हस्पत्याꣳ शितिपृष्ठाम् । शितिपृष्ठामा । शितिपृष्ठामिति शिति-पृष्ठाम् । आ लभेत । लभेत ब्रह्मवर्चस-कामः । ब्रह्मवर्चसकामो बृहस्पतिं । बह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस- कामः । बृहस्पतिमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं दधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति

ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति छंदसाम् । छंदसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद्वशा । वशा रसः । रस इव । इव खलु ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। खलु वै । वै ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं छंदसां । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । छंदसामेव । एव रसेन । रसेन रसँ । रस ब्रह्मवसं । ब्रह्मवर्चसमवं । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । अवरुंधे । रुंधे मैत्रावरुणीं । मैत्रावरुणीं द्विरूपां । मैतावरुणीमिति मैत्रा-वरुणीम् । द्विरूपामा । द्विरूपामिति द्वि- रूपाम् । आलभेत । लभेत वृष्टिकामः । वृष्टिकामो मैत्रं । वृष्टिकाम इति वृष्टि-कामः । ंत्रं वै । वा अहः । अहर्वारुणी । वारुणी रात्रिः । रात्रिरहोरात्राभ्याँ । अहोरात्राभ्यां खलु । अहोरात्राभ्यामित्यहः-रात्राभ्याँ । खलु वै । वै पर्जन्यः । पर्जन्यो वर्षति । वर्षति मित्रावरुणो । मित्रावरुणावेव । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपधावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मा अहोरात्राभ्याँ । अहोरात्राभ्याँ पर्जन्यँ । अहोरात्राभ्यामित्यहः-रात्राभ्याँ । पर्जन्यं वर्षयतः । वर्षयतश्छन्दसां । छंदसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद्वशा । वशा रसः । रस इव । इव खलु । खलु वै । वै वृष्टिः । वृष्टिश्छन्दसां । छन्दसा-मेव । एव रसेन ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। रसेन रसँ । रस वृष्टिँ । वृष्टिमवं । अवरुंधे । रुंधे मैत्रावरुणीं । मैत्रावरुणीं द्विरूपां । मैत्रावरुणीमिति मैत्रा-वरुणीं । द्विरूपामा । द्विरूपाविंति द्वि-रूपाम् । आलभेत । लभेत प्रजाकामः । प्रजाकामो मैत्रं । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः । मैत्रं वै । वा अहः । अहर्वारुणी । वारुणी रात्रिः । रात्रिरहोरात्राभ्याँ । अहोरात्राभ्यां खलु । अहोरात्राभ्यामित्यहः-

रात्राभ्याँ । खलु वै । वै प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र-जाः । प्रजायन्ते । जायन्ते मित्रवरुणौ । मित्रावरुणावेव । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणौ । एवस्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मा अहोरात्राभ्याँ । अहोरात्राभ्याँ प्रजां । अहोरात्राभ्यामित्यहः-रात्राभ्याँ । प्रजां प्र । प्रजामिति प्र-जाम् । प्र जनयतः । जनयतश्छंदसाम् । छंदसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद्वशा । वशा रसः । रस इव । इव खलु । खलु वै । वै प्रजा । प्रजा छंदसां । प्रजेति प्र-जा । छंदसामेव । एव रसेन । रसेन रसँ । रस प्रजां । प्रजामवं । प्रजामिति प्र-जाम् । अवरुंधे ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। रुंधे वैश्व-देवीम् । वैश्वदेवीं बहुरूपाम् । वैश्वदेवीमिति वैश्व-देवीम् । बहुरूपामा । बहुरूपामिति बहु-रूपाम् । आलंभेत । लभेताऽन्नंकामः । अन्नंकामो वैश्वदेवं । अन्नंकाम इत्यन्न-कामः । वैश्वदेवं वै । वैश्वदेव- मिति वैश्व-देवं । वा अन्नँ । अन्नं विश्वान् । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति-भागधेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मा अन्नँ । अन्नं प्र । प्रयच्छंति । यच्छन्त्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः । एव भवति । भवति छंदसां । छंदसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद्वशा । वशा रसः । रस इव । इव खलु । खलु वै । वा अन्नँ । अन्नं छंदसाम् । छंदसामेव । एव रसेन । रसेन रसँ । रसमन्नँ । अन्नमवं । अवरुंधे । रुंधे वैश्वदेवीं । वैश्वदेवीं बहुरूपाम् । वैश्वदेवीमिति वैश्व-देवीं । बहुरूपामा । बहुरूपामिति बहु-रूपाम् । आलंभेत । लभेत गामकामः । ग्रामंकामो वैश्वदेवाः । ग्रामंकाम इति गाम-काम: । वैश्वदेवा वै । वैश्वदेवा इति वैश्व-देवाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। वै संजातः । सजाता विश्वान् । सजाता इति स-जाताः । विश्वानेव । एव देवान् । देवान्थ्स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मै सजातान् । सजातान्र । सजातानिति स-जातान् । प्रयच्छंति । यच्छंति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति छंदसाम् । छंदसां वै । वा एषः । एष रसः । रसो यत् । यद्वशा । वशा रसः । रसं इव । इव खलु । खलु वै । वै संजाताः । सजाताश्छन्दसाम् । सजाता इति स-जाताः । छन्दसामेव । एव रसेन । रसेन रसँ । रसꣳ सजातान् । सजातानव । सजातानितिस-जातान् । अवरुंधे । रुंधेबार्हस्पत्यम् । बार्हस्पत्य-मुक्षवशम् । उक्षवशमा । उक्षवशमित्युक्ष-वशम् । आ लभेत । लभेत ब्रह्म-वर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामो बृहस्पतिँ । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । बृहस्पतिमेव । एवस्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपधावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं दधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति वशँ । वशं वै । वा एषः । एष चरति । चरति यत् । यदुक्षा । उक्षावशः । वशं इव । इव खलु । खलु वै । वै ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं वशेन । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । वशेनेव । एव वशँ । वशं ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसमव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । अव रुंधे । रुंधे रौद्रीम् । रौद्रीꣳ रोहिणीं । रोहिणीमा । आलभेत । लभेताभिचरन् । अभिचरँन्रुद्रं । अभिचरन्नित्यभि-चरन् । रुद्रमेव । एव स्वेनं । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपधावति । धावति तस्मै । तस्मा एव । एवैनँ । एनमा । आ वृश्चति । वृश्चति-ताजक् । ताज गार्तिँ । आर्तिमा । आर्छति । ऋच्छति रोहिणी । रोहिणी भवति । भवति रौद्री । रौद्री हि । ह्येषा । एषा देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै स्व्यः । समृद्ध्या इति

सं- ऋद्ध्यै । स्थ्यो यूपः । यूपो भवति । भवति वज्रः । वज्रोवै । वै स्थ ः । स्थ्यो वज्रँ । वज्रमेव । एवास्मै । अस्मेप्र । प्रहरति । हरति शरमयँ । शरमयं बर्हिः । शरमयमितिशर-मयँ । बर्हिश्छृणाति । श्छृणात्येव । एवैनँ । एनं वैभीदकः । वैभीदक इध्मः । इध्मोभिनत्ति । भिनत्त्येव । एवैनँ । एन- मित्येनं () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

असावादित्यः । आदित्योन । नवि । व्यरोचत । अरोचत तस्मै । तस्मै देवाः । देवाः प्रायश्चितिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन् । ऐच्छन्तस्मै । तस्मा एताम् । एताꣳ सौरीम् । सौरीꣳ श्वेतां । श्वेतां वशां । वशामा । आलभंत । अलभंत तया । तयैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्नुचँ । रुचमदधुः । अदधुर्यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकाम स्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । स्यात्तस्मै । तस्मादेतां । एताꣳ सौरीं । सौरीꣳ श्वेताम् । श्वेतां वशां । वशामा । आ लभेत । लभेताऽमुम् । अमुमेव । एवादित्यं । आदित्यꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रहवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं दधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । दधातिब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति बैलु?वः । बैलु?वो यूपः । यूपो भवति । भवत्यसौ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। असौ वै । वा आदित्यः । आदित्यो यतः । यतोऽजायत । अजायत ततः । ततो बिल्वः । बिल्व उत् । उदतिष्ठत् । अतिष्ठत्स योनि । स यौन्येव । सयोनीति स-योनि । एव ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसमवं । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । अवरुंधे । रुंधे ब्राह्मणस्पत्याम् । ब्राह्मणस्पत्यां बभ्रुकर्णी । ब्राह्मण-स्पत्यामिति ब्राह्मणः-पत्याम् । बभ्रुकर्णीमा ।

ब॒भ्रु॒कर्णीमिति॑ बभ्रु-क॒र्णीम् । आ ल॑भेत । ल॒भे॒ताऽभि॒चर॑न्न् । अ॒भि॒ चर॑न्वारु॒णं । अ॒भि॒चर॒न्नित्य॑भि-चर॑न्न् । वा॒रु॒णं दश॑कपालं । दश॑कपालं पु॒रस्ता॑त् । दश॑कपाल॒मिति॒ दश॑-क॒पा॒लं॒ । पु॒रस्ता॒न्निः । निर्व॑पेत् । व॒पे॒द्व॒रु॒णेन । वरु॑णेने॒व । एव भ्रातृ॑व्यं । भ्रातृ॑व्यं ग्राहयित्वा । ग्राह॒यि॒त्वा ब्रह्म॑णा । ब्रह्म॑णा स्तृणुते । स्तृ॒णु॒ते ब॒भ्रु॒कर्णी । ब॒भ्रु॒कर्णी भ॑वति । ब॒भ्रु॒कर्णी॑ति॑ बभ्रु-क॒र्णी । भ॒व॒त्ये॒तत् । ए॒तद्वै । वै ब्रह्म॑णः । ब्रह्म॑णो रू॒पं । रू॒पꣳ सम॑र्द्धि । सम॑र्द्धि॒स्थ्यः । सम॑र्द्धा इति॒ सं-ऋ॒द्धि॒ । स्थ्यो यू॒पः । यू॒पो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ वज्रः॑ । वज्रो॒ वै । वै॒स्थ्यः । स्थ्यो वज्र॑ । वज्र॑ मे॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ प्र । प्र ह॑रति । ह॒र॒ति॒ श॒र॒मय॑ । श॒र॒मय॑ ब॒र्हिः । श॒र॒मय॒मिति॑शर-मय॑ । ब॒र्हिश्छ्रि॑णाति॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। श्रृ॒णा॒त्ये॒व । ए॒वैन॑ । ए॒न॒ वैभी॑दकः । वैभी॑दक इ॒धः । इ॒ध्मो भि॒न॒त्ति॒ । भि॒न॒त्ये॒व । ए॒वैन॑ । ए॒न॒ वै॒ष्ण॒वं । वै॒ष्ण॒वं वा॑म॒नं । वा॒म॒नमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒तय॑ । य॑य॒ज्ञः । य॒ज्ञोन । नोप॒नमै॑त् । उ॒प॒नमे॒द्विष्णु॑ः । उ॒प॒नमे॒दित्यु॑प-नमै॑त् । विष्णु॑र्वै । वै॒य॒ज्ञः । य॒ज्ञो विष्णु॑ । विष्णु॑मे॒व । ए॒वस्वे॑न । स्वे॑न भाग-धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑- धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मे॒यज्ञ॑ । य॒ज्ञ॑ प्र । प्र॒य॑च्छति । य॒च्छ॒त्युप॑ । उपै॑न । ए॒न॒ य॒ज्ञः । य॒ज्ञो न॑मति । न॒म॒ति॒वा॒म॒नः । वा॒म॒नो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ वै॒ष्ण॒वः । वै॒ष्ण॒वो हि । ह्ये॑षः । ए॒ष दे॒व॒त॒या । दे॒व॒त॒या॒ सम॑र्द्धि । सम॑र्द्धि॒ त्वाष्ट्र॑ । सम॑र्द्धा इति॒ सं-ऋ॒द्धि॒ । त्वाष्ट्र॑ वड॒बम् । व॒ड॒बमा । आ ल॑भेत । ल॒भे॒त॒ प॒शु॒का॑मः । प॒शु॒का॑मस्त्वष्टा॑ । प॒शु॒का॑म॒ इति॑ प॒शु-का॒मः॒ । त्वष्टा॒ वै । वै प॑शू॒नां । प॒शू॒नां मि॑थु॒नाना॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। मिथुनानाँ प्रजनयिता । प्रजनयिता ब्रष्टारं । पजनयितेतिं प्र-जनयिता । ब्रष्टारमेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपंधावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मे पशून् । पशुन्मिंथुनान् । मिथुनान्प्र । प्र जंनयति । जनयति प्रजा । प्रजा हि । प्रजेतिं प्र- जा । हि वै । वा एतस्मिन्न् । एतस्मिंन्पशवः । पशवः प्रविंष्टाः । प्रविंष्टा अथं । प्रविंष्टा इति प्र-विष्टाः । अथेषः । एष पुमान् । पुमाथ्सन् । सन्वंड्बः । वड्बस्साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादितिंस-अक्षात् । एव प्रजाम् । प्रजांपशून् । प्रजामितिंप्र-जाम् । पशूनवं । अवंरुंधे । रुंधेमैत्रम् । मैत्रश्श्वेतम् । श्वेतमा । आलंभेत । लभेत संग्रामे । संग्रामे संयंत्ते । संग्राम इतिं सं-ग्रामे । संयंत्ते समयकांमः ।संयंत्त इति सं-यत्ते । समयकांमो मित्रं । समयकांम इतिं समय-कामः । मित्रमेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं मित्रेणं । मित्रेणसं । सं नंयति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। नयति विशालः । विशालो भंवति । विशाल इतिं वि-शालः । भवतिव्यवंसाययति । व्यवंसायत्येव । व्यवंसाययतीतिं वि-अवंसाययति । एवैनँ । एनं प्राजापत्यं । प्राजापत्यं कृष्णं । प्राजापत्यमितिं प्राजा-पत्यं । कृष्णमा । आलंभेत । लभेत वृष्टिंकामः । वृष्टिंकामः प्रजापंतिः । वृष्टिंकाम इति वृष्टि-कामः । प्रजापंतिर्वै । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पतिः । वै वृष्ट्याँ । वृष्ट्या ईशे । ईशे प्रजापंतिं । प्रजापंतिमेव । प्रजापंतिमितिं प्रजा-पतिं । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मे पर्जन्यँ । पर्जन्यं वर्षयति । वर्?षयति कृष्णः । कृष्णो भंवति । भवत्येतत् । एतद्वै । वैवृष्ट्यैं । वृष्ट्यै रूपं । रूपश्र रूपेणं । रूपेणैव । एव वृष्टिँ । वृष्टिमवं । अवं रुंधे । रुंधे शबलः । शबलो भवति । भवति विद्युतँ । विद्युतमेव । विद्युतमितिं वि-द्युतँ ।

एवास्मै । अस्मे जनयिन्ना । जनयिन्नावर्पयति । वर्पयत्यवाशृंगः । अवाशृंगो भवति । भवति वृष्टिं । वृष्टिमेव । एवास्मै । अस्मे नि । नियच्छति । यच्छतीति यच्छति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

वरुणꣳ सुषुवाणं । सुषुवाणमन्नाद्यं । अन्नाद्यं न । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यं । नोप । उपानमत् । अनमत्सः । स एतां । एतां वारुणीं । वारुणीं कृष्णां । कृष्णां वशां । वशामपश्यत् । अपश्यत्तां । ताꣳ स्वायै । स्वायै देवतायै । देवतायै आ । आ लभत । अलभत ततः । ततो वै । वै तं । तमन्नाद्यं । अन्नाद्यमुप । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यं । उपानमत् । अनमद्यं । यमलं । अलमन्नाद्याय । अन्नाद्याय संतं । अन्नाद्यायेत्यन्न-अद्याय । संतमन्नाद्यं । अन्नाद्यं न । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यं । नोपनमैत् । उप- नमेत्सः । उपनमेदित्युप-नमैत् । स एतां । एतां वारुणीं । ंवारुणीं कृष्णां । कृष्णां वशां । वशामा । आ लभेत । लभेत वरुणं । वरुणमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मा अन्नं । अन्नं प्र । प्रयच्छति । यच्छत्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। एव भवति । भवति कृष्णा । कृष्णा भवति । भवति वारुणी । वारुणी हि । ह्येषा । एषा देवतया । देवतया समृद्ध्यै । समृद्ध्यै मैत्रं । समृध्या इति सं-ऋद्ध्यै । मैत्रꣳ श्वेतं । श्वेतमा । आलभेत । लभेत वारुणं । वारुणं कृष्णं । कृष्णमपां । अपां च । चौषधीनां । ओषधीनां च । च सन्धौ । सन्धावन्नकामः । संधाविति सं-धौ । अन्नकामो मैत्रीः । अन्नकाम इत्यन्न-कामः । मैत्रीर्वै । वा?ओषधयः । ओषधयो वारुणीः । वारुणीरापः । आपोऽपां । अपां च ।

च॒ खलु॑ । खलु॒ वै । वा ओष॑धीनां । ओष॑धीनां च । च॒ रस॑ँ । रस॒मुप॑ । उप॑ जीवामः । जी॒वा॒मो॒ मि॒त्रा॒व॒रु॒णौ॒ । मि॒त्रा॒व॒रु॒णा॒वे॒व । मि॒त्रा॒व॑रुणावितिं मि॒त्रा-व॒रु॒णौ॒ । ए॒व स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधेये॒न॑ । भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भाग-धेये॒न॑ । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ तौ । ता॒वे॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मा॒ अन्न॑ँ । अन्न॑ं प्र । प्रय॑च्छतः । य॒च्छ॒तो॒ऽन्ना॒दः । अ॒न्ना॒द ए॒व । अ॒न्ना॒द॑ इत्य॑न्न-अ॒दः । ए॒व भ॑वति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। भ॒व॒त्यपां । अ॒पां च॑ । चौष॑धीनां । ओष॑धीनां च । च॒ सं॒धौ । सं॒धावा । सं॒धावि॑तिं सं-धौ । आल॑भते । ल॒भ॒त॒ उ॒भय॑स्य । उ॒भय॒स्यावरु॑द्ध्यै । अव॑रुद्ध्यै विशा॑खः । अव॑रुध्या इत्यव॑-रु॒ध्यै॒ । विशा॑खो यूप॑ः । विशा॑ख॒ इति॒ वि-शा॒ख॒ः । यूपो॑ भवति । भ॒व॒ति॒ द्वे । द्वेहि । द्वे इति॒ द्वे । ह्ये॑ते । ए॒ते दे॒वते॑ँ । ए॒ते इत्ये॒ते । दे॒व॒ते॒ सम्ऋ॑द्ध्यै । दे॒व॒ते॒ इति॑ दे॒वते॑ँ । सम्ऋ॑द्ध्यै मै॒त्रं । सम्ऋ॑द्ध्या इति॒ सं-ऋ॒द्ध्यै॒ । मै॒त्र॒ः श्वेतं॑ । श्वेतमा । आल॑भेत । ल॒भे॒त॒ वा॒रु॒णं । वा॒रु॒णं कृ॒ष्णं । कृ॒ष्णं ज्योगा॑मयावी । ज्योगा॑मयवी॒ यत् । ज्योगा॑मया॒वी॒ति॒ ज्योक्-आ॒म॒या॒वी॒ । यन्मै॒त्रः । मै॒त्रो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ मि॒त्रेण॑ । मि॒त्रेणै॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ वरु॑णं । वरु॑ण॒ꣳ॒ शमयति । श॒मय॑ति॒ यत् । यद्वा॑रु॒णः । वा॒रु॒ण॒स्साक्षात् । ॑साक्षादे॒व । साक्षादिति॑ स- अक्षात् । ए॒वैन॑ँ । एन॑ं वरुणपा॒शात् । व॒रु॒ण॒पा॒शान्मु॑ंचति । व॒रु॒ण॒पा॒शादिति॑ वरुण-पा॒शात् । मु॒ंच॒त्युत । उ॒तयदि॑ । यदी॒तासु॑ः । इ॒तासु॑र्भवति । इ॒तासु॒रिती॒त-अ॒सु॒ः । भ॒व॒ति॒ जीव॑ति । जीव॑त्येव । ए॒व दे॒वाः । दे॒वा वै । वै पुष्टि॑ँ । पुष्टि॑ं न । नावि॑न्दन् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। अविन्दन्ताम् । तां मिथुने । मिथुनेऽ- पश्यन् । अपश्यन्तस्याँ । तस्यां न । न सं । समराधयन्न् । अराधयन्तौ । तावश्विनौँ । अश्विनावब्रूतां । अब्रूतामावयोः । आवयोर्वै । वा एषा । एषा मा । मैतस्याँ । एतस्याँ वदध्वम् । वदध्वमिति । इति सा । साऽश्विनोः । अश्विनोरेव । एवाऽभवत् । अभवदयः । यः पुष्टिकामः । पुष्टिकामः स्यात् । पुष्टिकाम इति पुष्टि-कामः । स्यात्सः । स एताम् । एतमाँश्विनीं । आश्वनीम् यमीम् । यमीं वशां । वशामा । आ लभेत । लभेताश्विनौँ । अश्विनावेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागदेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्पुष्टिँ । पुष्टिं धत्तः । धत्तः पुष्यति । पुष्यति प्रजयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिरिति पशु-भिः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। आश्विनं धूम्रलोमं । धूम्रलोममा । धूम्र- लोममिति धूम्र-लोमं । आ लभेत । लभेत यः । यो दुर्ब्राह्मणः । दुर्ब्राह्मणस्सोमँ । दुर्ब्राह्मण इति दुः-ब्राह्मणः । सोमं पिपासेत् । पिपासेदश्विनौँ । अश्विनौ वै । वै देवानाँ । देवानामसोमपौ । अ सोमपा-वास्तां । असोमपावित्यसोम-पौ । आस्तां तौ । तौ पश्चा । पश्चा सोमपीथं । सोमपीथं प्र । सोमपीथमिति सोम-पीथं । प्राप्नुतां । आप्नुतामश्विनौँ । अश्विनावेतस्य । एतस्य देवताँ । देवता यः । यो दुर्ब्राह्मणः । दुर्ब्राह्मणस्सोमँ । दुर्ब्राह्मण इति दुः-ब्राह्मणः । सोमं पिपासति । पिपासत्यश्विनौँ । अश्विनावेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मैँ । अस्मे सोमपीथं । सोमपीथं प्र । सोमपीथमिति सोम-पीथं । प्र यच्छतः । यच्छत उप । उपैनं । एनꣳ सोमपीथः । सोमपीथो नमति । सोमपीथ इति सोम-पीथः । नमति यत् । यद्धूम्रः । धूम्रो भवति । भवति धूम्रिमाणँ । धूम्रिमाणमेव । एवास्मात् । अस्मादप । अप हंति । हंति लोमः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। ल॒लामो॑ भवति । भ॒व॒ति॒ मु॒ख॒तः । मु॒ख॒त ए॒व । ए॒वास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्ते॒जः॑ । तेजो॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ वा॒यव्यँ॑ । वा॒यव्य॑ गोमृ॒गं । गो॒मृ॒गमा । गो॒मृ॒गमिति॑ गो-मृ॒गं । आल॑भेत । ल॒भे॒त॒यं । यमज॑ग्नि-वाꣳसम् । अज॑ग्निवाꣳसमभि॒शꣳसे॑युः । अ॒भि॒शꣳग॑सेयुरपू॒ता । अ॒भि॒शꣳग॑सेयु॒रित्य॑भि-शꣳसे॑युः । अपू॑ता वै । वा ए॒तं । ए॒तं वाक् । वागृ॑च्छति । ऋ॒च्छ॒ति॒ यम् । यमज॑ग्निवाग्सं । अज॑ग्निवाꣳसमभि॒शꣳस॑ति । अ॒भि॒शꣳस॑ति॒ न । अ॒भि॒शꣳस॑ती॒त्य॑भि-शꣳस॑ति । नैषः । ए॒ष ग्रा॒म्यः । ग्रा॒म्यः प॒शुः । प॒शुर्न । नार॒ण्यः । आर॒ण्यो यत् । यद्गो॑मृ॒गः । गोमृ॒गो न । गो॒मृ॒ग इति॑ गो-मृ॒गः । नेव॑ । इ॒वै॒षः । ए॒ष ग्रामै॑ । ग्रामे॒ न । नार॑ण्ये । अर॑ण्ये॒ यम् । यमज॑ग्निवाꣳसम् । अज॑ग्निवाꣳसमभि॒शꣳ- स॑ति । अ॒भि॒शꣳस॑ति वा॒युः । अ॒भि॒शꣳस॑ती॒त्य॑भि-शꣳस॑ति । वा॒युर्वै । वै दे॒वाना॑ । दे॒वाना॑ पवित्रँ॑ । प॒वित्र॑ वा॒यु॑ । वा॒युमे॒व । ए॒व स्रेन॑ । स्रेन॑ भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -पशुबन्ध-ब्राह्मणम्,

। ए॒वैन॑ँ । ए॒न॑ प॒वय॑ति । प॒वय॑ति परा॑ची । परा॑ची॒ वै । वा ए॒तस्मै॑ । ए॒तस्मै॑ व्युच्छं॑ती॑ । व्यु॒च्छं॒ती॒वि । व्यु॒च्छं॒तीति॑वि-उ॒च्छं॒ती॑ । व्यु॑च्छति । उ॒च्छ॒ति॒ तमः॑ । तमः॑ पा॒प्मान॑ँ । पा॒प्मान॑ प्र । प्रवि॑शति । वि॒श॒ति॒ यस्य॑ । यस्या॑ग्निने । आ॒ग्निने शꣳस्यमा॑ने । शꣳस्यमा॑ने॒ सूर्यः॑ । सूर्यो॑न । नावि॑ः । आ॒विर्भव॑ति । भव॑ति सौ॒र्यं । सौ॒र्यं ब॑हुरू॒पम् । ब॒हु॒रू॒पमा । ब॒हु॒रू॒पमिति॑ बहु-रू॒पम् । आल॑भेत । ल॒भे॒ता॒ मुम् । अ॒मुमे॒व । ए॒वादि॒त्यं । आ॒दि॒त्यꣳ॑ स्रेन॑ । स्रेन॑ भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व ः । ए॒वाऽ- स्मा॑त् । अ॒स्मा॒त्तमः॑ । तमः॑ पा॒प्मान॑ं । पा॒प्मान॒मप॑ । अप॑हंति । हं॒ति॒ प्र॒तीची॑ । प्र॒तीच्य॑स्मै । अ॒स्मै॒व्युच्छं॑ती॑ । व्यु॒च्छं॒ती॒ वि । व्यु॒च्छं॒तीति॑ वि-उ॒च्छं॒ती॑ । व्यु॑च्छति । उ॒च्छ॒त्यप॑ । अप॒ तमः॑ । तमः॑ पा॒प्मान॑ँ । पा॒प्मान॑ꣳ हते । ह॒त॒ इति॑ हते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

इंद्रं॑ वः । वो॒ विश्व॑तः ः । विश्व॑त स्परि॑ । परीन्द्रँ॑ । इंद॑ं नरः॑ । नरो॒ मरु॑तः । मरु॑तो॒ यत् । यद्ध॑ । ह॒ वः॒ । वो॒ दि॒वः । दि॒वोया । यावः॑ । व॒ज्रम॑र्म । शर्मेति॒ शर्म॑ ॥ भरे॒ष्टिंद्रँ॑ । इंद्र॑ꣳ सु॒हव॑ँ । सु॒हव॑ꣳ हवा-महे । सु॒ह॒व॒मिति॑ सु-हव॑ँ । ह॒वा॒म॒हेऽ॑ꣳहोमुचँ । अ॒ꣳहो-मुच॑ꣳसुकृतँ । अ॒ꣳहोमु॒चमित्यह॑ꣳहः-मुचँ । सु॒कृत॑ं दैव्यँ । सु॒कृ॒तमिति॑ सु-कृत॑ँ । दैव्य॑ं जन॑ँ ॥ ज॒न॒मिति॒ जन॑ँ । अ॒ग्निं मि॒त्रं । मि॒त्रं वरु॑णं । वरु॑णꣳ सा॒तये॑ँ । सा॒तये॒ भग॑ँ । भग॑ं द्यावा॑पृथि॒वी । द्यावा॑पृथि॒वी म॒रुतः॑ । द्यावा॑पृथि॒वी इति॒ द्यावा॑-पृथि॒वी । म॒रुत॑ स्स्व॒स्तये॑ँ । स्व॒स्तय॒ इति॑ स्व॒स्तये॑ँ ॥ म॒मत्तु॑नः । नः॒परि॑ज्मा । परि॑ज्मावस॒र्हा । परि॒ज्मेति॒परि॑-ज्मा । व॒स॒र्हाम॒मत्तु॑ । म॒मत्तु॒वातः॑ । वातो॑ अ॒पां । अ॒पां वृ॑ष॒ण्वान् । वृ॒ष॒ण्वानिति॒ वृषण्॑-वान् । शि॒शी॒तमि॑न्द्रापर्वता । इंद्रापर्वतायुवं । इंद्रा-पर्वतेतौँद्र-पर्वता । युव॑ं नः॑ । न॒स्तत् । तन्नः॑ । नो॒ विश्वे॑ । विश्वे॑ वरिव- स्यन्तु । व॒रि॒व॒स्य॒न्तु॒ दे॒वाः॒ । दे॒वा इति॑ दे॒वाः॒ ॥ प्रि॒या व॑ः । वो॒ नाम॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। नाम॑ हुवे । हु॒वे॒ तु॒राणा॑ँ । तु॒राणा॒मिति॑ तु॒राणा॑ँ ॥ आयत् । यत्तु॑पत् । तु॒पन्म॑रुतः । म॒रु॒तो॒वा॒व॒शा॒नाः॒ । वा॒व॒शा॒ना इति॑ वावशा॒नाः॒ ॥ श्रि॒यसे॒ कम् । कंभा॒नुभिः॑ । भा॒नुभि॒स्सं । भा॒नुभि॒रिति॑ भा॒नु-भि॒ः । सं मि॑मिक्षिरे । मि॒मि॒क्षि॒रे॒ ते । ते र॒श्मिभिः॑ । र॒श्मिभि॒स्ते । र॒श्मिभि॒रिति॑ र॒श्मि-भि॒ः । त ऋक्व॑भिः । ऋक्व॑भिस्सु॒खाद॑यः । ऋक्व॑भि॒रित्यृक्व॑-भि॒ः । सु॒खाद॑य इति॑ सु-खाद॑यः ॥ ते वाशी॑मंतः । वाशी॑मंत इ॒ष्मिणः॑ । वाशी॑मंत॒ इति॒ वाशि॑-मंत॒ः । इ॒ष्मिणो॒ अभी॑रवः । अभी॑रवोविद्रे । वि॒द्रे॒ प्रि॒यस्य॑ । प्रि॒यस्य॒ मारु॑तस्य । मारु॑तस्य धाम्नः॑ ॥ धाम्न॒ इति॒ धाम्नः॑ । अ॒ग्निः प्र॑थ॒मः । प्र॒थ॒मो व॑सु॒भिः । व॒सु॒भिर्नः । व॒सु॒ भि॒रिति॒ वसु॑-भि॒ः । नो॒ अ॒व्या॒त् । अ॒व्या॒त्सोमः॑ । सोमो॑रु॒द्रेभिः॑ । रु॒द्रेभि॑रभि । अ॒भि र॑क्षतु । र॒क्ष॒तु॒त्मना॑ँ ।

त्मनेतित्मना॑ ॥ इंद्रो॑मरुध्भिः । मरुध्भिर् ऋतुधा । मरुध्भिरितिं मरुत्-भिः । ऋतुधा कृणोतु । ऋतुधेत्यृतु-धा । कृणोत्वादितैः । आदितैर्नः । नो॒ वरु॑णः । वरु॑णस्सं । स॒ शि॑शातु । शिशात्वितिं शिशातु ॥ सन्नः । नो॒ देवः । देवोवसु॑भिः । वसु॑भिरग्निः । वसु॑भिरितिं वसु॑-भिः । अग्निस्सं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। स॒ सोम॑ः । सोम॑स्तनूभिः । तनूभी रुद्रिया॑भिः ।रुद्रिया॑भिरितिंरुद्रिया॑भिः ॥ समिंद्रः । इंद्रो॑मरुध्भिः । मरुध्भिर्यज्ञियै ः । मरुध्भिरितिंमरुत्-भिः । यज्ञियेस्सं । समा॑दित्यैः । आदित्यैर्नः । नो॒ वरु॑णः । वरु॑णो अजिज्ञिपत् । अजिज्ञिपदित्यंजिज्ञिपत् । यथा॑दित्याः । आदित्यावसु॑भिः । वसु॑भिस्संबभूवुः । वसु॑भिरितिं वसु॑-भिः । संबभूवुर्मरुद्भिः । संबभूवुरितिं सं-बभूवुः । मरुद्भी॑रुद्राः । मरुद्भिरितिं मरुत्-भिः । रुद्रास्समजा॑नत । समजा॑नता भि । समाजा॑नतेतिं सं-अजा॑नत । अभीत्यभि ॥ एवा त्रिंणामन् । त्रिणामन्नह्नंणीयमानाः । त्रिणामन्नितिंत्रि-नामन्न् । अह्नंणीयमानाविश्वैं । विश्वे॑ देवाः । देवास्समं॑नसः । समं॑नसो भवंतु ॥ समं॑नस् इति स-मनसः । भवं॑न्वितिं भवंतु ॥ कुत्रा॑चित् । चिदस्यं । यस्य॒ समृ॑तौ । समृतौर॒ण्वाः । समृतामिति सं-ऋतौ । र॒ण्वानरः॑ । नरो॑ नृषदं॑ने । नृषदं॑न् इतिं नृ-सदं॑ने । अर्हंतश्चित् । चिदं॑ । यमिं॑धते । इंधते संजन-यंन्ति । संजनयंति जन्तवः॑ । संजनयंतीं॑ति सं-जनयंन्ति । जन्तव इतिं जन्तवः॑ ॥ संयत् । यदि॒षः । इषोवनां॑महे । वनां॑महे सं । स॒ह्व्या । ह॒व्या मानु॑षाणाम् । मानु॑षाणामितिमानु॑षाणाम् ॥ उत द्युम्नस्यं । द्युम्नस्य शवं॑सः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। शर्वस ऋतस्य । ऋतस्य रश्मिम् । रश्मिमा । आ ददे । दद इति ददे ॥ यज्ञो देवानाँ । देवानां पति । प्रत्येति । एति सुम्नम् । सुम्न-मादित्यासः । आदित्यासो भवता । भवतामृडयंतः । मृडयंत इति मृडयंतः ॥ आ वः । वोऽर्वाचीँ । अर्वाचीसुमतिः । सुमतिर्ववृत्यात् । सुमतिरिति सु-मतिः । ववृत्यादꣳहोः । अꣳहोश्चित् । चिद्या । यावरिवो-वित्तरा । वरिवो वित्तरासत् । वरिवो वित्तरेति वरिवो वित्-तरा । असदित्यसत् ॥ शुचिरपः । अपस्सूयवसाः । स्सूयवसा अदब्धः । सूयवसा इति सु-यवसाः । अदब्ध उप । उपक्षेति । क्षेति वृद्धवयाः । वृद्धवयास्सुवीरः । ँवृद्धवया इति ँवृद्ध-वयाः । सुवीर इति सु-वीरः ॥ नकिष्टं । तं घ्नंति । घ्नन्त्यन्तितः । अंतितो न । न दूरात् । दूरादः । य आदित्यानाँ । आदित्यानां भवति । भवति प्रणीतौ । प्रणीताविति प्र-नीतौ ॥ धारयंत आदित्यासः । आदित्यासो जगत् । जगत्स्थाः । स्था देवाः । देवा विश्वस्य । विश्वस्य भुवनस्य । भुवनस्य गोपाः । गोपा इति गो-पाः ॥ दीर्घाधियोरक्षमाणाः । दीर्घाधिय इति दीर्घ-धियः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। रक्षमाणा असुयँ । असुर्यमृतावानः । ऋतावानश्चयमानाः । ऋतावान इत्यृत-वानः । चयमाना ऋणानि । ऋणानीत्यृणानि ॥ तिस्रो भूमीँः । भूमीर्धारयन्न् । धारयन्त्रीन् । त्रीꣳरुत । उत द्यून् । द्यून्त्रीणि । त्रीणि व्रता । व्रता विदथेँ । विदथे अंतः । अंतरेषम् । एषामित्येषां ॥ ऋतेना-दित्याः । आदित्यामहि । महि वः । वो महित्वं । महित्वं तत् । महित्वमिति महि-त्वम् । तदर्यमन्न् । अर्यनुन्वरुण । वरुणमित्र । मित्र चारु । चात्रिति चारु ॥ त्यान्नु । नु क्षत्रियान् । क्षत्रियाꣳ अवः । अव आदित्यान् । आदित्यान् याचिषामहे ॥ याचिषामह इति याचिषामहे । सुमृडीकाꣳ अभिष्टये । सुमृडीकामिति सु-मृडीकां । अभिष्टय इत्यभिष्टये ॥ न दक्षिणा । दक्षिणा वि । वि चिकिते । चिकिते न । न सव्या । सव्या न । न प्राचीनँ । प्राचीनमादित्याः । आदित्या न । नोत । उत पश्चा । पश्चेति पश्चा ॥ पाक्यां चित् । चिद्वसवः । वसवो धीयाँ । धीर्या चित् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -1, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। चिद्युष्मानींतः । युष्मांनीतो अभंयं । अभंयं ज्योतिं । ज्योतिंरश्याम् । अश्यामित्यंश्याम् ॥ आदित्यानामवंसा । अवंसानूतंनेन । नूतंनेन सक्षीमहिं । सक्षीमहि शर्मंणा । शर्मंणा शंतंमेन । शंतंमेनेति शं-तमेन । अनागास्त्वे अंदितित्वे । अनागास्त्व इत्यंनागाः-त्वे । अदितित्वे तुरासः । अदितित्व इत्यंदिति-त्वे । तुरासं इमं । इमं यज्ञं । यज्ञंदधतु । दधतु श्रोषंमाणाः । श्रोषंमाणा इति श्रोषंमाणाः ॥ इमं मैं । मे वरुण । वरुण श्रुधि । श्रुधीहवं । हवंमद्य । अद्या चं । च मृडय । मृडयेतिं मृडय ॥ त्वामंवस्युः । अवस्युरा । आ चंके । चक्र इतिं चके ॥ तत्त्वाँ । त्वा यामि । यामि ब्रह्मंणा । ब्रह्मंणा वन्दंमानः । वन्दंमानस्तत् । तदा । आशाँस्ते । शास्ते यजंमानः । यजंमानो हविर्भिः । हविर्भिरितिं हविः-भिः ॥ अहेंडमानो वरुण । वरुणेह । इह भोंधि । भोध्युरुंशꣳस । उरुंशꣳसमा । उरुंशꣳसेत्युरुं-शꣳस । मा नः । न आयुः । आयुः प्र । प्र मोंषीः । मोषीरितिं मोषीः () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

॥ इति द्वितीयकांडे प्रथमप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः प्रजापंतिः प्रजाः । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पतिः । प्रजा अंसृजत । प्रजा इतिं प्र-जाः । असृजत ताः । तास्सृष्टाः । सृष्टा इंद्राग्नी । इंद्राग्नी अपं । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । अपांगूहतां । अगूहताꣳसः । सोंचायत् । अचायत्प्रजापंतिः । प्रजापंतिरिंद्राग्नी । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पतिः । इंद्राग्नी वै । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । वै मैं । मे प्रजाः । प्रजा अपं । प्रजा इतिं प्र-जाः । अपांघुक्षतां । अघुक्षतामितिं । इति सः । स एतं । एतमैंद्राग्नं । ऐंद्राग्नमेकांदश कपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नम् । एकांदशकपालमपश्यत् । एकांदशकपालमित्येकांदश-कपालं । अपश्यत्तं । तं निः । निरंवपत् । अवपत्तो । तावंस्मै । अस्मै प्रजाः । प्रजाःप्र ।

प्रजा इति प्र-जाः । प्रासाधयतां । असाधयतामिंद्राग्नी । इंद्राग्नी वै । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । वा एतस्य । एतस्य प्रजां । प्रजामपं । प्रजामिति प्र-जां । अपंगूहतः । गूहतोयः । योऽलं । अलं प्रजायै । प्रजाये सन् । प्रजाया इति प्र-जायै । सम्प्रजां । प्रजां न । प्रजामिति प्र-जां । न विंदतै । विंदतं ऐंद्राग्नं । ऐंद्राग्नमेकादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश- कपालं । निर्वपेत् । वपेत्प्रजाकामः । प्रजाकाम इंद्राग्नी । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः । इंद्राग्नी एव । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मे प्रजां । प्रजां प्र । प्रजामिति प्र-जां । प्र साधयतः । साधयतो विंदतै । विंदतै प्रजां । प्रजामैंद्राग्नं । प्रजामिति प्र-जां । ऐंद्राग्नमेकादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नम् । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्स्पर्धमानः । स्पर्धमानः, क्षेत्रै । क्षेत्रे वा । वा सजातेषु । सजातेषु वा । सजातेष्टिति स-जातेषु । वेंद्राग्नी । इंद्राग्नी?एव । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति ताभ्यां । ताभ्यामेव । एवेंद्रियं । इंद्रियं वीर्यं । वीर्यं भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वृंक्ते । वृंक्ते वि । वि पाप्मनां । पाप्मना भ्रातृव्येण । भ्रातृव्येण जयते । जयतेऽपं । अप वै । वा एतस्मात् । एतस्मादिंद्रियं । इंद्रियं वीर्यं । वीर्यं क्रामति । क्रामति यः । यस्संग्रामम् । संग्राममुपप्रयाति । संग्राममिति सं-ग्रामम् । उप प्रयात्यैंद्राग्नम् । उपप्रयातीत्युप-प्रयाति । ऐंद्राग्नमेकादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नम् । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वपेत्संग्रामम् । संग्राममुपप्रयास्यन्न् । संग्राममिति सं-ग्रामम् । उपप्रयास्यन्निंद्राग्नी । उपप्रयास्यन्नित्युप-प्रयास्यन्न् । इंद्राग्नी एव । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं वीर्यँ । वीं१ं१ं ः धत्तः । धत्तस्सह । सहेंद्रियेणं । इंद्रियेणं वीर्येंण । वीर्येंणोपं । उप प्र । प्रयांति । याति जयंति । जयंति तं । तꣳ संग्राममम् । संग्रामंवि । संग्राममिति सं-ग्रामम् । विवे । वा एषः । एष इंद्रियेणं । इंद्रियेणंवीर्येंण । वीर्येंणर्ध्यते । ऋध्यते यः । यः संग्राममम् । संग्रामं जयंति । संग्राममिति-सं-ग्रामम् । जयंत्यैंद्राग्नम् । ऐंद्राग्नमेंकादशकपालं । ऐंद्राग्न मित्यैंद्र-अग्नम् । एकांदशकपालं निः । एकांदशकपालमित्येकांदश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्संग्रामम् । संग्रामंजिंत्वा । संग्राममिति सं-ग्रामम् । जिंत्वेंद्राग्नी । इंद्राग्नी एव । इंद्राग्नी?इतींद्र-अग्नी । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं वीर्यँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वीर्यं धत्तः । धत्तोन । नेंद्रियेणं । इंद्रियेणं वीर्येंण । वीर्येंण वि । व्यंर्ध्यते । ऋध्यतेऽपं । अपवै । वा एतस्मांत् । एतस्मांदिंद्रियं । इंद्रियं वीर्यँ । वीर्यं क्रामति । क्रामति यः । य एतिं । एतिं जनतांँ । जनतां-मैंद्राग्नं । ऐंद्राग्नमेकांदशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नम् । एकांदशकपालं निः । एकांदशकपालमित्येकांदश-कपालं । निर्वपेत् । वपे-ज्जनतांँ । जनतांमेष्यन्न् । एष्यन्निंद्राग्नी । इंद्राग्नी एव । इंद्राग्नी इतींद्र- अग्नी । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं वीर्यँ । वीर्यंधत्तः । धत्तस्सह । सहेंद्रियेणं । इंद्रियेणं वीर्येंण । वीर्येंण जनतांँ । जनतांमेति । एति पौष्णं । पौष्णं चरुं ।

चरुमनु । अनु निः । निर्वपेत् । वपेत्पूषा । पूषा वै । वा इंद्रियस्य । इंद्रियस्य वीर्यस्य । वीर्यस्यानुप्रदाता । अनुप्रदाता पूषणँ । अनुप्रदातेत्यनु-प्रदाता । पूषणमेव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मा इंद्रियं । इंद्रियं वीर्यँ । वीर्यमनु । अनुप्र । प्र यच्छति । यच्छति क्षेत्रपत्यं । क्षेत्र पत्यं चरुं । क्षेत्र पत्यमिति क्षेत्र-पत्यं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेज्जनताँ । जनतामागत्य । आगत्येयं । आगत्येत्याँ-गत्य । इयं वै । वै क्षेत्रस्य । क्षेत्रस्य पतिः । पतिरस्यां । अस्यामेव । एवप्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्यैंद्राग्नं । ऐंद्राग्नमेकादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नम् । एकादशकपालमुपरिष्टात् । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । उपरिष्टान्निः । निर्वपेत् । वपेदस्यां । अस्यामेव । एव प्रतिष्ठाय । प्रतिष्ठायैंद्रियं । प्रतिष्ठायेति प्रति-स्थाय । इंद्रियं वीर्यँ । वीर्यमुपरिष्टात् । उपरिष्टादात्मन्न् । आत्मन्धत्ते । धत्त इति धत्ते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

अग्नयेपथिकृतै । पथिकृतेपुरोडाशँ । पथिकृत इति पथि-कृतै । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपाल मित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यः । यो दर्शपूर्णमासयाजी । दर्?शपूर्णमासयाजी सन्न् । दर्?श्पूर्णमासयाजीतिदर् शपूर्णमास-याजी । सन्नमावास्याँ । अमावास्याँ वा । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । वा पौर्णमासीं । पार्णमासीं वाँ । पार्णमासीमिति पौर्ण-मासीं । वाऽतिपादयैत् । अतिपादयैत्पथः । अतिपादयेदित्यति-पादयैत् । पथो वै । वा एषः । एषोधिं । अध्यपथेन । अपथेनेति । एति यः । यो दर्शपूर्णमासयाजी । दर्शपूर्णमासयाजी सन्न् ।

दर्?शपूर्णमासयाजीतिदर्शपूर्णमास-याजी । सन्नमावास्याँ । अमावास्याँ वा । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । वा पौर्णमासीं । पौर्णमासीं वाँ । पौर्णमासीमिति पौर्ण-मासीं । वातिपादयति । अतिपादयत्यग्निं । अतिपादयतीत्यति-पादयति । अग्निमेव । एव पथिकृतँ । पथिकृतꣳ स्रेनं । पथिकृतमिति पथि-कृतँ । स्रेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनमपथात् । अपथात्पथाँ । पथामपि । अपि नयति । नयत्यनड्वान् । अनड्वान्दक्षिणा । दक्षिणा वही । वही हि । ह्येषः । एष समृद्ध्यै । समृद्धा अग्नयै । समृद्धा इति सं-ऋद्ध्यै । अग्नये व्रतपतये । व्रतपतये पुरोडाशँ । व्रतपतय इति व्रत-पतये ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

अग्नये कामय । कामाय पुरोडाशँ । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यं । यं कामः । कामो न । नोपनमेत् । उपनमेदग्निम् । उपनमेदित्युप- नमेत् । अग्निमेव । एव कामँ । कामꣳस्रेनं । स्रेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं कामेन । कामेन सं । समर्धयति । अर्धयत्युप । उपैनं । एनं कामः । कामो नमति । नमत्यग्नयै । अग्नये यविष्ठाय । यविष्ठाय पुरोडाशँ । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेथ्स्पर्धमानः । स्पर्धमानः, क्षेत्रैं । क्षेत्रं वा । वा सजातेषु । सजातेषु वा । सजातेष्वितिं स-जातेषु । वाग्निम् । अग्निमेव । एव यविष्ठम् । यविष्ठꣳ स्रेनं । स्रेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तेनं । तेनैव । एवेंद्रियं । इंद्रियं वीर्यँ । वीर्यं भ्रातृव्यस्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भ्रातृव्यस्य युवते । युवते वि । वि पाप्मनाँ । पाप्मना भ्रातृव्येण । भ्रातृव्येण जयते । जयतेऽग्नयेँ । अग्नयेयविष्ठाय । यविष्ठायपुरोडाशँ । पुरोडाशꣳ॑ ष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेदभिचर्यमाणः । अभिचर्यमाणोऽग्निम् । अभिचर्यमाणइत्यभि-चर्यमाणः । अग्निमेव । एव यविष्ठम् । यविष्ठꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्माँत् । अस्माद्रक्षाꣳसि । रक्षाꣳसि यवयति । यवयति न । नैनँ । एनमभिचरन् । अभिचरँन्तृणुते । अभिचरन्नित्यभि-चरन् । तृणुतेऽग्नयेँ । अग्नय आयुष्मते । आयुष्मते पुरोडाशँ । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेदाः । यः कामयेत । कामयेत सर्वँ । सर्वमायुः । आयुरियां । इयामिति । इत्यग्निं । अग्निमेव । एवायुष्मंतं । आयुष्मंतꣳस्वेनं । स्वेनंभागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेदाः । य आहिताग्निः । आहिताग्निस्सन् । आहिताग्निरित्याहित-अग्निः । सन्नव्रत्यम् । अव्रत्यमिव । इव चरेँत् । चरेदग्निम् । अग्निमेव । एव व्रतपतिं । व्रतपतिꣳ स्वेनं । व्रतपतिमितिव्रत-पतिं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेये-नोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनंव्रतं । व्रतमा । आ लंभयति । लंभयतिव्रत्यः । व्रत्यो भवति । भवत्यग्नयेँ । अग्नये रक्षोघ्ने । रक्षोघ्ने पुरोडाशँ । रक्षोघ्न इति रक्षः-घ्ने । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यं । यꣳ रकाꣳसि । रक्षाꣳसि सचेरन् । सचेरन्नग्निं । अग्निमेव । एवरक्षोहणँ । रक्षोहणꣳ स्वेनं । रक्षोहणमिति रक्षः- हनँ । स्वेनंभागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन ।

उप॑ धावति । धाव॑ति सः । स एव । एवास्मा॑त् । अ॒स्मा॒द्रक्षा॑ꣳसि । र॒क्षा॒ꣳस्यप॑ । अप॑ हंति । हं॒ति॒ निशि॑तायां । निशि॑तायां निः । निशि॑ता॒यामि॑तिनि-शि॒ता॒यां । निर्व॑पेत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। व॒पेन्निशि॑तायां । निशि॑ता॒यꣳहि । निशि॑ता॒यामि॑ति नि-शि॒ता॒यां । हि रक्षा॑ꣳसि । रक्षा॑ꣳसि प्रेर॒तै॑ । प्रेर॒ते॑ स॒ंप्रेर्णा॑नि । प्रेर॒त॒ इति॑ प्र-ई॒र॒तै॑ । स॒ंप्रेर्णा॒न्येव । स॒ंप्रेर्णा॑नीति॑ सं-प्रेर्णा॑नि । एवैना॑नि । एना॑नि॒हंति॒ । हं॒ति॒ परि॑श्रिते । परि॑श्रिते याजयेत् । परि॑श्रित॒ इति॒ परि॑-श्रि॒ते॒ । याज॒येद्रक्ष॑सां । रक्ष॑सामनं॒न्ववचाराय । अन॑न्ववचाराय रक्षो॒घ्नी । अन॑न्ववचारा॒येत्यन॑नु-अ॒व॒चा॒राय॒ । र॒क्षो॒घ्नी या॑ज्यानुवा॒क्ये॑ । र॒क्षो॒घ्नी इति॑ रक्षः-घ्नी । या॒ज्या॒नु॒वा॒क्ये॑ भवतः । या॒ज्य॒नु॒वा॒क्ये॑ इति॑ याज्या-अ॒नु॒वा॒क्ये॑ । भव॒तो रक्ष॑सां । रक्ष॑सा॒ꣳ स्तृत्यै॑ । स्तृत्या॑ अ॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ रु॒द्रव॑ते । रु॒द्रव॑तेपुरो॒डाश॑ं । रु॒द्रव॑त॒ इति॑ रु॒द्र-व॒ते॒ । पु॒रो॒डाश॑मष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । निर्व॑पेत् । व॒पेदभि॒चरन्न्॑ । अ॒भि॒चर॑न्नेषा । अ॒भि॒चर॒न्नित्य॑भि-चरन्न्॑ । एषा वै । वा अ॑स्य । अ॒स्य॒घोरा । घो॒रा॒तनूः । त॒नूर्यत् । यद्रुद्रः । रु॒द्रस्तस्मै॑ । तस्मा॑ एव । एवैन॑ं । एन॒ मा । आ वृ॑श्चति । वृ॒श्च॒ति॒ ता॒जक् । ता॒ज॒गार्ति॑ं । अर्ति॒मा । आर्छ॑ति । ऋ॒च्छ॒त्य॒- ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ सुरभि॒मते॑ । सु॒र॒भि॒मते॑ पुरो॒डाश॑ं । सु॒र॒भि॒मत॒ इति॑-सुरभि-मते॑ । पु॒रो॒डाश॑मष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ं निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । निर्व॑पेत् । व॒पेद्यस्य॑ । यस्य॒ गाव॑ः । गावो॑वा । वा॒ पुरु॑षाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अ॒स्मि॒- न्नायु॑ः । आयु॑र्दधाति । द॒धा॒ति॒ सर्व॑ं । सर्व॒मायु॑ः । आयु॑रेति । ए॒त्य॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ जा॒तवे॑दसे । जा॒तवे॑दसे पुरो॒डाश॑ं । जा॒तवे॑दस॒ इति॑ जा॒त-वे॒द॒से॒ । पु॒रो॒डाश॑मष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ं निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ ।

निर्वपेत् । वपेद्भूतिं कामः । भूतिकामोऽग्निं । भूतिकाम इति भूति-कामः । अग्निमेव । एव जातवेदसं । जातवेदसꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागदेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं भूतिँ । भूतिंगमयति । गमयति भवति । भवत्येव । एवाग्नयेँ । अग्नये रुक्मते । रुक्मते पुरोडाशँ । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्रुक्मः । रुक्मोग्निं । रुक्मम इति रुक्-कामः । अग्निमेव । एव रुतम् । रुक्मंतꣳ स्वेनं । स्वेनभागधेयेन । भागधेयेनोप । भागदेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्नुचँ । रुचं दधाति । दधाति रोचते । रोचत एव । एवाग्नयेँ । अग्नये तेजस्वते । तेजस्वते पुरो- डाशँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्तेजस्कामः । तेजस्कामोऽग्निम् । तेजस्काम इति तेजः-कामः । अग्निमेव । एव तेजस्वंतं । तेजस्वंतꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्तेजः । तेजो दधाति । दधाति तेजस्वी । तेजस्वेव । एव भवति । भवत्यग्नयेँ । अग्नये साहन्त्याय । साहन्ता यं पुरोडाशँ । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्सीक्षमाणः । सीक्षमाणोऽग्निम् । अग्निमेव । एव साहंत्यम् । साहन्त्यꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागदेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तेन । तेनेव । एव सहते । सहते यं । यꣳ सीक्षते । सीक्षत इति सीक्षते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। पुरुषा वा । वा प्रमीयेरन्न् । प्रमीयेरन्, यः । प्रमीयेरन्निति प्र-मीयेरन्न् । यो वाँ । वा बिभीयात् । बिभीयादेषा । एषा वै । वा अस्य । अस्य भेषज्याँ । भेषज्यां तनूः । तनूर्यत् । यत्सुरभिमतौँ । सुरभिमती तयाँ । सुरभिमतीति सुरभि-मतौँ । तयैव । एवास्मैँ । अस्मै भेषजं । भेषजं करोति । करोति सुरभिमतैँ । सुरभिमते भवति । सुरभिमत इति सुरभि-मतैँ । भवति पूतीगंधस्य । पूतीगंधस्यापहत्यै । पूतीगंधस्येति पूति-गंधस्य । अपहत्या अग्नयैँ । अपहत्या इत्यप-हत्यै । अग्नये क्षामवते । क्षामवते पुरोडाशँ । क्षामवत इति क्षाम-वते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्संग्रामे । संग्रामेसंयत्ते । संग्राम इति सं-ग्रामे । संयत्ते भागधेयेन । संयत्त इति सं-यत्ते । भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एवैनँ । एन्ꣳशमयित्वा । शमयित्वापरान् । परानभि । अभि निः । निर्दिशति । दिशतियं । यमवरेषां । अवरेषां विध्यति । विध्यति जीवति । जीवति सः । सयं । यं परेषां । परेषां प्र । प्र सः । समीयते । मीयते जयति । जयति तं । तꣳसंग्रामं । संग्राममभि । संग्राममिति सं-ग्रामम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अभिवै । वा एषः । एष एतान् । एतानुच्यति । उच्यति येषाँ । येषाँ पूर्वापराः । पूर्वापरा अन्वंचः । पूर्वापरा इति पूर्व-अपराः । अन्वंचः प्रमीयंते । प्रमीयंते पुरुषाहुतिः । प्रमीयंत इति प्र-मीयंते । पुरुषाहुति र्हि । पुरुषाहुतिरिति पुरुष-आहुतिः । ह्यस्य । अस्य प्रियतमा । प्रियतमाग्नयैँ । प्रियतमेतिप्रिय-तमा । अग्नयेक्षामवते । क्षामवतेपुरोडाशँ । क्षामवत इति क्षाम-वते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्भागधेयेन । भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एवैनं । एनꣳ शमयति । शमयति न । नैषाँ । एषां पुरा । पुरायुषः । आयुषोऽपरः । अपरः प्र । प्रमीयते । मीयतेभि । अभि वै । वा एषः । एष एतस्य । एतस्य गृहान् । गृहानुच्यति । उच्यति यस्य । यस्य गृहान् । गृहान्दहति । दहत्यग्नयैँ । अग्नये क्षामवते । क्षामवते पुरोडाशँ । क्षामवत इति क्षाम-वते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् ।

वपेद्भागधेयेन । भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एवैनँ । एनꣳ शमयति । शमयति न । नास्य । अस्यापरं । अपरं गृहान् । गृहान्दहति । दहतीति दहति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

अग्नयेन्नवते । अन्नवतेपुरोडाशँ । अन्नवत इत्यन्न-वते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यः । यः कामयेत । कामयेतान्नवान् । अन्नवान्स्याम् । अन्नवानित्यन्न-वान् । स्यामिति । इत्यग्निं । अग्निमेव । एवान्नवंतं । अन्नवंतꣳस्वेनं । स्वेनंभागधेयेन । भागधेयेनोप । भागदेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनमन्नवंतं । अन्नवन्तं करोति । अन्नवन्तमित्यन्न-वन्तं । करोत्यन्नवान् । अन्नवानेव । अन्नवानित्यन्न-वान् । एव भवति । भवत्यग्नयँ । अग्नयेऽन्नादाय । अन्नादाय पुरोडाशँ । अन्नदायेत्यन्न-अदाय । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यः । यः कामयेत । कामयेतान्नादः । अन्नादस्साँ म् । अन्नाद?इत्यन्न-अदः । स्यामिति । इत्यग्निं । अग्निमेव । एवान्नादं । अन्नादꣳस्वेनं । अन्नादमित्यन्न-अदं । स्वेनं भाग-धेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनमन्नादं । अन्नादं करोति । अन्नादमित्यन्न- अदं । करोत्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। एव भवति । भवत्यग्नयें । अग्नयेन्नपतये । अन्नपतये पुरोडाशँ । अन्नपतय इत्यन्न-पतये । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा- कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यः । यः कामयेत । कामयेतान्नपतिः । अन्नपतिस्स्याम् । अन्नपतिरित्यन्न-पतिः । स्यामिति । इत्यग्निम् । अग्निमेव । एवान्नपतिम् । अन्नपतिꣳ स्वेनं । अन्नपतिमित्यन्न-पतिं ।

स्वेन॑ भागधेये॑न । भाग॒धेये॒नोप॑ । भाग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धाव॑ति सः । स एव । ए॒वैन॑ । ए॒नम॒न्नप॑तिं । अन्नप॑तिं करोति । अन्नप॑तिमित्यन्न-प॒तिम् । क॒रो॒त्यन्नप॑तिः । अन्नप॑तिरेव । अन्नप॑तिरित्यन्न-प॒तिः । एव भ॑वति । भव॒त्य॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॒ पव॑मानाय । पव॑मानाय पुरो॒डाश॑म् । पु॒रो॒डाश॒मष्टा॑कपालं । अ॒ष्टा॑कपालं निः । अ॒ष्टा॑कपाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं । निर्व॑पेत् । व॒पे॒दग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ पाव॒काय॑ । पा॒व॒कायाग्नये॑ । अ॒ग्नये॒ शु॒च॑ये । शु॒च॑ये॒ ज्योगा॑मयावी । ज्योगा॑मयावी॒यत् । ज्योगा॑मयावीति॒ ज्योक्-आ॒म॒या॒वी । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॒ पव॑मानय । पव॑मानाय नि॒र्व॑पति । नि॒र्व॑पति प्रा॒णं । नि॒र्व॒पती॑ति निः- वप॑ति । प्रा॒णमे॒व । प्रा॒णमिति॑प्र-अ॒नम् । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्ने॒नं । तेन॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ यत् । यद॒ग्नये॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। अ॒ग्नये॑ पाव॒काय॑ । पा॒व॒काय॒ वाच॑ । वाच॑मे॒व । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्ने॒नं । तेन॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॒ शु॒च॑ये । शु॒च॑य॒ आयु॑ः । आयु॒रेव । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्ने॒नं । तेन॑ दधाति । द॒धा॒त्युत । उ॒त यदि॑ । यदी॒तासु॑ः । इ॒तासु॒र्भव॑ति । इ॒तासु॒रि॒ती॒त-असु॑ः । भव॑ति जी॒व॑ति । जी॒व॒त्ये॒व । ए॒वैतां । ए॒ताम॒व । एव निः । निर्व॑पेत् । व॒पे॒च्च॒क्षु॒ष्कामः । च॒क्षु॒ष्कामो॒ यत् । च॒क्षु॒ष्काम॒ इति॒ च॒क्षु॒ः- काम॑ः । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॒ पव॑मानाय । पव॑मानाय नि॒र्व॑पति । नि॒र्व॑पति प्रा॒णं । नि॒र्व॒पती॑ति निः- वप॑ति । प्रा॒णमे॒व । प्रा॒णमिति॑ प्र-अ॒नं । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्ने॒नं । तेन॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ पाव॒काय॑ । पा॒व॒काय॒ वाच॑ । वाच॑मे॒व । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्ने॒नं । तेन॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॒ शु॒च॑ये । शु॒च॑ये च॒क्षु॑ः । च॒क्षु॒रेव । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्ने॒नं । तेन॑ दधाति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। दधात्युत । उत यदि । यदन्धः । अन्धो भवति । भवति प्र । प्रेव । एव पश्यति । पश्यत्यग्नयै । अग्नयेपुत्रवते ।
पुत्रवते पुरोडाशम् । पुत्रवत इति पुत्र-वते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं ।
निर्वपेत् । वपेदिंद्राय । इंद्राय पुत्रिणे । पुत्रिणे पुरोडाशम् । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं प्रजाकामः ।
एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । प्रजाकामोऽग्निः । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः । अग्निरेव । एवास्मै । अस्मै प्रजां
। प्रजां प्रजनयति । प्रजामिति प्र-जाम् । प्रजनयति वृद्धां । प्रजनयतीति प्र-जनयति । वृद्धामिंद्रः । इंद्रः प्र । प्र
यच्छति । यच्छत्यग्नयै । अग्नये रसवते । रसवतेऽजक्षीरे । रसवत इति रस-वते । अजक्षीरे चरुं । अजक्षीर
इत्यज-क्षीरे । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदाः । यः कामयेत । कामयेत रसवान् । रसवान्थ्स्याम् । रसवानिति रस-
वान् । स्यामिति । इत्यग्निम् । अग्निमेव । एव रसवंतं । रसवन्त्थ्स्वेनं । रसवंतमिति रस-वंतम् । स्वेनं भागधेयेन ।
भागधेयेनोप । भागदेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनम् । एनथ्स रसवन्तम् । रसवन्तं
करोति । रसवन्तमिति रस-वन्तम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। करोति रसवान् । रसवानेव । रसवानिति रस-वान् । एव भवति । भवत्यजक्षीरे । अजक्षीरे भवति । अजक्षीर
इत्यज-क्षीरे । भवत्याग्नेयी । आग्नेयी वै । वा एषा । एषा यत् । यदजा । अजा साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति
स-अक्षात् । एव रसम् । रसमव । अव रुंधे । रुंधेऽग्नयै । अग्नये वसुमते । वसुमते पुरोडाशम् । वसुमत इति वसु-
मते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेदाः । यः कामयेत ।
कामयेत वसुमान् । वसुमान्थ्स्याम् । वसुमानिति वसु-मान् । स्यामिति । इत्यग्निम् । अग्निमेव । एव वसुमन्तम् ।
वसुमन्त्थ्स्वेनं । वसुवन्तमिति वसु-मन्तम् । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति
। धावति सः । स एव । एवैनम् । एनं वसुमंतं । वसुमंतं करोति । वसुमंत मिति वसु-मन्तम् । करोति वसुमान् ।

वसुमानेव । वसुमानिति वसु-मान् । एव भवति । भवत्यग्नयै । अग्नये वाजसृतै । वाजसृते पुरोडाशँ । वाजसृत इति वाज-सृतै । पुरोडाश-मष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्सङ्ग्रामे । सङ्ग्रामे संयत्ते । सङ्ग्राम इति सं-ग्रामे । संयत्ते वाजँ । संयत्त इति सं-यत्ते ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। वाजं वै । वा एषः । एष सिसीर्षति । सिसीर्षति यः । यस्सङ्ग्रामं । सङ्ग्रामं जिगीषति । सङ्ग्राममिति सं- ग्रामं । जिगीषत्यग्निः । अग्निः खलु । खलु वै । वै देवानाँ । देवानाँ वाजसृत् । वाजसृदग्निम् । वाजसृदिति वाज-सृत् । अग्निमेव । एव वाजसृतँ । वाजसृतꣳ स्रुवं । वाजसृतमिति वाज-सृतँ । स्रुवं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति धावति । धावति वाजँ । वाजꣳ हंति । हंति वृत्रं । वृत्रं जयति । जयति तम् । तꣳ सङ्ग्रामम् । सङ्ग्राममथौ । सङ्ग्राममिति सं-ग्रामम् । अथो अग्निः । अथो इत्यथौ । अग्निरिव । इव न । न प्रतिधृषै । प्रतिधृषे भवति । प्रतिधृष इति प्रति-धृषै । भवत्यग्नयै । अग्नयेऽग्निवते । अग्निवते पुरोडाशँ । अग्निवत इत्यग्नि-वतै । पुरोडाश-मष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यस्य । यस्याग्नौ । अग्नावग्निम् । अग्निमभ्युद्धरेयुः । अभ्युद्धरेयुर्निर्दिष्टभागः । अभ्युद्धरेयुरित्यभि-उद्धरेयुः । निर्दिष्टभागो वै । निर्दिष्ट भाग इति निर्दिष्ट-भागः । वा एतयोः । एतयोरन्यः । अन्योऽनिर्दिष्टभागः । अनिर्दिष्टभागोन्यः । अनिर्दिष्टभाग इत्यनिर्दिष्ट-भागः । अन्यस्तौ । तौ संभवतो । संभवतो यजमानम् । संभवतावितिं सं-भवतौ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। यजमानमभि । अभिसं । सं भवतः । भवतः सः । स ईश्वरः । ईश्वर अर्तै । आर्तिमार्तोः । आर्तोर्यत् । आर्तोरित्या-अर्तोः । यदग्नये । अग्नयेऽग्निवते । अग्निवते निर्वपति । अग्निवत इत्यग्नि-वते । निर्वपति भागधेयेन । निर्वपतीति निः-वपति । भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एवैनौ । एनौ शमयति । शमयति न । नार्तै । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छति यजमानः । यजमानोऽग्नये । अग्नये ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मते पुरोडाश । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टा- कपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यस्य । यस्याग्निः । अग्निरुद्धृतः । उद्धृतोहुते । उद्धृत इत्युत्-हृतः । अहुतेऽग्निहोत्रे । अग्निहोत्र उद्वायेत् । अग्निहोत्र इत्यग्नि-होत्रे । उद्वायेदपरः । उद्वायेदित्युत्-वायेत् । अपर आदीप्य । आदीप्यानूद्धृत्यः । आदीप्येत्या-दीप्य । अनूद्धृत्य इति । अनूद्धृत्य इत्यनु_उद्धृत्यः । इत्याहुः । आहुस्तत् । तत्तथा । तथा न । न कार्यै । कार्यं यत् । यद्भागधेय । भागधेय- मभि । भागधेयमिति भाग-धेय । अभिपूर्वः । पूर्व उद्धियते । उद्धियते किम् । उद्धियत इत्युत्-हियते । किमपरः । अपरोभि । अभ्युत् । उद्धिं- येत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -8,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टयः,

। हियेतेति । इति तानि । तान्येव । एवावक्षाणानि । अवक्षाणानि सन्निधाय । अवक्षाणानीत्यव-क्षाणानि । सन्निधायमन्थेत् । सन्निधायेति सं-निधाय । मन्थेदितः । इतः प्रथमं । प्रथमं जज्ञे । जज्ञे अग्निः । अग्निः स्वात् । स्वादोनैः । योनेरधि । अधि जातवेदाः । जातवेदा इति जात-वेदाः ॥ स गायत्रिया । गायत्रिया त्रिष्टुभा । त्रिष्टुभा जगत्या । जगत्या देवेभ्यः । देवेभ्यो हव्यं । हव्यं वहतु । वहतु प्रजानन्न् । प्रजानन्निति । प्रजानन्निति प्र-जानन्न् । इति छंदोभिः । छंदोभिरेव । छंदोभिरिति छंदः-भिः । एवैनं । एनꣳ स्वात् । स्वादोनैः । योनेः प्र । प्र जनयति । जनयत्येषः । एष वाव । वाव सः । सोऽग्निः । अग्निरिति । इत्याहुः । अहुर्ज्योतिः । ज्योतिस्तु । बै । वा अस्य । अस्य परापतितम् । परापतितमिति । परापतितमिति परा-पतितम् । इति यत् । यदग्नये । अग्नये ज्योतिष्मते ।

ज्योतिष्मते निर्वपति । निर्वपति यत् । निर्वपतीति निः-वपति । यदेव । एवास्य । अस्य ज्योतिः । ज्योतिः परापतितं । परापतितं तत् । परापतितमिति परा॑-पतितम् । तदेव । एवाव । अव रुंधे । रुंध इति रुंधे () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्वारुणं । वारुणं चरुं । चरुं दधिक्राव्णै॑ । दधिक्राव्णे॑ चरुं । दधिक्राव्ण इति दधि-क्राव्णै॑ । चरुमभिशस्यमानः । अभिशस्यमानो यत् । अबिशस्यमान इत्यभि-शस्यमानः । यद्वै॑श्वानरः । वैश्वानरो द्वादशकपालः । द्वादशकपालो भवति । द्वादशकपाल इति द्वादश-कपालः । भवति संवथ्सरः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वै॑श्वानरः । वैश्वानरस्संवथ्सरेण । संवथ्सरेणैव । संवथ्सरेणेति सं-वत्सरेण । एवै॑नं । एनꣳ स्वदयति । स्वदयत्यप । अप पापं । पापं वर्ण॑ं । वर्णꣳ हते । हते वारुणेन । वारुणेनैव । एवै॑नं । एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् । मुंचति दधिक्राव्णा॑ । दधिक्राव्णा पुनाति । दधिक्राव्ण्णेति दधि-क्राव्णा॑ । पुनाति हिरंण्यम् । हिरंण्यं दक्षिणा । दक्षिणा प्रवित्रं॑ । पवित्रं वै । वै हिरंण्यं । हिरंण्यं पुनाति । पुनात्येव । एवै॑नं । एनमाद्या॑ । आद्यमस्य । अस्यान्नं॑ । अन्नं भवति । भवत्येताम् । एतामेव । एव निः । निर्वपेत् । वपेत्प्रजाकामः । प्रजाकामः संवत्सरः । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वा एतस्य । एतस्याशा॑तः । अशा॑तो योनिं॑ । योनिं प्रजायै॑ । प्रजायै पशूनां । प्रजाया इति प्र-जायै॑ । पशूनां निः । निर्दहति । दहति यः । यो॑ल् । अलं प्रजायै॑ । प्रजायैसन्न् । प्रजाया इति प्र-जायै॑ । सन्प्रजां । प्रजां न ।

प्रजामितिं प्र-जाम् । न विंदतैं । विंदते यत् । यद्वैश्वानरः । वैश्वानरो द्वादशकपालः । द्वादशकपलो भवंति । द्वादशकपालु इति द्वादश-कपालः । भवंति संवथ्सरः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इतिं सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्नवैंश्वानरः । वैश्वानर संवथ्सरं । संवथ्सर-मेव । संवथ्सरमितिं सं-वथ्सरं । एव भांगधेयेंन । भागधेयेंन शमयति । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । शमयति सः । सौंऽस्मे । अस्मे शांतः । शांतः स्वात् । स्वाद्योनेंः । योनेंः प्रजां । प्रजां प्र । प्रजामितिं प्र-जाम् । प्र जनयति । जनयति वारुणेनं । वारुणेनैव । एवैनैं । एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादितिं वरुण-पाशात् । मुंचति दधिक्राव्णाँ । दधिक्राव्णा पुनाति । दधिक्रावण्णेतिं दधि-क्राव्णाँ । पुनाति हिरंण्यं । हिरंण्यं दक्षिणा । दक्षिणा पवित्रैं । पवित्रं वै । वै हिरंण्यं । हिरंण्यं पुनातिं । पुनात्येव । एवैनैं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एनं विंदतैं । विंदतैं प्रजां । प्रजां वैंश्वानरं । प्रजामितिं प्र-जाम् । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्पुत्रे । पुत्रे जाते । जाते यत् । यदष्टाकंपालः । अष्टाकंपालो भवंति । अष्टाकंपालु इत्यष्टा-कपालः । भवंति गायत्रिया । गायत्रियैव । एवैनैं । एनं ब्रह्मवर्चसेनं । ब्रह्मवर्चसेनं पुनाति । ब्रह्मवर्चसेनेतिं ब्रह्म-वर्चसेनं । पुनाति यत् । यन्नवंकपालः । नवंकपालस्त्रिवृताँ । नवंकपालु इति नवं-कपालः । त्रिवृतैव । त्रिवृतेतिं त्रि-वृताँ । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्तेजः । तेजोंदधाति । दधाति यत् । यद्दशंकपालः । दशं कपालो विराजाँ । दशंकपालु इति दशं-कपालः । विराजैव । विराजेतिं वि-राजाँ । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्नन्नाद्यैं । अन्नाद्यं दधाति । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यैं । दधाति यत् । यदेकांदशकपालः । एकांदशकपालस्त्रिष्टुभाँ । एकांदशकपालु इत्येकांदश-कपालः । त्रिष्टुभैव । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं दधाति । दधाति यत् । यद्वा दंश कपालः । द्वादशकपलो जगंत्या । द्वादशकपालु इति द्वादश-कपालः । जगंत्यैव । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्पशून् । पशून्धधाति । दधाति यस्मिन्नं् । यस्मिंज्जाते । जात एताम् । एतामिष्टैं । इष्टिं निर्वपंति । निर्वपंति पूतः । निर्वपतीतिं निः-वपंति । पूत एव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एव तेजस्वी । तेजस्व्यन्नादः । अन्नाद इंद्रियावी । अन्नाद इत्यन्न-अदः । इंद्रियावीपशुमान् । पशुमान्भवति । पशुमानितिं पशु-मान् । भवत्यवं । अव वै । वा एषः । एष सुंवर्गात् । सुवर्गाल्लोकात् । सुवर्गादितिं सुवः-गात् । लोकाच्छिंद्यते । छिद्यते यः । यो दर्शपूर्ण मासयाजी । दर्शपूर्णमासयाजी सन्न् । दर्शपूर्णमासयाजीतिं दर्शपूर्णमास-याजी । सन्नंमावास्याँ । अमावास्यां वा । अमावास्यां मित्यंमा-वास्याँ । वा पौर्णमासीम् । पौर्णमासीं वाँ । पौर्णमासीमितिं पौर्ण-मासीं । वातिपादयंति । अतिपादयंति सुवर्गायं । अतिपादयतीत्यंति-पादयंति । सुवर्गाय हि । सुवर्गायेतिं सुवः-गायं । हि लोकायं । लोकायं दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासा विज्येतैं । दर्शपूर्णमासावितिं दर्श-पूर्णमासौ । इज्येतें वैश्वानरं । इज्येते इतीज्येतैं । वैश्वानरं द्वादंशकपालं । द्वादंशकपालं निः । द्वादंशकपालमिति द्वादंश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदमावास्याँ । अमावास्याँ वा । अमावास्यांमित्यंमा-वास्याँ । वापौर्णमासीं । पौर्णमासीं वाँ । पौर्णमासीमितिं पौर्ण-मासीं । वाऽतिपाद्यं । अतिपाद्यं संवथ्सरः । अतिपाद्येत्यंति-पाद्यं । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इतिं सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वैश्वानरः । वै श्वानर स्संवथ्सरं । संवथ्सर मेव । संवथ्सरमितिं सं-वथ्सरं । एव प्रीणाति । प्रीणात्यथौं । अथो संवथ्सरं । अथो इत्यथौं । संवथ्सरमेव । संवथ्सरमितिं सं-वथ्सरं । एवास्मैं । अस्मा उपं । उपं दधाति । दधाति सुवर्गस्यं । सुवर्गस्यं लोकस्यं । सुवर्गस्येतिं सुवः-गस्यं । लोकस्य समंष्ट्यै । समंष्ट्या अथौं । समंष्ट्या इति सं-अष्ट्यै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अथो॑ दे॒वता॑ः । अथो॒ इत्यथौ॑ । दे॒वता॑ एव । एवान्वा-रभ्य॑ । अ॒न्वा॒रभ्य॑ सुव॒र्गं । अ॒न्वा॒रभ्येत्य॑नु-अरभ्य॑ । सु॒व॒र्गं लो॒कं । सु॒व॒र्गमिति॑ सुवः-गम् । लो॒कमे॑ति । ए॒ति॒ वी॒र॒ हा । वी॒र॒हा वै । वी॒र॒हेति॑ वीर-हा । वा एष॑ः । एष दे॒वान्॑ । दे॒वान्॑ यः । यो॑ऽग्निम् । अ॒ग्नमु॑द्वा॒सय॑ते । उ॒द्वा॒सय॑ते न । उ॒द्वा॒सय॑त॒ इत्यु॑त्-वा॒सय॑ते । न वै । वा ए॒तस्य॑ । ए॒तस्य॑ ब्राह्म॒णाः । ब्रा॒ह्म॒णा ऋ॒ता॒यव॑ः । ऋ॒ता॒यव॑ पु॒रा । ऋ॒ता॒यव॒ इत्यृ॑त-यव॑ः । पु॒रान्न॑ । अन्न॑मक्षन् । अ॒क्ष॒न्नाग्नेय॑ं । आ॒ग्ने॒यम॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं । निर्व॑पेत् । व॒पेद्वै॒श्वा॒नरं । वै॒श्वा॒नरं द्वादश॑कपालं । द्वादश॑कपाल॒ निः । द्वादश॑कपाल॒मिति॒ द्वादश-क॒पा॒लं । अ॒ग्निमु॑द्वा॒सयि॑ष्यन्न् । उ॒द्वा॒सयि॑ष्यन्, यत् । उ॒द्वा॒सयि॑ष्यन्नि॒त्यु॑त्-वा॒सयि॑ष्यन्न् । यदष्टाक॑पालः । अ॒ष्टाक॑पाल॒ो भव॑ति । अ॒ष्टाक॑पाल॒ इत्य॒ष्टा-क॒पा॒लः । भव॑त्य॒ष्टाक्ष॑रा । अ॒ष्टाक्ष॑रा गायत्री । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा-अक्ष॑रा । गा॒य॒त्री गा॑यत्रः । गा॒य॒त्रो॑ग्निः । अ॒ग्नि॒र्यावान्॑ । याव॑ा॒नेव । एवाग्निः । अ॒ग्नि॒स्तस्मै॑ । तस्मा॑ आति॒थ्यं । आ॒ति॒थ्यं क॑रोति । क॒रो॒त्यथौ॑ । अथो॒ यथा॑ । अथो॒ इत्यथौ॑ । यथा॒ जन॑ । जन॑ यते । य॒तेऽव॑सं । अव॑ संक॒रोति॑ । क॒रोति॑ ता॒दृक् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। ता॒दृगे॒व । ए॒वतत् । तद्वा द॑शकपालः । दा॑दशकपालो वैश्वान॒रः । द्वादश॑कपाल॒ इति॒ द्वादश-क॒पा॒लः । वै॒श्वा॒नरो भ॑वति । भ॒व॒ति॒ द्वादश । द्वादश॒ मासा॑ः । मासा॑स्संव॒थ्स॒रः । स॒ंव॒थ्स॒रस्स॑ंव॒थ्स॒रः । स॒ंव॒थ्स॒र इति॑ सं_व॒थ्स॒रः । स॒ंव॒थ्स॒रः खलु॑ । स॒ंव॒थ्स॒र इति॑ सं-व॒थ्स॒रः । खलु॒ वै । वा अ॒ग्नेः । अ॒ग्नेर्यो॑निः । योनि॒स्त्वाम् । त्वामे॒व । ए॒वैन॑ं । ए॒न॒ं योनि॑ं । योनि॑ं गमयति । ग॒म॒य॒त्याद्ध॑ । आद्ध॑मस्य । अ॒स्यान्न॑ । अन्न॑ भवति । भ॒व॒ति॒ वै॒श्वा॒नरं । वै॒श्वा॒नरं द्वादश॑कपालं । द्वादश॑कपाल॒ निः । द्वादश॑कपाल॒मिति॒ द्वादश-क॒पा॒लं । निर्व॑पेत् । व॒पेन्मा॑रुतं । मा॒रु॒त॰ स॒प्त॒क॑पालं । स॒प्त॒क॑पाल॒ ग्राम॑कामः । स॒प्त॒क॑पाल॒मिति॑ स॒प्त-क॒पा॒लं । ग्राम॑काम आहव॒नीय॑ै । ग्राम॑काम॒ इति॒ ग्राम॑-कामः । आ॒ह॒व॒नीय॑ै वै॒श्वा॒नरं । आ॒ह॒व॒नीय॒ इत्या॑-ह॒व॒नीय॑ै । वै॒श्वा॒नरम॑धि॑ । अधि॑ श्रयति । श्र॒य॒ति॒ गार्ह॑पत्ये । गार्ह॑पत्ये मारुतं । गार्ह॑पत्य॒ इति॒ गार्ह॑-

पत्ये । मारुतं पांपवस्यसस्यं । पापवस्यस्य विधृत्यै । पापवस्यसस्येति पाप-वस्यसस्यं । विधृत्यै द्वादशकपालः । विधृत्या इति वि-धृत्यै । द्वादशकपालो वैश्वानरः । द्वादशकपाल इति द्वादश -कपालः । वैश्वानरो भवति । भवति द्वादश । द्वादशमासाँ । मासाँस्संवथ्सरः । संवथ्सरस्संवथ्सरेण । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । संवथ्सरेणैव । संवथ्सरेणेति सं-वथ्सरेण । एवास्मै । अस्मै सजातान् । सजाताꣳश्चावयति । सजातानिति स-जातान् । च्यावयति मारुतः । मारुतो भवति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भवति मरुतः । मरुतो वै । वै देवानाँ । देवानां विशः । विशो देवविशेन । देवविशेनैव । देवविशे नेति देव-विशेन । एवास्मै । अस्मै मनुष्यविशम् । मनुष्यविशमव । मनुष्यविशमिति मनुष्य-विशम् । अव रुंधे । रुंधे सप्तकपालः । सप्तकपालो भवति । सप्तकपाल इति सप्त-कपालः । भवति सप्तगणाः । सप्तगणा वै । सप्तगणा इति सप्त-गणाः । वै मरुतः । मरुतो गणशः । गणश एव । गणश इति गण-शः । एवास्मै । अस्मै सजातान् । सजातानव । सजातानिति स-जातान् । अव रुंधे । रुंधेऽनूच्य-मांने । अनूच्यमान आ । अनूच्यमान इत्यनु-उच्यमाने । आसादयति । सादयति विशँ । विशमेव । एवास्मै । अस्मा अनुवर्त्मानम् । अनुवर्त्मानं करोति । अनुवर्त्मानमित्यनु-वर्त्मानम् । करोतीति करोति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

आदित्यं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेत्सङ्ग्रामम् । संग्राममुप प्रयास्यन् । संग्राममिति सं-ग्रामम् । उप प्रयास्यन्नियं । उप प्रयास्यन्नित्युप-प्रयास्यन् । इयं वै । वा अदितिः । अदितिरस्याम् । अस्यामेव । एव पूर्वै । पूर्वे

पति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति वैश्वानरं । ँवैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदायतनं । आयतनं गत्वा । आयतन मित्या॑-यतनं । गत्वा संवथ्सरः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्नि वैँश्वानरः । वैश्वानर स्संवथ्सरः । संवथ्सरः खलु । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । खलु वै । वै देवाना॑ । देवानामायतनं । आयतनमेतस्मा॑त् । अयतनमित्या॑-यतनं । एतस्माद्वै । वा अयतनात् । आयतनाद्देवाः । आयतनादित्या॑-यतनात् । देवा असुरान् । असुरानजयन्न् । अजयन्न्यत् । यद्वैँश्वानरं । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निर्वपति । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपति देवाना॑ । निर्वपतीति निः-वपति । देवानामेव । एवायतने । आयतने यतते । आयतन इत्या॑-यतने । यतते जयति । जयति तम् । तꣳ संग्रामम् । संग्राममेतस्मिन्न् । संग्राममिति सं-ग्रामम् । एतस्मिन्वै । वा एतौ । एतौ मृजाते । मृजाते यः । मृजाते इति मृजाते ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। यो विद्विषाणयो॑ः । विद्विषाणयोरन्न॑ । विद्विषाणयोरिति वि-द्विषाणयो॑ः । अमत्ति । अत्ति वैश्वानरं । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्विद्विषाणयो॑ः । विद्विषाणयोरन्न॑ । विद्विषाणयोरिति वि-द्विषाणयो॑ः । अन्न॑ जग्ध्वा । जग्ध्वा संवथ्सरः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वैँश्वानरः । वैश्वानरस्संवथ्सरस्वदितं । संवथ्सर स्वदितमेव । संवथ्सर स्वदितमितिसंवथ्सर-स्वदितं । एवात्ति । अत्ति न । नास्मिन्न् । अस्मिन्मृजाते । मृजाते संवथ्सराय । मृजाते इति मृजाते । संवथ्सराय वै । संवथ्सरायेति सं-वथ्सराय । वा एतौ । एतौ सं । समाते । अमाते यौ । अमाते इत्यमाते । यौ सममातै॑ । सममाते तयो॑ः । सममाते इति सं-अमातै॑ । तयोर्यः । यः पूर्वः । पूर्वोभिद्रुह्यति । अभिद्रुह्यति तं । अभिदुह्यतीत्यभि-दुह्यति । तं वरुणः । वरुणो गृह्णाति । गृह्णाति वैश्वानरं । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्सममानयो॑ः । सममनयोः पूर्वः । सममानुयोरिति सं-अमानयो॑ः । पूर्वोभिदुह्य । अभिद्रुह्य संवथ्सरः ।

अभिद्रुह्येत्यभि- द्रुह्य । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वैश्वानरः । वैश्वानरस्संवथ्सरं । संवथ्सरमेव । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । एवास्वा । आस्वानिर्वरुणं । निर्वरुणंपरस्तात् । निर्वरुणमिति निः-वरुणं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। परस्तादभि । अभिद्रुह्यति । द्रुह्यति न । नैनँ । एनं वरुणः । वरुणो गृह्णाति । गृह्णात्याव्यँ । आव्यं वै । वा एषः । एष प्रति । प्रतिगृह्णाति । गृह्णाति यः । योऽविँ । अविं प्रतिगृह्णाति । प्रतिगृह्णाति वैश्वानरं । प्रतिगृह्णातीति प्रति- गृह्णाति । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदविँ । अविं प्रतिगृह्य । प्रतिगृह्य संवथ्सरः । प्रतिगृह्येति प्रति-गृह्य । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वैश्वानरः । वैश्वानरः संवथ्सरस्खदितां । संवथ्सरस्खदितामेव । संवथ्सरस्खदितामिति संवथ्सर-स्खदिताम् । एव प्रति । पति गृह्णाति । गृह्णाति न । नाव्यँ । आव्यं प्रति । प्रति गृह्णाति । गृह्णात्यात्मनः । आत्मनो वै । वा एषः । एष मात्राँ । मात्रामाप्नोति । आप्नोति यः । य उभयादत् । उभयादत्प्रतिगृह्णाति । प्रति गृह्णात्यश्वँ । प्रति गृह्णातीति प्रति-गृह्णाति । अश्वं वा । वा पुरुषं । पुरुषं वा । वा वैश्वानरं । वैश्वानरं द्वादश- कपालं । दादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदुभयादत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। उभयादत्प्रतिगृह्य । प्रतिगृह्य संवथ्सरः । प्रतिगृह्येति प्रति-गृह्य । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वैश्वा-नरः । वैश्वानरः संवथ्सरस्खदितं । संवथ्सरस्खदितमेव । संवथ्सर स्खदितमिति संवथ्सर-स्खदितं । एव प्रति । प्रति गृह्णाति । गृह्णाति न । नात्मनः । आत्मनो मात्राँ । मात्रामाप्नोति । आप्नोति वैश्वानरं । वैश्वानरं द्वादश-

कपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्सनिं । सनिमेष्यन्न् । एष्यन्त्संवथ्सरः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । वा अग्निः । अग्निर्वैश्वानरः । वैश्वानरो यदा । यदा खलु । खलु वै । वै संवथ्सरं । संवथ्सरं जनतायाम् । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । जनतायां चरति । चरत्यर्थं । अथ सः । स धनार्घः । धनार्घो भवति । धनार्घ इति धन-अर्घः । भवति यत् । यद्वैश्वानरं । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निर्वपति । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपति संवथ्सरसातां । निर्वपतीति निः- वपति । संवथ्सरसामेव । संवथ्सर सामिति संवथ्सर-सातां । एव सनिं । सनिमभि । अभी प्र । प्र च्यवते । च्यवतेदानकामाः । दानकामा अस्मै । दानकामा इति दान-कामाः । अस्मै प्रजाः । प्रजा भवंति । प्रजा इति प्र-जाः । भवंतियः । योवै । वै संवथ्सरं । संवथ्सरं प्रयुज्य । संवथ्सर मिति सं-वथ्सरं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। प्रयुज्यन । प्रयुज्येति प्र-युज्य । न विमुंचति । विमुंचत्यप्रतिष्ठानः । विमुंचतीतिवि- मुंचति । अप्रतिष्ठानो वै । अपतिष्ठान?इत्यप्रति-स्थानः । वैसः । स भवति । भवत्येतं । एतमेव । एव ँवैश्वानरं । वैश्वानरं पुनः । पुनरागत्य । आगत्य निः । आगत्येत्याँ-गत्य । निर्वपेत् । वपेद्यं । यमेव । एव प्रयुंक्ते । प्रयुंक्ते तं । प्रयुंक्ते इति प्र-युङ्क्ते । तं भागधेयेन । भागधेयेन वि । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । वि मुंचति । मुंचति प्रतिष्ठित्यै । प्रति ष्ठित्यै ययाँ । प्रतिष्ठत्या इति प्रति-स्थित्यै । यया रज्वाँ । रज्वौत्तमां । उत्तमां गां । उत्तमामित्युत्-तमाम् । गामाजेत् । आजेत्तां । आजेदित्याँ-अजेत् । तां भ्रातृव्याय । भातृव्याय प्र । प्रहिणुयात् । हिणुयान्निर्ऋतिं । निर्ऋतिमेव । निर्ऋतिमिति निः- ऋतिम् । एवास्मै । अस्मै प्र । प्रहिणोति । हिणोतीति हिणोति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

ऐंद्रं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेत्पशुकामः । पशुकाम ऐंद्राः । पशुकाम इति पशु-कामः । ऐंद्रा वै । वै पशवः । पशव इंद्रँ । इंद्रमेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एनास्मैँ । अस्मै पशून् । पशून्र । प्रयच्छति । यच्छतिपशुमान् । पशुमानेव । पशुमानिति पशु-मान् । एव भवति । भवति चरुः । चरुर्भवति । भवति स्वात् । स्वादेव । एवास्मैँ । अस्मै योनेँः । योनेँः पशून् । पशून्र । प्र जनयति । जनयतींद्राय । इंद्रायेंद्रियावते । इंद्रियावते पुरोडाशँ । इंद्रियावत इतींद्रिय-वते । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्पशुकामः । पशुकाम इंद्रियं । पशुकाम इति पशु-कामः । इंद्रियं वै । वै पशवः । पशव इंद्रं । इंद्र-मेव । एवेंद्रियावतं । इंद्रियावतः स्वेनं । इंद्रियावतमितींद्रिय वतं । स्वेनंभागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। स एव । एवास्मैँ । अस्मा इंद्रियं । इंद्रियं पशून् । पशून्र । पयच्छति । यच्छति पशुमान् । पशुमानेव । पशुमानिति पशु-मान् । एव भवति । भवतींद्राय । इंद्राय घर्मवते । घर्मवते पुरोडाशँ । घर्मवत इति घर्म-वते । पुरोडाशमेकादश-कपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामो ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । ब्रह्मवर्चसं वै । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसम् । वै घर्मः । घर्म इंद्रँ । इंद्रमेव । एव घर्मवंतं । घर्मवंतः स्वेनं । घर्मवंतमिति घर्म-वंतं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं दधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । दधाति ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवतींद्राय

। इंद्रा॑यार्कव॑ते । अ॒र्कव॑ते पुरो॒डाश॑म् । अ॒र्कव॑त॒ इत्य॒र्क-व॑ते । पु॒रो॒डाश॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशपालं॒ निः । एका॑दश-कपाल॒ मित्येका॑दश-क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पेद॑न्न॒कामः । अ॒न्न॒कामो॒र्कः । अ॒न्न॒काम॒ इत्य॑न्न-का॒मः । अ॒र्को वै । वै देवानां॑ । दे॒वाना॒मन्न॑म् । अन्न-मिंद्र॑म् । इंद्र॑मे॒व । ए॒वार्कव॑तं । अ॒र्कव॑त॒ः स्रेव॑नं । अ॒र्कव॑त॒मित्य॒र्क-व॑तं । स्रेव॑नं भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग- धेये॑न ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स ए॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मा॒ अन्न॑म् । अन्न॑ं प्र । प्रय॑च्छति । य॒च्छ॒त्य॒न्नादः । अ॒न्नाद ए॒व । अ॒न्नाद इत्य॑न्न-अ॒दः । ए॒व भ॑वति । भ॒व॒तींद्रा॑य । इंद्रा॑य घ॒र्मव॑ते । घ॒र्मव॑ते पुरो॒डाश॑म् । घ॒र्मव॑त॒ इति॑ घ॒र्म-व॑ते । पु॒रो॒डाश॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपाल॒ं निः । एका॑दशकपाल॒-मित्येका॑दश-क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पेदिंद्रा॑य । इंद्रा॑येंद्रि॒याव॑ते । इंद्रि॒याव॑त॒ इंद्रा॑य । इंद्रि॒याव॑त॒ इती॑ंद्रि॒य-व॑ते । इंद्रा॑यार्कव॑ते । अ॒र्कव॑ते भू॒ति॑कामः । अ॒र्कव॑त॒ इत्य॒र्क-व॑ते । भू॒ति॑कामो॒ यत् । भू॒ति॑काम॒ इति॒ भू॒ति॑-का॒मः । यदिंद्रा॑य । इंद्रा॑य घ॒र्मव॑ते । घ॒र्मव॑ते नि॒र्व॑पति । घ॒र्मव॑त॒ इति॑ घ॒र्म-व॑ते । नि॒र्व॑पति॒ शिरः॑ । नि॒र्व॒पती॑ति॒ निः॒-व॑पति । शिर॑ ए॒व । ए॒वास्य॑ । अ॒स्य॒ तेन॑ । तेन॑ करोति । क॒रो॒ति॒ यत् । यदिंद्रा॑य । इंद्रा॑-येंद्रि॒याव॑ते । इंद्रि॒याव॑त आ॒त्मान॑म् । इंद्रि॒याव॑त॒ इती॑ंद्रि॒य-व॑ते । आ॒त्मान॑मे॒व । ए॒वास्य॑ । अ॒स्य॒तेन॑ । तेन॑ करोति । क॒रो॒ति॒ यत् । यदिंद्रा॑य । इंद्रा॑यार्कव॑ते । अ॒र्कव॑ते भू॒तः । अ॒र्कव॑त॒ इत्य॒र्क-व॑ते । भू॒त ए॒व । ए॒ वान्नाद्यै॑ । अ॒न्नाद्ये॒ प्रति॑ । अ॒न्नाद्य॒ इत्य॑न्न-अद्यै॑ । प॑ति तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ भव॑ति । भव॑त्येव । ए॒वेंद्रा॑य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इंद्रा॑याऽहोमुचै॑ । अ॒ऽहोमुचे॑ पुरो॒डाश॑म् । अ॒ऽहोमुच॒ इत्य॑ऽह-मुचै॑ । पुरो॒डाश॒मेका॑दशपालं । एका॑दशकपाल॒ निः । एका॑दशकपाल॒मित्येका॑दश-क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पेद्यः । यःपाप्मना॑ । पाप्मना॑ गृहीतः । गृहीतः स्यात् । स्यात्पाप्मा । ॑पाप्मा वै । वा अ॒हः । अ॒ह॒ इंद्र॑म् । इंद्र॑मेव । एवाऽहोमुचै॑ । अ॒ऽहोमुच॒ स्त्रेन॑ं । अ॒ऽहोमुच॒मित्य॑ऽहः-मुचै॑ । स्त्रेन॑ं भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये-नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स॒ एव । एवैन॑म् । एन॑ं पाप्मन॑ः । पा॒प्म॒नोऽह॑सः । अ॒ह॒सो मु॑ंचति । मु॒ंच॒तींद्रा॑य । इंद्रा॑य वैमृधाय॑ । वै॒मृ॒धाय॑ पुरो॒डाश॑म् । ॑पुरो॒डाश॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपाल॒ निः एका॑दशकपाल॒मित्येका॑दश- क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पेद्यं । यं मृधः॑ । मृधो॒भि । अ॒भि प्रवे॑पेरन् । प्रवे॑पेरन्राष्ट्रा॒णि॑ । प्रवे॑पेरन्नि॒ति॑ प्र-वे॑पेरन् । रा॒ष्ट्रा॒णि॑ वा । वा॒भि । अ॒भि सं॑मियुः । स॒मि॒युरिंद्र॑म् । स॒मि॒युरिति॑ सं-इ॒युः । इंद्र॑मेव । एव वै॑मृधम् । वै॒मृ॒धः॑ स्त्रेन॑ं । स्त्रेन॑ं भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स॒ एव । एवास्मा॑त् । अ॒स्मा॒न्मृधः॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। मृधोऽप॑ । अप॑ हंति । हं॒तींद्रा॑य । इंद्रा॑य त्रा॒त्रे । त्रा॒त्रे पु॑रो॒डाश॑म् । पुरो॒डाश॒ मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपाल॒ निः । एका॑दशकपाल॒मित्येका॑दश-क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पेद्ब॒द्धः । ब॒द्धो वा॑ । वा॒ परि॑यत्तः । परि॑यत्तो वा । परि॑यत्त॒ इति॒ परि॑-यत्तः । वेंद्र॑म् । इंद्र॑मेव । एवत्रा॒तार॑म् । त्रा॒तार॒ स्त्रेन॑ं । स्त्रेन॑ं भाग॒धेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स॒ एव । एवैन॑म् । एन॑ं त्रा॒यते॑ । त्रा॒यत॒ इंद्रा॑य । इंद्रा॑यार्काश्वमे॒धव॑ते । अ॒र्काश्व-मे॒धव॑ते पुरो॒डाश॑म् । अ॒र्काश्व॒मेध॑व॒त॒ इत्य॑र्काश्वमे॒ध-व॒ते॒ । पुरो॒डाश॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपाल॒ निः । एका॑दशकपाल॒मित्येका॑दश-क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पेद्यं । यं म॑हाय॒ज्ञः । म॒हा॒य॒ज्ञो न । म॒हा॒य॒ज्ञ इति॑ महा-य॒ज्ञः । नोप॒नमे॑त् । उ॒प॒नमे॑देते । उ॒प॒नमे॒दित्यु॑प-नमे॑त् । ए॒ते वै । ए॒ते इत्ये॒ते । वै म॑हाय॒ज्ञस्य॑ । म॒हा॒य॒ज्ञस्यान्वै॑ । म॒हा॒य॒ज्ञस्ये॑ति॑ महा-य॒ज्ञस्य॑ । अं॒त्ये त॒नू । अं॒त्ये इत्यं॒त्यै॑ । त॒नू यत् । त॒नू इति॑ त॒नू । यद॑र्काश्वमे॒धौ । अ॒र्काश्व॒मे॒धावि॑ंद्र॑म्

। अर्काश्वमेधावित्यर्क-अश्वमेधौ । इंदमेव । एवार्काश्वमेधवंतं । अर्काश्वमेधवंतꣳ स्वेनं । अर्काश्वमेधवंतमित्यर्काश्वमेध-वंतं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मा आंततः । अंततो महायज्ञं । महायज्ञं च्यावयति । महायज्ञमितिं महा-यज्ञं । च्यावयत्युपं । उपैनं । एनं महायज्ञः । महायज्ञो नमति । महायज्ञ इतिं महा-यज्ञः । नमतीतिं नमति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

इंद्रायान्वृंजवे । अन्वृंजवे पुरोडाशँ । अन्वृंजव इत्यनु-ऋंजवे । पुरोडाशमेकांदशकालं । एकांदशकपालं निः । एकांदशकपालमित्येकांदश- कपालं । निर्वपेत् । वपेद्ग्रामंकामः । ग्रामंकाम इंद्रँ । ग्रामंकाम इति ग्रामं-कामः । इंद्रंमेव । एवान्वृंजुं । अन्वृंजुꣳ स्वेनं । अन्वृंजुमित्यनु-ऋंजुं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मैं । अस्मै सजातान् । सजाताननुंकान् । सजातानितिं स-जातान् । अनुंकान्करोति । अनुंकानित्यनु-कान् । करोति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवतींद्राण्यै । इंद्राण्यै चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्यस्यं । यस्य सेनाँ । सेनाऽसꣳशिता । असꣳशितेव । असꣳशितेत्यसँ-शिता । इवस्यात् । स्यादिंद्राणी । इंद्राणी वै । वै सेनायै । सेनायैदेवताँ । देवतैंद्राणीं । इंद्राणीमेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति सा । सैव । एवास्यं । अस्य सेनाँ । सेनाꣳ सं । सꣳश्यंति । श्यति बल्बंजान् । बल्बंजानपिं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अपीध्मे । इध्मे सं । सन्नह्येत् । नह्ये द्यौः । गौर्यत्र । यत्राधिष्कन्ना । अधिस्कन्नान्यमेहत् । अधिस्कन्नेत्यधि-स्कन्ना । न्यमेह- त्ततः । न्यमेहदिति नि-अमेहत् । ततो बल्बजाः । बल्बजा उत् । उदतिष्ठन् । अतिष्ठन्गवाँ । गवामेव । एवैनँ । एनं न्यायं । न्यायमपिनीयं । न्यायमिति नि-आयं । अपिनीय गाः । अपिनीययत्यपि-नीयं । गावेदयति । वेदयतीद्राय । इंद्राय मन्युमतँ । मन्युमते मनस्वते । मन्युमत इति मन्यु-मतँ । मनस्वते पुरोडाशँ । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेथ्संग्रामे । संग्रामे संयत्ते । संग्राम इति सं-ग्रामे । संयत्त इंद्रियेण । संयत्त इति सं-यत्ते । इंद्रियेण वै । वै मन्युना । मन्युना मनसा । मनसा संग्रामम् । संग्रामं जयति । संग्राममिति सं-ग्रामं । जयतीद्रँ । इंद्रमेव । एव मन्युमतँ । मन्युमतं मनस्वतं । मन्युमंतमिति मन्यु-मतँ । मनस्वतश्च स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं मन्युं । मन्युं मनः । मनो दधाति । दधाति जयति । जयति तम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। तꣳ संग्रामम् । संग्राम- मेतां । संग्राममिति सं-ग्रामं । एतामेव । एव निः । निर्वपेत् । वपेद्यः । योहतमनाः । हतमनास्स्वयंपापः । हतमना इति हत-मनाः । स्वयंपाप इव । स्वयंपाप इति स्वयं-पापः । इव स्यात् । स्यादेतानि । एतानि हि । हि वै । वा एतस्मात् । एतस्मादपक्रांतानि । अपक्रांतान्यथ । अपक्रांतानीत्यप-क्रांतानि । अथेषः । एष हतमनाः । हतमनास्स्वयंपापः । हतमना इति हत-मनाः । स्वयं पाप इंद्र । स्वयंपाप इति स्वयं-पापः । इंद्रमेव । एव मन्यु-मतँ । मन्युमंतमनस्वतं । मन्युमंतमितिमन्यु-मतँ । मनस्वंतश्च स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग- धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं मन्युं । मन्युं मनः । मनो दधाति । दधाति न । न हतमनाः । हतमना स्स्वयंपापः । हतमना इति हत-मनाः । स्वयंपापो भवति । स्वयंपाप इति स्वयं-पापः । भवतीद्राय । इंद्राय दात्रे । दात्रे पुरोडाशँ । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः

। एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदयः । यः कामयेत । कामयेत दानकामाः । दानकामा मे । दानकामा इति दान-कामाः । मे प्रजाः । प्रजास्सुः । प्रजा इति प्र-जाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। स्युरिति । इतीन्द्रँ । इन्द्रमेव । एव दातारँ । दातारꣳ स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै दानकामाः । दानकामाः प्रजाः । दानकामा इति दान-कामाः । प्रजाः करोति । प्रजा इति प्र-जाः । करोति दानकामाः । दानकामा अस्मै । दानकामा इति दान-कामाः । अस्मै प्रजाः । प्रजा भवंति । प्रजा इति प्र-जाः । भवंतींद्राय । इन्द्राय प्रदात्रे । प्रदात्रे पुरोडाशँ । पदात्र इति प्र- दात्रे । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदँस्मै । यस्मै प्रत्तँ । प्रत्तमिव । इव सत् । सन्न । न प्रदीयेत । प्रदीयेतेंद्रँ । प्रदीयेतेति प्र-दीयेत । इन्द्रमेव । एव प्रदातारँ । प्रदातारꣳ स्वेन । प्रदातारमिति प्र-दातारँ । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै प्र । प्रदापयति । दापय-तींद्राय । इन्द्राय सुत्राम्णेँ । सुत्राम्णे पुरोडाशँ । सुत्राम्ण इति सु-ताँम्णे । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदपरुद्धः । अपरुद्धो वा । अपरुद्ध इत्यप-रुद्धः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वापरुध्यमानः । अपरुध्यमानो वा । अपरुध्यमान इत्यप-रुध्यमानः । वेंद्रँ । इन्द्रमेव । एव सुत्रामाणं । सुतामाणꣳ स्वेन । सुत्रामाण मिति सु-त्रामाणं । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप

धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं त्रायते । त्रायतेऽनपरुध्यः । अनपरुध्यो भवति । अनपरुध्य?इत्यनप-रुध्यः । भवतींद्रः । इंद्रो वै । वै सदृङ् । सदृङ्वैवताभिः । सदृङ्निति स-दृङ् । देवताभिरासीत् । आसीत्सः । सन । नव्यावृतँ । व्यावृतमगच्छत् । व्यावृतमिति वि-आवृतँ । अगच्छत्सः । सप्रजापतिं । प्रजापतिमुप । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । उपाधावत् । अधावत्तस्मैँ । तस्मा एतं । एतमैंद्रं । ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निरवपत् । अवपत्तेन । तेनैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियमदधात् । अदधाच्छक्वरी । शक्वरी याज्यानुवाक्यैँ । शक्वरी इति शक्वरी । याज्यानुवाक्यै अकरोत् । याज्यानुवाक्यै इति याज्या-अनुवाक्यैँ । अकरोद्वज्रः । वज्रो वै । वै शक्वरी । शक्वरी सः । स एनं । एनं वज्रः । वज्रो भूत्यैँ । भूत्या ऐंध ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। ऐंध सः । सोऽभवत् । अभवत्सः । सोऽबिभेत् । आबिभेद्भूतः । भूतः प्र । प्र माँ । मा धक्ष्यति । धक्ष्यतीति । इति सः । स प्रजापतिं । प्रजापतिं पुनः । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । पुनरुप । उपाधावत् । अधावत्सः । स प्रजापतिः । प्रजापतिः शक्वर्याः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । शक्वर्या अधिं । आधिं रेवतीँ । रेवतीं निः । निरमिमीत । अमिमीत शांत्यैँ । शांत्या अप्रदाहाय । अप्रदाहाय यः । अप्रदाहायेत्यप्र-दाहाय । योऽलँ । अलꣳ श्रियै । श्रियै सन्न् । सन्त्सदृङ् । सदृङ्मानेः । सदृङ्निति स-दृङ् । समानेः स्यात् । स्यात्तस्मैँ । तस्मा एतं । एतमैंद्रं । ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदिंद्रँ । इंद्रमेव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेये-नेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्न् । अस्मि-न्निंद्रियं । इंद्रियं दधाति । दधाति रेवतीँ । रेवती पुरोनुवाक्याँ । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति पुरः-अनुवाक्याँ । भवति शांत्यैँ । शांत्या अप्रदाहाय । अप्रदाहाय शक्वरी । अप्रदाहायेत्यप्र-दाहाय । शक्वरी याज्याँ ।

याज्या॑ वज्रः । वज्रो॒ वै । वै शक्व॑री । शक्व॑री॒ सः । स ए॑नं । ए॒नं॒ वज्रः॑ । वज्रो॒ भूत्यै॑ । भूत्या॑ इ॒धे । इ॒धे भ॑वति । भव॑त्येव । ए॒वेत्येव () ॥।

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

आ॒ग्नावै॒ष्ण॒वमेका॑दशकपालं । आ॒ग्नावै॒ष्ण॒वमित्या॑ग्ना-वैष्ण॒वम् । एका॑दशकपालं॒ निः । एका॑दशकपाल॒मित्येका॑दश-क॒पा॒लं । निर्व॑पेत् । व॒पे॒दभि॒चर॑न्न् । अ॒भि॒चर॒न्थ्सर॑स्वती । अ॒भि॒चर॒न्नित्य॑भि-चर॑न्न् । सर॑स्व॒त्याज्य॑भागा । आज्य॑भागा॒स्यात् । आज्य॑भागेत्याज्य॑-भागा । स्याद्बार्ह॒स्प॒त्यः । बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यश्च॒रुः । च॒रुर्यत् । यदा॑ग्नावैष्ण॒वः । आ॒ग्नावै॒ष्ण॒व एका॑दशकपालः । आ॒ग्नावै॒ष्ण॒व इत्या॑ग्ना-वैष्ण॒वः । एका॑दशकपालो॒ भव॑ति । एका॑दशकपाल॒ इत्येका॑दश-क॒पा॒लः॒ । भव॑त्य॒ग्निः । अ॒ग्निस्सर्वा॑ः । सर्वा॑ दे॒वता॑ः । दे॒वता॒ विष्णुः॑ । विष्णु॑र्य॒ज्ञः । य॒ज्ञो दे॒वता॑भिः । दे॒वता॑भिश्च । चै॒व । ए॒वैन॑ं । ए॒नं॒ य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ च । चा॒भि । आ॒भि च॑रति । च॒र॒ति॒ सर॑स्वती । सर॑स्व॒त्याज्य॑भागा । आज्य॑भागा भवति । आज्य॑भागेत्याज्य॑-भागा । भ॒व॒ति॒ वाक् । वाग्वै । वै सर॑स्वती । सर॑स्वती वा॒चा । वा॒चैव । ए॒वैन॑ं । ए॒न॒मभि । अ॒भि च॑रति । च॒र॒ति॒ बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यः । बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यश्च॒रुः । च॒रुर्भ॑वति । भ॒व॒ति॒ ब्रह्म॑ । ब्रह्म॒ वै । वै दे॒वाना॑ं । दे॒वाना॑ बृह॒स्पतिः॑ । बृ॒ह॒स्पति॒र्ब्रह्म॑णा । ब्रह्म॑णै॒व । ए॒वैन॑ं । ए॒न॒मभि । अ॒भि च॑रति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। च॒र॒ति॒ प्रति॑ । प्रति॒ वै । वै प॒रस्ता॑त् । प॒रस्ता॑दभि॒चर॑न्तम् । अ॒भि॒चर॑न्तमभि । अ॒भि॒चर॑न्त॒मित्य॑भि-चर॑न्तं । अ॒भि च॑रति । च॒र॒ति॒ द्वेद्वे॑ । द्वेद्वे॑ पुरोनुवा॒क्ये॑ । द्वेद्वे॑ इति॒ द्वे-द्वे॑ । पु॒रो॒नु॒वा॒क्ये॑ कुर्यात् । पु॒रो॒नु॒वा॒क्ये॑ इति॑ पुरः-अनुवा॒क्ये॑ । कु॒र्या॒दति॑ । अति॒ प्रयु॑क्त्ये । प्रयु॑क्ता ए॒तया॑ । प्रयु॑क्ता॒ इति॒ प्र-युक्त्ये॑ । ए॒तयै॒व । एव य॑जेत । य॒जे॒ताभि॒चर्यमा॑णः ।

अभिचर्यमाणो देवताभिः । अभिचर्य-माण इत्यभि-चर्यमाणः । देवताभिरेव । एव देवताः । देवताः प्रतिचरति । प्रतिचरति यज्ञेनं । प्रतिचरतीति प्रति-चरति । यज्ञेनं यज्ञं । यज्ञं वाचा । वाचा वाचं । वाचं ब्रह्मणा । ब्रह्मणा ब्रह्म । ब्रह्म सः । स देवताः । देवताश्च । चैव । एव यज्ञं । यज्ञं चं । च मध्यतः । मध्यतो व्यवसर्पति । व्यवसर्पति तस्यं । व्यवसर्पतीति वि-अवसर्पति । तस्य न । स कुतः । कुतश्चन । चनोपाव्याधः । उपाव्याधो भवति । उपाव्याध इत्युप-आव्याधः । भवति न । नैनं । एनमभिचरन्न् । अभिचरँन्त्सृणुते । अभिचरन्नित्यभि-चरन्न् । स्तृणुत आग्नावैष्णवम् । आग्नावैष्णवमेकादशकपालं । आग्नावैष्णवमित्याग्ना-वैष्णवं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यं । यं यज्ञः । यज्ञो न ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। नोपनमेत् । उपनमेदग्निः । उपनमेदित्युप-नमेत् । अग्निस्सर्वाः । सर्वा देवताः । देवता विष्णुः । विष्णुर्यज्ञः । यज्ञोग्निं । अग्निं चं । चैव । एव विष्णुं । विष्णुं च । च स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मे यज्ञं । यज्ञं प्र । प्र यच्छतः । यच्छत उपं । उपैनं । एनं यज्ञः । यज्ञो नमति । नमत्याग्नावैष्णवं । आग्नावैष्णवं घृते । आग्नावैष्णवमित्याग्ना-वैष्णवं । घृते चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेच्चक्षुष्कामः । चक्षुष्कामोग्नेः । चक्षुष्काम इति चक्षुः-कामः । अग्नेर्वै । वै चक्षुषा । चक्षुषा मनुष्याः । मनुष्या वि । वि पश्यंति । पश्यंति यज्ञस्यं । यज्ञस्यं देवाः । देवा अग्निं । अग्निं चं । चैव । एव विष्णुं । विष्णुं च । च स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एवास्मिन्न् । अस्मिच्चक्षुः । चक्षुर्धत्तः । धत्तश्चक्षुष्मान् । चक्षुष्मानेव । एव भवति । भवति धेन्वै । धेन्वै वै । वा एतत् । एतद्रेतः । रेतो यत् । यदाज्यँ । आज्यमनड्डुहः । अनड्डुहस्तण्णुलाः । तण्णुलामिथुनात् । मिथुनादेव । एवास्मैँ । अस्मे चक्षुः । चक्षुः प्र । प्र जनयति । जनयति घृते । घृते भवति । भवति तेजः । तेजो वै । वै घृतं । घृतं तेजः । तेजश्चक्षुः । चक्षुस्तेजसा । तेजसैव । एवास्मैँ । अस्मे तेजः । तेजश्चक्षुः । चक्षुरव । अवरुंधे । रुंध इंद्रियं । इंद्रियं वै । वै वीर्यँ । वीर्यं वृंक्ते । वृंक्ते भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो यजमानः । यजमानोऽयंजमानस्य । अयंजमानस्याध्वर- कल्पां । अध्वरकल्पां प्रति । अध्वरकल्पामित्यध्वर-कल्पां । प्रति निः । निर्वपेत् । वपेद्भ्रातृव्ये । भ्रातृव्ये यजमाने । यजमाने न । नास्य । अस्येंद्रियं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इंद्रियं वीर्यँ । वीर्यं वृंक्ते । वृंक्ते पुरा । पुरा वाचः । वाचः प्रवदितोः । प्रवदितोर्निः । प्रवदितोरिति प्र-वदितोः । निर्वपेत् । वपेद्यावती । यावत्येव । एव वाक् । वाक्तां । तामप्रोदितां । अप्रोदितां भ्रातृव्यस्य । अप्रोदितामित्यप्र-उदितां । भ्रातृव्यस्य वृंक्ते । वृंक्ते ताम् । तामस्य । अस्य वाचँ । वाचं प्रवदंतीं । प्रवदंतीमन्याः । प्रवदंतीमिति प्र-वदंतीम् । अन्या वाचः । वाचोनु । अनु प्र । प्र वदंति । वदंति ताः । ता इंद्रियं । इंद्रियंवीर्यँ । वीर्यं यजमाने । यजमाने दधति । दधत्याग्नावैष्णवं । आग्नावैष्णवमष्टाकपालं । आग्नावैष्णवमित्याँग्ना-वैष्णवं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्प्रातस्सवनस्य । प्रातस्सवनस्याकाले । प्रातस्सवनस्येति प्रातः- सवनस्य । आकाले सरस्वती । आकाल इत्याँ-काले । सरस्वत्याज्यभागा । आज्यभागा स्यात् । आज्यभागेत्याज्य-भागा । स्याद्बार्हस्पत्यः । बार्हस्पत्यश्चरुः । चरुर्यत् । यदष्टाकपालः । अष्टाकपालो भवति । अष्टाकपाल इत्यष्टा-कपालः । भवत्यष्टाक्षरा । अष्टाक्षरा गायत्री । अष्टाक्षरेत्यष्टा-अक्षरा । गायत्री गायत्रं । गायत्रं प्रातस्सवनं । प्रातस्सवनं प्रातस्सवनं । प्रातस्सवनमिति प्रातः-सवनं । प्रातस्सवनमेव । प्रातस्सवनमिति प्रातः-सवनं । एव तेन । तेनाप्नोति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। आपोत्यागावैष्णवं । आग्नावैष्णवमेकादशकपालं । आग्नावैष्णवमित्याँग्ना-वैष्णवं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेन्माध्यन्दिनस्य । माध्यन्दिनस्य सवनस्य । सवनस्याकाले । आकाले सरस्वती । आकाल इत्याँ-काले । सरस्वत्याज्यभागा । आज्यभागा स्यात् । आज्यभागेत्याज्य-भागा । स्याद्बार्हस्पत्यः । बार्हस्पत्यश्चरुः । चरुर्यत् । यदेकादशकपालः । एकादशकपालो भवति । एकादशकपाल इत्येकादश-कपालः । भवत्येकादशाक्षरा । एकादशाक्षरात्रिष्टुप् । एकादशाक्षरेत्येकादश-अक्षरा । त्रिष्टुब्नैष्टुभं । त्रैष्टुभं माध्यंदिनम् । माध्यंदिनꣳ सवनं । सवनं माध्यंदिनम् । माध्यंदिनमेव । एव सवनं । सवनं तेन । तेनाँप्नोति । आप्नोत्याग्नावैष्णवं । आग्नावैष्णवं द्वादशकपालं । आगावैष्णवमित्याँग्ना-वैष्णवं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमितिद्वादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्तृतीयसवनस्य । तृतीयसवनस्याकाले । तृतीयसवनस्येति तृतीय-सवनस्य । आकाले सरस्वती । आकाल इत्याँ-काले । सरस्वत्याज्यभागा । आज्यभागा स्यात् । आज्यभागेत्याज्य-भागा । स्याद्बार्हस्पत्यः । बार्हस्पत्यश्चरुः । चरुर्यत् । यद्वादशकपालः । द्वादशकपालो भवति । द्वादशकपाल इति द्वादश-कपालः । भवति द्वादशाक्षरा । द्वादशाक्षरा जगती । द्वादशाक्षरेति द्वादश-अक्षरा । जगती जागतं । जागतं तृतीयसवनं । तृतीयसवनं तृतीयसवनं । तृतीयसवन मिति तृतीय-सवनं । तृतीय-सवनमेव । तृतीयसवनमिति तृतीय- सवनं । एव तेन । तेनाँप्नोति । आप्नोति देवताभिः । देवताभिरेव । एव देवताः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। देवताः प्रतिचरंति । प्रतिचरंति यज्ञेनं । प्रतिचरतीतिं प्रति-चरंति । यज्ञेनं यज्ञं । यज्ञं वाचा । वाचा वाचँ । वाचं ब्रह्मणा । ब्रह्मणा ब्रह्मं । ब्रह्मं कपालैः । कपालैरेव । एव छंदाꣳसि । छंदाꣳस्याप्नोतिं । आप्नोतिं पुरोडाशैः । पुरोडाशैस्सर्वनानि । सर्वनानि मैत्रावरुणं । मैत्रावरुण- मेकंकपालं । मैत्रावरुणमितिं मैत्रा-वरुणं । एकंकपालं निः । एकंकपाल मित्येकं-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्वशायैं । वशायैं काले । काले या । यैव । एवासौ । असौ भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वशा । वशानूबंध्याँ । अनूबंध्या सो । अनूबंध्येत्यनु-बंध्याँ । सो एव । सो इतिं सो । एवैषा । एषैतस्यं । एतसैकं कपालः । एकंकपालो भवति । एकंकपाल इत्येकं-कपालः । भवतिं न । न हि । हि कपालैः । कपालैः पशुं । पशुमर्हति । अर्हत्याशुं () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

असावादित्यः । आदित्यो न । न वि । व्यरोचत । अरोचत तस्मैं । तस्मैं देवाः । देवाः प्रायश्चित्तिम् । प्रायश्चित्तिमैच्छन्न् । ऐच्छन्तस्मैं । तस्मा एतं । एतꣳ सोमारौद्रं । सोमारौद्रं चरुं । सोमारौद्र मितिं सोमा-रौद्रं । चरुं निः । निरवपन्न् । अवपन्तेनं । तेनैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्नुचँ । रुचमदधुः । अदधुर्यः । यो ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकाममस्यात् । ब्रह्मवर्चसकाम इतिं ब्रह्मवर्चस-कामः । स्यात्तस्मैं । तस्मा एतं । एतꣳ सोमारौद्रं । सोमारौद्रं चरुं । सोमारौद्रमितिं सोमा-रौद्रं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेत्सोमँ । सोमं च । चैव । एव रुद्रं । रुद्रं चं । च स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावतिं तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं धत्तः । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म-वर्चसं । धत्तो ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव । ब्रह्मवर्चसीतिं ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति तिष्या पूर्णमासे । तिष्यापूर्णमासे निः । तिष्यापूर्णमास इतिं तिष्य-पूर्णमासे । निर्वपेत् । वपेद्रुद्रः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। रुद्रो वै । वै तिष्यः । तिष्यस्सोमः । सोमः पूर्णमासः । पूर्णमासस्साक्षात् । पूर्णमास इति पूर्ण-मासः । साक्षा- देव । साक्षादिति स-अक्षात् । एव ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसमव । ब्रह्मवर्चस मिति ब्रह्म-वर्चसं । अवरुंधे । रुंधे परिश्रिते । परिश्रिते याजयति । परिश्रित इति परि-श्रिते । याजयति ब्रह्मवर्चसस्य । ब्रह्मवर्चसस्य परिगृहीत्यै । ब्रह्मवर्चसस्येतिं ब्रह्म-वर्चसस्यं । परिगृहीत्यै श्वेतायै । परिगृहीत्या इति परि-गृहीत्यै । श्वेतायै श्वेतवत्साये । श्वेतवत्साये दुग्धं । श्वेतवत्साया इतिं श्वेत-वत्सायै । दुग्धं मंथितं । मथितमाज्यँ । आज्यं भवति । भवत्याज्यँ । आज्यं प्रोक्षणं । प्रोक्षणमाज्येन । प्रोक्षणमितिं प्र-उक्षणं । आज्येन मार्जयंते । मार्जयंते यावत् । यावदेव । एव ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं तत् । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म-वर्चसं । तथ्सवँ । सवं करोति । करोत्यतिं । अतिं ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं क्रियते । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म-वर्चसम् । क्रियत इतिं । इत्याहुः । आहुरीश्वरः । ईश्वरोदुश्चर्माँ । दुश्चर्मा भवितोः । दुश्चर्मेतिं दुः-चर्माँ । भवितोरितिं । इतिं मानवी । मानवी ऋचौं । मानवी इतिं मानवी । ऋचौ धाय्यै । धाय्यें कुर्यात् । धाय्यें इतिं धाय्यै । कुर्याद्यत् । यद्वै । वै किं । किं चं । च मनुः । मनुरवदत् । अवदत्तत् । तद्भेषजम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भेषजं भेषजं । भेषजमेव । एवास्मै । अस्मै करोति । करोति यदिं । यदिं बिभीयात् । बिभीयादुश्चर्माँ । दुश्चर्मा भविष्यामि । दुश्चर्मेतिं दुः-चर्माँ । भविष्यामीतिं । इतिं सोमापौष्णं । सोमापौष्णं चरुं । सोमापौष्णमितिं सोमा-पौष्णं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेत्सोम्यः । सोम्यो वै । वै देवतया । देवतया पुरुषः । पुरुषः पोष्णाः । पोष्णाः पशवः । पशवःस्वयाँ । स्वयैव । एवास्मै । अस्मैदेवतया । देवतया पशुभिः । पशुभिस्त्वचँ । पशुभिरितिं पशु-भिः । त्वचं करोति । करोति न । न दुश्चर्माँ । दुश्चर्मा भवति । दुश्चर्मेतिंदुः-चर्माँ । भवति सोमारौद्रं । सोमारौद्रं-चरुं । सोमारौद्रमितिं सोमा-रौद्रं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेत्प्रजाकामः । प्रजाकामस्सोमः । प्रजाकाम इतिं प्रजा-कामः । सोमो वै । वै

रेतोधाः । रेतोधा आग्निः । रेतोधा इति रेतः-धाः । आग्निः प्रजानाँ । प्रजानाँ प्रजनयिता । प्रजानामिति प्र-जानाँ । प्रजनयिता सोमः । प्रजनयितेति प्र-जनयिता । सोम एव । एवास्मै । अस्मै रेतः । रेतो दधाति । दधात्यग्निः । अग्निः प्रजां । प्रजां प्र । प्रजामिति प्र-जाम् । प्र जनयति । जनयति विंदतै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। विंदतै प्रजां । प्रजाꣳ सोमरौद्रं । प्रजामिति प्र-जाम् । सोमारौद्रं चरुं । सोमारौद्रमितिसोमा-रौद्रं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदभिचरन्न् । अभिचरँन्त्सोम्यः । अभिचरन्नित्यभि-चरन्न् । सोम्यो वै । वै देवतया । देवतया पुरुषः । पुरुष एषः । एष रुद्रः । रुद्रो यत् । यदग्निः । अग्निस्स्वायाँ । स्वाया एव । एवैनँ । एनं देवताये । देवताये निष्क्रीयं । निष्क्रीयंरुद्राय । निष्क्रीयेति निः-क्रीयं । रुद्रायापिं । अपिं दधाति । दधाति ताजक् । ताजगार्तिँ । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छति सोमारौद्रं । सोमारौद्रं चरुं । सोमारौद्र मितिं सोमा-रौद्रं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेज्ज्योगामयावी । ज्योगामयावी सोमँ । ज्योगामयावीति ज्योक्-आमयावी । सोमं वै । वा एतस्यं । एतस्य रसः । रसो गच्छति । गच्छत्यग्निं । अग्निꣳ शरीरम् । शरीरं यस्यं । यस्य ज्योक् । ज्योगामयति । आमयति सोमाँत् । सोमादेव । एवास्यं । अस्य रसँ । रसं निष्क्रीणातिं । निष्क्रीणात्यग्नेः । निष्क्रीणातीतिं निः-क्रीणातिं । अग्नेश्शरीरं । शरीरमुत । उत यदिं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। यदीतासुः । इतासुर्भवति । इतासुरितीत-असुः । भवति जीवति । जीवत्येव । एव सोमारुद्रयोँ । सोमारुद्रयोर्वै । सोमारुद्रयोरिति सोमा-रुद्रयोँ । वा एतं । एतं ग्रसितं । ग्रसितꣳ होताँ । होतानिः । निष्खिदति । खिदति सः । स

ईश्वरः । ईश्वर आर्तिं । आर्ति-मार्तोः । आर्तोरनड्वान् । आर्तोरित्या-अर्तोः । अनड्वान् होत्रा॑ । होत्रा देयः । देयो वह्निः । वह्निर्वै । वा अनड्वान् । अनड्वान् वह्निः । वह्निर् होता॑ । होता वह्निना । वह्निनैव । एव वह्निं । वह्निमात्मान॑म् । आत्मान॑ꣳ स्पृणोति । स्पृणोति सोमारौद्रं । सोमारौद्रं चरुं । सोमरौद्रमिति सोमा-रौद्रं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्यः । यःकामयेत । कामयेत स्वे । स्वेऽस्मै । अस्मा आयतने । आयतने भ्रातृव्यं । आयतन इत्या॑-यतने । भ्रातृव्यं जनयेयं । जनयेयमिति । इति वेदि॑ । वेदि॑ परिगृह्य । परिगृह्यार्धं । परिगृह्येति परि-गृह्य । अर्धमुद्ध॑न्यात् । उद्ध॑न्यादर्धं । उद्ध॑न्यादित्युत्-हन्यात् । अर्धं न । नार्धं । अर्धबर्हिषः । बर्हिषस्तृणी- यात् । स्तृणीयादर्धं । अर्धं न । नार्धं । अर्धमिध्मस्य॑ । इध्मस्या॑भ्या-दध्यात् । अभ्यादध्यादर्धं । अभ्यादध्यादित्यभि-आदध्यात् । अर्धं न । न स्वे । स्व एव । एवास्मै॑ । अस्मा आयतने । आयतने भ्रातृव्यं । आयतन इत्या॑-यतने । भ्रातृव्यं जनयति । जनयतीति जनयति ()

॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेन्मारुतं । मारुतꣳ सप्तकपालं । सप्तकपालं ग्रामकामः । सप्तकपालमिति सप्त-कपालं । ग्रामकाम इंद्र॑ । ग्रामकाम इति गाम-कामः । इंद्र॑ च । चैव । एव मरुतः । मरुतश्च । च स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप॑ । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप॑ धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै॑ । अस्मै सजातान् । सजातान्प्र । सजातानिति स-जातान् । प्रय॑च्छंति । यच्छंति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवत्याहव-नीयै॑ । अहवनीय॑ ऐंद्रं । अहवनीय इत्या॑-हवनीयै॑ । ऐंद्रमधि॑ । अधि॑ श्रयति । श्रयति गार्हपत्ये । गार्हपत्ये मारुतं । गार्हपत्य इति गार्ह-पत्ये । मारुतं पा॑पवस्यसस्य॑ । पापवस्यसस्य विधृत्यै । पापवस्यसस्येति पाप-वस्यसस्य॑ । विधृत्यै सप्तकपालः । विधृत्या इति वि-धृत्यै । सप्तकपालो मारुतः । सप्तकपाल इति सप्त-कपालः । मारुतो भवति । भवति सप्तगणाः । सप्तगणा वै । सप्तगणा इति सप्त-गणाः । वै

मरुतः । मरुतो गणशः । गणश एव । गणश इति गण-शः । एवास्मै । अस्मै सजातान् । सजातानव । सजातानिति स-जातान् । अव रुधे । रुधेऽनूच्यमाने । अनूच्यमान आ । अनूच्यमान इत्यनु-उच्यमाने । आ सादयति । सादयति विशँ । विशमेव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एवास्मै । अस्मा अनुवर्त्मान । अनुवर्तान करोति । अनुवर्त्मानमित्यनु-वर्त्मान । करोत्येतां । एतामेव । एव निः । निर्वपेत् । वपेदः । यः कामयेत । कामयेत क्षत्राय । क्षत्राय च । च विशे । विशे च । च समदँ । समद दध्याम् । समदमिति स-मदँ । दध्यामिति । इत्येंदस्य । ऐंद्रस्यावदन्न् । अवदन्ब्रूयात् । अवदन्नित्यव-दन्न् । ब्रूयादिंद्राय । इंद्रायानु । अनु ब्रूहि । ब्रूहीति । इत्याश्राव्य । आश्राव्य ब्रूयात् । आश्राव्येत्याँ-श्राव्य । ब्रूयान्मरुतः । मरुतो यज । यजेति । इति मारुतस्य । मारुतस्यावदन्न् । अवदन्ब्रूयात् । अवदन्नित्यव-दन् । ब्रूयान्मरुद्भ्यः । मरुद्भ्योनु । मरुद्भ्य इति मरुत्-भ्यः । अनु ब्रूहि । ब्रूहीति । इत्याश्राव्य । आशाव्य ब्रूयात् । आश्राव्येत्याँ-श्राव्य । ब्रूयादिंद्रँ । इंद्र यज । यजेति । इति स्व । स्व एव । एवैभ्यः । एभ्यो भागधेयँ । भागधेयेसमदँ । भागधेय इति भाग-धेयँ । समद दधाति । समदमिति स-मदँ । दधाति वितृꣳ- हाणाः । वितृꣳहाणास्तिष्ठति । वितृꣳहाण इति वि-तृꣳहाणाः । तिष्ठ-ःत्येतां । एतामेव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एवनिः । निर्वपेत् । वपेदः । यः कामयेत । कामयेत कल्पेरन्न् । कल्पेरन्निति । इति यथादेवत । यथादेवतमवदाय । यथादेवतमितियथा-देवत । अवदाय यथादेवत । अवदायेत्यव- दाय । यथादेवत यजेत् ।

यथादेवतमिति यथा-देवतं । यजेद्भागधेयेन । भागधेयेनेव । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एवैनान् । एनान्, यथायथम् । यथायथं कल्पयति । यथायथमिति यथा-यथम् । कल्पयति कल्पते । कल्पत एव । एवेंद्रं । ऐंद्रमेकादश कपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्वैश्वदेवं । वैश्वदेवं द्वादशकपालं । वैश्वदेव मिति वैश्व- देवं । द्वादशकपालं ग्रामकामः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । ग्रामकाम इंद्रं । ग्रामकाम इति गाम-कामः । इंद्रं च । चैव । एव विश्वान् । विश्वांश्च । च देवान् । देवान्त्सेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मे सजातान् । सजातान्र । सजातानिति स-जातान् । प्र यच्छंति । यच्छंति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवत्ये ंद्रस्य । ऐंद्रस्यावदाय । अवदाय वैश्वदेवस्य । अवदायेत्यव-दाय । वैश्वदेव-स्याव । वैश्वदेवस्येति वैश्व-देवस्य । अवद्येत् । द्येदध । अधेंद्रस्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। ऐंद्रस्योपरिष्टात् । उपरिष्टादिंद्रियेण । इंद्रियेणैव । एवास्मै । अस्मा उभयतः । उभयतस्सजातान् । सजातान्परि । सजातानितिस-जातान् । परिगृह्णाति । गृह्णात्युपाध्यपूर्वयं । उपाध्यपूर्वयं वासः । उपाध्यपूर्वयमित्युपाध्य-पूर्वयं । वासो दक्षिणा । दक्षिणा सजातानाँ । सजातानामुपहित्ये । सजातानामिति स-जातानाँ । उपहित्ये पृश्निये । उपहित्या इत्यप-हित्ये । पृश्निये दुग्धे । दुग्धेप्रेय्यङ्गवं । प्रेय्यङ्गवं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेन्मरुद्भ्यः । मरुद्भ्यो ग्रामकामः । मरुद्भ्य इति मरुत्-भ्यः । ग्रामकामः पृश्निये । ग्रामकाम इति गाम-कामः । पृश्निये वै । वै पयसः । पयसोमरुतः । मरुतो जाताः । जाताः पृश्निये । पृश्निये प्रियङ्गवः । प्रियङ्गवो मारुताः । मारुताः खलु । खलु वै । वै देवतया । देवतया सजाताः । सजाता मरुतः । सजाता इति स-जाताः । मरुत एव । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मे सजातान् । सजातान्र

। सजातानितिं स-जातान् । प्रयच्छंति । यच्छंति ग्रामी । ग्राम्येंव । एव भंवति । भवति प्रियवंती । प्रियवंती याज्यानुवाक्यैं । प्रियवंती इतिं प्रिय-वती । याज्यानुवाक्यें भवतः । याज्यानु वाक्यें इतिं याज्या-अनुवाक्यैं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भवतः प्रियं । प्रियमेव । एवैनँ । एनꣳ समानानाँ । समानानाँ करोति । करोति द्विपदाँ । द्विपदा पुरोनुवाक्याँ । द्विपदेतिं द्वि-पदाँ । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येतिं पुरः- अनुवाक्याँ । भवति द्विपदः । द्विपद एव । द्विपद इतिं द्वि-पदः । एवाव । अवरुंधे । रुंधे चतुंष्पदा । चतुंष्पदा याज्याँ । चतुंष्पदेति चतुः-पदा । याज्या चतुंष्पदः । चतुंष्पद एव । चतुंष्पद इति चतुः-पदः । एव पशून् । पशूनव । अव रुंधे । रुंधे देवासुराः । देवासुराः संयत्ताः । देवासुरा इतिं देव-असुराः । संयत्ता असन्न् । संयत्ता इति सं-यत्ताः । आसन्ते । ते देवाः । देवामिथः । मिथो विप्रियाः । विप्रिया आसन्न् । विप्रिया इति वि-प्रियाः । आसन्ते । तैँऽन्यः । अन्योंन्यस्मैं । अन्यस्मे ज्यॅे ष्ठांय । ज्यॅे ष्ठायातिंष्ठमानाः । अतिंष्ठमाना-श्चतुर्धा । चतुर्धावि । चतुर्धेतिं चतुः-धा । व्यंक्रामन्न् । अक्रामन्नग्निः । अग्निर्वसुंभिः । वसुंभिस्सोमः । वसुंभिरति वसु-भिः । सोमो रुद्रैः । रुद्रैरिंद्रः । इंद्रो मरुद्भिः । मरुद्भिर्वरुंणः । मरुद्भिरितिं मरुत्-भिः । वरुंण आदित्यैः । आदित्यैः सः । स इंद्रः । इंद्रः प्रजापतिं । प्रजापतिमुपं । प्रजापति मितिं प्रजा-पतिं । उपांधावत् । अधावत्तं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। तमेतयाँ । एतया संज्ञान्याँ । संज्ञान्याऽयाजयत् । संज्ञान्येतिं सं-ज्ञान्याँ । अयाजयदग्नयें । अग्नये वसुंमते । वसुंमते पुरोडाशँ । वसुंमत इति वसु-मते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं ।

निरवपत् । अवपत्सोमाय । सोमाय रुद्रवते । रुद्रवते चरुं । रुदवत इति रुद्र-वते । चरुमिंद्राय । इंद्राय मरुद्भते । मरुद्भते पुरोडाशँ । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं वरुणाय । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । वरुणायादित्यवते । आदित्यवते चरुं । आदित्यवत इत्यादित्य-वते । चरुं ततः । ततो वै । वा इंद्रँ । इंद्रं देवाः । देवा ज्यैष्ठ्याय । ज्यैष्ठ्यायाभि । अभि सं । समजानत । अजानत यः । यस्समानैः । समानैर्मिथः । मिथो विप्रियः । विप्रियस्स्यात् । विप्रिय इति वि-प्रियः । स्यात्तं । तमेतयाँ । एतया संज्ञान्याँ । संज्ञान्यायाजयेत् । संज्ञान्येति सं-ज्ञान्याँ । याजयेदग्नयेँ । अग्नये वसुमते । वसुमते पुरोडाशँ । वसुमत इति वसु-मते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपाल-मित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेत्सोमाय । सोमाय रुद्रवते । रुदवते चरुं । रुद्रवत इति रुद्र-वते । चरुमिंद्राय । इंद्राय मरुद्भते । मरुद्भते पुरोडाशँ । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं वरुणाय । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । वरुणायादित्यवते । आदित्यवते चरुं । आदित्यवत इत्यादित्य-वते । चरुमिंद्रँ । इंद्रमेव । एवैनँ । एनं भूतं । भूतं ज्यैष्ठ्याय । ज्यैष्ठ्या यसमानाः । समाना अभि । आभि सं । सं जानते । जानते वसिष्ठः । वसिष्ठस्समानानाँ । समानानाँ भवति । भवतीति भवति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

हिरण्यगर्भ आपः । हिरण्यगर्भ इति हिरण्य-गर्भः । आपो ह । ह यत् । यत्प्रजापते । प्रजापत इति प्रजाँ-पते ॥ स वेद । वेद पुत्रः । पुत्रः पितरँ । पितरꣳ सः । स मातरँ । मातरꣳ सः । स सूनुः । सूनुर्भुवत् । भुवत्सः । स भुवत् । भुवत्पुनर्मघः । पुनर्मघ इति पुनः-मघः ॥ सद्याम् । द्यामोर्णोत् । ओर्णोदंतरिक्षम् । अंतरिक्षꣳ सः । स सुवः । सुवःसः । स विश्वाः । विश्वा भुवः । भुवो अभवत् । अभवत्सः । स आ । आभवत् । अभवदित्य भवत् ॥ उदु । उत्यं । त्यं चित्रं । चित्रमिति चित्रं ॥ सप्रब्रवत् । पुब्रव- न्नवीयसा । पुब्रवदिति प्रब्र-वत् । नवीयसाग्नँ । अग्नँ द्युम्नेन ।

द्युम्नेन॑ सं॒यता॑ । सं॒यतेति॑ सं-यता॑ ॥ बृ॒हत्त॑तन्थ । त॒त॒न्थ॒ भा॒नुना॑ । भा॒नुनेति॑ भा॒नुना॑ ॥ नि काव्या॑ । काव्या॑ वे॒धसः॑ । वे॒धस॒श्चश्व॑तः । श॒श्व॑तः स्कः । कर्ह॑स्ते॑ । ह॒स्ते॒ दधा॑नः । दधा॑नो नया॑ः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। नया॑पुरूणि॑ । पु॒रू॒णीति॑ पुरूणि॑ ॥ अ॒ग्निर्भु॑वत् । भु॒व॒द्र॒यि॒पतिः॑ । र॒यि॒पती॑ रयी॒णा॑म् । र॒यि॒पति॒रिति॑ रयि-पतिः॑ । र॒यी॒णा॒म॒ सत्रा । स॒त्रा च॑क्रा॒णः । च॒क्रा॒णो अ॒मृ॑तानि । अ॒मृ॑तानि॒ विश्वा॑ । विश्वेति॒ विश्वा॑ ॥ हिर॑ण्यपाणिमू॒तये॑ । हिर॑ण्यपाणि॒मिति॒ हिर॑ण्य-पाणि॑ । ऊ॒तये॑ सवि॒तार॑म् । स॒वि॒तार॒मुप॑ । उप॑ ह्वये । ह्व॒य॒ इति॑ ह्वये । स चेत्ता॑ । चेत्ता॑ दे॒वता॑ । दे॒वता॑ प॒दम् । प॒दमिति॑ प॒दम् ॥ वा॒मम॒द्य । अ॒द्य स॑वितः । स॒वि॒त॒र्वा॒मम् । वा॒मम्॑ । उ॒ श्वः । श्वो दि॒वेदि॑वे । दि॒वेदि॑वे वा॒मम् । दि॒वेदि॑व॒ इति॑ दि॒वे-दि॒वे । वा॒मम॒स्मभ्य॑ । अ॒स्मभ्य॑ꣳ सावीः । अ॒स्मभ्य॒मित्य॒स्म-भ्य॑म् । सा॒वी॒रिति॑ सावीः ॥ वा॒मस्य॒ हि । हि क्षय॑स्य । क्षय॑स्य देव । दे॒व॒ भूरे॑ः । भूरे॑ र॒या । अ॒या धि॒या । धि॒या वा॑म॒भाज॑ः । वा॒म॒भाज॑ः स्याम । वा॒म॒भाज॒ इति॑ वाम-भाज॑ः । स्या॒मेति॑ स्याम ॥ बडि॒त्था । इ॒त्था पर्व॑तानाम् । पर्व॑तानां खि॒द्रम् । खि॒द्रं बि॑भर्षि । बि॒भ॒र्षि॒ पृ॒थि॒वि । पृ॒थि॒वीति॑ पृथिवि ॥ प्रया । या भूमि । भूमि॒ प्रव॑ति । प्रव॑ति॒ मह्ना॑ । मह्ना॑ जि॒नोषि॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। जि॒नोषि॑ महिनि । म॒हि॒नीति॑ महिनि ॥ स्तोमा॑सस्त्वा । त्वा॒ वि॒चा॒रि॒णि॒ । वि॒चा॒रि॒णि॒ प्रति॑ । वि॒चा॒रि॒णीति॑ वि-चा॒रि॒णि॒ । प्रति॑ष्टो भंति । स्तोभ॑न्त्यक्तु॒भिः॑ ॥ अ॒क्तु॒भि॒रित्य॑क्तु-भि॒ः ॥ प्र या । या वाज॑ं । वाज॑ं न । न हेष॑तं । हेष॑तं पे॒रुम् । पे॒रुम॒स्यसि । अ॒स्य॒स्यर्जुनि । अ॒र्जु॒नीत्य॑र्जुनि ॥ ऋ॒दू॒दरे॑ण॒ सख्या॑ । सख्या॑ सचेय । स॒चे॒य॒ यः । यो मा॑ । मा॒ न । न रिष्यै॑त् । रिष्यै॒द्धर्यश्व । ह॒र्य॒श्व॒ पी॒तः । ह॒र्य॒श्वेति॑ हरि-अ॒श्व॒ । पी॒तः इति॑ पी॒तः ॥ अ॒यं यः । यः सोम॑ः । सोमो॒

न्यधा॑यि । न्यधा॑य्य॒स्मे । न्यधा॒यीति॑ नि-अधा॑यि । अ॒स्मे तस्मै॑ । अ॒स्मे इत्य॒स्मे । तस्मा॒ इंद्र॑ । इंद्र॑ प्र॒तिर॑ । प्र॒तिर॑मेमिं । प्र॒तिर॒मिति॑ प्र-तिर॑ । ए॒म्यच्छ॑ । अच्छेत्यच्छ॑ ॥ आपा॑तमन्यु-स्तृपलप्रभर्मा । आपा॑तमन्यु॒रित्यापा॑त-म॒न्युः । तृ॒पल॑प्रभर्मा॒धुनिः॑ । तृ॒पल॑प्रभ॒र्मेति॑ तृ॒पल॑-प्र॒भ॒र्मा॒ । धुनि॒श्चिमी॑वान् । शि॒मी॒वा॒न्छरु॑मान् । शरु॑माग् ऋजी॒षी । शरु॑मा॒निति॒ शरु॑-मा॒न् । ऋ॒जी॒षीत्यृ॑जी॒षी ॥ सोमो॒ विश्वा॑नि । विश्वा॑न्यतसा । अ॒त॒सा॒वना॑नि । वना॑नि॒ न । नार्वाक् । अ॒र्वागिंद्र॑ । इंद्र॑ प्रति॒माना॑नि । प्र॒ति॒माना॑नि देभुः । प्र॒ति॒माना॒नीति॑प्रति-मा॒नानि॑ । दे॒भु॒रिति॑ देभुः ॥ प्रसु॑वा॒नः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। सु॒वा॒न स्सोमः॑ । सोम॑ ऋतयुः । ऋ॒त॒युश्चि॑केत । ऋ॒त॒युरित्यृ॑त-युः । चि॒के॒तेंद्रा॑य । इंद्रा॑य ब्रह्म॑ । ब्रह्म॑ज॒मद॑ग्निः । ज॒मद॑ग्निर्चर्चन्न् । अर्च॒न्नित्यर्च॑न्न् ॥ वृषा॑ यं॒ता । यं॒तासि॑ । अ॒सि॒ श॒व॒सः । श॒व॒सस्तुरस्य॑ । तु॒रस्या॑तः । अ॒तर्य॑च्छ । य॒च्छ॒ गृ॒णते । गृ॒णते ध॒र्त्त॑ । ध॒र्त्त॑र्दृꣳह । दृ॒ꣳहेति॑ दृꣳह ॥ स॒ बाध॑स्ते । स॒बाध॒ इति॑ स-बाधः॑ । ते॒ मद॑ । मद॑ च । च॒ शुष्म॑यम् । शुष्म॑यं च॑ । च॒ ब्रह्म॑ । ब्रह्म॒ नरः॑ । नरो॑ ब्रह्म॒- कृतः॑ । ब्रह्म॑कृत॑स्सपर्यन् । ब्रह्म॑कृत॒ इति॑ ब्रह्म-कृतः॑ । स॒प॒र्य॒न्निति॑ सपर्यन् ॥ अ॒र्को वा॑ । वा॒यत् । य॒त्तु॒रते॑ । तु॒रते॑ सोम॑चक्षाः । सोम॑चक्षा॒स्तत्र॑ । सोम॑चक्षा॒ इति॒ सोम॑-च॒क्षाः॒ । तत्रेत् । इदिंद्रः॑ । इंद्रो॑ दधते । द॒धते॑ पृथ्सु । पृ॒थ्सु तु॒र्याम् । पृ॒त्सि॒तिं॑ पृत्-सु । तु॒र्यामिति॑ तु॒र्याम् ॥ वष॑ट्ट । ते॒ विष्णो । वि॒ष्णो॒ । वि॒ष्णो॒वा॒सः । आ॒स आ । आ कृ॑णोमि । कृ॒णो॒मि॒ तत् । तन्मै॑ । मे॒ जु॒षस्व । जु॒षस्व॒ शि॒पि॒वि॒ष्ट॒ । शि॒पि॒वि॒ष्ट॒ हव्यं॑ । शि॒पि॒वि॒ष्टे॒ति॑ शिपि-वि॒ष्ट॒ । हव्य॒मिति॑ हव्यं () ॥

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

वर्धन्तु ब्वा । ब्वा सुष्टुतयः । सुष्टुतयो गिरः । सुष्टुतय इति सु-स्तुतयः । गिरो मे । मे यूयम् । यूयं पात । पात स्वस्तिभिः । स्वस्तिभिः सदा । दा । स्वस्तिभिरिति स्वस्ति-भिः । सदा नः । न इति नः ॥ प्र तत् । तत्ते । ते अद्य । अद्य शिपिविष्ट । शिपिविष्ट नाम । शिपिविष्टेति शिपि-विष्ट । ना मार्यः । अर्यः। शꣳसामि । शꣳसामि वयुनानि । वयुनानि विद्वान् । विद्वानिति विद्वान् ॥ तं ब्वा । ब्वा गृणामि । गृह्णामि तवस । तवसमतवीयान् । अतवीयान्क्षयत । क्षयतमस्य । अस्य रजसः । रजसः पराके । पराक इति पराके ॥ किमित् । इत्ते । ते विष्णो । विष्णो परिचक्ष्य । विष्णो इति विष्णो । परिचक्ष्य भूत् । परिचक्ष्यमिति परि-चक्ष्य । भूत्र । प्रयत् । यद्ववक्षे । ववक्षे शिपिविष्टः । शिपिविष्टो अस्मि । शिपिविष्ट इति शिपि-विष्टः । अस्मीत्यस्मि ॥ मा वपः । वपा अस्मत् । अस्मदप । अप गूहः । गूह एतत् । एतदत् । यदन्यरूपः । अन्यरूपस्समिथे । अन्यरूप इत्यन्य-रूपः । समिथे बभूथ । समिथ इति सं-इथे । बभूथेति बभूथ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अग्ने दाः । दादाशुषे । दाशुषेरयिं । रयिं वीरवत । वीरवतं परीणसं । वीरवतमिति वीर-वतं । परीणसमिति परि-नसं ॥ शिशीहि नः । नस्सूनुमतः । सूनुमत इति सूनु-मतः । दानः । नो अग्ने । अग्ने शतिनः । शतिनो दाः । दा स्सहस्रिणः । सहस्रिणोदुरः । दुरो न । न वाज । वाजः श्रुत्यै । श्रुत्या अप । अपावृधि । वृधीति वृधि ॥ प्राची द्यावापृथिवी । प्राची इति प्राची । द्यावापृथिवी ब्रह्मणा । द्यावापृथिवी इति द्यावा । पृथिवी । ब्रह्मणा कृधि । कृधिसुवः । सुवज्ञ । न शुक्रम् । शुक्रमुषसः । उषसो वि । वि दिद्युतुः । दिद्युतुरिति दिद्युतुः ॥ अग्निदाः । दा द्रविणं । द्रविणं वीरपेशाः । वीरपेशा अग्निः । वीरपेशा इति वीर-पेशाः । अग्निर्ऋषिः । ऋषिं यः । यः सहस्रा । सहस्रा सनोति । सनोतीति सनोति ॥ अग्निर्दिवि । दिवि हव्यं । हव्यमा । आततान । ततानाग्नेः । अग्नेर्धामानि । धामानि विभृता । विभृता पुरुत्रा । विभृतेति वि-भृता । पुरुत्रेति पुरु-त्रा ॥ मा नः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। नो मर्धीः । मर्धीरा । आ तु । तू भर । भरेति भर ॥ घृतं न । न पूतं । पूतं तनूः । तनूररेपाः । अरेपाश्शुचिं । शुचि हिरण्यम् । हिरण्यमिति हिरण्यं ॥ तत्तै । ते रुक्मः । रुक्मो न । न रोचत । रोचत स्वधावः । स्वधाव इति स्वधावः ॥ उभे सुश्चन्द्र । उभे इत्युभे । सुश्चन्द्र सर्पिषः । सुश्चन्द्रेति सु-चन्द्र । सर्पिषो दर्वी । दर्वी श्रीणीषे । दर्वी इति दर्वी । श्रीणीष आसनि । आसनी त्यासनि ॥ उतो नः । उतो इत्युतो । न उत् । उत्पुपूर्याः । पुपूर्या उक्थेषु । उक्थेषु शवसः । शवसस्पते । पत इषे । इषश्चोस्तोतृभ्यः । स्तोतृभ्य आ । स्तोतृभ्य इति स्तोतृ-भ्यः । आभर । भरेति भर ॥ वायो शतं । वायो इति वायो । शतꣳ हरीणाम् । हरीणां युवस्व । युवस्व पोष्याणां । पोष्याणामिति पोष्याणां ॥ उत वा । वा ते । ते सहस्रिणः । सहस्रिणो रथः । रथ आ । आयातु । यातु पाजसा । पाजसेति पाजसा ॥ प्रयाभिः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -8,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। याभिर्यासि । यासिदाश्वाꣳसः । दाश्वाꣳसमच्छ । अच्छानियुद्भिः । नियुद्भिर्वायो । नियुद्भिरिति नियुत्-भिः । वाय विष्टये । इष्टये दुरोणे । दुरोण इति दु-ओने ॥ नि नः । नो रयिं । रयिꣳ सुभोजसं । सुभोजसं युव । सुभोजसमिति सु-भोजसं । युवेह । इह नि । नि वीरवत् । वीरवदव्यं । वीरवदिति वीर-वत् । गव्यमश्वियं । अश्वियं च । च राधः । राध इति राधः ॥ रेवतीर्नः । नस्सधमादः । सधमाद इन्द्रे । सधमाद इति सध-मादः । इन्द्रे संतु । संतु तुविवाजाः ॥ तुविवाजा इति तुवि-वाजाः । क्षुमंतो याभिः । याभिर्मदेम । मदेमेति मदेम ॥ रेवाꣳ इत् । इद्रेवतः । रेवतस्स्तोता

। स्तोता स्यात् । स्याच्चावंतः । च्चावंतो मघोनः । च्चावंत् इति च्च-वतः । मघोन् इति मघोनः ॥ प्रेत् । इदु । उहरिवः । हरिवः श्रुतस्य । हरिव इति हरि-वः । श्रुतस्येति श्रुतस्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

॥ इति द्वितीयकांडे द्वितीयप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः आदित्येभ्यो भुवद्वद्भ्यः । भुवद्वद्भ्यश्चरुं । भुवद्वद्भ्य इति भुवद्वत्- भ्यः । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्भूतिकामः । भूतिकाम आदित्याः । भूतिकाम इति भूति-कामः । आदित्या वै । वा एतं । एतं भूत्यै । भूत्यै प्रति । प्रति नुदते । नुदते यः । योऽलं । अलं भूत्यै । भूत्यै सन् । सन्भूतिं । भूतिं न । न प्राप्नोति । प्राप्नोत्यादित्यान् । प्राप्नोतीति प्र-आप्नोति । आदित्यानेव । एव भुवद्वतः । भुवद्वतः स्वेन । भुवद्वत इति भुवत्-वतः । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवैनं । एनं भूतिं । भूतिं गमयंति । गमयंति भवंति । भवंत्येव । एवादित्येभ्यः । आदित्येभ्यो धारयद्वद्भ्यः । धारयद्वद्भ्यश्चरुं । धारयद्वद्भ्य इति धारयद्वत्-भ्यः । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदपरुद्धः । अपरुद्धो वा । अपरुद्ध इत्यप-रुद्धः । वापरुध्यमानः । अपरुध्यमानो वा । अपरुध्यमान इत्यप-रुध्यमानः । वादित्याः । आदित्या वै । वा अपरोद्धारः । अपरोद्धारं आदित्याः । अपरोद्धार इत्यप-रोद्धारः । आदित्या अवगमयितारः । अवगमयितारं आदित्यान्□ । अवगमयितार इत्यव-गमयितारः । आदित्यानेव । एव धारयद्वतः । धारयद्वत स्वेन । धारयद्वत इति धारयत्-वतः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। स्वेन॑ भागधेये॑न । भागधेये॒नोप॑ । भागधेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धाव॑ति ते । त एव । एवै॑न॑ । एन॑विशि । विशिदा॑ध्रति । दाध्र॒त्यन॑पऽरुध्यः । अन॑पऽरुध्यो भव॑ति । अन॑पऽरुध्य इत्य॑नप-रुध्यः । भव॒त्यदि॑ते । अदि॒तेऽनु॑ । अनु॑ मन्यस्व । मन्यस्वेति॑ । इत्य॑परुध्यमा॑नः । अप॑रुध्यमा॑नोऽस्य । अप॑रुध्यमा॑न इत्य॑प-रुध्यमा॑नः । अ॒स्य प॒दं । प॒दमा । आद॑दीत । द॒दी॒तेय॑ । इ॒यं वै । वा अदि॑तिः । अदि॑तिरि॒यं । इ॒यमे॒व । एवास्मै॑ । अ॒स्मे॒राज्यं । रा॒ज्यमनु॑ । अनु॑मन्यते । मन्य॒तेऽस॒त्या । स॒त्याशीः । आ॒शीरिति॑ । आ॒शीरित्या॑-शीः । इत्या॑ह । आ॒ह॒ स॒त्यां । स॒त्यामे॒व । एवा-शिष॑ । आ॒शिष॑ कुरुते । आ॒शिष॒मित्या॑-शिष॑ । कु॒रु॒त॒ इ॒ह । इ॒ह मनः॑ । मन॒ इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ प्र॒जाः । प्र॒जा एव । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । एवास्मै॑ । अ॒स्मे॒ सम॑नसः । सम॑नसः करोति । सम॑नस॒ इति॒ स-मन॑सः । क॒रो॒त्युप॑ । उप॒ प्र । प्रेत॑ । इ॒त॒ म॒रु॒तः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। म॒रु॒तः सु॒दा॒न॒वः । सु॒दा॒न॒व एना । सु॒दा॒न॒व इति॑ सु-दा॒न॒वः । एना विश्प॑ति॒ना । विश्प॑ति॒ नाऽभि । अ॒भ्य॑मुम् । अ॒मुꣳ॑ राजा॑नं । राजा॑न॒मिति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ मा॒रु॒ती । मा॒रु॒ती वै । वै विट् । विड्ज्यो॒ष्ठः । ज्येष्ठो विश्प॑तिः । विश्प॑ति॒र्विशा । विशै॒व । एवै॑न॑ । एन॒ꣳ॒ राष्ट्रे॑ण । राष्ट्रे॒ण सं । सम॑र्धयति । अ॒र्ध॒य॒ति॒ यः । यः प॒रस्ता॑त् । प॒रस्ता॒द्ग्राम्यवा॑दी । ग्रा॒म्यवा॑दी स्यात् । ग्रा॒म्यवा॑दी॒ति ग्राम्य-वा॑दी । स्यात्तस्य॑ । तस्य॑ गृ॒हात् । गृ॒हाद्व्री॒हीन् । व्री॒हीना । आह॑रेत् । ह॒रे॒च्छु॒क्लान् । शु॒क्लाꣳ॑श्च । च॒ कृ॒ष्णान् । कृ॒ष्णाꣳ॑श्च । च॒ वि । वि चि॑नुयात् । चि॒नु॒या॒द्ये । ये शु॒क्लाः । शु॒क्लास्सु ः । स्युस्तं । तमा॑दि॒त्यं । आ॒दि॒त्यं च॒रुं । च॒रुं निः । निर्व॑पेत् । व॒पे॒दा॒दि॒त्या । आ॒दि॒त्या वै । वै दे॒व॒त॒या । दे॒व॒त॒याविट् । विड्विशं॑ । विश॑मे॒व । एवाव॑ । अव॑ गच्छति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। गच्छत्यवगता । अवगतास्य । अवगतेत्यव-गता । अस्य विट् । विडनवगतं । अनवगतꣳ राष्ट्रं । अनवगतमित्यनव-गतं । राष्ट्रमिति । इत्याहुः । आहुर्ये । ये कृष्णाः । कृष्णास्स्युः । स्युस्तं । तं वारुणं । वारुणं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्वारुणं । वारुणं वै । वै राष्ट्रं । राष्ट्रमुभे । उभे एव । उभे इत्युभे । एव विशँ । विशं च । च राष्ट्रं । राष्ट्रं चं । चावं । अवं गच्छति । गच्छति यदि । यदि न । नावगच्छेँत् । अवगच्छेदिमं । अवगच्छेदित्यव-गच्छेँत् । इममहं । अहमादित्येभ्यः । आदित्येभ्यो भागं । भागं निः । निर्वपामि । वपाम्या । आमुष्मात्ँ । अमुष्मादमुष्यै ँ । अमुष्यै विशः । विशोऽवगंतोः । अवं गंतोरिति । अवगंतोरित्यव-गंतोः । इति निः । निर्वपेत् । वपेदादित्याः । आदित्या एव । एवैनँ । एनं भागधेयँ । भागधेयं प्रेप्संतः । भागधेयमिति भाग-धेयँ । प्रेप्संतो विशँ । प्रेप्संत इति प्र-ईप्संतः । विशमवं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अवं गमयंति । गमयंति यदि । यदि न । नाव गच्छेँत् । अवगच्छेदाश्वत्थान् । अवगच्छेदित्यव-गच्छेँत् । आश्वत्थान्मयूखान् । मयूखाँन्त्सप्त । सप्तमध्य-मेषायाँ । मध्यमेषायामुपं । मध्यमेषायामिति मध्यम-ईषायाँ । उपंहन्यात् । हन्यादिदं । इदमहं । अहमादित्यान् । अदित्यान्बंध्नामि । बध्नाम्या । आमुष्मात्ँ । अमुष्मादमुष्यै ँ । अमुष्यै विशः । विशोऽवगंतोः । अवगंतोरितिं । अवगंतोरित्यव-गंतोः । इत्यादित्याः । आदित्या एव । एवैनँ । एनं बद्धवीराः । बद्धवीरा विशँ । बद्धवीरा इतिं बद्ध-वीराः । विशमवं । अवगमयंति । गमयंति यदि । यदि न । नावगच्छेँत् । अवगच्छेदेतं । अवगच्छेदित्यव-गच्छेँत् । एतमेव । एवादित्यं । आदित्यंचरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदिध्मे । इध्मेऽपिं । अपिं मयूखान् । मयूखान्सं । सन्नह्येत् । नह्येदनपरुध्यम् । अनपरुध्यमेव । अनपरुध्यमित्यनप-रुध्यम् । एवावं । अवगच्छति । गच्छत्याश्वत्थाः । आश्वत्था भवंति । भवंति मरुताँ । मरुतां वै । वा एतत् । एतदोजः । ओजो यत् ।

यदश्वत्थः । अश्वत्थ ओजसा । ओजसैव । एव विशँ । विशमवं । अवं गच्छति । गच्छति सप्त । सप्त भवंति । भवंति सप्तगंणाः । सप्तगंणा वै । सप्तगंणा इतिं सप्त-गणाः । वै मरुतः । मरुतो गणशः । गणश एव । गणश इतिं गण-शः । एव विशँ । विश मवं । अवं गच्छति । गच्छतीतिं गच्छति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवा वै । वै मृत्योः । मृत्योरंबिभयुः । अबिभयुस्ते । ते प्रजा- पंतिं । प्रजापंतिमुपं । प्रजापंतिमितिं प्रजा-पतिं । उपांधावन् । अधावन्तेभ्यः । तेभ्य एतां । एतां प्रांजापत्यां । प्राजापत्याꣳ शतकृंष्णलां । प्राजापत्यामितिं प्राजा-पत्यां । शतकृंष्णलां निः । शतकृंष्णलामितिं शत-कृष्णलां । निरंवपत् । अवपत्तयाँ । तयैव । एवैषुं । एष्वमृतँ । अमृतंमदधात् । अदधादाः । यो मृत्योः । मृत्योर्बिभीयात् । बिभीयात्तस्मैं । तस्मा एतां । एतां प्रांजापत्यां । प्राजापत्याꣳ शतकृंष्णलां । प्राजापत्यामितिं प्राजा-पत्यां । शतकृंष्णलां निः । शतकृंष्णलामितिं शत-कृष्णलां । निर्वपेत् । वपेत्प्रजापंतिं । प्रजापंतिमेव । प्रजापंतिमितिं प्रजा-पतिं । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्नायुः । आयुर्दधाति । दधाति सर्वँ । सर्वमायुः । आयुरेति । एति शतकृंष्णला । शतकृंष्णला भवति । शतकृंष्णलेतिं शत-कृष्णला । भवति शतायुः । शतायुः पुरुंषः । शतायुरितिं शत-आयुः । पुरुंष- श्शतेंन्द्रियः । शतेंन्द्रिय आयुंषि । शतेंन्द्रिय इतिं शत-इंन्द्रियः । आयंष्येव । एवेंन्द्रिये ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इंन्द्रिये प्रतिं । प्रतिं तिष्ठति । तिष्ठति घृते । घृते भवति । भवत्यायुः । आयुर्वै । वै घृतं । घृतममृतँ । अमृतꣳ हिरंण्यं । हिरंण्यमायुः । आयुश्च । चैव । एवास्मैं । अस्मा अमृतँ । अमृतं च । च समीचीँ । समीचीं दधाति ।

स॒मीची॒ इति॑ स॒मीची॑ । दधा॑ति च॒त्वारि॑चत्वारि । च॒त्वारि॑चत्वारि कृ॒ष्णला॑नि । च॒त्वारि॑चत्वारी॒ति च॒त्वारि॑-च॒त्वारि॑ । कृ॒ष्णला॒न्यव॑ । अव॑दधति । द॒धति॒ चतु॒रव॑त्तस्य॑ । चतु॒रव॑त्तस्यास्यै॑ । चतु॒रव॑त्तस्ये॒ति॑ चतुः॒- अव॑त्तस्य॑ । आस्या॑ एकधा । एकधा ब्रह्मणे॑ । एकधे॒त्ये॑क-धा । ब्रह्म॑ण उप॑ । उप॑ हरति । ह॒र॒त्ये॒कधा । एकधे॑व । एकधे॒त्ये॑क-धा । एव यज॑माने । यज॑मान॒ आयुः॑ । आयु॑र्दधाति । द॒धा॒त्य॒सौ । अ॒सौ॒वा॑दि॒त्यः । आ॒दि॒त्यो न । न वि । व्य॑रोचत । अ॒रो॒च॒त॒ तस्मै॑ । तस्मै॑ देवाः । देवाः प्राय॑श्चित्तिं । प्राय॑श्चित्ति मेच्छन् । ऐच्छ॒न्तस्मै॑ । तस्मा॑एतं । एत॑ꣳ सौ॒र्यं । सौ॒र्यं च॒रुं । च॒रुं निः । निर्व॑पन् । अव॑पन्ते॒न॑ । ते ने॒व । एवास्मिन्न्॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अ॒स्मि॒न्नु॒चं॑ । रुच॑मदधुः । अ॒द॒धु॒र्यः । यो ब्र॑ह्मवर्च॒सका॑मः । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सका॑म॒स्स्यात् । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सका॑म॒ इति॑ ब्रह्मवर्च॒स-का॒मः॒ । स्यात्तस्मै॑ । तस्मा॑ एतं । एत॑ꣳ सौ॒र्यं । सौ॒र्यं च॒रुं । च॒रुं निः । निर्व॑पेत् । व॒पे॒दमु॒म् । अ॒मु॒मे॒व । एवादि॒त्यं । आ॒दि॒त्यꣳ स्वेन॑ । स्वेन॑ भाग॒धये॑न । भा॒ग॒धये॒नोप॑ । भा॒ग॒धये॒नेति॑ भाग-धये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ सः । स एव । एवास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं द॑धाति । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समिति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सं । द॒धा॒ति॒ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स्ये॑व । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सीति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सी । एव भ॑वति । भ॒व॒त्युभ॒यतः॑ । उ॒भ॒यतो॑ रु॒क्मौ । रु॒क्मौ भ॑वतः । भ॒व॒त॒ उ॒भ॒यतः॑ । उ॒भ॒यत॑ एव । एवास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्नु॒चं॑ । रुच॑ं दधाति । द॒धा॒ति॒ प्र॒या॒जेप्र॑याजे । प्र॒या॒जेप्र॑याजे कृ॒ष्णल॑ं । प्र॒या॒जेप्र॑याज॒ इति॑ प्रयाजे-प्रयाजे । कृ॒ष्णल॑ं जुहोति । जु॒होति॒ दिग्भ्यः॑ । दिग्भ्य एव । दिग्भ्य इति॑ दिक्-भ्यः॑ । एवास्मै॑ । अ॒स्मे ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समव॑ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समिति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सं । अव॑ रुंधे । रु॒ंध॒ आग्ने॒यं । आग्ने॒यम॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ं निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा- क॒पाल॑ं । निर्व॑पेत् । व॒पे॒त्सा॒वि॒त्रं । सा॒वि॒त्रं द्वाद॑शकपालं । द्वाद॑शकपाल॒ं भू॒म्यै॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । भूम्यै चरुं । चरुं यः । यः कामयेत । कामयेत हिरण्यं । हिरण्यं विंदेय । विंदेय हिरण्यं । हिरण्यं मा । मोप । उपनमेत् । नमेदिति । इति यत् । यदाग्नेयः । आग्नेयो भवति । भवत्याग्नेयं । आग्नेयं वै । वै हिरण्यं । हिरण्यं यस्य । यस्यैव । एव हिरण्यं । हिरण्यं तेन । तेनैव । एवैनत् । एनद्विंदते । विंदते सावित्रः । सावित्रो भवति । भवति सवितृ प्रसूतः । सवितृ प्रसूत एव । सवितृ प्रसूत इति सवितृ-प्रसूतः । एवैनत् । एनद्विंदते । विंदते भूमै । भूमै चरुः । चरुर्भवति । भवत्यस्याम् । अस्या मेव । एवैनत् । एनद्विंदते । विंदत उप । उपैनं । एनꣳ हिरण्यं । हिरण्यं नमति । नमति वि । वि वै । वा एषः । एष इंद्रियेण । इंद्रियेण वीर्येण । वीर्येणर्ध्यते । ऋध्यतेयः । यो हिरण्यं । हिरण्यं विंदतै । विंदत एतां ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एतामेव । एव निः । निर्वपेत् । वपेद्धिरण्यं । हिरण्यं विद्वा । विद्वा न । नेंद्रियेण । इंद्रियेण वीर्येण । वीर्येण वि । व्यृध्यते । ऋध्यत एतां । एतामेव । एव निः । निर्वपेत् । वपेदस्य । यस्य हिरण्यं । हिरण्यं नश्यैत् । नश्येदत् । यदाग्नेयः । आग्नेयो भवति । भवत्याग्नेयं । आग्नेयं वै । वै हिरण्यं । हिरण्यं यस्य । यस्यैव । एव हिरण्यं । हिरण्यं तेन । तेनैव । एवैनत् । एनद्विंदति । विंदति सावित्रः । सावित्रो भवति । भवति सवितृप्रसूतः । सवितृप्रसूत एव । सवितृप्रसूत इति सवितृ-प्रसूतः । एवैनत् । एनद्विंदति । विंदति भूम्यै । भूम्यै चरुः । चरुर्भवति । भवत्यस्यां । अस्यां वै । वा एतत् । एतन्नश्यति । नश्यति यत् । यन्नश्यति । नश्यत्यस्यां । अस्यामेव । एवैनत् । एनद्विंदति । विंदतींद्रः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इंद्र स्त्वष्टुः । त्वष्टुस्सोमँ । सोमंमभीषहाँ । अभीषहांपिबत् । अभीषहेत्यभि-सहाँ । अपिबथ्सः । सविष्वङ् ।
विष्वङ्हि । व्यार्छत् । आर्छत्सः । स इंद्रियेण । इंद्रियेण सोमपीथेन । सोमपीथेन वि । सोमपीथेनेतिं सोम-पीथेन ।
व्यार्ध्यत । आर्ध्यत सः । स यत् । यदूर्ध्वं । ऊर्ध्वमुद-वंमीत् । उदवंमीत्ते । उदवंमीदित्युत्-अवंमीत् । ते श्यामाकाँः ।
श्यामाकां अभवन् । अभवन्सः । स प्रजापंतिं । प्रजापंतिमुपं । प्रजापंतिमितिं प्रजा-पतिं । उपांधावत् । अधावत्तस्मैं
। तस्मां एतं । एतꣳ सोंमेंद्रं । सोमेंद्रꣳः श्यांमाकं । श्यामाकं चरुं । चरुं निः । निरंवपत् । अवपत्तेनं । तेनैव ।
एवास्मिन्नं् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियꣳ सोंमपीथं । सोमपीथमंदधात् । सोमपीथमितिं सोम-पीथं । अदधा द्वि । वि वै ।
वा एषः । एष इंद्रियेणं । इंद्रियेणं सोमपीथेनं । सोमपीथेनंर्ध्यते । सोमपीथेनेतिं सोम-पीथेनं । ऋध्यते यः । यस्सोमँ
। सोमं वमिंति । वमिंति यः । य स्सोंमवामी । सोमवामीस्यात् । सोमवामीतिं सोम-वामी । स्यात्तस्मैं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। तस्मां एतं । एतꣳ सोंमेंद्रं । सोमेंद्रꣳः श्यांमाकं । श्यामाकं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेथ्सोमँ । सोमं च ।
चैव । एवेंद्रँ । इंद्रं च । च स्वेनं । स्वेनं भागधेयेंन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । उपं धावति । धावति
तौ । तावेव । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियꣳ सोंमपीथं । सोमपीथं धत्तः । सोमपीथ मितिं सोम-पीथं । धत्तो
न । नेंद्रियेणं । इंद्रियेणं सोमपीथेनं । सोमपीथेन वि । सोमपीथेनेतिं सोम-पीथेनं । वृंध्यते । ऋध्यते यत् ।
यथ्सौम्यः । सौम्यो भवंति । भवंति सोमपीथं । सोमपीथमेव । सोमपीथमितिं सोम-पीथं । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे
यत् । यदैंद्रः । ऐंद्रो भवंति । भवंतींद्रियं । इंद्रियं वै । वै सोंमपीथः । सोमपीथ इंद्रियं । सोमपीथ इतिं सोम-पीथः
। इंद्रियमेव । एव सोंमपीथं । सोमपीथमवं । सोमपीथमितिं सोम-पीथं । अवं रुंधे । रुंधे श्यामाकः । श्यामाको
भंवति । भवत्येषः । एष वाव । वाव सः । स सोमः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -8,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। सोमः साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स-अक्षात् । एव सोमपीथं । सोमपीथमवं । सोमपीथमिति सोम-पीथं । अवं रुंधे । रुंधेऽग्नयै । अग्नये दात्रे । दात्रे पुरोडाशं । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेदिंद्राय । इंद्राय प्रदात्रे । प्रदात्रे पुरोडाशं । प्रदात्र इति प्र-दात्रे । पुरोडाश-मेकादशकपालं । एकादशकपालं पशुकामः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । पशुकामोऽग्निः । पशुकाम इति पशु-कामः । अग्निरेव । एवास्मै । अस्मे पशून् । पशून्प्रजनयति । प्रजनयति वृद्धान् । प्रजनयतीति प्र-जनयति । वृद्धानिंद्रः । इंद्रः प्र । पयच्छति । यच्छति दधिं । दधि मधुं । मधुं घृतं । घृतमापः । अपो धानाः । धाना भवंति । भवंत्येतत् । एतद्वै । वै पशूनां । पशूनाꣳ रूपं । रूपꣳ रूपेण । रूपेणैव । एव पशून् । पशूनवं । अवं रुंधे । रुंधे पंचगृहीतं । पंचगृहीतं भवति । पंचगृहीत मिति पंच-गृहीतं । भवति पांक्तः । पांक्ता हि । हि पशवः । पशवो बहु रूपं । बहुरूपं भवति । बहुरूपमिति बहु-रूपं । भवति बहुरूपाः । बहुरूपा हि । बहुरूपा इति बहु-रूपाः । हि पशवः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -9,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। पशवः समृद्ध्यै । समृद्ध्यै प्राजापत्यं । समृद्ध्या इति स-ऋद्ध्यै । प्राजापत्यं भवति । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं । भवति प्राजापत्याः । प्राजापत्या वै । प्राजापत्या इति प्राजा-पत्याः । वै पशवः । पशवः प्रजापतिः । प्रजापतिरेव । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । एवास्मै । अस्मे पशून् । पशून्र । प्रजनयति । जनयत्यात्मा । आत्मा वै । वै पुरुषस्य । पुरुषस्य मधुं । मधु यत् । यन्मधुं । मध्वग्नौ । अग्नौ जुहोतिं । जुहोत्यात्मानँ । आत्मानमेव । एव तत् । तद्यजमानः । यजमानोग्नौ । अग्नौ प्र । प्रदधाति । दधाति पंक्त्यौं । पंक्त्यौयाज्यानुवाक्यै । याज्यानुवाक्यै भवतः । याज्यानुवाक्यै

इति॑ याज्या-अनुवाक्ये॑ । भवतः॑ पाक्तः॑ । पाक्तः॑ पुरु॑षः । पुरु॑षः पाक्ताः॑ । पाक्ताः॑ पशवः॑ । पशव॑ आत्मा॑न॒म् । आत्मा॑न॒मे॑व । एव मृत्योः॑ । मृत्योर्निष्क्रीय॑ । निष्क्रीय॑ पशून् । निष्क्रीये॑ति॒ निः-क्रीय॑ । पशून॑व । अव॑रुंधे । रुंध इति॑ रुंधे ()

॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवा वै । वै सत्रं । सत्रमा॑सत । आसतर्धि॑परिमितं । ऋद्धि॑परिमितं॒ यश॑स्कामाः । ऋद्धि॑परिमित॒मित्यृद्धि॑-परिमितं । यश॑स्कामास्तेषा॒॑ । यश॑स्कामा॒ इति॒ यश॑ः-कामा॒ः । तेषा॒ꣳ सोम॒॑ । सोम॒ꣳ राजा॑नं । राजा॑नं॒ यश॑ः । यश॑ आर्छत् । आर्छ॒थ्सः । स गि॒रिम् । गि॒रिमुत् । उदै॑त् । ऐत्तं । तम॒ग्निः । अ॒ग्निरनु॑ । अनूत् । उदै॑त् । ऐत्तौ । तावग्नीषोमौ॑ । अ॒ग्नीषोमौ॒ सं । अ॒ग्नीषोमा॒वित्य॒ग्नी-सोमौ॑ । सम॑भवतां । अ॒भव॒तां॒ तौ । ताविंद्रः॑ । इंद्रो॑ यज्ञवि॑भ्रष्टः । यज्ञवि॑भ्रष्टोऽनु॑ । यज्ञवि॑भ्रष्ट इति॑ यज्ञ-वि॒भ्रष्टः॑ । अनु॒ परा॒॑ । परै॑त् । ऐत्तौ । तावब्रवीत् । अ॒ब्र॒वी॒दा॒जय॑तं । याजय॑तं॒ मा । मेति॑ । इति॒ तस्मै॑ । तस्मा॑ एतां । एतामिष्टि॒॑ । इष्टिं निः । निर॑वपतां । अ॒व॒पता॒-माग्नेयं । आग्नेय॒मष्टा॑कपालं । अ॒ष्टा॑कपाल॒मैंद्रं । अ॒ष्टा॑कपाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं । ऐंद्र॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपाल॒ꣳ सौम्यं । एका॑दशकपाल॒ मित्येका॑दश-क॒पा॒लं । सौम्यं च॒रुं । च॒रुं तया॒॑ । तये॑व । एवास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्ने॒जः॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। तेज॑ इंद्रि॒यं । इंद्रि॒यं ब्रह्मवर्च॑सं । ब्रह्मवर्च॑स-मधत्तां । ब्रह्मवर्च॑स॒मिति॑ ब्रह्म-वर्च॑सं । अ॒ध॒त्तां॒ यः । यो यज्ञवि॑भ्रष्टः । यज्ञवि॑भ्रष्ट स्स्यात् । यज्ञवि॑भ्रष्ट इति॑ यज्ञ-वि॒भ्रष्टः॑ । स्यात्तस्मै॑ । तस्मा॑ एतां । एतामिष्टि॒॑ । इष्टिं निः । निर्व॑पेत् । व॒पेदा॒ग्नेयं । आग्नेय॒मष्टा॑कपालं । अ॒ष्टा॑कपाल॒मैंद्रं । अ॒ष्टा॑कपाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं । ऐंद्र॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपाल॒ꣳ

सौम्यं । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । सौम्यं चरुं । चरुं यत् । यदाग्नेयः । आग्नेयो भवति । भवति तेजः । तेज एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्तेनं । तेन दधाति । दधाति यत् । यदैंद्रः । ऐंद्रो भवति । भवतींद्रियं । इंद्रियमेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्तेनं । तेन दधाति । दधाति यत् । यथ्सौम्यः । सौम्यो ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं तेन । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । तेनाग्नेयस्य । आग्नेयस्य च । च सौम्यस्य । सौम्यस्य च । चैंद्रे । ऐंद्रे समाश्लेषयेत् । समाश्लेषये त्तेजः । समाश्लेषयेदिति सं-अश्लेषयेत् । तेजश्च । चैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं च । ब्रह्मवर्चमिति ब्रह्म-वर्चसं । च समिची ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। समिची दधाति । समीची इति समीची । दधात्यग्नीषोमियं । अग्नीषोमियमेकादशकपालं । अग्नीषोमीयमीत्यग्नी-सोमीयं । एकादशकपालं निः । एकादशकपाल मित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्यं । यं कामः । कामोन । नोप नमेत् । उपनमेदाग्नेयः । उपनमेदित्युप-नमेत् । आग्नेयो वै । वै ब्राह्मणः । ब्राह्मणस्सः । स सोमं । सोमं पिबति । पिबति स्वां । स्वामेव । एव देवतां । देवताꣳ स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति सा । सैव । एवैनं । एनं कामेन । कामेन सं । समर्धयति । अर्धयत्युपं । उपैनं । एनं कामः । कामो नमति । नमत्यग्नीषोमीयं । अग्नीषोमीयमष्टाकपालं । अग्नी षोमीयमित्यग्नी-सोमीयं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्ब्रह्मवर्चसकामः । ब्रह्मवर्चसकामोऽग्नीषोमौ । ब्रह्मवर्चस काम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । अग्नीषोमावेव । अग्नीषोमा वित्यग्नी-सोमौ । एव स्वेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोपं । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपं धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं धत्तः । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । धत्तो ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चस्येव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म-वर्चसी । एव भवति । भवति यत् । यदष्टाकपालः । अष्टाकपालस्तेन । अष्टाकपाल इत्यष्टा-कपालः । तेनाग्नेयः । आग्नेयो यत् । यच्छ्यामाकः । श्यामाकस्तेन । तेन सौम्यः । सौम्यस्समृद्ध्यै । समृद्ध्यै सोमाय । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सोमाय वाजिनै । वाजिनैश्श्यामाकं । श्यामाकं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदाः । यः क्लैब्यात् । क्लैब्याद्बिभियात् । बिभीयादेतः । रेतो हि । हि वै । वा एतस्मात् । एतस्माद्वाजिनं । वाजिनमपक्रामति । अपक्रामत्यथ । अपक्रामतीत्यप-क्रामति । अथेषः । एष क्लैब्यात् । क्लैब्याद्बिभाय । बिभाय सोमम् । सोमं मेव । एव वाजिनम् । वाजिनश्श्वेनं । श्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मिन् । अस्मिन्रेतः । रेतो वाजिनं । वाजिनं दधाति । दधाति न । न क्लीबः । क्लीबो भवति । भवति ब्राह्मणस्पत्यं । ब्राह्मणस्पत्यमेकादशकपालं । ब्राह्मणस्पत्यमिति ब्राह्मणः-पत्यं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्ग्रामकामः । ग्रामकामो ब्रह्मणः । ग्रामकाम इति ग्राम-कामः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। ब्रह्मणस्पतिम् । पतिमेव । एव श्वेनं । श्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मै सजातान् । सजातान्म । सजातानिति स-जातान् । प्रयच्छति । यच्छति ग्रामी । ग्राम्येव । एव भवति । भवति गणवती । गणवती याज्यानुवाक्यै । गणवती इति गण-वती । याज्यानुवाक्ये भवतः । याज्यानु वाक्ये इति याज्या-अनुवाक्यै । भवतस्सजातेः । सजातेरेव । सजातेरिति स-जातेः । एवैनं । एनं गणवंतं । गणवंतं करोति । गणवंतमिति गण-वंतं । करोत्येतां । एतामेव । एव निः । निर्वपेत् । वपेदाः । यः काम-येत । कामयेत ब्रह्मन् । ब्रह्मन्विशं । विशं वि । विनाशयेयम् । नाशयेयमिति । इति मारुती । मारुती याज्यानुवाक्यै

। मारुती इति मारुती । याज्यानुवाक्ये कुर्यात् । याज्यानुवाक्ये इति याज्या-अनुवाक्ये । कुर्याद्ब्रह्मन् । ब्रह्मन्नेव । एव विशँ । विशं वि । विनाशयति । नाशयतीति नाशयति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

आर्यम्णे चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेथ्सुवर्गकामः । सुवर्ग-कामोऽसौ । सुवर्ग काम इति सुवर्ग-कामः । असौ वै । वा आदित्यः । आदित्यौर्यमा । अर्यमार्यमणँम् । अर्यमण मेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनꣳ सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकं गमयति । गमयत्यर्यम्णे । अर्यम्णे चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्यः । यः कामयेत । कामयेत दान कामाः । दानकामा मे । दानकामा इति दान-कामाः । मे प्रजाः । प्रजास्स्युः । प्रजा इति प्र-जाः । स्युरिति । इत्यसौ । असौ वै । वा आदित्यः । आदित्यौर्यमा । अर्यमा ँ१११ ँ । यः खलु । खलु वै । वेददाति । ददाति सः । सौर्यमा । अर्यमार्यमणँम् । अर्यमणमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एवास्मै । अस्मेदानकामाः । दानकामाः प्रजाः । दानकामा इति दान-कामाः । प्रजाः करोति । प्रजा इति प्र-जाः । करोति दानकामाः । दानकामा अस्मै । दानकामा इति दान-कामाः । अस्मै प्रजाः । प्रजा भवंति । प्रजा इति प्र-जाः । भवंत्यर्यम्णे । अर्यम्णे चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्यः । यः कामयेत । कामयेत स्वस्ति । स्वस्ति जनताँ । जनतामियाम् । इयामिति । इत्यसौ । असौ वै । वा आदित्यः । आदित्यौर्यमा । अर्यमार्य मणँ । अर्यमण मेव ।

एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं तत् । तद्गमयति । गमयति यत्र । यत्र जिगंमिषति । जिगंमिषतींद्रः । इंद्रो वै । वै देवानाँ । देवानामानुजावरः । आनुजावर आसीत् । आनुजावर इत्यानु-जावरः । आसीथ्सः । स प्रजापतिं । प्रजापतिमुप । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । उपाधावत् । अधावत्तस्मैँ । तस्मा एतं । एतमैंद्रं । ऐंद्र मानुषूकम् । आनुषूकमेकादशकपालं । आनुषूकमित्यानु-सूकं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। निरवपत् । अवपत्तेन । तेनैव । एवैनँ । एनमग्रँ । अग्रं देवतानां । देवतानां परिं । पर्यणयत् । अनयद्बुध्नवंती । बुध्नवंती अग्रवती । बुध्नवंती इतिं बुध्न-वती । अग्रवती याज्यानुवाक्यैँ । अग्रवती इत्यग्र-वती । याज्यानुवाक्यें अकरोत् । याज्यानुवाक्यें इतिं याज्या-अनुवाक्यैँ । अकरोद्बुध्नात् । बुध्ना देव । एवैनँ । एनमग्रँ । अग्रं परिं । पर्यणयत् । अनयदः । यो राजन्यः । राजन्य आनुजावरः । आनुजावरः स्यात् । आनुजावर इत्यानु-जावरः । स्यात्तस्मैँ । तस्मा एतं । एतमैंद्रं । ऐंद्रमानुषूकं । आनुषूकमेकादश-कपालं । आनुषूकमित्यानु-सूकं । एकादशकापालं निः । एकादशकपालं मित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदिंद्रँ । इंद्रमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनमग्रँ । अग्रꣳ समानानाँ । समानानां परिं । परिंणयति । नयति बुध्नवंती । बुध्नवंती अग्रवती । बुध्नवंती इतिं बुध्न-वती । अग्रवती याज्यानुवाक्यैँ । अग्रवती इत्यग्र-वती । याज्यानुवाक्यें भवतः । याज्यानुवाक्यें इतिं याज्या-अनुवाक्यैँ । भवतो बुध्नात् । बुद्ना देव । एवैनँ । एनमग्रँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अग्रं परि । परिणयति । नयत्यानुपूकः । आनुपूको भवति । आनुपूक इत्यानु-सूकः । भवत्येषा । एषाहि । ह्येतस्य । एतस्य देवताँ । देवतायः । य आनुजावरः । अनुजावर- स्समृद्ध्यै । आनुजावर इत्यानु-जावरः । समृद्ध्यै यः । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । यो ब्राह्मणः । ब्राह्मण अनुजावरः । आनुजावर स्स्यात् । आनुजावर इत्यानु-जावरः । स्यात्तस्मै । तस्मा एतं । एतं बार्हस्पत्यं । बार्हस्पत्य मानुपूकं । आनुपूकं चरुं । आनुपूक मित्यानु-सूकं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेद्बृहस्पतिँ । बृहस्पतिं मेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनमग्रँ । अग्रꣳ समानानाँ । समानानां परि । परिण- यति । नयति बुध्नवती । बुध्नवती अग्रवती । बुध्नवती इति बुध्न-वती । अग्रवती याज्यानुवाक्यै । अग्रवती इत्यग्र-वती । याज्यानुवाक्ये भवतः । याज्यानुवाक्ये इति याज्या-अनुवाक्यै । भवतो बुध्नात् । बुध्नादेव । एवैनँ । एनमग्रँ । अग्रं परि । परिणयति । नयत्यानुपूकः । आनुपूको भवति । आनुपूक इत्यानु-सूकः । भवत्येषा । एषा हि । ह्येतस्य । एतस्य देवताँ । देवता यः । य आनुजावरः । आनुजावरस्समृद्ध्यै । आनुजावर इत्यानु-जावरः । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

प्रजापतेस्त्रयस्त्रिꣳशत् । प्रजापतेरिति प्रजा-पतेः । त्रय-स्त्रिꣳशद्दुहितरः । त्रयस्त्रिꣳशदिति त्रयः-त्रिꣳशत् । दुहितर आसन् । आसन्ताः । तास्सोमाय । सोमाय राज्ञे । राज्ञेऽददात् । अददात्तासाँ । तासाꣳ रोहिणीं । रोहिणीमुप । ऊपैत् । ऐत्ताः । ता ईर्ष्यंतीः । ईर्ष्यंतीः पुनः । पुनरगच्छन् । अगच्छन्ताः । ता अनु । अन्वैत् । ऐत्ताः । ताः पुनः । पुनरयाचत । अयाचत ताः । ता अस्मै । अस्मै न । न पुनः । पुनरददात् । अददाथ्सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीदृतं । ऋतममीष्व । अमीष्व यथाँ । यथा समावच्छः । समावच्छ उपेष्यामि । समावच्छ इति समावत्-शः । उपेष्या- म्यथ

। उपेष्यामीत्युप-एष्यामि । अथ ते । ते पुनः । पुनर्दास्यामि । दास्यामीति । इति सः । स ऋतम् । ऋतमामीत् । आमीत्ताः । ता अस्मै । अस्मै पुनः । पुनरददात् । अददात्तासाँ । तासाꣳ रोहिणीम् । रोहिणीमेव । एवोप ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। उपैत् । ऐत्तं । तं यक्ष्मः । यक्ष्म आर्छत् । आर्छद्राजानं । राजानं यक्ष्मः । यक्ष्म आरत् । आरदिति । इति तत् । तद्राजयक्ष्मस्य । राजयक्ष्मस्य जन्म । राजयक्ष्मस्येति राज-यक्ष्मस्य । जन्म यत् । यत्पापी- यान् । पापीयानभवत् । अभवत्तत् । तत्पापयक्ष्मस्य । पापयक्ष्मस्य यत् । पापयक्ष्मस्येति पाप-यक्ष्मस्य । यज्ञायाभ्यः । ज्ञायाभ्यो विन्दत् । अविन्द- त्तत् । तज्ञायेन्यस्य । ज्ञायेन्यस्य यः । य एवं । एवमेतेषाँ । एतेषां यक्ष्माणां । यक्ष्माणां जन्म । जन्म वेद । वेद न । नैनँ । एनमेते । एते यक्ष्माः । यक्ष्मा विन्दन्ति । विन्दन्ति सः । स एताः । एता एव । एव नमस्यन्न्। नमस्यन्नुप । उपाधावत् । अधावत्ताः । ता अब्रुवन्न् । अब्रुवन्वरँ । वरं वृणामहै । वृणामहै समावच्छः । समावच्छ एव । समावच्छ इति समावत्-शः । एव नः । नउप । उपायः । अय इति । इति तस्मै । तस्मा एतम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एत मादित्यं । आदित्यं चरुं । चरुं निः । निरवपन्न् । अवपन्तेन । तेनैव । एवैनँ । एनं पापात् । पापाथ्स्वामाँत् । स्वामादमुंचन्न् । अमुंचन्, यः । यः पापयक्ष्मगृहीतः । पापयक्ष्मगृहीतस्स्यात् । पापयक्ष्म गृहीत इति पापयक्ष्म-गृहीतः । स्यात्तस्मै । तस्मा एतं । एतमादित्यं । अदित्यं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदादित्यान् । आदित्यानेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवैनँ । एनं पापात् । पापाथ्स्वामाँत् । स्वामाँन्मुंचति । मुंचत्यमावास्यायां । अमावास्यायां निः । अमावास्याया मित्यमा-वास्यायाम् ।

निर्वपेत् । वपेदमुम् । अमुमेव । एवैनँ । एनमाप्याय-मानम् । आप्यायमानमनु । आप्यायमानमित्याँ-प्यायमानम् । अन्वा । आप्यायति । प्याययति नवोनवः । नवोनवो भवति । नवोनव इति नवः-नवः । भवति जायमानः । जायमान इति । इति पुरोनुवाक्याँ । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति पुरः-अनुवाक्याँ । भवत्यायुः । आयुरेव । एवास्मिन् । अस्मिन्तयाँ । तया दधाति । दधाति यम् । यमादित्याः । आदित्या अꣳशुम् । अꣳशुमाँप्याययति । अप्याययतीति । आप्याययतीत्याँ-प्याययति । इति याज्याँ । याज्या । ऐव । एवैनँ । एनमेतयाँ । एतयाँप्याययति । प्याययतीति प्याययति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

प्रजापतिर्देवेभ्यः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । देवेभ्योन्नाद्यं । अन्नाद्यंव्यादिशत् । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यँ । व्यादिशध्सः । व्यादिशदिति वि-आदिशत् । सोँऽब्रवीत् । अब्रवीदयत् । यदिमान् । इमाल्लोकान् । लोकानभि । अभ्यतिरिच्यते । अतिरिच्यातै तत् । अतिरिच्याता इत्यति-रिच्यातै । तन्ममं । ममासत् । असदिति । इति तत् । तदिमान् । इमाल्लोकान् । लोकानभि । अभ्यति । अत्यरिच्यत अरिच्यतेंद्रँ । इंद्रꣳ राजानम् । राजानमिंद्रँ । इंद्रमधिराजम् । अदिराजमिंद्रँ । अदिराजामित्यधि-राजम् । इंद्रꣳꣳस्वराजानम् । स्वराजानं ततः । स्वराजानमिति स्व-राजानम् । ततो वै । वै सः । स इमान् । इमाल्लोकान् । लोकाꣳ स्त्रेधा । त्रेधादुहत् । अदुहत्तत् । तत्त्रिधातोँ । त्रिधातोँस्त्रिधातुत्वं । त्रिधातोरिति त्रि-धातोँ । त्रिधातुत्वं यं । त्रिधातुत्वमिति त्रिधातु-त्वम् । यं कामयेत । कामयेता- न्नादः । अन्नादस्याँ त् । अन्नाद इत्यन्न-अदः । स्यादिति । इति तस्मैँ । तस्मा एतं । एतं त्रिधातुँ । त्रिधातुं निः । त्रिधातुमिति त्रि-धातुँ । निर्वपेत् । वपेदिंद्राय । इंद्राय राज्ञेँ । राज्ञे पुरोडाशँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालमिंद्राय । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । इंद्रायाधि-राजाय । अधिराजायेंद्राय । अदिराजायेत्यधि-राजाय । इंद्राय स्वराज्ञै । ँस्वराज्ञेयं । स्वराज्ञ इति स्व-राज्ञै । अयं वै । वा इंद्रः । इंद्रो राजा । राजायं । अयमिंद्रः । इंद्रोधि राजः । अदिराजोऽ सौ । अदिराज इत्यधि-राजः । असाविंद्रः । इंद्रः स्वराट् । स्वराडिमान् । स्वराडिति स्व-राट् । इमानेव । एव लोकान् । लोकान्त्सेनं । स्वेनं भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ते । त एव । एवास्मै । अस्मा अन्नं । अन्नं प्र । प्रयच्छंति । यच्छंत्यन्नादः । अन्नाद एव । अन्नाद इत्यन्न-अदः । एव भवति । भवति यथा । यथा वत्सेनं । वत्सेन प्रत्तां । प्रत्तां गां । गां दुहे । दुह एवं । एवमेव । एवेमान् । इमाल्लोकान् । लोकान्प्रत्तान्न् । प्रत्तान्कामं । कामंमन्नाद्यं । अन्नाद्यं दुहे । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यं । दुह उत्तानेषु । उत्तानेषु कपालेषु । उत्तानेष्वित्युत्-तानेषु । कपालेष्वधि । अधि श्रयति । श्रयत्ययातयामब्राय । अयातयामब्रायत्रयः । अयातयामब्रायेत्ययातयाम-ब्राय । त्रयः पुरोडाशाः । पुरोडाशा भवंति । भवंति त्रयः । त्रय इमे । इमे लोकाः । लोका एषाम् । एषां लोकानां । लोकानामाप्त्यै । आप्त्या उत्तर?उत्तरः । उत्तर?उत्तरो ज्यायान्न् । उत्तर उत्तर इत्युत्तरः-उत्तरः । ज्यायान्भवति । भवत्येवम् । एवमिव । इव हि । हीमे । इमे लोकाः । लोकास्समृद्ध्यै । समृद्ध्यै सर्वेषां । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सर्वेषामभिगमयन्न् । अभिगमयन्नव । अभिगमयन्नित्यभि-गमयन्न् । अव द्यति । द्यत्यछंबट्कारं । अछंबट्कारं व्यत्यासं । अछंबट्कारमित्यछंबट्-कारं । व्यत्यासमनु । व्यत्यासमिति वि-अत्यासं । अन्वाह । आहानिर्दाहाय । अनिर्दाहायेत्यनिः-दाहाय () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवासुरा स्संयत्ताः । देवासुरा इति देव-असुराः । संयत्ता आसन्न् । संयत्ता इति सं-यत्ताः । आसन्तान् । तान्देवान् । देवानसुराः । असुरा अजयन्न् । अजयन्ते । ते देवाः । देवाः पराजिग्यानाः । पराजिग्याना असुराणां । पराजिग्याना

इति॑ परा-जि॒ग्यानाः । असु॑राणा॒ वैश्य॑ । वैश्य॒मुप॑ । उपा॑यन् । आ॒य॒न्तेभ्यः॑ । तेभ्य॑ इ॒न्द्रि॒यं । इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्य॑ । वी॒र्य॑मप॑ । अपा॑क्रामत् । अ॒क्रा॒म॒त्तत् । तदिंद्रः॑ । इ॒न्द्रोऽचा॑यत् । अ॒चा॒य॒त्तत् । तदनु॑ । अन्वप॑ । अपा॑क्रामत् । अ॒क्रा॒म॒त्तत् । तद॑व॒रुध॑ । अ॒व॒रुध॑ न । अ॒व॒रुध॒मित्य॑व-रुध॑ । नाश॑क्नोत् । अ॒श॒क्नो॒त्तत् । तद॑स्मात् । अ॒स्मा॒दभ्यर्धः॑ । अ॒भ्यर्धो॑ चरत् । अ॒भ्यर्ध इत्य॑भि-अ॒र्धः॑ । अ॒च॒र॒थ्सः । स प्र॒जाप॑तिं । प्र॒जाप॑तिमुप॑ । प्र॒जाप॑ति मिति॑ प्र॒जा-प॑तिं । उपा॑धावत् । अ॒धा॒व॒त्तं । तमे॒तया॑ । ए॒तया॒ सर्व॑- पृष्ठया । सर्व॑पृष्ठयायाजयत् । सर्व॑पृष्ठयेति॒ सर्व॑-पृष्ठया । अ॒या॒ज॒य॒त्तया॑ । तयै॒व । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मिन्निंद्रि॑यं । इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्य॑ । वी॒र्य॑मदधात् । अ॒द॒धा॒द्यः । य इ॑न्द्रि॒यका॑मः । इ॒न्द्रि॒यका॑मो वी॒र्यका॑मः । इ॒न्द्रि॒यका॑म॒ इ॒तीन्द्रि॑य-का॒मः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वी॒र्य॑कामस्सा त् । वी॒र्य॑काम॒ इति॑ वी॒र्य॑-का॒मः॑ । स्स्यात्तम् । तमे॒तया॑ । ए॒तया॒ सर्व॑पृष्ठया । सर्व॑पृष्ठया याजयेत् । सर्व॑पृष्ठयेति॒ सर्व॑-पृष्ठया । याज॒येदे॒ताः । ए॒ता ए॒व । ए॒व दे॒वता॑ः । दे॒वताः॒ स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ ताः । ता ए॒व । ए॒वास्मिन्न् । अ॒स्मि॒न्निंद्रि॑यं । इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्य॑ । वी॒र्य॑ दधति । दधा॑ति॒ यत् । यदिंद्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य॒ राथं॑तराय । राथं॑तराय नि॒र्वप॑ति । राथं॑तरा॒येति॒ राथ॑-तरा॒य॒ । नि॒र्वप॑ति॒ यत् । नि॒र्वप॒तीति॑ निः-वप॑ति । य दे॒व । ए॒वाग्नेः । अ॒ग्नेस्तेज॑ः । तेज॒स्तत् । तदे॒व । ए॒वाव॑ । अव॑ रुंधे । रुं॒धे॒ यत् । यदिंद्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य॒ बार्ह॑ताय । बार्ह॑ताय॒ यत् । यदे॒व । ए॒वेंद्र॑स्य । इ॒न्द्र॑स्य॒ तेज॑ः । तेज॒स्तत् । त दे॒व । ए॒वाव॑ । अव॑रुंधे । रुं॒धे॒ यत् । यदिंद्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य॒ वै रू॒पाय॑ । वै॒रू॒पाय॒ यत् । य दे॒व । ए॒व सं॑वि॒तुः । स॒वि॒तुस्तेज॑ः । तेज॒स्तत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। तदेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे यत् । यदिंद्रांय । इंद्रांय वैराजांय । वैराजांय यत् । यदेव । एंव धातुः । धातुस्तेजः । तेजस्तत् । तदेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे यत् । यदिंद्रांय । इंद्रांय शाक्करायं । शाक्करांय यत् । यदेव । एव मरुतां । मरुतां तेजः । तेज स्तत् । तदेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे यत् । यदिंद्रांय । इंद्रांय रैवतायं । रैवतांय यत् । यदेव । एव बृहस्पतेः । बृहस्पतेस्तेजः । तेजस्तत् । त देव । एवावं । अवंरुंधे । रुंध एतावंन्ति । एतावंन्ति वै । वै तेजांꣳसि । तेजांꣳसि तानिं । तान्येव । एवावं । अवंरुंधे । रुंध उत्तानेषुं । उत्तानेषुं कपालेंषु । उत्तानेष्वित्युंत्-तानेषुं । कपालेष्वधिं । अधिंश्रयति । श्रयत्ययांतयामब्राय । अयांतयामब्रायद्वादंशकपालः । अयांतयामब्रायेत्ययांतयाम-ब्रांय । द्वादंशकपालः पुरोडाशः । द्वादंशकपाल इति द्वादंश-कपालः । पुरोडाशो भवति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भवति वैश्वदेव ब्रायं । वैश्वदेवब्रायं समंतं । वैश्वदेवब्रायेतिं वैश्वदेव-ब्रायं । समंतं पर्यवंद्यति । समंतमितिं सं-अंतम् । पर्यवंद्यति समंतं । पर्यवंद्यतीतिं परि-अवंद्यति । समंतमेव । समंतमितिं सं-अंतम् । एवेंद्रियं । इंद्रियं वीर्यं । वीर्यं यजंमाने । यजंमाने दधाति । दधाति व्यत्यासं । व्यत्यासमनुं । व्यत्यासमितिं वि-अत्यासं । अन्वांह । आहानिंर्दा-हाय । अनिंर्दाहायाश्वः । अनिंर्दाहायेत्यनिः-दाहांय । अश्वं ऋषभः । ऋषभो वृष्णिः । वृष्णिर्बस्तः । बस्तस्सा । सा दक्षिंणा । दक्षिंणा वृषब्रायं । वृषब्रायेतयां । वृषब्रायेतिं वृष-ब्रायं । एतयेव । एव यंजेत । यजेताभिशस्यमांनः । अभिशस्यमांन एताः । अभिशस्यमांन इत्यंभि-शस्यमांनः । एताश्च । चेत् । इद्वै । वा अंस्य । अस्य देवताः । देवता अन्नं । अन्नंमदंतिं । अदंत्यदंतिं । अदंत्युं । उवेव । एवास्यं । अस्यमनुष्याः । मनुष्या इतिं मनुष्याः () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

रज॑नो॒ वै । वै कौ॑णेयः । कौ॒णे॒यः क्र॑तु॒जित॑ँ । क्र॒तु॒जित॒ञ्जान॑किं । क्र॒तु॒जित॒मिति॑ क्रतु-जित॑ँ । जान॑किं चक्षु॒र्वन्य॑ँ । च॒क्षु॒र्वन्य॑मयात् । च॒क्षु॒र्वन्य॒ मिति॑ चक्षुः-वन्य॑ँ । अ॒या॒त्तस्मै॑ । तस्मा॑ एतं । ए॒तामिष्टि॑ँ । इष्टि॑ निः । निर्व॑- वपत् । अ॒व॒प॒द॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ भ्राज॑स्वते । भ्राज॑स्वते पुरो॒डाश॑ँ । पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ꣳ॒ सौर्यं । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । सौर्यं॑ च॒रुं । च॒रु॒म॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ भ्राज॑स्वते । भ्राज॑स्वते पुरो॒डाश॑ँ । पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पालं॒ तया॑ँ । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । तयै॒व । ए॒वास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्नच॑क्षुः । चक्षु॑रदधात् । अ॒द॒धा॒द्यः । यश्चक्षु॑ष्कामः । चक्षु॑ष्काम॒स्स्यात् । चक्षु॑ष्काम॒ इति॒ चक्षुः-काम॒ः । स्यात्तस्मै॑ । तस्मा॑ एतं । ए॒तामिष्टि॑ँ । इष्टि॑ निः । निर्व॑पेत् । व॒पे॒द॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ भा॑जस्वते । भ्राज॑स्वते पुरो॒डाश॑ँ । पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ꣳ॒ सौर्यं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । सौर्यं॑ च॒रुं । च॒रु॒म॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ भा॑जस्वते । भ्राज॑स्वते पुरो॒डाश॑ँ । पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒मग्नेः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । अ॒ग्नेर्वै । वै च॒क्षु॒षा । च॒क्षु॒षा मनु॒ष्या॑ँ । म॒नु॒ष्या॑ वि ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वि प॑श्यंति । प॒श्य॒न्ति॒ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य दे॒वाः । दे॒वा अ॒ग्निं । अ॒ग्निं च॑ । चै॒व । ए॒व सूर्य॑ँ । सूर्यं॑ च । च॒ स्वेन॑ । स्वेन॑ भागधेये॑न । भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भाग-धे॒ये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ तौ । तावे॒व । ए॒वास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्नच॑क्षुः । चक्षु॑र्धत्तः । ध॒त्त॒श्चक्षु॑ष्मान् । चक्षु॑ष्मानेव । ए॒व भ॑वति । भ॒व॒ति॒ यत् । यदा॑ग्ने॒यौ । आ॒ग्ने॒यौ भ॑वतः । भ॒व॒त॒श्चक्षु॑षी । चक्षु॑षी ए॒व । चक्षु॑षी॒ इति॒ चक्षु॑षी । ए॒वास्मिन्न्॑ । अ॒स्मि॒न्तत् । तत्प्रति॑ । प्रति॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ यत् । यश्सौ॑र्यः । सौ॒र्यो नासि॑कां । नासि॑कां॒ तेन॑ । तेनाभितः॑ । अ॒भि॒तस्सौ॑र्यं । सौ॒र्यमा॑ग्ने॒यौ । आ॒ग्ने॒यौ भ॑वतः । भ॒व॒त॒ स्तस्मा॑त् । तस्मा॒दभितः॑ । अ॒भि॒तो नासि॑कां । नासि॑कां चक्षु॑षी । चक्षु॑षी॒ तस्मा॑त् । चक्षु॑षी॒ इति॒ चक्षु॑षी । तस्मा॒न्नासि॑कया । नासि॑कया॒ चक्षु॑षी । चक्षु॑षी॒ विधृ॑ते । चक्षु॑षी॒ इति॒ चक्षु॑षी । विधृ॑ते॒ समा॑नी । विधृ॑ते॒ इति॒ वि-धृ॒ते॒ । स॒मा॒नी या॑ँज्यानुवा॒क्यै॑ँ । स॒मा॒नी इति॑ समा॒नी । या॒ज्या॒नु॒वा॒क्यै॑ भवतः । या॒ज्या॒नु॒वा॒क्यै॑ इति॑ याज्या-अनुवा॒क्यै॑ँ ।

भवतस्समानं । समानꣳ हि । हि चक्षुः । चक्षुस्समृंद्धे । समृंद्धा उत् । समृंद्धा इति सं-ऋद्धे । उदु । उत्यं । त्यं जातवेदसं । जातवेदसꣳ सप्त । जातवेदसमिति जात-वेदसं । सप्त ँआ । ँआ हरितः । हरितो रथे । रथे चित्रं । चित्रं देवानाँ । देवानामुत् । उदगात् । अगादनीकं । अनीकमिति । इति पिंडान् । पिंडान्प्र । प्रयच्छति । यच्छति चक्षुः । चक्षु रेव । एवास्मै । अस्मे प्र । प्रयच्छति । यच्छति यत् । यदेव । एव तस्य । तस्य तत् । तदिति तत् () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

ध्रुवोऽसि । असि ध्रुवः । ध्रुवोऽहं । अहꣳ संजातेषु । सजातेषु भूयासं । सजातेष्विति स-जातेषु । भूयासं धीरः । धीर श्चेत्ताँ । चेत्तां वसुवित् । वसुविद्ध्रुवः । वसुविदिति वसु-वित् । ध्रुवोऽसि । असि ध्रुवः । ध्रुवोऽहं । अहꣳ संजातेषु । सजातेषु भूयासं । सजातेष्विति स-जातेषु । भूया समुग्रः । उग्रश्चेत्ताँ । चेत्तांवसुवित् । वसुविद्ध्रुवः । वसुविदिति वसु-वित् । ध्रुवोऽसि । असि ध्रुवः । ध्रुवोऽहं । अहꣳ संजातेषु । सजातेषु भूयासं । सजातेष्विति स-जातेषु । भूयासमभिभूः । अभिभूश्चेत्ताँ । अभिभूरित्यभि-भूः । चेत्तां वसुवित् । वसुविदामनं । वसुविदिति वसु-वित् । आमनमसि । आमनमित्या-मनं । अस्यामनस्य । आमनस्य देवाः । आमनस्येत्या-मनस्य । देवा ये । ये संजाताः । सजाताः कुमाराः । सजाता इति स-जाताः । कुमारास्समनसः । समनसस्तान् । समनस इति स-मनसः । तानहं । अहं कामये । कामये हृदा । हृदा ते । ते माम् । मां कामयंताम् । कामयंताꣳ हृदा । हृदा । तान् । तान्मै । म आमनसः । आमनसः कृधि । आमनस इत्या-मनसः । कृधि स्वाहाँ । स्वाहामनं । आमनमसि । आमनमित्या- मनं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अ॒स्याम॑नस्य । आम॑नस्य देवाः । अम॑न॒स्येत्या-म॒न॒स्य॒ । दे॒वा॒ याः । याः स्त्रियः॑ । स्त्रिय॒स्समम॑नसः । सम॑नस॒स्ताः । सम॑नस॒ इति॒ स-म॒न॒सः॒ । ता अ॒हं । अ॒हं का॑मये । का॒म॒ये॒ हृ॒दा । हृ॒दाताः॑ । तामाम् । मां का॑मयंताम् । का॒म॒य॒ंता॒ꣳ॒ हृ॒दा । हृ॒दा ताः । तामैं । म॒ आम॑नसः । आम॑नसःकृधि । अम॑नस॒ इत्य-म॒न॒सः॒ । कृ॒धि॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ वैश्वदे॒वीम् । वै॒श्व॒देवीꣳ॒ सा॑ँग्रह॒णीं । वै॒श्व॒देवीमिति॑ वैश्व-दे॒वीम् । सा॒ग्र॒ह॒णीं निः । सा॒ग्र॒ह॒णीमिति॑ सा॑-ग्र॒ह॒णीं । निर्व॑पेत् । व॒पे॒द्ग्राम॑कामः । ग्राम॑कामो वैश्वदे॒वाः । ग्राम॑काम॒ इति॒ ग्राम॑-का॒मः॒ । वै॒श्व॒देवा वै । वै॒श्व॒देवा इति॑ वैश्व-दे॒वाः॒ । वै सं॑जा॒ताः॒ । स॒जा॒ता विश्वान्॑ । स॒जा॒ता इति॑ स-जा॒ताः॒ । विश्वा॑नेव । एव दे॒वान् । दे॒वान॑श्नेन॑ । श्ने॒न॑ भागधेये॑न । भा॒ग॒धेये॒नोप॑ । भा॒ग॒धेये॒नेति॑ भाग-धेये॑न । उप॑ धावति । धा॒व॒ति॒ ते । त एव । एवास्मै॑ । अ॒स्मै॒ स॒जा॒तान् । स॒जा॒तान्प्र । स॒जा॒तानिति॑ स-जा॒तान् । प्रय॑च्छंति । य॒च्छं॒ति॒ ग्रामी । ग्राम्ये॑व । एव भ॑वति । भ॒व॒ति॒ सा॒ग्र॒ह॒णी । सा॒ग्र॒ह॒णी भ॑वति । सा॒ग्र॒ह॒णीति॑ सा॑-ग्र॒ह॒णी । भ॒व॒ति॒ म॒नो॒-ग्र॒ह॒णं । म॒नो॒ग॑हणं वै । म॒नो॒ग्र॒ह॒णमिति॑ मनः-ग॑हणं । वै सं॑ग्रह॒णं । सं॒ग्र॒ह॒णं मन॑ः । सं॒ग्र॒ह॒णमिति॑ सं-ग्र॒ह॒णं । मन॑ एव । एव सं॑जा॒ताना॑ँ । स॒जा॒ताना॑ँ गृह्णाति । स॒जा॒ता॒नामिति॑ स-जा॒ताना॑ँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। गृ॒ह्णा॒ति॒ ध्रुवः । ध्रुवोऽसि । अ॒सि॒ ध्रुवः । ध्रुवोऽहं । अ॒हꣳ॒ सं॑जा॒तेषु॑ । स॒जा॒तेषु॑ भूयासं । स॒जा॒तेष्वितिस-जा॒तेषु॑ । भू॒या॒स मिति॑ । इति॑ परि॒धीन्॑ । प॒रि॒धीन्परि॑ । प॒रि॒धीनिति॑ परि-धीन् । परि॑ दधाति । द॒धा॒त्या॒शिष॑ँ । आ॒शिष॑मेव । आ॒शिष॒मित्या॑ँ- शिष॑ँ । ए॒वेताम् । ए॒तामा । आशा॑ँस्ते । शा॒स्ते॒था॑ँ । अथो॑ एतत् । अथो॒ इत्यथा॑ँ । ए॒तदे॒व । एव सर्व॑ँ । सर्वꣳ॒ सं॑जा॒तेषु॑ । स॒जा॒तेष॑धि । स॒जा॒तेष्वितिं स-जा॒तेषु॑ । अधि॑ भवति । भ॒व॒ति॒ यस्य॑ । यस्ये॒वं । एवं वि॒दुषः॑ । वि॒दुष॑ ए॒ते । ए॒ते प॑रि॒धय॑ः । प॒रि॒धय॑ः परिधी॒यंते॑ । प॒रि॒धय॒ इति॑ परि-धय॑ः । प॒रि॒धी॒यं॒त॒ आम॑नं । प॒रि॒धी॒यं॒त॒ इति॑ परि-धी॒यंते॑ । अम॑नमसि । आम॑न॒मित्या-म॒न॒ं । अ॒स्याम॑नस्य । आम॑नस्यदेवाः । आम॑न॒स्येत्या-म॒न॒स्य॒ । दे॒वा॒ इति॑ । इति॑ ति॒स्रः । ति॒स्र आहु॑तीः । आहु॑तीर्जुहोति । आहु॑ती॒रित्या-हु॒ती॒ः । जु॒हो॒त्ये॒ता॒व॑तः । ए॒ता॒व॑तो वै । वै सं॑जा॒ताः॒ । स॒जा॒ता

ये । स॒ज्ञा॒ता इति॑ स-ज्ञा॒ताः । ये म॒हान्त॑ः । म॒हान्तो॒ ये । ये क्षु॑ल्ल॒काः । क्षु॑ल्ल॒का याः । याःस्त्रिय॑ः । स्त्रिय॒स्तान् । तान्ने॒न । ए॒वाव॑ । अव॑रुन्धे । रु॒न्धे॒ ते । त एन॑ं । ए॒न॒मव॑- रुद्धाः । अव॑रुद्धा॒ उप॑ । अव॑रुद्धा॒ इत्यव॑-रुद्धाः । उप॑ तिष्ठते । ति॒ष्ठ॒त इति॑ तिष्ठते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

यन्नव॑ं । नव॒मेत् । ऐत्तत् । तन्नव॑नीतं । नव॑नीत मभवत् । नव॑नीत॒मिति॒ नव॑-नीत॑ं । अ॒भ॒व॒द्यत् । यदस॑र्पत् । अस॑र्प॒त्तत् । तथ्सर्पिः । स॒र्पिर॑भवत् । अ॒भ॒व॒द्यत् । यदध्रि॑यत । अध्रि॑य॒त तत् । तद्धृ॑तं । घृ॒तम॑भवत् । अ॒भ॒व॒दश्वि॑नोः । अ॒श्वि॒नोः॑ प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ तस्य॑ । तस्य॑ ते । ते॒ द॒त्ता॑ं । द॒त्ता॑ं ययोः॑ । ययोः॑ प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ स्वाहा॑ । स्वाहेंद्र॑स्य । इंद्र॑स्य प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ तस्य॑ । तस्य॑ ते । ते॒ द॒दा॒तु॒ । द॒दा॒तु॒ यस्य॑ । यस्य॑ प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ मि॒त्रावरु॑णयोः । मि॒त्रा-वरु॑णयोः प्रा॒णः । मि॒त्रावरु॑णयो॒रिति॑ मि॒त्रा-वरु॑णयोः । प्रा॒णोऽसि । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ तस्य॑ । तस्य॑ ते । ते॒ द॒त्ता॒म् । द॒त्ता॑ं ययोः॑ । ययोः॑ प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॒ विश्वे॑षां । विश्वे॑षां दे॒वाना॑ं । दे॒वाना॑ं प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ तस्य॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। तस्य॑ ते । ते॒ द॒दतु॒ । द॒दतु॒ येषा॑ं । येषा॑ं प्रा॒णः । प्रा॒णोऽसि॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र-अ॒नः । अ॒सि॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ घृ॒तस्य॑ । घृ॒तस्य॒ धारा॑ं । धारा॑म॒मृत॑स्य । अ॒मृत॑स्य पन्था॑म् । पन्था॒मिन्द्रे॑ण । इन्द्रे॑ण द॒त्ता॑ं । द॒त्ता॑ं प्रय॑ताम् । प्रय॑ता॑ं म॒रुद्भिः॑ । प्रय॑ता॒मिति॒ प्र-य॒ता॒म् । म॒रुद्भि॒रिति॑ म॒रुत्-भिः॑ ॥ तच्चा॑ं । च॒ा॒ विष्णुः॑ । विष्णु॒ परि॑ । पर्य॑पश्यत् । अ॒प॒श्य॒त्तत् । तच्चा॑ं ।

ब्रेडाँ । इडा गविं । गव्ये रंयत् । ऐरंयदित्यैरंयत् ॥ पावमानेनं ब्रा । ब्रा स्तोमेंन । स्तोमेंन गायत्रस्यं । गायतंस्य वर्तन्या । वर्तन्योपाꣳशोः । उपाꣳशो-र्वीर्येण । उपाꣳशोरित्युप-अꣳशोः । वीर्येण देवः । देवस्त्वाँ । ब्रासविता । सवितोत् । उथ्मृंजतु । सृजतु जीवातंवे । जीवातंवे जीवन-स्यायैं । जीवनस्यायैं बृहद्रथंतरयोः । बृहद्रथंतरयोंस्त्वा । बृहद्रथंतरयोरितिं बृहत्-रथंतरयोः । ब्रा स्तोमेंन । स्तोमेंन त्रिष्टुभः । त्रिष्टुभो वर्तन्या । वर्तन्याशुक्रस्यं । शुक्रस्यं वीर्येण । वीर्येण देवः । देवस्त्वाँ । ब्रा सविता । सवितोत् । उथ्मृंजतु ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। सृजतु जीवातंवे । जीवातंवे जीवनस्यायैं । जीवनस्यायां अग्नेः । अग्नेस्त्वाँ । ब्रा मात्रंया । मात्रंया जगंत्यै । जगंत्यै वर्तन्या । वर्तन्याग्रंयणस्यं । आग्रयणस्यं वीर्येण । वीर्येण देवः । देवस्त्वाँ । ब्रा सविता । सवितोत् । उथ्संजतु । सृजतु जीवातंवे । जीवातंवे जीवनस्यायैं । जीवानस्यायां इमम् । इममंग्ने । अग्न आयुंषे । आयुंषे वर्चसे । वर्चसे कृधि । कृधि प्रियम् । प्रियꣳ रेतः । रेतो वरुण । वरुण सोम । सोम राजन्न् । राजन्नितिं राजन्न् ॥ मातेवं । इवास्मै । अस्मा अदिते । अदिते शर्मं । शर्मं यच्छ । यच्छ विश्वैं । विश्वे देवाः । देवा जरंदष्टिः । जरंदष्टिर्यथाँ । जरंदष्टिरितिं जरंत्- अष्टिः । यथासंत् । असदित्यसंत् ॥ अग्निरायुंष्मान् । आयुंष्मान्सः । स वनस्पतिंभिः । वनस्पतिंभिरायुंष्मान् । वनस्पतिंभिरितिवनस्पतिं-भिः । आयुंष्मान्तेनं । तेनं ब्रा । ब्रायुंषा । आयुषायुंष्मन्तं । आयुंष्मन्तं करोमि । करोमि सोमः । सोम आयुंष्मान् । अयुंष्मान्सः । स ओषंधीभिः । ओषंधीभिर्यज्ञः । ओषंधीभिरित्योषंधि-भिः । यज्ञ आयुंष्मान् । आयुंष्मान्सः । सदक्षिंणाभिः । दक्षिंणाभिर्ब्रह्मं । ब्रह्मायुंष्मत् । आयुंष्मत्तत् । तद्ब्राँह्मणैः । ब्राह्मणैरायुंष्मत् । आयुंष्म-देवाः । देवा आयुंष्मन्तः । आयुंष्मन्तस्ते । तेंऽमृतेंन । अमृतेंन पितरः । पितर आयुंष्मन्तः । आयुंष्मन्तस्ते । ते स्वधयाँ । स्वधयायुंष्मन्तः । स्वधयेतिं स्व-धयाँ । आयुंष्मन्तस्तेनं । तेनं ब्रा । ब्रायुंषा । आयुषायुंष्मन्तं । अयुंष्मन्तं करोमि । करोमीतिं करोमि () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

अग्निं वै । वा एतस्यं । एतस्य शरीरं । शरीरं गच्छति । गच्छति सोमँ । सोमꣳ रसः । रसो वरुंणः । वरुंण एनं । एनं वरुणपाशेनं । वरुणपाशेनं गृह्णाति । वरुणपाशेनेतिं वरुण-पाशेनं । गृह्णाति सरंस्वतीम् । सरंस्वतीं वाक् । वागग्नाविष्णूँ । अग्नाविष्णूं आत्मा । अग्नाविष्णू इत्यग्ना-विष्णूँ । आत्मायस्यं । यस्य ज्योक् । ज्योगामयंति । आमयंति यः । यो ज्योगांमयावी । ज्योगांमयावी स्यात् । ज्योगांमयावीति ज्योक्-आमयावी । स्याद्यः । यो वाँ । वा कामयेंत । कामयेंत सर्वँ । सर्वमायुः । आयुंरियाम् । इयामितिं । इति तस्मैँ । तस्मा एतां । एतामिष्टिँ । इष्टिं निः । निर्वपेत् । वपेदाग्नेयं । आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपालꣳ सौम्यं । अष्टाकपालꣳ मित्यष्टा-कपालं । सौम्यं चरुं । चरुं वारुणं । वारुणं दशंकपालं । दशंकपालꣳ सारस्वतं । दशंकपालꣳमितिदशं-कपालं । सारस्वतं चरुं । चरुमाँग्नावैष्णवं । आग्नावैष्णवमेकांदशकपालं । आग्नावैष्णनमित्याँग्ना- वैष्णवं । एकांदशकपालमग्नेः । एकांदशकपालꣳमित्येकांदश-कपालं । अग्नेरेव । एवास्यं । अस्य शरीरं । शरीरं निष्क्रीणातिं । निष्क्रीणाति सोमाँत् । निष्क्रीणातीतिं निः-क्रीणातिं । सोमादँसं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। रसं वारुणेनं । वारुणेनेव । एवैनँ । एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादितिं वरुण-पाशात् । मुंचति सारस्वतेनं । सारस्वतेन वाचँ । वाचं दधाति । दधात्यग्निः । अग्निस्सर्वाँः । सर्वा देवताँः । देवता विष्णुः । विष्णुर्यज्ञः । यज्ञो देवतांभिः । देवतांभिश्च । चैव । एवैनँ । एनं यज्ञेनं । यज्ञेनं च । च बिषज्यति । भिषज्यत्युत । उत यदिं । यदीतासुः । इतासुर्भवंति । इतासुरितीत-असुः । भवंति जीवंति । जीवंत्येव । एव यत् । यन्नवँ । नवमेत् । ऐत्तत् ।

तन्नवंनीतं । नवंनीत-मभवत् । नवंनीतमिति नवं-नीतम् । अभवदितिं । इत्याज्यँ । आज्यमवं । अवैँक्षते । ईक्षते रूपं । रूपमेव । एवास्यं । अस्येतत् । एतन्महिमानँ । महिमानं व्याचष्टे । व्याचष्टेऽश्विनोः । व्याचष्ट इतिं वि-आचष्टे । आश्विनोः प्राणः । प्राणोऽसि । प्राण इतिं प्र-अनः । असीतिं । इत्याह । आहाश्विनौ । आश्विनो वै । वै देवानाँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। देवानाँ भिषजौ । भिषजो ताभ्याँ । ताभ्यामेव । एवास्मैँ । अस्मे भेषजम् । भेषजं करोति । करोतींद्रस्य । इंद्रस्य प्राणः । प्राणोऽसि । प्राण इतिं प्र-अनः । असीतिं । इत्याह । आहेंद्रियम् । इंद्रिय मेव । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्नेतेनं । एतेनं दधाति । दधाति मित्रावरुणयोः । मित्रावरुणयोः प्राणः । मित्रावरुणयोरितिं मित्रा-वरुणयोः । प्राणोऽसि । प्राण इतिं प्र-अनः । असीतिं । इत्याह । अह प्राणापानौ । प्राणापानावेव । प्राणापाना वितिं प्राण-अपानौ । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्नेतेनं । एतेनं दधाति । दधाति विश्वेषां । विश्वेषां देवानाँ । देवानाँ प्राणः । प्राणोऽसि । प्राण इतिं प्र-अनः । असीतिं । इत्याह । आह वीर्यँ । वीर्यं मेव । एवास्मिन्नं् । अस्मि-न्नेतेनं । एतेनं दधाति । दधाति घृतस्यं । घृतस्य धाराँ । धारांममृतंस्य । अमृतंस्य पंथाँम् । पंथामितिं । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरितिं यथा-यजुः । एवैतत् । एतत्पावमानेनं । पावमानेनं ब्बा । ब्बा स्तोमेंन । स्तोमेनेतिं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इत्याह । अह प्राणं । प्राणमेव । प्राण मितिं प्र-अनं । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्नेतेनं । एतेनं दधाति । दधाति बृहद्रथंत-रयोः । बृहद्रथंतरयौस्ब्बा । बृहद्रथंतरयोरितिं बृहत्-रथंतरयोः । ब्बा स्तोमेंन । स्तोमेनेतिं । इत्याह । आहौजः । ओजं एव । एवास्मिन्नं् । अस्मिन्नेतेनं । एतेनं दधाति । दधात्यग्नेः । अग्नेस्ब्बाँ । ब्बा मात्रया । मात्र- येतिं । इत्याह

। आहात्मानँ । आत्मानमेव । एवास्मिन्न् । अस्मितेनं । एतेनं दधाति । दधात्यृत्विजः । ऋत्विजः परिं । पर्याहुः । आहुर्यावंतः । यावंत एव । एवर्त्विजः । ऋत्विज स्ते । त एंनं । एनं भिषज्यंति । भिषज्यंति ब्रह्मणः । ब्रह्मणो हस्तँ । हस्तमन्वारभ्यं । अन्वारभ्यपरिं । अन्वारभ्येत्यनु-आरभ्यं । पर्याहुः । आहुरेकधा । एकधैव । एकधेत्येक-धा । एव यजमाने । यजमान आयुः । अयुर्दधति । दधति यत् । यदेव । एव तस्यं । तस्य तत् । तद्धिरण्यात् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। हिरण्याद्धृतं । घृतं निः । निष्पिबति । पिबत्यायुः । आयुर्वै । वै घृतं । घृतममृतँ । अमृतꣳ हिरण्यं । हिरण्यममृतात्। अमृता- देव । एवायुः । आयुर्निः । निष्पिबति । पिबति शतमानं । शतमानं भवति । शतमानमितिं शत-मानं । भवति शतायुः । शतायुः पुरुषः । शतायुरितिं शत-आयुः । पुरुषश्चतेंद्रियः । शतेंद्रिय आयुषि । शतेंद्रिय इतिं शत-इंद्रियः । आयुष्येव । एवेंद्रिये । इंद्रिये प्रतिं । पति तिष्ठति । तिष्ठत्यथौ । अथो खलु । अथो इत्यथौ । खलु यावंतीः । यावंतीस्समाः । समा एष्यन्न् । एष्यन्मन्येत । मन्येत तावन्मानं । तावन्मानꣳ स्यात् । तावन्मान मिति तावत्-मानं । स्याथ्समृद्धै । समृद्ध्या इमं । समृध्या इति सं-ऋद्ध्यै । इम-मग्ने । अग्न आयुषे । आयुषे वर्चसे । वर्चसे कृधि । कृधीतिं । इत्याह । आहायुः । आयुरेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्वर्चः । वर्चो दधाति । दधाति विश्वै । विश्वे देवाः । देवा जरदष्टिः । जरदष्टिर्यथा । जरदष्टिरिति जरत्-अष्टिः । यथासत् । असदितिं । इत्याह । आह जरदष्टिं । जरदष्टिमेव । जरदष्टिमिति जरत्-अष्टिं । एवैनँ । एनं करोति । करोत्यग्निः । अग्निरायुष्मान् । आयुष्मानितिं । इति हस्तँ । हस्तं गृह्णाति । गृह्णात्येते । एते वै । वै देवाः । देवा आयुष्मन्तः । आयुष्मन्तस्ते । त एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्नायुः । आयुर्दधति । दधति सर्वं । सर्वमायुः । आयुरेति । एतीत्येति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

प्रजापतिर्वरुणाय । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । वरुणायाश्वँ । आश्वमनयत् । अनयथ्सः । स स्वाम् । स्वां देवताँ ।
देवतामार्छत् । आर्छथ्सः । सपरिं । पर्यदीर्यत । अदीर्यत सः । स एतम् । एतं वारुणं । वारुणं चतुष्कपालं ।
चतुष्कपालमपश्यत् । चतुष्कपालमिति चतुः-कपालं । अपश्यत्तं । तम् निः । निरवपत् । अवपत्ततः । ततो वै । वै
सः । सवरुण- पाशात् । वरुणपाशादमुच्यत । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् । अमुच्यत वरुणः । वरुणो वै । वा एतं
। एतं गृह्णाति । गृह्णाति यः । योऽश्वँ । अश्वं प्रतिगृह्णाति । प्रतिगृह्णाति यावतः । प्रतिगृह्णातीति प्रति-गृह्णाति ।
यावतोऽश्वान् । अश्वाँन्प्रतिगृह्णीयात् । प्रतिगृह्णीयात्तावतः । प्रतिगृह्णीयादिति प्रति-गृह्णीयात् । तावतो वारुणान् ।
वारुणांश्चतुष्कपालान् । चतुष्कपा-लान्निः । चतुष्कपालानिति चतुः-कपालान् । निर्वपेत् । वपेद्वरुणम् । वरुण मेव । एव
स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवैनँ । एनं
वरुण- पाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। मुंचति चतुष्कपालाः । चतुष्कपाला भवंति । चतुष्कपाला इति चतुः-कपालाः । भवंति चतुष्पात् । चतुष्पाद्धि ।
चतुष्पादिति चतुः-पात् । ह्यश्वः । आश्वस्समृद्ध्यै । समृद्ध्या एकँ । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । एकमतिरिक्तं । अतिरिक्तं
निः । अतिरिक्त मित्यति-रिक्तं । निर्वपेत् । वपेद्यं । यमेव । एव प्रतिग्राही । प्रतिग्राही भवति । प्रतिग्राहीति प्रति-
ग्राही । भवति यं । यं वाँ । वा न । नाध्येति । अध्येति तस्माँत् । अध्येतीत्यधि-एति । तस्मादेव । एव वरुणपाशात्
। वरुणपाशा- न्मुच्यते । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् । मुच्यते यदिं । यदपरं । अपरं प्रतिग्राही । प्रतिग्राही स्यात् ।
प्रतिग्राहीति प्रति-ग्राही । स्याथ्सौर्यं । सौर्यमेक-कपालं । एककपालमनु । एककपालमित्येक-कपालं । अनु निः ।
निर्वपेत् । वपेदमुम् । अमुमेव । एवादित्यं । आदित्यमुच्चारं । उच्चारं कुरुते । उच्चारमित्युत्-चारं । कुरुतेऽपः ।

अपोऽवभृथं । अवभृथ मवं । अवभृथ मित्यव-भृथं । अवैति । एत्यप्सु । अप्सु वै । अप्स्वित्यप्-सु । वै वरुणः । वरुणस्साक्षात् । साक्षा देव । साक्षादिति स-अक्षात् । एव वरुणं । वरुणमवं । अवं यजते । यजतेऽपोनप्त्रीयँ । अपोनप्त्रीयं चरुं । अपोनप्त्रिय मित्यपः-नप्त्रीयँ । चरुं पुनः । पुनरेत्यं । एत्य निः । एत्येत्याँ-इत्यं । निर्वपेत् । वपेदप्सुयोनिः । अप्सुयोनि र्वै । अप्सुयोनिरित्यप्सु-योनिः । वा अश्वः । अश्वस्स्वां । स्वामेव । एवैनँ । एनं योनिँ । योनिं गमयति । गमयति सः । स एनं । एनꣳशान्तः । शान्त उपं । उपं तिष्ठते । तिष्ठत इतिं तिष्ठते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

यावाँ । वामिंद्रावरुणा । इंद्रावरुणायतव्याँ । इंद्रा-वरुणेतीँद्रा-वरुणा । यतव्यांतनूः । तनूस्तयाँ । त येमम् । इममꣳहसः । अꣳहसो मुंचतं । मुंचतं या । यावाँ । वा मिंद्रावरुणा । इंद्रावरुणा सहस्याँ । इंद्रावरुणेतिँद्रा-वरुणा । सहस्यां रक्षस्याँ । रक्षस्याँ तेजस्याँ । तेजस्यां तनूः । तनूस्तया । तयेमम् । इममꣳहसः । अꣳहसो मुंचतं । मुंचतं यः । यो वाँ । वा मिंद्रावरुणो । इंद्रावरुणावग्नौ । इंद्रावरुणावितीँद्रा-वरुणो । अग्नौस्सामं । स्सामस्तं । तं वाँ । वामेतेनं । एतेनावं । अवं यजे । यजे यः । योवाँ । वामिंद्रावरुणा । इंद्रावरुणाद्विपाथ्सुं । इंद्रा-वरुणेतीँद्रा-वरुणा । द्विपाथ्सुं पशुषुं । द्विपात्स्विति द्विपात्-सु । पशुषु चतुष्पाथ्सु । चतुष्पाथ्सु गोष्ठे । चतुष्पात्स्विति चतुष्पात्-सु । गोष्ठे गृहेषुं । गोष्ठ इतिं गो-स्थे । गृहेष्वप्सु । अप्सोषधीषु । अप्स्वित्यं प्-सु । ओषधीषु वनस्पतिंषु । वनस्पतिंषु स्सामं । स्सामस्तं । तं वाँ । वा मेतेनं । एतेनावं । अवं यजे । यज इंद्रः । इंद्रो वै । वा एतस्यं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एतस्यैँद्रियेण । इंद्रियेणापं । अपंक्रामति । क्रामति वरुंणः । वरुंण एनं । एनं वरुणपाशेनं । वरुणपाशेनं गृह्णाति । वरुणपाशेनेतिं वरुण-पाशेनं । गृह्णाति यः । यः पाप्मनाँ । पाप्मना गृहीतः । गृहीतो भवंति । भवंति यः । यः पाप्मनाँ । पाप्मना गृहीतः । गृहीत स्स्यात् । स्यात्तस्मैं । तस्मा एतां । एता मैँद्रावरुणीं । ऐंदावरुणीं पंयस्याँ । ऐंद्रावरुणीमित्यैँद्रा-वरुणीं । पयस्याँ निः । निर्वंपेत् । वपेदिंद्रः । इंद्र एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्निंद्रियं । इंद्रियं दंधाति । दधाति वरुंणः । वरुंण?एनं । एनं वरुणपाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादितिं वरुण-पाशात् । मुंचति पयस्याँ । पयस्या भवति । भवति पयः । पयो हि । हि वै । वा एतस्माँत् । एतस्मादपक्रामंति । अपक्रामतंथ । अपक्रामतीत्यंप-क्रामंति । अथैषः । एष पाप्मनाँ । पाप्मना गृहीतः । गृहीतो यत् । यत्पंयस्याँ । पयस्या भवंति । भवंति पयः । पयं एव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्तयाँ । तया दधाति । दधाति पयस्यांयाम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। पयस्यांयां पुरोडाशँ । पुरोडाशमवं । अवं दधाति । दधात्यात्मन्वंतँ । आत्मन्वंतमेव । आत्मन्वंतमित्याँत्मन्-वंतँ । एवैनँ । एनं करोति । करोत्यथौं । अथो आयतंनवंतं । अथो इत्यथौं । आयतंनवंतमेव । आयतंनवंतमित्यायतंन-वंतं । एव चंतुर्धा । चतुर्धा वि । चतुर्धेतिं चतुः-धा । व्यूंहति । ऊहति दिक्षु । दिक्ष्वेंव । एव प्रतिं । प्रतिं तिष्ठति । तिष्ठति पुनः । पुनस्सं । समूंहति । ऊहति दिग्भ्यः । दि ग्भ्य एव । दि ग्भ्य इतिं दिक्-भ्यः । एवास्मैं । अस्मै भेषजम् । भेषजं करोति । करोति समूह्यं । समूह्यावं । समूह्येतिं सं-ऊह्यं । अवं द्यति । द्यति यथाँ । यथा विद्धं । आविद्धं निष्कृंततिं । आविद्धमित्या-विद्धम् । निष्कृंततिं तादृक् । निष्कृंततीतिं निः-कृंततिं । तादृगेव । एव तत् । तद्यः । यो वाँ । वा मिंद्रावरुणौ । इंद्रावरुणावग्नौ । इंद्रावरुणावितीँद्रा-वरुणौ । अग्नौ स्रामः । स्रामस्तं । तं वाँ । वामेतेनं । एतेनावं । अवं यजे । यजे इतिं । इत्याह । आह दुरिंष्टाः । दुरिंष्टा एव । दुरिंष्टा इति दुः-इष्टाः । एवैनँ । एनं पाति । पाति यः । यो वाँ । वा मिंद्रावरुणा । इंद्रावरुणा द्विपाथ्सुं । इंद्रावरुणेतीँद्रा-वरुणा । द्विपाथ्सुं पशुषुं ।

द्विपात्स्विति द्विपात्-सु । पशुषु स्रामः । स्रामस्तं । तं वाँ । वा मेतेन । एतेनाव । अव यजे । यज इति । इत्याह । आहेतावतीः । एतावतीर्वै । वा आपः । आप ओषधयः । ओषधयो वनस्पतयः । वनस्पतयः प्रजाः । प्रजाः पशवः । प्रजा इति प्र-जाः । पशव उपजीवनीयाँ । उपजीवनीयास्ताः । उपजीवनीया इत्युप-जीवनीयाँ । ता एव । एवास्मै । अस्मै वरुणपाशात् । वरुणपाशान्मुंचति । वरुणपाशादिति वरुण-पाशात् । मुंचतीति मुंचति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

सप्रब्रवत् । प्रब्रवन्नि । प्रब्रवदिति प्रब्र-वत् । नि काव्याँ । काव्येंद्रँ । इंद्रं वः । वो विश्वतः । विश्वतस्परि । परींद्रँ । इंद्रं नरः । नर इति नरः ॥ ब्रह्मन् । नः सोम । सोम विश्वतः । विश्वतो रक्ष । रक्षाराजन् । राजन्नघायतः । अघायत इत्यघ-यतः ॥ न रिष्येत् । रिष्येत्त्वावतः । त्वावतस्सखाँ । त्वावत इति त्व-वतः । सखेति सखाँ ॥ या तैँ । ते धामानि । धामानि दिवि । दिवि या । या पृथिव्यां । पृथिव्यां या । या पर्वतेषु । पर्वतेष्वोषधीषु । ओषधीष्वप्सु । अप्स्वित्यप्-सु ॥ तेभिर्नः । नो विश्वैः । विश्वैस्सुमनाँ । सुमना अहेडन्न् । सुमना इति सु-मनाँ । अहेड त्राजन्न् । राजँन्त्सोम । सोमप्रति । पति हव्या । हव्या गृभाय । गृभायेति गृभाय ॥ अग्नीषोमा सवेदसा । अग्नीषोमेत्यग्नी-सोमा । सवेदसा सहूती । सवेद सेति स-वेदसा । सहूती वनतं । सहूती इति स-हूती । वनतं गिरः । गिर इति गिरः ॥ सं देवत्रा । देवत्रा बभूवथुः । देवत्रेति देव-त्रा । बभूवथुरिति बभूवथुः ॥ युवमेतानि ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। एतानि दिवि । दिवि रोचनानि । रोचनान्यग्निः । अग्निश्च । चसोम । सोम सक्रतू । सक्रतू अधत्तम् । सक्रतू इति स-क्रतू । अधत्त मित्यधत्तम् ॥ युवꣳ सिंधून् । सिंधूꣳरभिशस्तेः । अभिशस्तेरवद्यात् । अभिशस्तेरित्यभि-शस्तेः ।

अ॒व॒दा॒दग्नी॑षोमौ । अग्नी॑षोमा॒वमु॑चतं । अग्नी॑षोमा॒वित्यग्नी॑-सोमौ । अमु॑चतं गृभी॒तान् । गृ॒भी॒तानिति॑ गृभी॒तान् ॥ अग्नी॑षोमा वि॒मं । अग्नी॑षोमा॒वित्यग्नी॑-सोमौ । इ॒मꣳ सु । सु मे॑ । मे॒ शृ॒णु॒तं । शृ॒णु॒तं वृ॑षणा । वृ॒ष॒णा॒ हव॑म् । हव॒ मिति॒ हव॑म् ॥ प्रति॑ सू॒क्तानि॑ । सू॒क्तानि॑ हर्यतं । सू॒क्तानी॑ति सु-उ॒क्तानि॑ । ह॒र्य॒तं॒ भव॑तं । भव॑तं दा॒शुषे॑ । दा॒शुषे॑मयः । मय॒ इति॒ मयः॑ ॥ आन्यं । अ॒न्यं दि॒वः । दि॒वो मा॑त॒रिश्वा॑ । मा॒त॒रिश्वा॑ जभार । ज॒भा॒राम॑ग्नात् । अम॑ग्नादन्यं । अ॒न्यं परि॑ । परि॑ श्ये॒नः । श्ये॒नो अद्रेः॑ । अद्रे॒रित्यद्रेः॑ ॥ अग्नी॑षोमा॒ ब्रह्म॑णा । अग्नी॑षोमेत्यग्नी॑-सोमा । ब्रह्म॑णा वावृधाना । वा॒वृ॒धा॒नोरु॑ । उ॒रु य॒ज्ञाय॑ । य॒ज्ञाय॑ चक्रथुः । च॒क्र॒थु॒रु॒ उ॒लो॒कम् । लो॒कमिति॑ लो॒कम् ॥ अग्नी॑षोमाह॒विषः॑ । अग्नी॑षोमेत्यग्नी॑-सोमा । ह॒विषः॑ प॑स्थितस्य । प्रस्थि॑तस्यवी॒तम् । प्रस्थि॑त॒स्येति॒ प्र-स्थि॒त॒स्य॒ । वी॒तꣳह॑र्यतं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

ह॒र्य॒तं॒ वृषणा । वृ॒ष॒णा॒ जु॒षे॒था॒म् । जु॒षे॒था॒ मिति॑ जुषेथाम् ॥ सु॒श॒र्मा॒णा॒ स्व॑वसा । सु॒श॒र्मा॒णेति॑ सु-श॒र्मा॒णा । स्व॑ वसा॒ हि । स्व॒व॒सेति॑ सु-अ॒व॒सा । हि भू॒तं । भू॒तम॑थ । अथा॑धत्तं । ध॒त्तं॒ यज॑-मानाय । यज॑मानाय॒ शं । शं योः । योरिति॒ योः ॥ आप्या॑यस्व । प्या॒य॒स्व॒ सं । सं ते॑ । त॒ इति॑ ते ॥ ग॒णाना॑म् त्वा । त्वा॒ ग॒ण॒प॑तिं । ग॒ण॒प॑तिꣳ हवामहे । ग॒ण॒प॑तिमिति॑ गण-पतिं । ह॒वा॒म॒हे॒ क॒विम् । क॒विं क॑वी॒नां । क॒वी॒नामु॑प-मश्र॑वस्तमं । उ॒प॒म॒श्र॑वस्तम॒मित्यु॑पमश्र॑वः-त॒म॒म् ॥ ज्येष्ठ॑राजं॒ ब्रह्म॑णां । ज्येष्ठ॑राज॒मिति॑ ज्येष्ठ-राज॑म् । ब्रह्म॑णां ब्रह्मणः । ब्र॒ह्म॒ण॒स्प॒ते॒ । प॒त॒ आ । अन॑ः । न॒श्शृ॒ण्वन् । शृ॒ण्वन्नू॒तिभिः॑ । ऊ॒तिभि॑स्सीद । ऊ॒तिभि॒रित्यू॒ति-भिः॒ । सी॒द॒ सा॒द॒नं । सा॒द॒न॒मिति॑ सा॒द॒नं ॥ स?इ॑त् । इ॒त्त्रने॑न । जने॑न॒ सः । स वि॒शा । वि॒शास॑ः । सज॑न्म॒ना । ज॒न्म॒ना सः । स पु॒त्रैः । पु॒त्रैर्वाज॑म् । वाज॑म् भरते । भ॒र॒ते॒ धना॑म् । धना॒ नृभिः॑ । नृ॒भि॒रिति॒ नृ-भिः॑ ॥ दे॒वाना॒ यः । यः पि॒त॒र॑म् । पि॒त॒र॒मा॒वि॒वा॑सति । आ॒वि॒वा॑सति श्र॒द्धाम॑नाः । आ॒वि॒वा॑स॒तीत्या॑-वि॒वा॑सति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। श्रद्धामना हविषा । श्रद्धामना इति श्रद्धा-मनाः । हविषा ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पतिं । पतिमिति पतिं ॥ स सुष्टुभा । सुष्टुभा सः । सुष्टुभेति सु-स्तुभा । स ऋक्वता । ऋक्वता गणेन । गणेन वलम् । वलꣳ रुरोज । रुरोज फलिगं । फलिगꣳ रवेण । रवेणेति रवेण ॥ बृहस्पतिरुस्रियाः । उस्रिया हव्यसूदः । हव्यसूदः कनिक्रदत् । हव्यसूद इति हव्य-सूदः । कनिक्रदद्वावशतीः । वावशतीरुत् । उदाजत् । आजदित्याजत् ॥ मरुतो यत् । यद्ध । हवः । वो दिवः । दिवो या । या वः । वश्म१ । शर्मेति शर्म ॥ अर्यमायाति । आयाति । याति वृषभः । वृषभस्तुविष्मान् । तुविष्मान्दाता । दाता वसूनां । वसूनां पुरुहूतः । पुरुहूतो अरहन् । पुरुहूत इति पुरु-हूतः । अर्हन्नित्यरहन् ॥ सहस्राक्षो गोत्रभित् । सहस्राक्ष इति सहस्र-अक्षः । गोत्रभिद्वज्रबाहुः । गोत्रभिदिति गोत्र-भित् । वज्रबाहुरस्मासु । वज्रबाहुरिति वज्र-बाहुः । अस्मासु देवः । देवो द्रविणं । द्रविणं दधातु । दधाबिति दधातु ॥ ये तै । तेर्यमन् । अर्यमन्बहवः । बहवो देवयानाः । देवयानाः पंथानः । देवयाना इति देव-यानाः । पंथानो राजन् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। राजन्दिवः । दिव आचरति । अचरन्तीत्या-चरन्ति ॥ तेभिर्नः । नो देव । देव महि । महि शर्म । शर्म यच्छ । यच्छ शं । शं नः । न एधि । एधि द्विपदै । द्विपदे शं । द्विपद इति द्वि-पदै । शं चतुष्पदे । चतुष्पद इति चतुः-पदे ॥ बुध्नादग्र । अग्रमगिरोभिः । अंगिरोभिर्गृणानः । अंगिरोभिरित्यंगिरः-भिः । गृणानो वि । वि पर्वतस्य । पर्वतस्य दृꣳहितानि । दृꣳहिता न्यैरत् । ऐरदित्यैरत् ॥ रुजद्रोधांꣳसि । रोधांꣳसि कृत्रिमाणि । कृत्रिमाण्येषां । एषाꣳ सोमस्य । सोमस्य ता । तामदै । मद इंद्रः । इंद्रश्चकार । चकारेति चकार ॥ बुध्नादग्रेण । अग्रेण वि । वि मिमाय । मिमाय मानैः । मानैर्वज्रेण । वज्रेण खानि । खान्यतृणत् । अतृणन्नदीनां । नदीनामिति नदीनां ॥ वृथा-सृजत् ।

असृजत्पथिभिः । पथिभिर्धीर्घयाथेः । पथिभिरिति पथि-भिः । धीर्घयाथेस्सोमस्य । धीर्घयाथेरिति धीर्घ-याथेः । सोमस्य ता । ता मदे । मद इंद्रः । इंद्रश्चकार । चकारेति चकार ()

काण्ड -2, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। प्रयः । यो जज्ञे । जज्ञे विद्वान् । विद्वाꣳ अस्य । अस्य बंधुं । बंधुं विश्वानि । विश्वानि देवः । देवो जनिमा । जनिमा विवक्ति । विवक्तीति विवक्ति ॥ बह्म ब्रह्मणः । ब्रह्मण उत् । उज्भार । जभार मध्यात् । मध्यान्नीचा । नीचादुच्चा । उच्चा स्वधया । स्वधयाभि । स्वधयेति स्व-धया । अभि प्र । प्र तस्थौ । तस्थाविति तस्थौ ॥ महान्मही । मही अस्तभायत् । मही इति मही । अस्तभायद्वि । वि जातः । जातोद्यां । द्याꣳ सद्म । सद्म पार्थिवं । पार्थिवं च । च रजः । रज इति रजः ॥ सबुध्नात् । बुध्नादाष्ट । आष्ट जनुषा । जनुषा भि । अभ्यग्रं । अग्रं बृहस्पतिः । बृहस्पतिं देवता । देवता यस्य । यस्य सम्राट् । सम्राडिति सं-राट् ॥ बुध्नादाः । यो अग्रं । अग्रमभ्यर्ति । अभ्यर्त्योजसा । अभ्यर्तीत्यभि- अर्ति । ओजसा बृहस्पतिं । बृहस्पति मा । आ विवासति । विवासति देवाः । देवा इति देवाः ॥ भिनद्बलं । वलं वि । वि पुरः । पुरो दर्दरीति । दर्दरीति कनिक्रकत् । कनिक्रदथ्सुवः । सुवरपः । अपो जिगाय । जिगायेति जिगाय () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

॥ इति द्वितीयकांडे तृतीयप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः देवा मनुष्याः । मनुष्याः पितरः । पितरस्ते । तेन्यतः । अन्यत आसन् । आसन्न सुराः । असुरा रक्षाꣳसि । रक्षाꣳसि पिशाचाः । पिशाचास्ते । तेन्यतः । अन्यत स्तेषां । तेषां देवानां । देवानामुत । उत यत् । यदल्पं । अल्पं लोहितं । लोहितमकुर्वन् । अकुर्वन्तत् । तद्रक्षाꣳसि ।

रक्षा꣡ꣳसि꣣ रात्री꣡भिः । रात्री꣡भिरसुभ्नन् । रात्री꣡भिरिति रात्रि꣡-भिः । अ꣣सुभ्नन्तान् । तान्थ्सुब्धान् । सुब्धान्मृतान् । मृतान꣣भि । अ꣣भि वि । व्यौ꣡च्छत् । औ꣡च्छत्ते । ते दे꣣वाः । दे꣣वा अवि꣡दुः । अ꣣वि꣡दुर्यः । यो वै । वै नः꣡ । नो꣣यं । अ꣣यं म्रि꣡यते꣡ । म्रि꣣यते रक्षा꣡ꣳसि । रक्षा꣡ꣳसि꣣ वै । वा इ꣣मं । इ꣣मं घ्नं꣡ति । घ्नं꣡तीति꣡ । इति꣣ ते । ते रक्षा꣡ꣳसि । रक्षाꣳस्युप꣡ । उपा꣡मंत्रयंत । अ꣣मंत्रयंत ता꣡नि꣡ । तान्य꣡ब्रुवन् । अ꣣ब्रुवन्वर꣡ं । वर꣡ं वृणामहै । वृ꣣णामहै यत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। यदसु꣡रान् । असु꣡राञ्जयाम । जया꣡मतत् । तन्नः꣡ । नस्सह꣡ । स꣡हासत् । अ꣣स꣡दि꣡ति꣡ । इति꣣ ततः꣡ । तत꣡ो वै । वै दे꣣वाः । दे꣣वा असु꣡रान् । असु꣡रानजयन् । अ꣣जयन्ते । तेऽसु꣡रान् । असु꣡राञ्जिबा । जि꣣बा रक्षा꣡ꣳसि । रक्षाꣳस्यप꣡ । अपा꣡नुदंत । अ꣣नुदंत ता꣡नि꣡ । तानि꣣ रक्षा꣡ꣳसि । रक्षाꣳस्यनृ꣡तं । अनृ꣡तमकर्त । अ꣣कर्तेति꣡ । इति꣡ सम꣡ंतं । स꣣मंतं दे꣣वान् । स꣣मंतमिति꣡ सं-अ꣡ंतं । दे꣣वान्परि꣡ । पर्या꣡विशन् । अ꣣विशन्ते । ते दे꣣वाः । दे꣣वा अग्नौ꣡ । अ꣣ग्नावना꣡थंत । अ꣣ना꣡थंत ते । ते꣡ऽग्नये꣡ । अ꣣ग्नये प्रव꣡ते । प्रव꣡ते पुरो꣡डाशं꣡ । प्रव꣡त इति꣣ प्र-व꣡ते । पुरो꣡डाशम꣡ष्टाकपालं । अ꣣ष्टकपालं निः । अ꣣ष्टकपालमित्यष्टा-कपालं । निरव꣡पन् । अ꣣वपन्नग्नये꣡ । अ꣣ग्नये विबा꣡धवते । वि꣣बा꣡धवते꣡ऽग्नये꣡ । वि꣣बा꣡धवत इति꣡ विबा꣡ध-वते । अ꣣ग्नये प्रती꣡कवते । प्रती꣡कवते यत् । प्रती꣡कवत इति प्रती꣡क-वते । यदग्नये꣡ । अ꣣ग्नये प्रव꣡ते । प्रव꣡ते नि꣣रव꣡पन् । प्रव꣡त इति प्र-व꣡ते । नि꣣रव꣡पन्, यानि꣡ । नि꣣रव꣡पन्नितिं निः-अव꣡पन् । यान्येव । एव पुरस्ता꣡त् । पुरस्ता꣣द्रक्षा꣡ꣳसि ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। रक्षाꣳ- स्यासन्न् । आस꣣न्तानि꣡ । तानि꣣ तेन꣡ । तेन꣣ प्र । प्राणु꣡दंत । अ꣣नुदंत यत् । यदग्नये꣡ । अ꣣ग्नये विबा꣡धवते । वि꣣बा꣡धवते यानि꣡ । वि꣣बा꣡धवत इति꣡ विबा꣡ध-वते । यान्येव । एवाभितः꣡ । अ꣣भितो रक्षा꣡ꣳसि । रक्षाꣳस्यासन्न् । आस꣣न्तानि꣡

। तानि॒ तेन॑ । तेन॒ वि । व्य॑बाधत । अ॒बा॒ध॒त॒ यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ प्रती॑कवते । प्रती॑कवते॒ यानि॑ । प्रती॑कव॒त॒ इ॒ति॒ प्रती॑क-व॒ते॒ । यान्ये॑व । ए॒व प॒श्चात् । प॒श्चाद्रक्षा॑ꣳसि । रक्षा॑ꣳस्यासन्न् । आस॒न्तानि॑ । तानि॒ तेन॑ । तेनाप॑ । अपा॑नुदत । अ॒नु॒द॒त॒ ततः॑ । ततो॑ दे॒वाः । दे॒वा अ॑भवन् । अ॒भ॒व॒न्परा॑ । परासु॑राः । असु॑रा यः । यो भ्रातृ॑व्यवान् । भ्रातृ॑व्यवा॒न्थ्स्यात् । भ्रातृ॑व्यवा॒नि॒ति॒ भ्रातृ॑व्य-वान् । स्याथ्सः । स-स्पर्ध॑मानः । स्पर्ध॑मान ए॒तया॑ । ए॒तयेष्टा॑ । इ॒ष्टा॑ यजेत । य॒जे॒ता॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ प॑वते । प्रव॑ते पु॒रो॒डाश॑ । प्रव॑त॒ इ॒ति॒ प्र-व॒ते॒ । पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पाल॒ निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒ल॒ । निर्व॑पेत् । व॒पे॒द॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ विबा॒धव॑ते । वि॒बा॒धव॑ते॒ऽग्नये॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वि॒बा॒ध व॑त॒ इ॒ति॑ विबा॒ध-व॒ते॒ । अ॒ग्नये॑ प्रती॑कवते । प्रती॑कवते॒ यत् । प्रती॑कव॒त॒ इ॒ति॒ प्रती॑क-व॒ते॒ । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ प्रव॑ते । प्रव॑ते नि॒र्व॑पति । प्रव॑त॒ इ॒ति॒ प्र-व॒ते॒ । नि॒र्व॑पति॒ यः । नि॒र्व॒प॒ती॒ति॑ निः-व॑पति । य ए॒व । ए॒वास्मा॑त् । अ॒स्मा॒च्छ्रेया॑न् । श्रेया॒न्भ्रातृ॑व्यः । भ्रातृ॑व्य॒स्तं । तं तेन॑ । तेन॒ प्र । प्र॒णु॒द॒ते । नु॒द॒ते॒ यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ विभा॒धव॑ते । वि॒बा॒धव॑ते॒ यः । वि॒बा॒धव॑त॒ इ॒ति॑ विबा॒ध-व॒ते॒ । य ए॒व । ए॒वैने॑न । ए॒ने॒न॒ सदृ॑ङ् । सदृ॑ङ्ङ् । सदृ॑ङ्ङिति॑ स-दृ॒ङ् । तं तेन॑ । तेन॒ वि । विबा॑धते । बा॒ध॒ते॒ यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ प्रती॑कवते । प्रती॑कवते॒ यः । प्रती॑कव॒त॒ इ॒ति॒ प्रती॑क-व॒ते॒ । य ए॒व । ए॒वास्मा॑त् । अ॒स्मा॒त्पापी॑यान् । पापी॑या॒न्त॒ । तं तेन॑ । तेनाप॑ । अप॑नुदते । नु॒द॒ते॒ प्र । प्रश्रेया॑ꣳसं । श्रेया॑ꣳसं भ्रातृ॑व्यं । भ्रातृ॑व्यं नुदते । नु॒द॒तेऽति॑ । अति॑ सदृ॑श॑ । सदृ॑श॒ क्रामति । क्रा॒म॒ति॒न । नैन॑ । ए॒न॒ पापी॑यान् । पापी॑या-नाप्नोति । आ॒प्नो॒ति॒ यः । य ए॒व । ए॒व॒ विद्वान् । वि॒द्वा॒नेत॑या । ए॒त॒येष्टा॑ । इ॒ष्टा॒ यज॑ते । यज॑त॒ इ॒ति॒ यज॑ते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवासुरास्संयत्ताः । देवासुरा इति देव-असुराः । संयत्ता आसन् । संयत्ता इति सं-यत्ताः । आसन्ते । ते देवाः । देवा अब्रुवन् । अब्रुवन्, यः । यो नः । नो वीर्यावत्तमः । वीर्यावत्तमस्तं । वीर्यावत्तम इति वीर्यावत्-तमः । तमनु । अनु समारभामहै । समारभामहा इति । समारभामहा इति सं-आरभामहै । इति ते । त इंद्रँ । इंद्रमब्रुवन् । अब्रुवन्त्वं । त्वं वै । वै नः । नो वीर्यावत्तमः । वीर्यावत्त- मोऽसि ।वीर्यावत्तम इति वीर्यावत्-तमः । असि त्वां । त्वामनु । अनु समारभामहै । समारभामहा इति । समारभामहा इति सं-आरभामहै । इति सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीत्तिस्रः । त्रिसो मँ । म इमाः । इमास्तनुवः । तनुवो वीर्यावतीः । वीर्यावतीस्ताः । वीर्यावतीरिति वीर्य-वतीः । ताः प्रीणीत । प्रीणीताथ । अथासुरान् । असुरानभि । अभि भविष्यथ । भविष्यथेति । इति ताः । ता वै । वै ब्रूहि । ब्रूहीति । इत्यब्रुवन् । अब्रुवन्नियं । इयमꣳ होमुक् । अꣳहोमुगियं । अꣳहोमुगित्यꣳहः-मुक् । इयं विमृधा । विमृधे यं । विमृधेति वि-मृधा । इयमिंद्रियावती । इंद्रियावतीति । इंद्रियावती तींद्रिय-वती ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्ते । त इंद्राय । इंद्रायाꣳ होमुचे । अꣳहोमुचे पुरोडाशँ । अꣳहोमुच इत्यꣳहः-मुचे । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निरवपन् । अवपन्निंद्राय । इंद्रायवैमृधाय । वैमृधा-येंद्राय । इंद्रायेंद्रियावते । इंद्रियावते यत् । इंद्रियावत इतींद्रिय-वते । यदिंद्राय । इंद्रायाꣳ होमुचे । अꣳहोमुचे निरवपन् । अꣳहोमुच इत्यꣳहः-मुचे । निरवपन्नꣳहसः । निरवपन्नितिनिः-अवपन् । अꣳहस एव । एव तेन । तेनामुच्यत । अमुच्यत यत् । यदिंद्राय । इंद्राय वैमृधाय । वैमृधाय मृधः । मृध एव । एव तेन । तेनाप । अपाघ्नत । अघ्नत यत् । यदिंद्राय । इंद्रायेंद्रियावते । इंद्रियावत इंद्रियं । इंद्रियावत इतींद्रिय-वते । इंद्रियमेव । एव तेन । तेनात्मन् । आत्मन्नदधत । अदधत त्रयस्त्रिꣳशत्कपालं । त्रयस्त्रिꣳश-त्कपालं पुरोडाशँ । त्रयस्त्रिꣳशत्कपालमिति त्रयस्त्रिꣳशत्-कपालं । पुरोडाशं निः । निरवपन् । अवपन्त्रयस्त्रिꣳशत् । त्रयस्त्रिꣳशद्वै ।

त्रयस्त्रिꣳशदिति त्रयः-त्रिꣳशत् । वै देवताः । देवतास्ताः । ता इंद्रः । इंद्र आत्मन् । आत्मन्ननु । अनु समारभत । समारभत भूत्यै । समारभयतेति सं-आरभत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भूत्यै तां । तां वाव । वाव देवाः । देवा विजितिं । विजितिमुत्तमाम् । विजितिमिति वि-जितिं । उत्तमामसुरैः । उत्तमामित्युत्-तमाम् । असुरैर्वि । व्यजयंत । अजयंत यः । यो भ्रातृव्यवान् । भ्रातृव्यवान्थ्स्यात् । भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य-वान् । स्याथ्सः । स स्पर्धमानः । स्पर्धमान एतयाँ । एतयेष्टाँ । इष्टा यजेत । यजेतेंद्राय । इंद्रायाꣳहोमुचै । अꣳहोमुचे पुरोडाशँ । अꣳहोमुच इत्यꣳहः-मुचै । पुरोडाशमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपेत् । वपेदिंद्राय । इंद्राय वैमृधाय । वैमृधायेंद्राय । इंद्रायेंद्रियावते । इंद्रियावतेऽꣳ हंसा । इंद्रियावत इतींद्रिय-वते । अꣳहंसा वै । वा एषः । एष गृहीतः । गृहीतो यस्माँत् । यस्माच्छ्रेयान् । श्रेयान्भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो यत् । यदिंद्राय । इंद्रायाꣳ होमुचै । अꣳ होमुचे निर्वपति । अꣳहोमुच इत्यꣳहः-मुचै । निर्वपत्यꣳहंसः । निर्वपतीति निः-वपति । अꣳहंस एव । एव तेन । तेन मुच्यते । मुच्यते मृधा । मृधा वै । वा एषः । एषोऽभिषंण्णः । अभिषंण्णो यस्माँत् । अभिषंण्ण इत्यभि-सन्नः । यस्माँथ्समानेषु । समानेष्वन्यः । अन्यःश्रेयान् । श्रेयानुत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। उताभ्रातृव्यः । अभ्रातृव्यो यत् । यदिंद्राय । इंद्राय वैमृधाय । वैमृधाय मृधः । मृध एव । एव तेन । तेनापं । अपं हते । हते यत् । यदिंद्राय । इंद्रायेंद्रियावते । इंद्रियावत इंद्रियम् । इंद्रियावत इतींद्रिय-वते । इंद्रियमेव । एव

तेन॑ । तेनात्मन् । आ॒त्मन्ध॑त्ते । ध॒त्ते त्रय॑स्त्रिꣳशत्कपालं । त्रय॑स्त्रिꣳशत्कपालं पुरो॒डाश॑ं । त्रय॑स्त्रिꣳशत्कपाल॒मिति॒ त्रय॑स्त्रिꣳशत्-क॒पाल॑ं । पुरो॒डाश॒ं निः । निर्व॑पति । व॒प॒ति॒ त्रय॑स्त्रिꣳशत् । त्रय॑स्त्रिꣳश॒ द्वे । त्रय॑स्त्रिꣳश॒दिति॒ त्रय॑ः-त्रिꣳश॒त् । वै दे॒वता॑ः । दे॒वता॒स्ताः । ता ए॒व । ए॒व यज॑मानः । यज॑मान आ॒त्मन्न् । आ॒त्मन्न॑नु॑ । अनु॑ स॒मार॑भयते । स॒मार॑भयते भू॒त्यै॑ । स॒मार॑भयत॒ इति॑ सं-आर॑भयते । भू॒त्यै॒ सा । सा वै । वा ए॒षा । ए॒षा विजि॑तिः । विजि॑ति॒र्नाम॑ । विजि॑ति॒रिति॒ वि-जि॒ति॒ः । नामेष्टि॑ः । इ॒ष्टि॒र्यः । य ए॒वं । ए॒वं वि॒द्वान् । वि॒द्वान्ए॒तया॑ । ए॒तयेष्ट्या॑ । इ॒ष्ट्या॒ यज॑ते । यज॑त उत्त॒माम् । उ॒त्त॒मामे॒व । उ॒त्त॒मामित्यु॑त्-त॒माम् । ए॒व विजि॑तं । विजि॑तिं॒ भ्रातृ॑व्येण । विजि॑ति॒मिति॒ वि-जि॒ति॒ं । भ्रातृ॑व्येण॒ वि । विज॑यते । ज॒य॒त॒ इति॑ जयते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

दे॒वासु॒रास्संय॑त्ताः । दे॒वासु॒रा इति॑ देव-अ॒सु॒राः । संय॑त्ता आसन्न् । संय॑त्ता॒ इति॒ सं-य॒त्ता॒ः । आ॒स॒न्ते षा॑ं । तेषा॑ं गायत्री । गा॒य॒त्र्योज॑ः । ओजो॒ बल॑ं । बल॑मिंद्रि॒यं । इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ । वी॒र्यं॑ प्र॒जां । प्र॒जां प॒शून् । प्र॒जामिति॑ प्र-जाम् । प॒शून्थ्स॑ंगृह्य॑ । स॒ंगृ॒ह्यादाय॑ । स॒ंगृ॒ह्येति॑ सं-गृ॒ह्य॑ । आ॒दाया॑पक्रम्य॑ । आ॒दाये॒त्या॑-दाय॑ । अ॒प॒क्रम्या॑तिष्ठत् । अ॒प॒क्रम्ये॒त्य॑प-क्रम्य॑ । अ॒ति॒ष्ठ॒त्ते॒ । ते॑ऽमन्यन्त । अ॒म॒न्य॒न्त॒ य॒तरान् । य॒तरान्, वै । वा इ॒यम् । इ॒यमु॑पाव॒र्थ्स्यति॑ । उ॒पा॒व॒र्थ्स्यति॒ ते । उ॒पा॒व॒र्थ्स्य॒तीत्यु॑प-आ॒व॒र्थ्स्यति॑ । त इ॒दं । इ॒दं भ॑विष्यति । भ॒वि॒ष्य॒तीति॑ । इति॒ तां । तां वि । व्य॑ह्वयंत । अ॒ह्व॒यं॒त॒-विश्व॑कर्मन्न् । विश्व॑कर्म॒न्निति॑ । विश्व॑कर्म॒न्निति॒ विश्व॑-क॒र्म॒न्न् । इति॑ दे॒वाः । दे॒वा दाभि॑ । दाभी॑ति॑ । इत्यसु॑राः । असु॑रास्सा । सा न । नान्य॑तरान् । अ॒न्य॒त॒रा॒श्च॒ न । च॒ नोपाव॑र्तत । उ॒पाव॑र्तत॒ ते । उ॒पाव॑र्त॒तेत्यु॑प-आव॑र्तत । ते दे॒वाः । दे॒वा ए॒तत् । ए॒तद्यजु॑ः । यजु॑रपश्यन्न् । अ॒प॒श्य॒न्नोज॑ः । ओजो॑ऽसि । अ॒सि॒ सह॑ः । सहो॑ऽसि । अ॒सि॒ बल॑ं । बल॑मसि ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अ॒सि॒ भ्राज॑ः । भ्राजो॑ऽसि । अ॒सि॒ दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॑ धाम॑ । धाम॒ नाम॑ । नामा॑ऽसि । अ॒सि॒ विश्व॑म् । विश्व॑मसि । अ॒सि॒ वि॒श्वायु॑ः । वि॒श्वायु॒स्सव॑म् । वि॒श्वायु॒रिति॑ वि॒श्व-आयु॑ः । सर्व॑मसि । अ॒सि॒ स॒र्वायु॑ः । स॒र्वायु॒रभि॒भूः । स॒र्वायु॒रिति॑ स॒र्व-आयु॑ः । अ॒भि॒भूरिति॑ । अ॒भि॒भूरित्य॑भि- भूः । इति॒ वाव । वाव दे॒वाः । दे॒वा अ॑सु॒राणाम् । अ॒सु॒राणा॒मोज॑ः । ओजो॒ बल॑म् । बल॑मिंद्रि॒यं । इं॒द्रि॒यं वी॒र्य॑म् । वी॒र्य॑ प्र॒जां । प्र॒जां प॒शून् । प्र॒जामिति॑ प्र-जाम् । प॒शून॑वृञ्जत । अ॒वृ॒ञ्ज॒त यत् । यद्गा॑य॒त्री । गा॒य॒त्र्य॑पक्रम्य॑ । अ॒प॒क्रम्यातिष्ठत् । अ॒प॒क्रम्येत्य॑प-क्रम्य॑ । अति॑ष्ठ॒त्तस्मा॑त् । तस्मा॑दे॒तां । ए॒तां गा॑य॒त्री । गा॒य॒त्रीति॑ । इ॒तीष्टि॑म् । इष्टि॑माहुः । आ॒हु॒ स्स्॒व॒त्स॒रः । स॒व॒त्स॒रो वै । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं-व॒त्स॒रः । वै गा॑य॒त्री । गा॒य॒त्री स॑ंव॒त्स॒रः । स॒व॒त्स॒रो वै । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं-व॒त्स॒रः । वै तत् । तद॑पक्रम्य॑ । अ॒प॒क्रम्या॑ तिष्ठत् । अ॒प॒क्रम्येत्य॑प-क॑म्य । अ॒ति॒ष्ठ॒द्यत् । यदे॒तया॑ । ए॒तया॑ दे॒वाः । दे॒वा अ॑सु॒राणाम् । अ॒सु॒राणा॒मोज॑ः । ओजो॒ बल॑म् । बल॑मिंद्रि॒यं । इं॒द्रि॒यं वी॒र्य॑म्

()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वी॒र्य॑ प्र॒जां । प्र॒जां प॒शून् । प्र॒जामिति॑ प्र-जाम् । प॒शून॑वृञ्जत । अ॒वृ॒ञ्ज॒त तस्मा॑त् । तस्मा॑दे॒तां । ए॒ताꣳ सं॑व॒र्गः । सं॒व॒र्ग इति॑ । सं॒व॒र्ग इति॑ सं-व॒र्गः । इ॒तीष्टि॑म् । इष्टि॑माहुः । आ॒हु॒र्यः । यो भ्रातृ॑व्यवान् । भ्रातृ॑व्यवा॒न्थ्स्यात् । भ्रातृ॑व्यवा॒नि॒ति॒ भ्रातृ॑व्य-वा॒न् । स्याथ्सः । स स्पर्ध॑मानः । स्पर्ध॑मान ए॒तया॑ । ए॒तयेष्टया॑ । इष्टया॑ यजेत । य॒जे॒ताग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ सं॒व॒र्गाय॑ । सं॒व॒र्गाय॑ पुरो॒डाश॑म् । सं॒व॒र्गायेति॑ सं-व॒र्गाय॑ । पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं । अ॒ष्टाक॑पालं निः । अ॒ष्टाक॑पाल॒मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं । निर्व॑पेत् । व॒पे॒त्तं । तꣳ श्रृ॒तं । श्रृ॒तमास॑न्नम् । आस॑न्न॒मेते॑न । आस॑न्न॒मित्या_सन्न॑ । ए॒ते॒न य॒जु॒षा । य॒जु॒षाभि । अ॒भिमृ॑शेत् । मृ॒शे॒दोज॑ः । ओज॑ ए॒व । ए॒व बल॑म् । बल॑मिंद्रि॒यं । इं॒द्रि॒यं वी॒र्य॑म् । वी॒र्य॑ प्र॒जां ।

प्रजां पशून् । प्रजामिति प्र-जां । पशून्भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वृङ्क्ते । वृङ्क्ते भवति । भवत्यात्मना । आत्मनापरा । परास्य । अस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो भवति । भवतीति भवति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापति रिति प्रजा-पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र-जाः । असृजत ताः । ता अस्मात् । अस्माथ्सृष्टाः । सृष्टाः पराचीः । पराचीरायन्न् । आयन्ताः । ता यत्र । यतावसन्न् । अवसन्ततः । ततो गर्मुत् । गर्मुदुत् । उदतिष्ठत् । अतिष्ठत्ताः । ता बृहस्पतिः । बृहस्पतिश्च । चान्ववैतां । अन्ववैताꣳ सः । अन्ववैतामित्यनु-अवैताम् । सोऽब्रवीत् । अब्रवीद्बृहस्पतिः । बृहस्पतिरनया । अनया ब्बा । ब्बा प्र । प्रतिष्ठानि । तिष्ठान्यथ । अथ ब्बा । ब्बा प्रजाः । प्रजा उपावर्थ्स्यन्ति । प्रजा इति प्र-जाः । उपावर्थ्स्य-न्तीति । उपावर्थ्स्यन्तीत्युप-आवर्थ्स्यन्ति । इति तं । तं प्र । प्रातिष्ठत् । अतिष्ठत्ततः । ततो वै । वै प्रजापतिं । प्रजापतिं प्रजाः । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । प्रजा उपावर्तन्त । प्रजा इति प्र-जाः । उपावर्तन्त यः । उपावर्तन्तेत्युप-आवर्तन्त । यः प्रजाकामः । प्रजाकामस्स्यात् । प्रजाकाम इति प्रजा-कामः । स्यात्तस्मै । तस्मा एतं । एतं प्राजापत्यं । प्राजापत्यं गार्मुतं । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं । गार्मुतं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेत्प्रजापतिं । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मेप्रजां । प्रजां प्र । प्रजामिति प्र-जाम् । प्र जनयति । जनयति प्रजापतिः । प्रजापतिः पशून् । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । पशूनसृजत । असृजत ते । तेऽस्मात् । अस्माथ्सृष्टाः । सृष्टाः पराञ्चः । पराञ्च आयन्न् ।

आयन्ते । ते यत्र । यत्रावसन्न् । अव- सन्ततः । ततोगर्मुत् । गर्मुदुत् । उदतिष्ठत् । अतिष्ठत्तान् । तान्पूषा । पूषा च । चान्ववैतां । अन्ववैताꣳ सः । अन्ववैतामित्यनु-अवैतां । सौब्रवीत् । अब्रवीत्पूषा । पूषानयाँ । अनया मा । मा प्र । प्र तिष्ठ । तिष्ठाथ । अथ ब्बा । ब्बा पशवः । पशव उपावर्ध्यन्ति । उपावर्ध्यन्तीति । उपावर्ध्यन्तीत्युप-आवर्ध्यन्ति । इति मां । मां प्र । प्र तिष्ठ । तिष्ठेति । इति सोमः । सोमौऽब्र-वीत् । अब्रवीन्ममं । मम वै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वा अकृष्टपच्यं । अकृष्टपच्यमिति । अकृष्टपच्यमित्यकृष्ट-पच्यं । इत्युभौ । उभौ वाँ । वां प्र । प्र तिष्ठानि । तिष्ठानीति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्तौ । तौ प्र । प्रातिष्ठत् । अतिष्ठत्ततः । ततो वै । वै प्रजापतिं । प्रजापतिं पशवः । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । पशव उपावर्तन्त । उपावर्तन्त यः । उपावर्तन्तेत्युप-आवर्तन्त । यः पशुकामः । पशुकामस्स्यात् । पशुकाम इति पशु-कामः । स्यात्तस्मै । तस्मा एतं । एतꣳ सोमापौष्णं । सोमापौष्णं गाँर्मुतं । सोमापौष्ण मिति सोमा-पौष्णं । गार्मुतं चरुं । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेथ्सोमापूषणौ । सोमा-पूषणावेव । सोमापूषणाविति सोमा-पूषणौ । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै । अस्मे पशून् । पशून्र । पजनयतः । जनयत स्सोमः । सोमो वै । वै रेतोधाः । रेतोधाः पूषा । रेतोधा इति रेतः-धाः । पूषा पशूनां । पशूनां प्रजनयिता । प्रजनयिता सोमः । प्रजनयितेति प्र-जनयिता । सोम एव । एवास्मै । अस्मे रेतः । रेतो दधाति । दधाति पूषा । पूषा पशून् । पशून्र । प्रजनयति । जनयतीति जनयति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

अग्ने॑ गोभिः । गोभि॑र्नः । न॒ आ । आग॑हि । गृ॒हीदौ॑ । इ॒दो॒ पु॒ष्टा । इ॒दो॒ इ॒तीदौ॑ । पु॒ष्टा जु॑षस्व । जु॒षस्व॑ नः । न इति॑ नः ॥ इन्द्रो॑ धर्ता । धर्ता गृहेषु॑ । गृहेषु॑ नः । न इति॑ नः । सवि॒ता यः । यस्स॑हस्रि॒यः । स॒हस्रि॒यस्सः । स न॑ः । नो॒ गृहेषु॑ । गृहेषु॑ रारणत् । रा॒र॒ण॒दिति॑ रारणत् ॥ आ पूषा । पूषा ए॑तु । ए॒त्वा । आ वसु॑ । वस्विति॒ वसु॑ ॥ धाता द॑दातु । द॒दा॒तु॒ नः । नो॒ र॒यिम् । र॒यिमीशा॑नः । ईशा॑नो॒ जग॑तः । जग॑त॒स्पतिः॑ । पति॒रिति॒ पतिः॑ ॥ स न॑ः । नः॒ पूर्ण॑न । पूर्ण॑न वावनत् । वा॒व॒न॒दिति॑ वावनत् ॥ त्वष्टा॒ यः । यो वृ॑षभः । वृ॒ष॒भो वृषा॑ । वृषा॒ सः । स न॑ः । नो॒ गृहेषु॑ । गृहेषु॑ रारणत् । रा॒र॒ण॒दिति॑ रारणत् ॥ स॒हस्रे॑णायु॒तेन॑ । अ॒यु॒तेन॑ च । चेति॑ च ॥ येन॑ देवाः । देवा अ॒मृत॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अ॒मृत॑ दीर्घं । दी॒र्घꣳ॑ श्रवः॑ । श्रवो॑ दि॒वि । दि॒व्यैर॑यन्त । ऐर॑यन्ते त्यैर॑यन्त ॥ राय॑स्पोष । पोष॒ त्वं । त्व॒मस्मभ्य॑ं । अ॒स्मभ्यं॑गवा॑ । अ॒स्मभ्य॒मित्य॒स्म-भ्य॑ं । गवा॑ कु॒ल्मिं । कु॒ल्मिं जी॒वसे॑ । जी॒वस॒ आ । आ यु॑वस्व । यु॒व॒स्वेति॑ युवस्व ॥ अ॒ग्निर्गृ॒हप॑तिः । गृ॒हप॑ति॒स्सोम॑ः । गृ॒हप॑ति॒रिति॑ गृह-पतिः । सोमो॑ विश्ववनिः॑ । वि॒श्व॒वनि॑स्सविता । वि॒श्व॒वनि॒रिति॑ विश्व-वनिः॑ । स॒वि॒तास॑ुमेधाः । सु॒मे॒धाः स्वाहा॑ । सु॒मे॒धा इति॑ सु-मे॒धाः । स्वाहे॒ति॒ स्वाहा॑ ॥ अग्ने॑ गृहपते । गृ॒हप॑ते यः । गृ॒हप॑त॒ इति॑ गृह-प॑ते । यस्त॑ै । ते॒ घृत्यः॑ । घृत्यो॑ भा॒गः । भा॒गस्तेन॑ । तेन॒ सहः॑ । सह॒ ओजः॑ । ओज॑ आक्रम॑माणाय । आ॒क्रम॑माणाय धेहि । आ॒क्रम॑माणा॒येत्या॑-क्रम॑माणाय । धे॒हि॒ श्रैष्ठ्या॑त् । श्रैष्ठ्या॑त्पथः । पथो मा । मा यो॑षं । यो॒षं॒ मूर्धा । मूर्धा भू॑यासं । भू॒या॒स॒ꣳ॑ स्वाहा॑ । स्वाहे॒ति॒ स्वाहा॑ () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

चित्रया॑ यजेत । यजे॑त पशुका॑मः । पशुका॑म ह्ये॑यं । पशुका॑म॒ इति॑ पशु-का॑मः । ह्ये॑यं वै । वै चि॒त्रा । चि॒त्रा यत् । यद्वै । वा अ॒स्या॑म् । अ॒स्या॑म् विश्वँ॑ । विश्व॑ भू॒तं । भू॒तमधि॑ । अधि॑ प्र॒जाय॑ते । प्र॒जाय॑ते तेन॑ । प्र॒जाय॑त॒ इति॑ प्र-जाय॑ते । तेने॒यं । ह्ये॑यं चि॒त्रा । चि॒त्रा यः । य एवं । एव॑ विद्वान् । विद्वाꣳश्चि॒त्रया॑ँ । चि॒त्रया॑ पशुका॑मः । पशुका॑मो यजते । पशुका॑म॒ इति॑ पशु-का॑मः । यज॑ते प्र । प्र प्र॒जया॑ँ । प्र॒जया॑ पशु॒भिः॑ । प्र॒जये॑ति॑ प्र-जया॑ँ । पशु॒भिर्मि॑थु॒नैः॑ । पशु॒भिरि॑ति॑ पशु-भिः॑ । मि॒थु॒नैर्जा॑यते । जा॒यते॒ प्र । प्रैव । एवाग्ने॒येन॑ । आग्ने॒येन॑ वापयति । वा॒प॒य॒ति॒ रेतः॑ । रेत॑स्सौ॒म्येन॑ । सौ॒म्येन॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ रेतः॑ । रेत॑ एव । एव ह्ये॑तं । ह्ये॑तं ब्रष्टा॑ । ब्रष्टा॑रूपाणि॑ । रू॒पाणि॒ वि । वि॑क॒रोति॑ । क॒रोति॑ सारस्व॒तौ । सा॒र॒स्व॒तौ भ॑वतः । भ॒व॒त॒ एतत् । एत॒द्वै । वै दैव्यँ॑ । दैव्य॑ मिथु॒नं । मि॒थु॒नं दैव्यँ॑ । दैव्य॑मेव । एवास्मैँ॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

॥ अ॒स्मै॒ मि॒थु॒नं । मि॒थु॒नं म॑ध्य॒तः । म॒ध्य॒तो द॑धाति । द॒धा॒ति॒ पुष्टैँ॑ । पुष्टैँ॑ प्र॒जन॑नाय । प्र॒जन॑नाय सिनीवा॒ल्यै । प्र॒जन॑नायेति॑ प्र-जन॑नाय । सि॒नी॒वा॒ल्यै चरुः॑ । चरु॑र्भवति । भ॒व॒ति॒ वाक् । वाग्वै । वै सि॑नीवा॒ली । सि॒नी॒वा॒ली पुष्टिः॑ । पुष्टि॒ः खलु॑ । खलु॒ वै । वै वाक् । वाक्पुष्टैँ॑म् । पुष्टि॑ मे॒व । एव वाचँ॑ । वाच॒मुप॑ । उपै॑ति । ए॒त्येँ॑द्रः । ऐँ॑द्र उ॑त्त॒मः । उ॒त्त॒मो भ॑वति । उ॒त्त॒म इत्यु॑त्-त॒मः । भ॒व॒ति॒ तेन॑ । तेने॒व । एव तत् । तन्मि॑थु॒नं । मि॒थु॒नꣳ स॒प्त । स॒प्तैतानि॑ । एतानि॑ हवीꣳषि॑ । ह॒वीꣳषि॑ भवन्ति । भ॒व॒न्ति॒ स॒प्त । स॒प्त ग्रा॒म्याः । ग्रा॒म्याः प॒शव॑ः । प॒शव॑स्स॒प्त । स॒प्तार॒ण्याः । आ॒र॒ण्या-स्स॒प्त । स॒प्त छंदाꣳ॑सि । छंदाꣳ॑स्युभय॒स्य । उ॒भ॒य॒स्यावरु॑द्ध्यै । अव॑रुद्ध्या अर्थं । अव॑रुद्ध्या इत्यव॑-रुद्ध्यै । अ॒थै॒ताः । ए॒ता आहु॑तीः । अहु॑तीर्जुहोति । आहु॑तीरित्या-हुतीः । जुहो॒त्ये॒ते । ए॒ते वै । वै दे॒वाः । दे॒वाः पुष्टि॑पतयः । पुष्टि॑पतय॒स्ते । पुष्टि॑पतय॒ इति॒ पुष्टि॑-पतयः । त एव । एवास्मिन्॑ । अ॒स्मि॒न्पुष्टैँ॑ । पुष्टि॑ दधति । द॒धति॒ पुष्य॑ति । पुष्य॑ति प्र॒जया॑ँ । प्र॒जया॑ पशु॒भिः॑ । प्र॒जये॑ति॑ प्र-जया॑ँ । प॒शु॒भिर॑थौँ । प॒शु॒भिरि॑ति॑ पशु-भिः॑ । अथो यत् । अथो॒ इत्यथौँ॑ । यदे॒ताः । ए॒ता आहु॑तीः । आहु॑तीर्जुहोति॑ । आहु॑तीरित्या-हुतीः । जुहो॑ति॒ प॑तिष्ठित्यै । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॒ प्रति॑-स्थित्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

मारुतमसि । असि मरुताँ । मरुतामोजः । ओजोपां । अपां धाराँ । धाराँ भिन्धि । भिन्दिरमयत । रमयत मरुतः । मरुत श्श्येनं । श्येनमायिनँ । आयिनं मनोजवसं । मनोजवसं वृषणं । मनोजवस मिति मनः_जवसं । वृषणꣳ सुवृक्तिम् । सुवृक्ति मिति सु-वृक्तिं ॥ येन शर्धः । शर्ध उग्रं । उग्रमवसृष्टं । अवसृष्ट मेति । अवसृष्टमित्यव-सृष्टं । एततत् । तदश्विना । अश्विना परि । परि धत्तं । धत्तꣳ स्वस्ति । स्वस्तीति स्वस्ति ॥ पुरोवातो वर्षन्न् । पुरोवात इति पुरः-वातः । वर्षञ्जिन्वः । जिन्वरावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहा वातावत् । वातावद्वर्षन्न् । वातावदिति वात-वत् । वर्ष- न्नुग्रः । उग्रावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहाँ स्तनयन्न् । स्तनयन्वर्षन्न् । वर्षन्भीमः । भीमरावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहाऽनशनि । अनशन्यवस्फूर्जन्न् । अवस्फूर्जन्दिद्युत् । अवस्फूर्जन्नित्यव-स्फूर्जन्न् । दिद्युद्वर्षन्न् । वर्षन्क्षेपः । क्षेपरावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहाऽतिरात्रं । अति रात्रं वर्षन्न् । अतिरात्रमित्यति-रात्रं । वर्षन्पूर्तिः । पूर्ति रावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। स्वाहा बहु । बहुह । हायम् । अयमवृषात् । अवृषादिति । इति श्रुतः । श्रुत रावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहाऽऽ तपति । आतपति वर्षन्न् । आतपतीत्याँ-तपति । वर्षन्विराट् । विराडावृत् । विराडिति वि-राट् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहाऽवस्फूर्जन्न् । अवस्फूर्जन्दिद्युत् । अवस्फूर्जन्नित्यव-स्फूर्जन्न् । दिद्युद्वर्षन्न् । वर्षन्भूतः । भूतरावृत् । आवृथ्स्वाहाँ । आवृदित्याँ-वृत् । स्वाहा मान्दाः । मान्धा वाशाः । वाशाश्शुन्ध्यूँ । शुन्ध्यू रजिराः । अजिरा इत्यजिराः ॥ ज्योतिष्मतीस्तमस्वरीः । तमस्वरी रुदतीः । उन्दतीस्सुफेनाः । सुफेना इति सु-फेनाः ।

मित्रंभृतः, क्षत्रंभृतः । मित्रंभृत इति मित्र-भृतः । क्षत्रंभृतस्सुराँष्ट्राः । क्षत्रंभृत इति क्षत्र-भृतः । सुराँष्ट्रा इह । सुराँष्ट्रा इति सु-राष्ट्राः । इहमाँ । माऽवत । अवतेत्यवत ॥ वृष्णो अश्वस्य । अश्वस्य सदानँ । सदानमसि । सदानमिति सं-दानँ । असि वृष्ट्यै । वृष्ट्यै त्वा । त्वोप । उपनह्यामि । नह्यामीति नह्यामि () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवा वसव्याः । वसव्या अग्नै । अग्नें सोम । सोम सूर्य । सूर्येति सूर्य ॥ देवाँश्चर्मण्याः । शर्मण्या मित्रावरुणा । मित्रावरुणार्यमन्न् । मित्रावरुणेति मित्रा-वरुण । अर्यमनित्यर्यमन्न् ॥ देवाँस्सपीतयः । सपीत योपाँ । सपीतय इति स-पीतयः । अपाँ नपात् । नपादाशुहेमन्न् । आशुहेमन्नित्याशु-हेमन्न् ॥ उद्नो दत्त । दत्तोदधिं । उदधिं भिन्त । उदधि मित्युद-धिम् । भिन्तदिवः । दिवः पर्जन्याँत् । पर्जन्यादंतरिक्षात् । अंतरिक्षा त्पृथिव्याः । पृथिव्यास्ततः । ततोनः । नोवृष्ट्याँ । वृष्ट्याऽवत । अवते त्यवत ॥ दिवा चित् । चित्तमः । तमः कृण्वंति । कृण्वंति पर्जन्येन । पर्जन्येनोद- वाहेन । उदवाहेनेत्युद-वाहेन । पृथिवीं यत् । यद्भुन्दन्ति । व्युन्दन्तीति वि-उन्दन्ति । आयं । यंनरः । नरस्सुदानवः । सुदानवो ददाशुषँ । सुदानव इति सु-दानवः । ददाशुषे दिवः । दिवः कोशँ । कोशमचुच्यवुः । अचुच्यवु-रित्यचुच्यवुः ॥ विपर्जन्याँ । पर्जन्याँस्सृजंति । सृजंति रोदसी । रोदसी अनु । रोदसी इति रोदसी । अनु धन्वना । धन्वनायंति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। यंति वृष्टयः । वृष्टय इति वृष्टयः ॥ उदीरयथ । ईरयथामरुतः । मरुतस्समुद्रतः । समुद्रतो यूयं । यूयं वृष्टिं । वृष्टिं वर्षयथ । वर्षयथा-पुरीषिणः । पुरीषिण इति पुरीषिणः ॥ न वः । वो दस्राः । दस्रा उप । उप-दस्यंति । दस्यंति धेनवः । धेनवश्शुभँ । शुभं यातां । यातामनु । अनु रथाँः । रथा अवृथ्सत । अवृथ्सते त्यवृथ्सत ॥ सृजा वृष्टिं । वृष्टिं

दिवः । दिव आ । आद्भिः । अद्भिस्समुद्रं । अद्भिरित्यत्-भिः । समुद्रं पृण । पृणेतिपृण ॥ अब्बा असि । अब्बा इत्यप्-जाः । असि प्रथमजाः । प्रथमजा बलं । प्रथमजा इति प्रथम-जाः । बलमसि । असि समुद्रियम् । समुद्रिय मिति समुद्रियम् ॥ उन्नभय । नभय पृथिवीं । पृथिवीं भिन्धि । भिन्धीदं । इदं दिव्यं । दिव्यं नभः । नभ इति नभः ॥ उद्नो दिव्यस्य । दिव्यस्य नः । नो देहि । देहीशानः । ईशानो वि । वि सृज । सृजा दृतिम् । दृतिमिति दृतिं ॥ ये देवाः । देवा दिविभागाः । दिविभागा ये । दिविभागा इति दिवि-भागाः । यैऽन्तरिक्षभागाः । अन्तरिक्षभागा ये । अन्तरिक्षभागा इत्यन्तरिक्ष-भागाः । ये पृथिविभागाः । पृथिविभागा इति पृथिवि-भागाः ॥ त इमं । इमं यज्ञं । यज्ञमवंतु ॥ अवन्तुते । त इदं । इदं क्षेत्रं । क्षेत्र मा । आविशंतु । विशंतु ते । त इदं । इदं क्षेत्रं । क्षेत्रमनु । अनु वि । विविशंतु । विशन्विति विशंतु () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

मारुतमसि । असि मरुतां । मरुता मोजः । ओज इति । इति कृष्णं । कृष्णं वासः । वासः कृष्णतूपं । कृष्णतूपं परि । कृष्णतूपमिति कृष्ण-तूपं । परि धत्ते । धत्त एतत् । एतद्वै । वै वृष्ट्यै । वृष्ट्यै रूपं । रूपꣳ सरूपः । सरूप एव । सरूप इति स-रूपः । एव भूत्वा । ंभूत्वा पर्जन्यं । पर्जन्यं वर्षयति । वर्षयति रमयत । रमयत मरुतः । मरुतश्श्येनम् । श्येनमायिनं । आयिन मिति । इति पश्चाद्वातं । पश्चाद्वातं प्रति । पश्चाद्वातमिति पश्चात्-वातं । प्रति मीवति । मीवति पुरोवातं । पुरोवातमेव । पुरोवातमिति पुरः-वातं । एव जनयति । जनयति वर्षस्य । वर्षस्यावं-रुध्यै । अवरुध्यै वातनामानि । अवरुध्या इत्यवं-रुध्यै । वातनामानि जुहोति । वातनामानीति वात-नामानि । जुहोति वायुः । वायुर्वै । वै वृष्ट्याः । वृष्ट्या ईशे । ईशे वायुं । वायुमेव । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति सः । स एव । एवास्मै । अस्मे पर्जन्यं । पर्जन्यंवर्षयति । वर्षयत्यष्टौ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अष्टौ जुहोति । जुहोति चतस्रः । चतस्रो वै । वै दिशः । दिशश्चतस्रः । चतस्रोऽवांतरदिशाः । अवांतरदिशा दिग्भ्यः । अवांतर- दिशा इत्यवांतर-दिशाः । दिग्भ्य एव । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः । एव वृष्टिँ । वृष्टिꣳ सं । सं प्र । प्र च्यावयति । च्यावयति कृष्णाजिने । कृष्णाजिने सं । कृष्णाजिन इति कृष्ण-अजिने । सं यौति । यौति हविः । हविरेव । एवाकः । अकरंतर्वेदि । अंतर्वेदि सं । अंतर्वेदीत्यन्तः-वेदि । सं यौति । यौत्यवरुध्यै । अवरुध्यैयतीनां । अवरुध्या इत्यव-रुध्यै । यतीनामद्यमानानां । अद्यमानानाꣳ शीर्?षाणि । शीर्?षाणि परा । परा पतन् । अपतन्ते । ते खर्जूराः । खर्जूरा अभवन् । अभवन्तेषा । तेषाꣳ रसः । रस ऊर्ध्वः । ऊर्ध्वोऽ पतत् । अपतत्तानि । तानि करीराणि । करीराण्य भवन् । अभवन्थ्सोम्यानि । सोम्यानि वै । वै करीराणि । करीराणि सोम्या । सोम्या खलु । खलु वै । वा आहुतिः । आहुतिर्दिवः । आहुतिरित्या-हुतिः । दिवो वृष्टिँ । वृष्टिं च्यावयति । च्यावयति यत् । यत्करीराणि । करीराणि भवति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। भवति सोम्ययाँ । सोम्ययेव । एवाहुत्या । आहुत्या दिवः । आहुत्येत्या-हुत्या । दिवो वृष्टिँ । वृष्टिमव । अवरुंधे । रुंधे मधुषा । मधुषा सं । सं यौति । यौत्य पां । अपां वै । वा एषः । एष ओषधीनां । ओषधीनाꣳ रसः । रसोयत् । यन्मधु । मध्वभ्यः । अद्भ्य एव । अद्भ्य इत्यत्-भ्यः । एवौषधीभ्यः । ओषधीभ्यो वर्षति । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । वर्षत्यथौ । अथो अद्भ्यः । अथो इत्यथौ । अद्भ्य एव । अद्भ्य इत्यत्-भ्यः । एवौषधीभ्यः । ओषधीभ्यो वृष्टिँ । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । वृष्टिं नि । निनयति । नयति मान्दाः । मान्दा वाशाः । वाशा इति । इति सं । सं यौति

। यो॒ति॒ नाम॒धेयैः॑ । नाम॒धेयै॑ रेव । नाम॒धे यै॒रिति॑ नाम-धेयैः॑ । ए॒वैना॑ः । ए॒ना अच्छ॑ । अच्छै॑ति । ए॒त्यथो॑ । अथो॒ यथा॑ । अथो॒ इ॒त्यथो॑ । यथा॑ ब्रू॒यात् । ब्रू॒यादसौ॑ । अ॒सा॒वा । एहि॑ । इ॒हीति॑ । इ॒त्ये॒वं । ए॒वमे॒व । ए॒वैना॑ः । ए॒ना नाम॒धेयैः॑ । नाम॒धेयै॒रा । नाम॒धेयै॒रिति॑ नाम-धेयैः॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। आ च्या॑वयति । च्याव॑यति वृष्णः॑ । वृष्णो॒ अश्व॑स्य । अश्व॑स्य सं॒दान॑ं । सं॒दान॑मसि । सं॒दान॒ मिति॑ सं-दान॑ं । अ॒सि॒ वृष्ट्यै॑ । वृष्ट्यै॒ ब्रा । ब्रोप॑ । उप॑ नह्यामि । न॒ह्या॒मीति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ वृषा॑ । वृषा॒ वै । वा अश्वः॑ । अश्वो॒ वृषा॑ । वृषा॑ प॒र्ज॒न्यः॑ । प॒र्ज॒न्यः॑ कृ॒ष्णः॑ । कृ॒ष्ण इ॑व । इ॒व खलु॑ । खलु॒ वै । वै भू॒त्रा । भू॒त्रावर्॑षति । वर्॑षति॒ रू॒पेण॑ । रू॒पेणै॒व । ए॒वैन॑ं । ए॒न॑ꣳ सं । सम॑र्धयति । अ॒र्ध॒यति॒ वर्?ष॑स्य । वर्?ष॑स्यावरुध्यै । अव॑रुध्या इ॒त्यव॑-रु॒ध्यै॒ () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवा॑ वसव्याः । व॒स॒व्या॒ देवा॑ः । देवा॑श्चर्मण्याः । च॒र्म॒ण्या॒ देवा॑ः । देवा॑स्सपीतयः । स॒पी॒त॒य॒ इति॑ । स॒पी॒त॒य॒ इति॑ स-पी॒त॒यः॒ । इ॒त्या । आब॑ध्नाति । ब॒ध्ना॒ति॒ दे॒वता॑भिः । दे॒वता॑भि॒रेव । ए॒वान्व॒हं । अ॒न्व॒हं वृष्टि॑ं । अ॒न्व॒हमित्य॑नु-अ॒हं । वृष्टि॑मिच्छति । इ॒च्छ॒ति॒ यदि॑ । यदि॒ वर्षे॑त् । वर्षे॑त्तावति । ताव॑त्येव । ए॒व हो॑तव्य॑ं । हो॒त॒व्य॑ं॒ यदि॑ । यदि॒ न । न वर्षे॑त् । वर्षे॑च्छ्वः । श्वो भू॒ते । भू॒ते ह॒विः । ह॒विर्निः । निर्व॑पेत् । व॒पे॒दहो॑रात्रे । अ॒हो॒रा॒त्रे वै । अ॒हो॒रा॒त्रे इ॒त्य॑हः-रा॒त्रे । वै मि॒त्रावरु॑णो । मि॒त्रावरु॑णावहो-रा॒त्राभ्या॑ं । मि॒त्रावरु॑णावि॒ति॑मि॒त्रा-वरु॑णो । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॑ं खलु॑ । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॒मित्य॑हः-रा॒त्राभ्या॑ं । खलु॒ वै । वै प॒र्ज॒न्यः॑ । प॒र्ज॒न्यो॑ वर्षति । वर्॒षति॒ नक्त॑ं । नक्त॑ं॒ वा । वा॒ हि । हि दिवा॑ं । दिवा॑ं॒ वा । वा॒

वर्षति । वर्षति मित्रावरुणौ । मित्रावरुणावेव । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणौ । एव स्वेन । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति तौ । तावेव । एवास्मै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अस्मा अहोरात्राभ्याँ । अहोरात्राभ्याँ पर्जन्यँ । अहोरात्राभ्यामित्यहः-रात्राभ्याँ । पर्जन्यं वर्षयतः । वर्षयतोऽग्नयै । अग्नये धामच्छदै । धामच्छदे पुरोडाशँ । धामच्छद इति धाम-छदै । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत् । वपेन्मारुतं । मारुतꣳ सप्तकपालं । सप्तकपालꣳ सौर्यं । सप्तकपालमिति सप्त-कपालं । सौर्यमेककपालं । एककपालमग्निः । एककपालमित्येक-कपालं । अग्निर्वै । वा इतः । इतो वृष्टिँ । वृष्टिमुत् । उदीरयति । ईरयति मरुतः । मरुत-स्सृष्टां । सृष्टां नयंति । नयंति यदा । यदा खलु । खलु वै । वा असौ । असावादित्यः । आदित्यो न्यङ् । न ङ्भिः । रश्मिभिः पर्यावर्तते । रश्मिभिरिति रश्मि-भिः । पर्यावर्ततेऽथ । पर्यावर्तत इति परि-आवर्तते । अथ वर्षति । वर्षति धामच्छत् । धामच्छदिव । धामच्छदिति धाम-छत् । इव खलु । खलु वै । वै भूत्वा । भूत्वा वर्षति । वर्षत्येताः । एता वै । वै देवताँ । देवता वृष्टाँ । वृष्टा ईशते । ईशते ताः । ता एव । एव स्वेन । स्वेन भाग- धेयेन । भागधेयेनोप । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उप धावति । धावति ताः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। ता एव । एवास्मै । अस्मे पर्जन्यँ । पर्जन्यं वर्षयंति । वर्षयन्त्युत । उतावर्षिष्यन्न् । अवर्षिष्यन्वर्षति । वर्षत्येव । एव सृज । सृजा वृष्टिं । वृष्टिं दिवः । दिव आ । आद्भिः । अद्भिस्समुद्रं । अद्भिरित्यत्-भिः । समुद्रं पृण । पृणेति । इत्याह । आहेमाः । इमाश्च । चैव । एवामूः । अमूश्च । चापः । अपस्सं । समर्धयति । अर्धयत्यथौ ।

अथो आभिः । अथो इत्यथौ । आभि रेव । एवामूः । अमूरच्छ । अच्छेति । एत्यब्रुाः । अब्रुा अंसि । अब्रुा इत्यंप्-जाः । असि प्रथमजाः । प्रथमजा बलं । प्रथमजा इति प्रथम-जाः । बलंमसि । असि समुद्रियं । समुद्रियमिति । इत्याह । आह यथायजुः । यथा यजुरेव । यथायजुरिति यथा-यजुः । एवेतत् । एतदुत् । उन्नम्भय । नम्भय पृथिवीं । पृथिवीमिति । इति वर्षाह्वां । वर्षाह्वां जुहोति । वर्षाह्वामिति वर्ष-ह्वाम् । जुहोत्येषा । एषा वै । वा ओषधीनां । ओषधीनां वृष्टिवनिः । वृष्टिवनिस्तयां । वृष्टिवनिरिति वृष्टि-वनिः । तयेव । एव वृष्टिं । वृष्टिमा । आ च्यावयति । च्यावयति ये । ये देवाः । देवा दिविभागाः । दिविभागा इति । दिविभागा इति दिवि-भागाः । इति कृष्णाजिनं । कृष्णाजिन मवं । कृष्णाजिनमिति कृष्ण-अजिनं । अवं धूनोति । धूनोतीमे । इम एव । एवास्मै । अस्मे लोकाः । लोकाः प्रीताः । प्रीता अभीष्टाः । अभीष्टा भवंति । अभीष्टा इत्यभि-इष्टाः । भवंतीति भवंति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

सर्वाणि छंदाꣳसि । छंदाꣳस्येतस्यां । एतस्यामिष्टां । इष्टांम-नूच्यानि । अनूच्यानीति । अनूच्यानीत्यनु-उच्यानि । इत्याहुः । आहुस्त्रिष्टुभः । त्रिष्टुभो वै । वा एतत् । एतद्वीर्यं । वीर्यं यत् । यत्ककुत् । ककुदु-ष्णिहां । उष्णिहा जगत्यै । जगत्यै यत् । यदुष्णिहककुभौ । उष्णिहककुभा- वन्वाह । उष्णिहककुभावित्युष्णिह-ककुभौ । अन्वाह तेन । अन्वाहेत्यनु-आह । तेनैव । एव सर्वाणि । सर्वाणि छंदाꣳसि । छंदाꣳस्यवं । अवं रुधे । रुधे गायत्री । गायत्री वै । वा एषा । एषा यत् । यदुष्णिहां । उष्णिहा यानि । यानि चत्वारि । चत्वार्यधि । अध्यक्षरांणि । अक्षरांणि चतुष्पादः । चतुष्पाद एव । चतुष्पाद इति चतुः-पादः । एवते । ते पशवः । पशवो यथां । यथा पुरोडाशै । पुरोडाशे पुरोडाशः । पुरोडाशोऽधि । अध्येवं । एव- मेव । एव तत् । तद्वत् । यदृचि । ऋच्यधि । अध्यक्षरांणि । अक्षरांणि यत् । यजंगत्या ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। जगत्या परिदध्यात् । परिदध्यादतँ । परिदध्यादितिं परि- दध्यात् । अंतं यज्ञं । यज्ञं गमयेत् । गमयेत्त्रिष्टुभाँ । त्रिष्टुभा परिं । परिं दधाति । दधातींद्रियं । इंद्रियं वै । वै वीर्यँ । वीर्यं त्रिष्टुक् । त्रिष्टुगिंद्रिये । इंद्रिय एव । एव वीर्यँ । वीर्यं यज्ञं । यज्ञं प्रतिं । प्रतिंष्ठापयति । स्थापयति न । नांतँ । अंतं गमयति । गमयत्यग्नँ । अग्ने त्री । त्री तैँ । ते वाजिंना । वाजिंना त्री । त्री षधस्थाँ । सधस्थेतिं । सधस्थेतिं सद-स्था । इति त्रिवंत्या । त्रिवंत्या परिं । त्रिवत्येति त्रि-वत्या । परिं दधाति । दधाति सरूपब्बायं । सरूपब्बायसर्वः । सरूपब्बायेतिं सरूप-ब्बायं । सर्वो वै । वा एषः । एष यज्ञः । यज्ञो यत् । यत्रैं धातवीयँ । त्रैधातवीयं कामांय-कामाय । कामांयकामाय प्र । कामांयकामायेतिकामांय-कामाय । प्र युंज्यते । युज्यते सर्वैभ्यः । सर्वैभ्यो हि । हि कामैँभ्यः । कामैँभ्यो यज्ञः । यज्ञः प्रंयुज्यतैँ । प्रयुज्यतैँ त्रैधातवीयेंन । प्रयुज्यत इतिं प्र-युज्यतैँ । त्रैधातवीयेंनयजेत । यजेताभिचरन्नं । अभिचरन्थ्सर्वः । अभिचरन्नित्यंभि-चरन्नं । सर्वो वै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। वा एषः । एष यज्ञः । यज्ञो यत् । यत्रैंधातवीयँ । त्रैधातवीयꣳ सर्वेंण । सर्वेंणैव । एवैनँ । एनं यज्ञेनं । यज्ञेनाभि । अभिचंरति । चरति स्तृणुते । स्तृणुत एव । एवैनँ । एनमेतयाँ । एतयैव । एव यंजेत । यजेताभिचर्य- मांणः । अभिचर्यमांणस्सर्वः । अभिचर्यमांण इत्यंभि-चर्यमांणः । सर्वो वै । वा एषः । एष यज्ञः । यज्ञो यत् । यत्रैंधातवीयँ । त्रैधात-वीयꣳ सर्वेंण । सर्वेंणैव । एव यज्ञेनं । यज्ञेनं यजते । यजते न । नैनँ । एन मभिचरन्नं । अभिचरँन्थ्स्तृणुते । अभिचरन्नित्यंभि-चरन्नं । स्तृणुत एतयाँ । एतयैव । एवयंजेत । यजेतसहस्रेंण । सहस्रेंण यक्ष्यमांणः । यक्ष्यमांणः प्रजांतं । प्रजांतमेव । प्रजांतमिति प्र-जातं । एवैनंत् । एनद्ददाति । ददात्येतयाँ । एतयैव । एव यंजेत । यजेत सहस्रेंण । सहस्रेंणेजानः । ईजानोऽंतँ । अंतं वै । वा एषः । एष पंशूनां । पशूनां गच्छति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। गच्छति यः । यस्सहस्रेण । सहस्रेण यजते । यजते प्रजापतिः । प्रजापतिः खलु । प्रजापति रिति प्रजा-पतिः । खलु वै । वै पशून् । पशून- सृजत । असृजत तान् । ताꣳस्त्रैधातवीयेन । त्रैधातवीयेनैव । एवा- सृजत । असृजत यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वाꣳ स्त्रैधातवीयेन । त्रैधातवीयेन पशुकामः । पशुकामो यजते । पशुकाम इति पशु-कामः । यजते यस्मात् । यस्मा देव । एव योनेः । योनेः प्रजापतिः । प्रजापतिः पशून् । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । पशूनसृजत । असृजत तस्मात् । तस्मादेव । एवैनान् । एनान्थ् जते । सृजत उप । उपैनं । एनमुत्तरं । उत्तरꣳ सहस्रं । उत्तरमित्युत्-तरं । सहस्रं नमति । नमति देवताभ्यः । देवताभ्यो वै । वा एषः । एष आ । आवृश्चते । वृश्चते यः । यो यक्ष्ये । यक्ष्य इति । इत्युक्ता । उक्तान । न यजते । यजते त्रैधातवीयेन । त्रैधातवीयेन यजेत । यजेत सर्वं । सर्वो वै । वा एषः । एष यज्ञः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। यज्ञो यत् । यत्त्रैधातवीयं । त्रैधातवीयꣳ सर्वेण । सर्वेणैव । एव यज्ञेन । यज्ञेन यजते । यजतेन । न देवताभ्यः । देवताभ्य आ । आ वृश्चते । वृश्चते द्वादशकपालः । द्वादशकपालः पुरोडाशः । द्वादशकपाल इति द्वादश-कपालः । पुरोडाशो भवति । भवति ते । ते त्रयः । त्रयश्चतु- ष्कपालाः । चतुष्कपालास्त्रिष्प मृद्भवाय । चतुष्कपाला इति चतुः-कपालाः । त्रिष्पमृद्भवाय त्रयः । त्रिष्पमृद्भवायेति त्रिष्पमृद्भ-वाय । त्रयः पुरोडाशाः । पुरोडाशा भवंति । भवंति त्रयः । त्रय इमे । इमे लोकाः । लोका एषां । एषां लोकानां । लोकानामाप्त्यै । आप्त्या उत्तर उत्तरः । उत्तर?उत्तरो ज्यायान् । उत्तर?उत्तर इत्युत्तरः-उत्तरः । ज्यायान्भवति । भवत्येवं । एवमिव । इव हि । ही मे । इमे लोकाः ।

लोका यवमयः । यवमयो मध्यँ । यवमय इति यव-मयः । मध्य एतत् । एतद्वै । वा अंतरिक्षस्य । अंतरिक्षस्य रूपं । रूपꣳ समृद्ध्यै । समृद्ध्यै सर्वेषां । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सर्वेषामभिगमयन्न् । अबिगम-यन्नवं । अबिगमयन्नित्यभि-गमयन्न् । अवदाति । दात्यछंबट्कारं । अछंब-ट्कारꣳ हिरण्यं । अछंबट्कारमित्यछंबट्-कारं । हिरण्यं ददाति । ददाति तेजः । तेज एव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। एवाव । अव रुंधे । रुंधे तार्प्यं । तार्प्यं ददाति । ददाति पशून् । पशूनेव । एवाव । अव रुंधे । रुंधे धेनुं । धेनुं ददाति । ददात्याशिषः । आशिष एव । आशिष इत्याँ-शिषः । एवाव । अव रुंधे । रुंधे साम्नः । साम्नो वै । वा एषः । एष वर्णः । वर्णो यत् । यद्धिरण्यं । हिरण्यं यजुषां । यजुषां तार्प्यं । तार्पमुक्थामदानाँ । उक्थामदानाँ धेनुः । उक्थामदानामित्युक्थ-मदानाँ । धेनुरेतान् । एतानेव । एव सर्वान्, । सर्वान् वर्णान् । वर्णानव । अवरुंधे । रुंध इति रुंधे () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

ब्रष्टा हतपुत्रः । हतपुत्रोवींद्रँ । हतपुत्र इति हत-पुत्रः । वींद्रꣳ सोमँ । वींद्रमिति वि-इंद्रं । सोम मा । आहरत् । अहरत्तस्मिन्न् । तस्मिन्निंद्रः । इंद्र उपहवं । उपहवमैच्छत । उपहवमित्युप-हवं । ऐच्छत तं । तं न । नोप । उपाँह्वयत । अह्वयतपुत्रं । पुत्रं मैँ । मेऽवधीः । अवधीरिति । इति सः । सयज्ञवेशसं । यज्ञवेशसं कृत्वा । यज्ञवेशसमिति यज्ञ-वेशसं । कृत्वा प्रासहाँ । प्रासहा सोमँ । प्रासहेति प्र-सहाँ । सोममपिबत् । अपिबत्तस्य । तस्य यत् । यदत्यशिष्यत । अत्यशिष्यत तत् । अत्यशिष्यतेत्यति-अशिष्यत । तत्त्वष्टाँ । त्वष्टाहवनीयँ । आहवनीयमुप ।

आ॒ह॒व॒नी॒यमित्या॑ऽऽहवनीयं । उप॒ प्र । प्रा॒व॒र्त॒य॒त् । अ॒व॒र्त॒य॒थ्सा हा॑ । स्वाहेंद्रं॑ शत्रुः । इंद्रं॑ शत्रु॒र्व॒र्ध॒स्व॒ । इंद्रं॑शत्रु॒रितींद्र॑-शत्रुः । व॒र्ध॒स्वेति॑ । इति॒ सः । स॒या॒व॒त् । या॒व॒दू॒र्ध्वः । ऊ॒र्ध्वः प॑रा॒वि॒ध्य॑ति । प॒रा॒वि॒ध्य॑ति॒ ता॒व॒ति । प॒रा॒वि॒ध्य॒तीति॑ परा-विध्यति । ता॒व॒ति स्व॒यं । स्व॒यमे॒व । ए॒व वि । व्य॑रमत । अ॒र॒म॒त॒ यदि॑ । यदि॑ वा । वा॒ ता॒व॒त् । ता॒व॒त्प्र॒व॒णं । प्र॒व॒णमासी॑त् । प्र॒व॒णमिति॑ प्र-व॒नं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। आसी॒द्यदि॑ । यदि॑ वा । वा॒ ता॒व॒त् । ता॒व॒दधि॑ । अ॒ध्य॒ग्नेः । अ॒ग्नेरासी॑त् । आसी॒थ्सः । स स॒म्भ॒व॒न् । स॒म्भ॒व॒न्न॒ग्नीषोमौ॑ । स॒म्भ॒व॒न्निति॑ सं-भवन् । अ॒ग्नीषोमा॑वभि । अ॒ग्नीषोमा॒वित्य॒ग्नी-सोमौ॑ । अ॒भि सं । सम॑भवत् । अ॒भ॒व॒थ्सः । स इ॑षु॒मा॒त्रमि॑षुमात्रं । इ॒षु॒मा॒त्रमि॑षुमात्र॒विष्व॑ङ् । इ॒षु॒मा॒त्रमि॑षुमात्र॒मिती॑षुमात्रं-इषुमात्रं । विष्व॑ङ्व्यवर्धत । अ॒व॒र्ध॒त सः । स इ॒मान् । इ॒मान्लो॒कान् । लो॒कान॑वृणोत् । अ॒वृ॒णो॒द्य॒त् । यदि॒मान् । इ॒मान्लो॒कान् । लो॒कानवृ॑णोत् । अवृ॑णोत्तत् । तद्वृ॒त्रस्य॑ । वृ॒त्रस्य॑ वृत्र॒ब॑ं । वृ॒त्र॒ब॑ं तस्मा॑त् । वृ॒त्र॒ब॑ मिति॑ वृत्र-ब॑ं । तस्मा॒दिंद्रः॑ । इंद्रो॑ऽ बिभेत् । अ॒बि॒भे॒दपि॑ । अपि॒ ब्र॒ष्टा॑ । ब्र॒ष्टा॒ तस्मै॑ । तस्मै॒ ब्र॒ष्टा॑ । ब्र॒ष्टा॒ वज्र॑ं । वज्र॑मसिंचत् । अ॒सि॒ंच॒त्तप॑ः । तपो॒ वै । वै सः । सव॒ज्रः॑ । वज्र॑ं आसीत् । आ॒सी॒त्तं । तमुद्य॑न्तुं । उद्य॑न्तुं न । उद्य॑न्तु॒मित्युत्-य॒न्तु॒ं । नाश॑क्नोत् । अ॒श॒क्नो॒दथ॑ । अथ॒ वै । वै तर्हि॑ । तर्हि॒ विष्णु॑ः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। विष्णु॑रन्या । अ॒न्या दे॒वता॑ । दे॒वता॑सीत् । आ॒सी॒थ्सः । सौ॑ऽब्रवीत् । अ॒ब्र॒वी॒द्विष्णौ॑ । विष्ण॒ वा । एहि॑ । इ॒ही॒दं । इ॒दमा । आह॑रिष्यावः । ह॒रि॒ष्या॒वो॒ येन॑ । येना॒यं । अ॒यमि॒दं । इ॒दमिति॑ । इति॒ सः । सविष्णु॑ः । विष्णु॑स्त्रेधा ।

त्रेधात्मानँ । आत्मानं वि । वि नि । न्यधत्त । अधत्त पृथिव्यां । पृथिव्यां तृतीयं । तृतीयमंतरिक्षे । अंतरिक्षे तृतीयं । तृतीयं दिवि । दिवि तृतीयं । तृतीयमभिपर्यावर्तात् । अभिपर्यावर्ताद्धि । अभिपर्यावर्तादित्यभि-पर्यावर्तात् । ह्यबिभेत् । अबिभेद्यत् । यत्पृथिव्यां । पृथिव्यां तृतीयं । तृतीयमासीँत् । आसीत्तेनं । तेनेंद्रः । इंद्रो वज्रँ । वज्रमुत् । उदयच्छत् । अयच्छद्विष्ण्वनुस्थितः । विष्ण्वनुस्थितस्सः । विष्ण्वनुस्थित इति विष्णु-अनुस्थितः । सौऽब्रवीत् । अब्रवीन्मा । मा मैँ । मे प्र । प्र हाः । हारस्तिं । अस्ति वै । वा इदं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इदं मयि । मयि वीर्यँ । वीर्यं तत् । तत्तेँ । ते प्र । प्रदाँस्यामि । दास्यामीति । इति तत् । तदस्मै । अस्मै प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तत् । तत्प्रति । प्रत्यगृह्णात् । अगृह्णादधाः । अधामा । मेति । इति तत् । तद्विष्णवे । विष्णवेऽति । अति प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तत् । तद्विष्णुः । विष्णुः प्रति । प्रत्यगृह्णात् । अगृह्णादस्मासु । अस्मास्विंद्रः । इंद्र इंद्रियं । इंद्रियं दधातु । दधाबिति । इति यत् । यदंतरिक्षे । अंतरिक्षे तृतीयं । तृतीयमासीँत् । आसीत्तेनं । तेनेंद्रः । इंद्रो वज्रँ । वज्रमुत् । उदयच्छत् । अयच्छद्विष्ण्वनुस्थितः । विष्ण्वनुस्थितस्सः । विष्ण्वनुस्थित इति विष्णु-अनुस्थितः । सौऽब्रवीत् । अब्रवीन्मा । मा मैँ । मे प्र । प्र हाः । हारस्तिं । अस्ति वै । वा इदं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। इदं मयि । मयि वीर्यँ । वीर्यं तत् । तत्तेँ । ते प्र । प्रदाँस्यामि । दास्यामीति । इति तत् । तदस्मै । अस्मै प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तत् । तत्प्रति । प्रत्यं गृह्णात् । अगृह्णाद्धिः । द्विर्माँ । माधाः । अधा इति । इति तत् । तद्विष्णवे । विष्णवेऽति । अति प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तत् । तद्विष्णुः । विष्णुः प्रति । प्रत्यगृह्णात् । अगृह्णादस्मासु । अस्मा-

स्विंद्रः । इंद्र इंद्रियं । इंद्रियं दधातु । दधाबितिं । इति यत् । यद्दिवि । दिवि तृतीयं । तृतीयमासौत् । आसीत्तेनं । तेनेंद्रः । इंद्रो वज्रँ । वज्रमुत् । उदयच्छत् । अयच्छद्विष्ण्वनुस्थितः । विष्ण्वनुस्थितस्सः । विष्ण्वनुस्थित इति विष्णु-अनुस्थितः । सौऽब्रवीत् । अब्रवीन्मा । मा मैं । मे प्र । प्र हाः । हार्येनं । येनाहं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। अहमिदं । इदमस्मिं । अस्मि तत् । तत्तैं । ते प्र । प्रदास्यामि । दास्यामीतिं । इति बी । बी इतिं । इत्यब्रवीत् । अब्रवीथ्संधां । संधां तु । संधामितिं सं-धाम् । तु सं । सं दधावहै । दधावहै बाम् । बामेव । एव प्र । प्र विशानि । विशानीतिं । इति यत्। यन्मां । मां प्रविशेः । प्रविशेः किं । प्रविशेरितिं प्र-विशेः । किं मा । मा भुञ्याः । भुञ्याः इतिं । इत्यब्रवीत् । अब्रवीच्चाम् । चामेव । एवेन्धीय । इन्धीय तवं । तव भोगाय । भोगाय चां । चां प्र । प्र विशेयं । विशेयमितिं । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्तं । तं वृत्रः । वृत्रः प्र । प्राविशत् । अविशदुदरँ । उदरं वै । वै वृत्रः, । वृत्रः, क्षुत् । क्षुत्खलु । खलु वै । वै मनुष्यस्य । मनुष्यस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो यः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

। य एवं । एवं वेद । वेद हंतिं । हंति क्षुधँ । क्षुधं भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं तत् । तदस्मै । अस्मै प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तत् । तत्प्रतिं । प्रत्यगृह्णात् । अगृह्णात्त्रिः । त्रिर्मा । माधाः । अधा इतिं । इति तत् । तद्विष्णवे । विष्णवेऽतिं । अति प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तत् । तद्विष्णुः । विष्णुः प्रतिं । प्रत्यगृह्णात् । अगृह्णादस्मासुं । अस्मास्विंद्रः । इंद्र इंद्रियं । इंद्रियं दधातु । दधाबितिं । इति यत् । यत्त्रिः । त्रिः प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्त्रिः । त्रिः प्रत्यगृह्णात् । प्रत्यगृह्णात्तत् । प्रत्यगृह्णादितिं प्रति-अगृह्णात् । तत्त्रिधातोः । त्रिधातौ-स्त्रिधातुत्वं । त्रिधातोरितिं त्रि-धातोः । त्रिधातुत्वं यत् ।

त्रिधातुꣳहमिति त्रिधातु-हꣳ । यद्विष्णुः । विष्णुरन्वतिष्ठत । अन्वतिष्ठत विष्णवे । अन्वतिष्ठतेत्यनु-अतिष्ठत । विष्णवेऽति । अति प्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तस्मात् । तस्मादैंद्रा-वैष्णवं । ऐंद्रावैष्णवꣳ हविः । ऐंद्रावैष्णवमित्यैंद्रा-वैष्णवं । हविर्भवति । भवति यत् । यद्वै । वा इदं । इदं किं । किं च । चतत् । तदस्मै । अस्मै तत् । तत्र । प्रायच्छत् । अयच्छदृचः । ऋचस्सामानि । सामानि यजूꣳषि । यजूꣳषि सहस्रꣳ । सहस्रं वै । वा अस्मै । अस्मै तत् । तत्र । प्रायच्छत् । अयच्छत्तस्मात् । तस्मात्सहस्रदक्षिणम् । सहस्रदक्षिणमिति सहस्र- दक्षिणं () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -काम्येष्टि-ब्राह्मणम्,

देवा वै । वै राजन्यात् । राजन्याज्जायमानात् । जायमानादबिभयुः । अबिभयुस्तम् । तमन्तः । अन्तरेव । एव सन्तꣳ । सन्तं दाम्ना । दाम्नाप । अपौर्म्ना । औम्नश्सः । स वै । वा एषः । एषोऽपौब्धः । अपौब्धो जायते । अपौब्ध इत्यप-उब्धः । जायते यत् । यद्राजन्यः । राजन्यो यत् । यद्वै । वा एषः । एषोऽनपोब्धः । अनपोब्धो जायेत । अनपोब्द इत्यनप-उब्धः । जायेत वृत्रान् । वृत्रान् घ्नन् । घ्नꣳश्चरेत् । चरेद्यं । यं कामयेत । कामयेत राजन्यꣳ । राजन्यमनपोब्धः । अनपोब्धो जायेत । अनपोब्ध इत्यनप-उब्धः । जायेत वृत्रान् । वृत्रान्घ्नन् । घ्नꣳश्चरेत् । चरेदिति । इति तस्मै । तस्मा एतं । एतमैंद्राबार्हस्पत्यं । ऐंद्राबार्हस्पत्यं चरुं । ऐंद्राबार्हस्पत्यमित्यैंद्रा-बार्हस्पत्यम् । चरुं निः । निर्वपेत् । वपेदैंद्रः । ऐंद्रो वै । वै राजन्यः । राजन्यो ब्रह्म । ब्रह्म बृहस्पतिः । बृहस्पतिर्ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एवैनं । एनं दाम्नः । दाम्नोपोम्भनात् । अपोम्भनान्मुंचति । अपोम्भनादित्यप-उम्भनात् । मुंचति हिरण्मयं । हिरण्मयं दामं । दाम दक्षिणा । दक्षिणा साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स-अक्षात् । एवैनं । एनं दाम्नः । दाम्नोपोम्भनात् । अपोम्भनान्मुंचति । अपोम्भनादित्यप-उम्भनात् । मुंचतीति मुंचति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

नवो॑नवो भवति । नवो॑नव इति नवः॑-नवः । भव॑ति जाय॑मानः । जाय॑मानोह्नाँ । अह्नाँ केतुः । केतुरुषसाँ ।
उ॒षसा॑मेति । ए॒त्यग्रै॑ । अग्र इत्यग्रै॑ ॥ भा॒गं दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यो॒ वि । वि द॑धाति । द॒धा॒त्यायन्न् । आय॒न्प्र । आय॑नित्या॒-
यन्न् । प्र च॑न्द्रमाः॑ । च॒न्द्रमा॑स्तिरति । ति॒र॒ति॒ दी॒र्घम् । दी॒र्घ-मायुः॑ । आयु॒रित्यायुः॑ ॥ यमा॑दित्याः । आ॒दि॒त्या अ॑ꣳशुम् ।
अ॒ꣳशु-मा॑प्याययंति । आ॒प्या॒यय॑ति॒ यम् । आ॒प्याययन्तीत्या॑-प्याययन्ति । यमक्षि॑तम् । अक्षि॑त॒ मक्षि॑तयः । अक्षि॑तयः
पिब॑ति । पि॒ब॒तीति॒ पिब॑ति ॥ तेन॑ नः । नो॒ राजा॑ । राजा॒ वरु॑णः । वरु॑णो बृ॒हस्पतिः॑ । बृ॒हस्प॑ति॒ रा । आप्या॑ययंतु ।
प्याययंतु भुव॑नस्य । भुव॑नस्य गोपाः । गोपा इति॑ गो-पाः ॥ प्राच्या॑ दि॒शि । दि॒शि ब्रं । ब्रमिं॑द्र । इ॒न्द्रा॒ऽसि॒ । अ॒सि॒
राजा॑ । राजो॑त । उ॒तोदी॑च्यां । उदी॑च्यां वृत्रहन्न् । वृ॒त्र॒हन्वृ॒त्रहा । वृ॒त्र॒हन्निति॑ वृत्र-हन् । वृ॒त्र॒हासि॑ । वृ॒त्र हेति॑ वृत्र-हा ।
अ॒सीत्य॑सि ॥ यत्र यंति॑ । यंति॑ स्रो॒त्याः । स्रो॒त्यास्तत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। तज्जि॒तं । जि॒तं तै॑ । ते॒ दक्षि॑णतः । दक्षि॑णतोवृ॒षभः । वृ॒ष॒भ ए॑धि । ए॒धि॒ हव्यः॑ । हव्य॒ इति॒ हव्यः॑ ॥ इ॒न्द्रो॑ जयाति ।
ज॒या॒ति॒ न । न परा॑ । परा॑जयाते । ज॒याता॒ अधि॑राजः । अधि॑राजो राज॑सु । अ॒दि॒राज इत्य॑धि-राजः । राज॑सु
राजयाति । राज॒स्वि॒ति॒ राज॑-सु । रा॒ज॒या॒तीति॑ राजयाति ॥ विश्वा॒ हि । हि॒भूयाः । भूयाः पृत॑नाः । पृत॑ना अभि॒ष्टीः ।
अ॒भि॒ष्टीरु॑प॒सद्यः॑ । उ॒प॒सद्यो॑ नम॒स्यः॑ । उ॒प॒सद्य॒ इत्यु॑प-सद्यः॑ । न॒म॒स्यो॑ यथा॑ । यथाऽस॑त् । अस॒दित्यस॑त् ॥ अ॒स्येत् ।
इ॒देव । ए॒व प्र । प्र रि॑रिचे । रि॒रि॒चे म॒हिब्रं । म॒हिब्रं दि॒वः । म॒हि॒ब्रमिति॑ महि-ब्रम् । दि॒वः पृ॑थि॒व्याः । पृ॒थि॒व्याः परि॑
। पर्य॑तरि॑क्षात् । अ॒न्तरि॑क्षादित्य॑न्तरि॑क्षात् ॥ स्व॒रा-ड॑सि॒द्रः । स्व॒राडिति॑ स्व-राट् । इ॒न्द्रो॒ दमै॑ । दम॒ आ । आ वि॒श्वगू॑र्तः ।
वि॒श्वगू॑र्त-स्स्व॒रिः । वि॒श्वगू॑र्त॒ इति॑ वि॒श्व-गू॒र्तः॒ । स्व॒रिर॑मंत्रः । अं॑ꣳ॒ त्रो ववक्षे । व॒व॒क्षे॒ रणा॑य । रणा॑येति॒ रणा॑य ॥ अ॒भिब्रा॑
। ब्रा॒ शू॒र । शू॒र नो॒नु॒मः । नो॒नु॒मोऽदु॑ग्धाः । अधु॑ग्धा इव । इ॒व॒ धे॒नवः॑ । धे॒नव॒ इति॑ धे॒नवः॑ ॥ ईशा॑नमस्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अस्य जगतः । जगतस्सुवर्दृशँ । सुवर्दृशमीशानं । सुवर्दृश मितिं सुवः-दृशँ । ईशानमिंद्र । इंद्र तस्थुषः । तस्थुष इतिं तस्थुषः ॥ ब्वामित् । इद्धि । हि हवामहे । हवामहे साता । साता वाजस्य । वाजस्य कारवः । कारव इतिं कारवः ॥ ब्वां वृत्रेषुं । वृत्रेष्विंद्र । इंद्रसत्पतिं । सत्पतिं नरः । सत्पतिमिति सत्-पतिं । नरस्ब्वां । ब्वां काष्ठासु । काष्ठास्ब्वर्वतः । अर्वत इत्यर्वतः ॥ यद्यावः । द्यावं इंद्र । इंद्र ते । ते शतं । शतꣳ शतं । शतं भूमीँः । भूमीरुत । उत स्युः । स्युरिति स्युः ॥ न ब्वाँ । ब्वा वज्रिन्न् । वज्रि-न्थ्सहस्रँ । सहस्रꣳ सूर्याँः । सूर्या अनुं । अनु न । न जातं । जातमष्ट । अष्ट रोदसी । रोदसी इति रोदसी ॥ पिबा सोमँ । सोममिंद्र । इंद्र मन्दतु । मन्दतु ब्वा । ब्वायं । यं तँ । ते सुषावं । सुषावं हर्यश्व । हर्यश्वाद्रिः । हर्यश्वेतिं हरि-अश्व । अद्रिरित्यद्रिः () ॥

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

सोतुर्बाहुभ्याँ । बाहुभ्याꣳ सुयंतः । बाहुभ्यामितिं बाहु-भ्याम् । सुयंतो न । सुयंत इति सु-यतः । नावाँ । अर्वत्यवाँ ॥ रेवतीँर्नः । नः सधमादः । सधमाद इंद्रैं । सधमाद इतिं सध-मादः । इंद्रैं संतु । संतु तुविवाजाः । तुविवाजा इतिं तुवि-वाजाः ॥ क्षुमन्तो याभिः । याभिर्मदेम । मदेमेति मदेम ॥ उदग्ने । अग्ने शुचयः । शुचयस्तवं । तव वि । वि ज्योतिषा । ज्योतिषोत् । उदुं । उत्यं । त्यं जातवेदसं । जातवेदसꣳ सप्त । जातवेदसमितिं जात-वेदसं । सप्त ब्वाँ । ब्वा हरितः । हरितो रथैँ । रथे वहन्ति । वहन्ति देव । देव सूर्य । सूर्येतिं सूर्य ॥ शोचिष्केशं विचक्षण । शोचिष्केशमितिं शोचिः-केशं । विचक्षणेतिं वि-चक्षण ॥ चित्रं देवानाँ । देवानामुत् । उदगात् । अगादनीकं । अनीकं

चक्षुः । चक्षुर्मित्रस्य । मित्रस्य वरुणस्य । वरुणस्याग्नेः । अग्नेरित्यग्नेः ॥ आप्राः । अप्रादावापृथिवी । द्यावापृथिवी अंतरिक्षं । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । अंतरिक्षꣳ सूर्यः । सूर्य आत्मा । आत्मा जगतः । जगतस्तस्थुषः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -4, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। तस्थुषश्च । चेति च ॥ विश्वे देवाः । देवा ऋतावृधः । ऋतावृधं ऋतुभिः । ऋतावृध इत्यृत-वृधः । ऋतुभिर्ह्वन-श्रुतः । ऋतुभिरित्यृतु-भिः । ह्वन श्रुत इति हवन-श्रुतः ॥ जुषन्तां युज्यं । युज्यं पयः । पय इति पयः ॥ विश्वे देवाः । देवाः शृणुत । शृणुतेमं । इमꣳ हवं । हवं मे । मे ये । ये अंतरिक्षे । अंतरिक्षे ये । य उपः । उपद्यविं । द्यविष्ठ । स्थेतिस्थ ॥ ये अग्निजिह्वाः । अग्निजिह्वा उत । अग्निजिह्वा इत्यग्नि-जिह्वाः । उत वा । वा यजत्राः । यजत्रा आसद्यं । आसद्यास्मिन् । आसदेत्या-सदं । अस्मिन्बर्?हिषि । बर्?हिषि मादयध्वम् । मादयध्वमिति मादयध्वम् () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

॥ इति द्वितीयकांडे चतुर्थप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः हरिः ओं । विश्वरूपो वै । विश्वरूप इति विश्व-रूपः । वै त्वाष्ट्रः । त्वाष्ट्रः पुरोहितः । पुरोहितो देवानाम् । पुरोहित इति पुरः-हितः । देवानामासीत् । आसीत्स्वस्रीयः । स्वस्रीयोऽसुराणां । असुराणां तस्य । तस्य त्रीणि । त्रीणि शीर्?षाणि । शीर्?षाण्यासन्न् । आसन्त्सोमपानं । सोमपानꣳ सुरापानं । सोमपानमिति सोम-पानं । सुरापानमन्नादनं । सुरापानमिति सुरा-पानं । अन्नादनꣳ सः । अन्नादन मित्यन्न-अदनं । स प्रत्यक्षं । प्रत्यक्षं देवेभ्यः । प्रत्यक्षमिति प्रति-अक्षं । देवेभ्यो भागम् । भागमवदत् । अवदत्परोक्षं । परोक्षमसुरेभ्यः । परोक्षमिति परः-अक्षं । असुरेभ्य- स्सर्वस्मै । सर्वस्मै वै । वै प्रत्यक्षं । प्रत्यक्षं भागं । प्रत्यक्षमिति प्रति-अक्षं । भागं वदति । वदति यस्मै । यस्मा एव । एव परोक्षं । परोक्षं वदति । परोक्षमिति परः-

अक्षँ । वदति तस्य । तस्य भागः । भाग उदितः । उदितस्तस्मात् । तस्मादिंद्रः । इंद्रोऽबिभेत् । अबिभेदीदृङ् । ईदृङ् वै । वै राष्ट्रं । राष्ट्रं वि । वि पर्यावर्तयति । पर्यावर्तयतीति । पर्यावर्तयतीति परि-आवर्तयति । इति तस्य । तस्य वज्रँ । वज्रं मादाय । आदाय शीर्?षाणिं । आदायेत्या-दाय । शीर्?षाण्यच्छिनत् । अच्छिनद्यत् । यत्सोमपानँ । सोमपानमासीत् । सोमपानमिति सोम-पानँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। आसीत्सः । स कपिंजलः । कपिंजलोऽभवत् । अभवद्यत् । यत्सुरापानँ । सुरापानꣳ सः । सुरापानमिति सुरा-पानँ । सकलविङ्कः । कलविङ्को यत् । यदन्नादनं । अन्नादनꣳ सः । अन्नादनमित्यन्न-अदनं । स तित्तिरिः । तित्तिरिस्तस्य । तस्याँजलिनाँ । अंजलिनाँ ब्रह्महत्यां । ब्रह्महत्यामुप । ब्रह्महत्यामिति ब्रह्म-हत्यां । उपा गृह्णात् । अगृह्णात्तां । ताꣳ संवथ्सरं । संवथ्सरमबिभः । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । अबिभस्तं । तं भूतानि । भूतान्यभि । अभ्यक्रोशन्न् । अक्रोश-न्ब्रह्महन्न् । ब्रह्महनिंति । ब्रह्महन्निति ब्रह्म-हन्न् । इति सः । स पृथिवीं । पृथिवीमुप । उपासीदत् । असीददस्यै । अस्यै ब्रह्महत्यायै । ब्रह्महत्याये तृतीयं । ब्रह्महत्याया इतिं ब्रह्म-हत्यायै । तृतीयं प्रतिं । प्रतिं गृहाण । गृहाणेतिं । इति सा । साब्रवीत् । अब्रवीद्वरँ । वरं वृणे । वृणेखातात् । खातात्पराभविष्यंतीँ । पराभविष्यंतीं मन्ये । पराभविष्यंतीति परा-भविष्यंतीँ । मन्ये ततः । ततो मा । मा पराँ । परा भूवं । भूवमितिं । इतिं पुरा । पुरा तैँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। ते संवथ्सरात् । संवथ्सरादपि । संवथ्सरादिति सं-वथ्सरात् । अपि रोहात् । रोहादिति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्तस्मात् । तस्मात्पुरा । पुरा संवथ्सरात् । संवथ्सरात्पृथिव्यै । संवथ्सरादिति सं-वथ्सरात् । पृथिव्यै खातं । खातमपि । अपि रोहति । रोहति वारेवृतं । वारेवृतꣳ हि । वारेवृत मिति वारे-वृतं । ह्यस्ये । अस्येतृतीयं । तृतीयं ब्रह्महत्यायै । ब्रह्महत्याये प्रति । ब्रह्महत्याया इति ब्रह्म-हत्यायै । प्रत्यगृह्णात् । अगृह्णात्तत् । तत्स कृतं । स्वकृत मिरिणं । स्वकृत मिति स्व-कृतं । इरिण- मभवत् । अभवत्तस्मात् । तस्मादाहिताग्निः । आहिताग्निश्श्रद्धादेवः । आहिताग्नि-रित्याहित-अग्निः । श्रद्धादेव स्स्वकृते । श्रद्धा देव इति श्रद्धा-देवः । स्वकृत इरिणे । स्वकृत इति स्व-कृते । इरिणे न । नाव । अव स्येत् । स्येद्ब्रह्म हत्यायै । ब्रह्महत्याये हि । ब्रह्महत्या या इति ब्रह्म-हत्यायै । ह्येषः । एष वर्णः । वर्णस्सः । सवनस्पतिन् । वनस्पतीनुप । उपासीदत् । असीददस्ये । अस्ये ब्रह्महत्यायै । ब्रह्महत्याये तृतीयं । ब्रह्महत्याया इति ब्रह्म-हत्यायै । तृतीयं पति । प्रति गृह्णीत । गृह्णीतेति । इति ते । तै ब्रुवन्न् । अब्रुवन्वर । वर वृणामहै । वृणामहै वृक्णात् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वृक्णात्पराभविष्यतः । परा-भविष्यतो मन्यामहे । पराभविष्यन्त इति परा-भविष्यन्तः । मन्यामहे ततः । ततो मा । मा परा । परा भूम । भूमेति । इत्यावश्चनात् आवश्चनाद्वः । आवश्चनादित्या-वश्चनात् । वो भूयाꣳ सः । भूयाꣳस उत् । उत्तिष्ठान् । तिष्ठानिति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्तस्मात् । तस्मादावश्चनात् । आवश्चनाद्वृक्षाणा । आवश्चनादित्या-वश्चनात् । वृक्षाणां भूयाꣳसः । भूयाꣳस उत् । उत्तिष्ठन्ति । तिपन्ति वारेवृतं । वारे वृतꣳहि । वारेवृतमिति वारे-वृतं । ह्येषां । एषां तृतीयं । तृतीयं ब्रह्महत्यायै । ब्रह्महत्याये प्रति । ब्रह्महत्याया इति ब्रह्म-हत्यायै । प्रत्यगृह्णन् । अगृह्णन्थ ः । सनिर्यासः । निर्यासोऽभवत् । निर्यास इति निः-यासः । अभवत्तस्मात् । तस्मान्निर्यासस्य । निर्यासस्यन । निर्यासस्येति निः-यासस्य । नाश्य । आश्य ब्रह्महत्यायै । ब्रह्महत्याये हि । ब्रह्महत्याया इति ब्रह्म-हत्यायै । ह्येषः । एष वर्णः ।

वर्णोऽथौ॑ । अथो॒ खलु॑ । अथो॒ इत्यथौ॑ । खलु॒ यः । य एव । एव लोहि॑तः । लोहि॑तो॒ यः । यो वौ॑ । वा॒व्र॒श्च॒नात् । आ॒व्र॒श्च॒नान्निर्यप॑ति । आ॒व्र॒श्च॒नादित्यौ॑-व्रश्च॒नात् । निर्यप॑ति॒ तस्य॑ । निर्यप॒तीति॑ निः-यप॑ति । तस्य॒ न । नाश्यँ॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। आ॒श्यं॑ कामँ॑ । काम॑मन्यस्य॑ । अ॒न्यस्य॒ सः । स स्त्रीष॑ऽसादं । स्त्रीष॑ऽसादमुप॑ । स्त्रीष॑ऽसादमिति॑स्त्री-स॒ऽसा॒दं । उपा॑सीदत् । अ॒सी॒द॒दस्ये । अ॒स्ये ब्र॑ह्महत्यायैँ । ब्र॒ह्म॒ह॒त्याये॒ तृती॑यं । ब्र॒ह्म॒ह॒त्याया॒ इति॑ ब्रह्म-ह॒त्यायैँ । तृती॑यं॒ प्रति॑ । प्रति॑ गृह्णीत । गृ॒ह्णी॒तेति॑ । इति॒ ताः । ता अ॑ब्रुवन् । अ॒ब्रु॒वन्वरँ॑ । वर॑ वृणामहै । वृ॒णा॒म॒हा॒ ऋ॒ब्बि॑यात् । ऋ॒ब्बि॑यात्प्र॒जां । प्र॒जां वि॑दामहै । प्र॒जामिति॑ प्र-जां । वि॒दा॒म॒हे॒ कामँ॑ । काम॒ मा । आ विज॑निताेः । विज॑नितो॒स्सं । विज॑नितो॒रिति॒ वि-ज॒नि॒तोः । सं भ॑वाम । भ॒वा॒मेति॑ । इति॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑दृब्बियात् । ऋ॒ब्बि॒या॒ स्त्रियः॑ । स्त्रियः॑ प्र॒जां । प्र॒जां वि॑दते । प्र॒जामिति॑ प्र-जां । वि॒द॒ते॒ कामँ॑ । काम॒मा । आ विज॑निताेः । विज॑नितो॒स्सं । विज॑नितो॒रिति॒ वि-ज॒नि॒तोः । सं भ॑वंति । भ॒वं॒ति॒ वारे॑वृतं । वारे॑वृत॒ꣳ हि । वारे॑वृत॒मिति॒ वारे॑-वृतं । ह्यासां । आ॒सा॒ तृती॑यं । तृती॑यं ब्रह्महत्यायैँ । ब्र॒ह्म॒ हत्याये॒ प्रति॑ । ब्र॒ह्म॒ह॒त्याया॒ इति॑ ब्रह्म-ह॒त्यायैँ । प॑त्यगृह्णन् । अ॒गृ॒ह्ण॒न्थ्सा । सा मल॑वद्वासाः । मल॑वद्वासा अभवत् । मल॑वद्वासा॒ इति॒ मल॑वत्-वासाः । अ॒भ॒व॒त्तस्मा॑त् । तस्मा॒न्मल॑वद्वाससा । मल॑वद्वासस॒ा न । मल॑वद्वास॒सेति॒ मल॑वत्-वा॒स॒सा । न सं । सं व॑देत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। व॒दे॒त॒ न । न स॒ह । स॒हासी॑त । आसी॑त॒ न । नास्याः॑ । अ॒स्या॒ अन्न॑ँ । अन्न॑मद्यात् । अ॒द्या॒द्ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायैँ । ब्र॒ह्म॒ह॒त्याये॒ हि । ब्र॒ह्म॒ह॒त्याया॒ इति॑ ब्रह्म-ह॒त्यायैँ । ह्येषा । एषा वर्ण॑ँ । वर्ण॑ प्रति॒मुच्य॑ । प्र॒ति॒मुच्यास्तै॑ँ । प्र॒ति॒मुच्येति॑

प्रति- मुच्यं । आस्तेऽथौ । अथो खलु । अथो इत्यथौ । खल्वाहुः । आहुरभ्यंजनं । अभ्यंजनं वाव ।
अभ्यंजनमित्यभि-अंजनं । वाव स्त्रियाः । स्त्रिया अन्नं । अन्नमभ्यंजनं । अभ्यंजनमेव । अभ्यंजनमित्यभि-अंजनं ।
एव न । न प्रतिगृह्यं । प्रतिगृह्यं कामं । प्रतिगृह्यमिति प्रति-गृह्यं । काममन्यत् । अन्यदिति । इति यां । यां
मलवद्वाससं । मलवद्वाससꣳ संभवति । मलवद्वाससमिति मलवत्-वाससं । संभवति यः । संभवन्तीति सं-भवन्ति ।
यस्ततः । ततो जायते । जायते सः । सोऽबिभ्यस्तः । अबिभ्यस्तो यां । अभिभ्यस्त इत्यभि-भ्यस्तः । यामरण्ये । अरण्ये
तस्यै । तस्यै स्तेनः । स्तेनो यां । यां परांचीं । परांचीं तस्यै । तस्यै ह्रीतमुखी । ह्रीतमुख्यपगल्भः । ह्रीतमुखीति
ह्रीत-मुखी । अपगल्भो या । अपगल्भ इत्यप-गल्भः । या स्नाति । स्नाति तस्याः । तस्यां अप्सु । अप्सु मारुकः ।
अप्स्वित्यप्-सु । मारुको या ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। याभ्यंक्ते । अभ्यंक्ते तस्यै । अभ्यंक्त इत्यभि-अंक्ते । तस्यै दुश्चर्मा । दुश्चर्मा या । दुश्चर्मेति दुः-चर्मा । या प्रलिखते
। प्रलिखते तस्यै । प्रलिखत इति प्र-लिखते । तस्यै खलतिः । खलतिरपमारी । अपमारी या । अपमारीत्यप-मारी ।
यांक्ते । आंक्ते तस्यै । आंक्त इत्यां-अंक्ते । तस्यै काणः । काणो या । या दतः । दतो धावते । धावते तस्यै । तस्यै
श्यावदन्नं । श्यावदन्, या । श्यावदन्निति श्याव-दन्न् । या नखानि । नखानि निकृततै । निकृतते तस्यै । निकृतत इति
नि-कृततै । तस्यै कुनखी । कुनखी या । या कृणत्ति । कृणत्ति तस्यै । तस्यै क्लीबः । क्लीबो या । या रज्जुं । रज्जुꣳ
सृजति । सृजति तस्याः । तस्यां उद्बन्धुकः । उद्बन्धुको या । उद्बन्धुक इत्युत्-बन्धुकः । या पर्णेन । पर्णेन पिबति ।
पिबति तस्याः । तस्यां उन्मादुकः । उन्मादुको या । उन्मादुक इत्युत्-मादुकः । या खर्वेण । खर्वेण पिबति । पिबति
तस्यै । तस्यै खर्वः । खर्वस्तिस्रः । तिस्रो रात्रीः । रात्रीर्व्रतं । व्रतं चरेत् । चरेदंजलिना । अंजलिना वा । वा पिबेत्

। पिबेदखर्वेण । अखर्वेण वा । वा पात्रेण । पात्रेण प्रजायै । प्रजायै गोपीथाय । प्रजाया इति प्र-जायै । गोपीथायेति गोपीथाय () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

ब्वष्टा हतपुत्रः । हतपुत्रो वींद्रँ । हतपुत्र इति हत-पुत्रः । वींद्रꣳ सोमँ । वींद्रमिति वि-इंद्रं । सोममा । आहरत् । अहरत्तस्मिन्न् । तस्मि-न्निंद्रः । इंद्र उपहवं । उपहवमैच्छत । उपहवमित्युप-हवं । ऐच्छत तं । तं न । नोप । उपाँह्वयत । अह्वयत पुत्रं । पुत्रं मैँ । मेवधीः । अवधीरितिं । इति सः । स यज्ञवेशसं । यज्ञवेशसं कृत्वा । यज्ञवेशसमितिं यज्ञ-वेशसं । कृत्वा प्रासहाँ । प्रासहा सोमँ । प्रासहेतिं प्र-सहाँ । सोम- मपिबत् । अपिबत्तस्य । तस्य यत् । यदत्यशिंष्यत । अत्यशिंष्यत तत् । अत्यशिंष्यतेत्यंति-अशिंष्यत । तत्वष्टाँ । ब्वष्टाहवनीयँ । आहवनीयमुपं । आहवनीयमित्याँ-हवनीयँ । उप प्र । प्रावर्तयत् । अवर्तयथ्स्वाहाँ । स्वाहेंद्रं शत्रुः । इंद्रंशत्रुर्वर्धस्व । इंद्रंशत्रुरितींद्रं-शत्रुः । वर्धस्वेतिं । इति यत् । यदवर्तयत् । अवर्तयत्तत् । तद्वृत्रस्यं । वृत्रस्यं वृत्रबं । वृत्रबं यत् । वृत्रबमितिं वृत्र-बं । यदब्रवीत् । अब्रवीथ्स्वा हाँ । स्वाहेंद्रंशत्रुः । इंद्रंशत्रुर्वर्धस्व । इंद्रंशत्रुरितींद्र-शत्रुः । वर्धस्वेतिं । इति तस्माँत् । तस्मादस्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अस्येंद्रः । इंद्रश्शत्रुः । शत्रुरभवत् । अभवत्सः । स संभवन्न् । संभवन्नग्नीषोमौँ । संभवनिंति सं-भवन्न् । अग्नीषोमावभि । अग्नीषोमा-वित्यग्नी-सोमौँ । अभि सं । समभवत् । अभवत्सः । स इंषुमात्रमिंषुमात्रं । इंषुमात्रमिंषुमात्रं विष्वङ् । इंषुमात्रमिंषुमात्रमितींषुमात्रं-इंषु-मात्रं । विष्वङ्व्यवर्धत । अवर्धत सः । स इमान् ।

इमाल्लोकान् । लोकान्-वृणोत् । अवृणोदयत् । यदिमान् । इमाल्लोकान् लोकानवृणोत् । अवृणोत्तत् । तद्वृत्रस्य । वृतस्य वृत्रत्वं । वृत्रत्वं तस्मात् । वृत्रत्वमिति वृत्र-त्वं । तस्मादिंद्रः । इंद्रोऽबिभेत् । अबिभेत्सः । स प्रजापतिं । प्रजापतिमुप । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । उपाधावत् । अधावच्छत्रुः । शत्रुर्मे । मेऽजनि । अजनीति । इति तस्मै । तस्मै वज्रं । वज्रꣳ सिक्ता । सिक्ता प्र । प्रायच्छत् । अयच्छदेतेन । एतेन जहि । जहीति । इति तेन । तेनाभि । अभ्यायत । आयत तौ । तावब्रूतां । अब्रूतामग्नीषोमौ । अग्नीषोमो मा । अग्नीषोमा-वित्यग्नी-सोमौ । मा प्र ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

प्र हाः । हारावं । आवमतः । अंतस्त्वः । स्त्व इति । इति मम । मम वै । वै युवं । युवꣳ स्थः । स्थ इति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीन्माम् । मामभि । अभ्या । ऐत । इत मिति । इति तौ । तौभागधेयं । भागधेयमैच्छेतां । भागधेयमिति भाग-धेयं । ऐच्छेतां ताभ्यां । ताभ्यामेतं । एतमग्नीषोमीयं । अग्नीषोमीय मेकादशकपालं । अग्नीषोमीयमित्यग्नी-सोमीयं । एकादशकपालं पूर्णमासे । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । पूर्णमासे प्र । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । प्रायच्छत् । अयच्छत्तौ । तावब्रूतां । अब्रूतामभि । अभि संदष्टौ । संदष्टौ वै । संदष्टाविति सं-दष्टौ । वै स्त्वः । स्त्वो न । न शक्नुवः । शक्नुव ऐतु । ऐतुमिति । ऐतुमित्या-एतुं । इति सः । स इंद्रः । इंद्र आत्मनः । आत्मनश्चीतरूरौ । शीतरूरावं जनयत् । शीतरूराविति शीत-रूरौ । अजनयत्तत् । तच्छीतरूरयोः । शीतरूरयोर्जन्म । शीतरूरयोरिति शीत-रूरयोः । जन्म यः । य एवं । एवꣳ शीतरूरयोः । शीतरूरयोर्जन्म । शीतरूरयोरिति शीत-रूरयोः । जन्मवेद ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वेद न । नैनँ । एनꣳ शीतरूरौ । शीतरूरौ हंतः । शीतरूराविति शीत-रूरौ । हतस्ताभ्याँ । ताभ्यामेनं । एनमभि । अभ्यनयत् । अनयत्तस्माँत् । तस्माँज्जुह्वज्यमानात् । जुह्वभ्यमानादग्नीषोमौ । अग्नीषो मौनिः । अग्नीषोमावित्यग्नी-सोमौ । निरक्रामतां । अक्रामतां प्राणापानौ । प्राणापानौ वै । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । वा एनं । एनं तत् । तदजहितां । अजहितां प्राणः । प्राणो वै । प्राण इति प्र-अनः । वै दक्षः । दक्षोऽपानः । अपानः क्रतुः । अपान इत्यप-अनः । क्रतुस्तस्माँत् । तस्माँज्जुह्वभ्यꣳनः । जुह्वभ्यमानो ब्रूयात् । ब्रूयान्मयि । मयि दक्षक्रतू । दक्षक्रतू इति । दक्षक्रतू इति दक्ष-क्रतू । इति प्राणापानौ । प्राणापानावेव । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । एवात्मन् । आत्मन्धत्ते । धत्ते सर्वँ । सर्वमायुः । आयुरेति । एति सः । स देवताँः । देवतां वृत्रात् । वृत्रान्नि र्हूयं । निर्हूय वार्त्रघ्नं । निर्हूयेति निः-हूयं । वार्त्रघ्नꣳ हविः । वार्त्रघ्नमिति वार्त्र-घ्नं । हविः पूर्णमासे । पूर्णमासे निः । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । निरवपत् । अवपद्धंति । घ्नंति वै । वा एनं । एनं पूर्णमासे । पूर्णमास आ । पूर्णमास इति पूर्ण- मासे ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। आमावास्यायां । अमावास्यायां प्याययं । अमावास्याया-मित्यमा-वास्यायां । प्याययंति तस्माँत् । तस्माद्वार्त्रघ्नी । वार्त्रघ्नी पूर्णमासे । वार्त्रघ्नी इति वार्त्र-घ्नी । पूर्णमासेऽनु । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । अनूच्येते । उच्येते वृधन्वती । उच्येते इत्युच्येते । वृधन्वती अमावास्यायां । वृधन्वती इति वृधन्न्-वती । अमावास्यायां तत् । अमावास्यायामित्यमा-वास्यायां । तत्सꣳ स्थाप्यं । सꣳस्थाप्य वार्त्रघ्नं । सꣳस्थाप्येति सं-स्थाप्यं । वार्त्रघ्नꣳ हविः । वार्त्रघ्नमिति वार्त्र-घ्नम् । हविर्वज्रँ । वज्रमादायं । आदाय पुनः । आदायेत्याँ-दायं । पुनरभि । अभ्यायत । आयत ते । ते अब्रूतां । ते इति ते । अब्रूतां द्यावापृथिवी । द्यावापृथीवी मा । द्यावापृथिवी इति द्यावाँ-पृथिवी । मा प्र । प्र हाँः । हारावयोँः । आवयोर्वै । वै श्रितः । श्रित इतिं । इति ते । ते अब्रूतां । ते इति ते । अब्रूतां वरँ । वरं वृणावहै । वृणावहै नक्षत्रविहिता । नक्षत्रविहिताऽहं । नक्षत्रविहितेति नक्षत्र-विहिता । अहमसानि । असानीतिं । इत्यसौ । असावब्रवीत् ।

अ॒ब्र॒वी॒च्चि॒त्र॒वि॒हि॒ता । चि॒त्र॒वि॒हि॒ताह॑ं । चि॒त्र॒वि॒हि॒तेति॑ चित्र-वि॒हि॒ता । अ॒हमिति॑ । इ॒तीय॑ं । इ॒यं तस्मा॑त् ।

तस्मा॒न्नक्ष॑त्रविहिता । नक्ष॑त्र विहि॒ताऽसौ । नक्ष॑त्रविहि॒तेति॒ नक्ष॑त्र-वि॒हि॒ता । अ॒सौ चि॒त्र॒वि॒हि॒ता । चि॒त्र॒वि॒हि॒तेय॑ं ।

चि॒त्र॒वि॒हि॒तेति॑ चित्र-वि॒हि॒ता । इ॒यं यः । य एव॑ं । एव॑ं द्यावा॑पृथि॒व्योः । द्यावा॑पृथि॒व्योर्वर॑ं । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॒द्यावा॑-पृथि॒व्योः

()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वर॑ं वेद॑ । वेदा । ऐन॑ं । एन॑ं वरः॑ । वरो॑ गच्छति । ग॒च्छ॒ति॒ सः । स आ॒भ्यां । आ॒भ्यामे॒व । एव प्रसू॑तः । प्रसू॑त इ॒न्द्रः॑ । प्रसू॑त इति॒ प्र-सू॒तः॒ । इ॒न्द्रो॑ वृ॒त्रं । वृ॒त्रम॑हन् । अ॒ह॒न्ते ।ते दे॒वाः । दे॒वा वृ॒त्रं । वृ॒त्रꣳ ह॒त्वा । ह॒त्वाऽग्नीषोमौ॑ ।

अ॒ग्नीषोमा॑वब्रुवन् । अ॒ग्नीषोमा॒वित्य॒ग्नी-सोमौ॑ । अ॒ब्रु॒वन्, ह॒व्यं । ह॒व्यं नः॑ । नो॒व॒ह॒त॑ं । व॒ह॒त॒मिति॑ । इ॒ति॒ तौ । ताव॑ब्रूतां

। अ॒ब्रू॒ता॒मप॑तेजसौ । अप॑तेजसौ॒ वै । अप॑तेजसा॒वित्यप॑-ते॒ज॒सौ॒ । वै त्यौ । त्यौवृ॒त्रे । वृ॒त्रे वै । वै त्ययो॑ः ।

त्ययो॒स्तेज॑ः । तेज॒ इति॑ । इति॒ ते । तेऽ॑ब्रुवन् । अ॒ब्रु॒वन्कः । क इ॒द॑ं । इ॒दमच्छ॑ । अच्छ॑ ति । ए॒तीति॑ । इति॒ गौः ।

गौरिति॑ । इत्य॑ब्रुवन् । अ॒ब्रु॒वन्गौः॒ । गौर्वाव । वाव सर्व॑स्य । सर्व॑स्य मि॒त्रं । मि॒त्र मिति॑ । इति॒ सा । साब्र॑वीत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अ॒ब्र॒वी॒द्वर॑ं । वर॑ं वृणे । वृ॒णे॒ मयि॑ । मय्येव । एव स॒ता । स॒तोभये॑न । उ॒भये॑न भुनजाध्वै । भुन॒जा॒ध्वा॒ इति॑ ।

इति॒ तत् । तद्वोः॑ । गौरा । आह॑रत् । अ॒ह॒र॒त्तस्मा॑त् । तस्माद्गवि॑ । गवि॑ स॒ता । स॒तोभये॑न । उ॒भ॑येन भुंजते ।

भुं॒ज॒त॒ एत॑त् । एत॒द्वै । वा अ॒ग्नेः । अ॒ग्नेस्तेज॑ः । तेजो॒ यत् । यद्धृ॑तं । घृ॒त॒मे॒त॑त् । ए॒त॒त्सोम॑स्य । सोम॑स्य॒ यत् ।

यत्पय॑ः । पयो॒ यः । य एव॑ं । एव॒मग्नीषोम॑योः । अ॒ग्नीषोम॑यो॒स्तेज॑ः । अ॒ग्नीषोम॑यो॒रित्य॒ग्नी-सोम॑योः । तेजो॒ वेद॑ । वेद॑

तेजस्वी । तेजस्येव । एव भवति । भवति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदति किंदेवत्यँ । किंदेवत्यं पौर्णमासं । किंदेवत्यमिति किं-देवत्यँ । पौर्णमासमिति । पौर्णमासमिति पौर्ण-मासं । इति प्राजापत्यं । प्राजापत्यमिति । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं । इति ब्रूयात् । ब्रूयात्तेन । तेनेंद्रँ । इंद्रं ज्येष्ठं । ज्येष्ठं पुत्रं । पुत्रं निरवासाययत् । निरवासाययदिति । निरवासाययदिति निः-अवासाययत् । इति तस्मात् । तस्मांज्येष्ठं । ज्येष्ठं पुत्रं । पुत्रं धनेन । धनेन निरवसाययंति । निरवसाय यन्तीति निः-अवसाययन्ति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

इंद्रं वृत्रं । वृत्रं जघ्निवाꣳसँ । जघ्निवाꣳसं मृधः । मृधोऽभि । अभि प्र । प्रावेपंत । अवेपंत सः । स एतं । एतं वैमृधं । वैमृधं पूर्णमासे । पूर्णमासेऽनुनिर्वाप्यँ । पूणामास इति पूर्ण-मासे । अनुनिर्वाप्यमपश्यत् । अनुनिर्वाप्यमित्यनु-निर्वाप्यँ । अपश्यत्तं । तं निः । निरवपत् । अवपत्तेन । तेन वै । वै सः । समृधः । मृधोऽप । अपाहत । अहत यत् । यद्वैमृधः । वैमृधः पूर्णमासे । पूर्णमासेऽनुनिर्वाप्यः । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । अनुनिर्वाप्यो भवति । अनुनिर्वाप्य इत्यनु-निर्वाप्यः । भवति मृधः । मृध एव । एव तेन । तेन यजमानः । यजमानोऽप । अपहते । हत इंद्रः । इंद्रो वृत्रं । वृत्रꣳ हत्वा । हत्वा देवताभिः । देवताभिश्च । चेंद्रियेण । इंद्रियेण च । च वि । व्यार्ध्यत । आर्ध्यत सः । स एतं । एतमाग्नेयं । आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपाल-ममावास्यायां । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । अमावास्यायामपश्यत् । अमावास्याया मित्यमा-वास्यायां । अपश्यदैंद्रं । ऐंद्रं दधि ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। दधि॒ तं । तं निः । निर॑वपत् । अव॑पत्तेन॑ । तेन॒ वै । वै सः । सदे॒वता॑ः । दे॒वता॑श्च । चे॒न्द्रि॒यं । इ॒न्द्रि॒यं च॑ । चाव॑ । अवा॑रुंध । अरु॑ंध यत् । यदा॑ग्ने॒यः । आ॒ग्ने॒यो॑ऽष्टाक॑पालः । अ॒ष्टाक॑पालोऽमावा॒स्या॑यां । अ॒ष्टाक॑पाल॒ इत्य॒ष्टा-क॒पा॒लः । अ॒मा॒वा॒स्या॑यां भव॑ति । अ॒मा॒वा॒स्या॑यामित्य॑मा-वा॒स्या॑यां । भव॑त्यै॒न्द्रं । ऐ॒न्द्रं दधि॑ । दधि॑ दे॒वता॑ः । दे॒वता॑श्च । चै॒व । एव तेन॑ । तेनै॑न्द्रि॒यं । इ॒न्द्रि॒यं च॑ । च॒ यज॑मानः । यज॑मानोऽव॑ । अव॑ रुंधे । रुं॒धे॒ इ॒न्द्र॒स्य । इ॒न्द्र॒स्य वृ॒त्रं । वृ॒त्रं ज॒घ्नुषः । ज॒घ्नुष॑ इन्द्रि॒यं । इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ । वीर्यं॑ पृथि॒वीं । पृ॒थि॒वीमनु॑ । अनु॒ वि । व्या॑र्छत् । आ॒र्छ॒त्तत् । तदोष॑धयः । ओष॑धयो वी॒रुधः॑ । वी॒रुधो॑ऽभवन् । अ॒भ॒व॒न्सः । स प्र॒जाप॑तिं । प्र॒जाप॑तिमुप॑ । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा-प॒तिं॒ । उपा॑धावत् । अ॒धा॒व॒द्वृ॒त्रं । वृ॒त्रं मै॑ । मे॒ ज॒घ्नुषः॑ । ज॒घ्नुष॑ इन्द्रि॒यं । इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वी॒र्यं॑ पृथि॒वीं । पृ॒थि॒वीमनु॑ । अनु॒ वि । व्या॑रत् । आ॒र॒त्तत् । तदोष॑धयः । ओष॑धयो वी॒रुधः॑ । वी॒रुधो॑ऽभूवन् । अ॒भू॒व॒न्निति॑ । इति॒ सः । स प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिः प॒शून् । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । प॒शून॑ब्रवीत् । अ॒ब्र॒वी॒देत॑त् । एत॑दस्मै । अ॒स्मै॒ सं । सं न॑यत । न॒य॒तेति॑ । इति॒ तत् । तत्प॒शवः॑ । प॒शव॒ ओष॑धीभ्यः । ओष॑धीभ्योऽधि॑ । ओष॑धीभ्य॒ इत्योष॑धि-भ्यः । अध्या॒त्मन् । आ॒त्मन्त्सं । सम॑नयन् । अ॒न॒य॒न्तत् । तत्प्रति॑ । प्रत्य॑दुहन् । अ॒दु॒ह॒न्, यत् । यत्स॒मन॑यन् । स॒मन॑यन्तत् । स॒मन॑यन्निति॑ सं-अन॑यन् । तथ्सा॑ान्नाय्यस्य॑ । सा॒न्ना॒य्य॒स्य॑ सान्नाय॒ब्बं । सा॒न्ना॒य्य॒स्येति॑ सा॑न्नाय्यस्य॑ । सा॒न्ना॒य्य॒ब्बं यत् । सा॒न्ना॒य्य॒ब्बमिति॑ सान्नाय्य-ब्बं । यत्प्रत्य॑दुहन् । प्रत्य॑दुहन्तत् । प्रत्य॑दुहन्निति॑ प्रति-अदुहन् । तत्प्रति॑धुषः । प्रति॑धुषः प्रतिधु॒क्कं । प्रति॑धुष॒ इति॑ प्रति-धुषः॑ । प्रति॑धुक्क॒ꣳ सं । प्रति॑धुक्क॒मिति॑ प्रतिधुक्-कं । सम॑नेषुः । अ॒ने॒षुः॒ प्रति॑ । प्रत्य॑धुक्षन् । अ॒धु॒क्ष॒न्न । न तु । तु मयि॑ । मयि॑ श्रयते । श्र॒य॒त॒ इति॑ । इत्य॑ब्रवीत् । अ॒ब्र॒वी॒देत॑त् । एत॑दस्मै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अस्मै शृतं । शृतं कुरुत । कुरुतेति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्तत् । तदस्मै । अस्मै शृतं । शृतमकुर्वन् । अकुर्वन्निंद्रियं । इंद्रियं वाव । वावास्मिन्न् । अस्मिन्वीर्यं । वीर्यं तत् । तदश्रयन् । अश्रयन्तत् । तच्छृतस्य । शृतस्य शृतत्वं । शृतत्वꣳ सं । शृतत्वमिति शृत-त्वं । समनेषुः । अनेषुः प्रति । प्रत्यधुक्षन्न् । अधुक्षञ्छृतं । शृतमक्रन्न् । अक्रन्न । न तु । तु मा । मा धिनोति । दिनोतीति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीदेतत् । एतदस्मै । अस्मै दधि । दधि कुरुत । कुरुतेति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्तत् । तदस्मै । अस्मै दधि । दध्यकुर्वन्न् । अकुर्वन्तत् । तदेनं । एनमधिनोत् । अधिनोत्तत् । तद्दध्नः । दध्नो दधित्वं । दधित्वं ब्रह्मवादिनः । दधित्वमिति दधि-त्वं । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदंति दध्नः । दध्नः पूर्वस्य । पूर्वस्यावदेयं । अवदेयं दधि । अवदेयमित्यव-देयं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। दधि हि । हि पूर्वं । पूर्वं क्रियते । क्रियत इति । इत्यनादृत्य । अनादृत्य तत् । अनादृत्येत्यना-दृत्य । तच्छृतस्य । शृतस्येव । एव पूर्वस्य । पूर्वस्यावं । अवदेत् । देदिंद्रियं । इंद्रियमेव । एवास्मिन्न् । अस्मिन्वीर्यं । वीर्यꣳ श्रित्वा । श्रित्वा दध्ना । दध्नोपरिष्टात् । उपरिष्टाद्धिनोति । दिनोति यथा- पूर्वं । यथापूर्वमुपं । यथापूर्वमिति यथा-पूर्वं । उपैति । एति यत् । यत्पूतीकैः । पूतीकैर्वा । वा पर्णवल्केः । पर्णवल्के वा । पर्णवल्केरिति पर्ण-वल्केः । वातंच्यात् । आतंच्यात्सो म्यं । आतंच्यादित्या-तंच्यात् । सोम्यं तत् । तद्यत् । यत्क्लेलैः । क्लेले राक्षसं । राक्षसं तत् । तद्यत् । यत्तंडुलैः । तंडुलैर्वैश्वदेवं । वैश्वदेवं तत् । वैश्वदेमिति वैश्व-देवं । तद्यत् । यदातंचनेन । आतंचनेन मानुषं । आतंचनेनेत्या-तंचनेन । मानुषं तत् । तद्यत् । यद्दध्ना । दध्नातत् । तत्सेंद्रं । सेंद्रं दध्ना । सेंद्रमिति स-इंद्रं । *दध्नातनक्ति । आतनक्ति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। तनक्ति सेंद्रबायं । सेंद्रबायाँग्निहोत्रोच्छेषणं । सेंद्रबायेति सेंद्र-बायं । अग्निहोत्रोच्छेषणमभ्यातनक्ति । अग्निहोत्रोच्छेषणमित्यग्निहोत्र-उच्छेषणं । अभ्यातनक्ति यज्ञस्यं । अभ्यातनक्तीत्यभि-आतनक्ति । यज्ञस्य संतत्यै । संतत्या इंद्रः । संतत्या इति सं-तत्यै । इंद्रो वृत्रं । वृत्रꣳ हत्वा । हत्वा परां । परां परावतँ । परावतमगच्छत् । परावतमिति परा-वतँ । अगच्छदप । अपाराधं । अराधमिति । इति मन्यमानः । मन्यमानस्तं । तं देवताँः । देवताः प्रैषँ । प्रैषमैच्छन् । प्रैषमिति प्र-एषँ । ऐच्छन्सः । सोँऽब्रवीत् । अब्रवीत्प्रजापतिः । प्रजापतिर्यः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । यः प्रथमः । प्रथमोऽनुविंदति । अनुविंदति तस्य । अनुविंदतीत्यनु-विंदति । तस्य प्रथमं । प्रथमं भागधेयँ । भागधेयमिति । भागधेयमिति भाग-धेयँ । इति तं । तं पितरः । पितरोऽनु । अन्वविंदन्न् । अविंदन्तस्माँत् । तस्माँत्पितृभ्यः । पितृभ्यः पूर्वेद्युः । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । पूर्वेद्युः क्रियते । क्रियते सः । सोऽमावास्याँ । अमावास्याँ प्रति । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । प्रत्या । आगच्छत् । अगच्छत्तं । तं देवाः । देवा अभि । अभि सं । समगच्छंत । अगच्छंतामा । अमा वै । वै नः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। नोऽद्य । अद्यवसु । वसु वसति । वसतीति । इतींद्रः । इंद्रो हि । हि देवानाँ । देवानांवसु । वसुतत् । तदमावास्यायाः । अमावास्याया अमावास्यꣳ । अमावास्याया इत्यमा-वास्यायाः । अमावास्यꣳ ब्रह्म-वादिनः । अमावास्यꣳमित्यमावास्य-ꣳ । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदंति किं देवत्यँ । किं देवत्यꣳ सान्नाय्यं । किं देवत्यमिति किं-देवत्यँ । सान्नाय्यमिति । सान्नाय्यमिति सां-नाय्यं । इति वैश्वदेवं । वैश्वदेवमिति ।

वैश्वदेवमिति वैश्व-देवं । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद्विश्वै । विश्वे हि । हि तत् । तद्देवाः । देवा भागधेयँ । भागधेयमभि । भागधेय-मिति भाग-धेयँ । अभिसमगच्छंत । समगच्छंतेति । समगच्छंतेति सं- अगच्छंत । इत्यथौ । अथो खलु । अथो इत्यथौ । खल्वेंद्रं । ऐंद्रमिति । इत्येव । एव ब्रूयात् । ब्रूयादिंद्रँ । इंद्रं वाव । वाव ते । ते तत् । तद्भिषज्यंतः । भिषज्यंतोऽभि । अभि सं । समगच्छंत । अगच्छंतेति । इतीतीति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदंति सः । स तु । वै । वै दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यजेत । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजेत यः । य एनौ । एनौ सेंद्रौ । सेंद्रौ यजेत । सेंद्राविति स-इंद्रौ । यजेतेति । इति वैमृधः । वैमृधः पूर्णमासे । पूर्णमासेऽनुनिर्वाप्यः । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । अनुनिर्वाप्यो भवति । अनुनिर्वाप्य इत्यनु-निर्वाप्यः । भवति तेन । तेन पूर्णमासः । पूर्णमासस्सेंद्रः । पूर्णमास इति पूर्ण-मासः । सेंद्र ऐंद्रं । सेंद्र इति स-इंद्रः । ऐंद्रं दधि । दध्यमावास्यायां । अमावास्यायां तेन । अमावास्यायामित्यमा-वास्यायां । तेनामावास्यौ । अमावास्या सेंद्रौ । अमावास्येत्यमा-वास्यौ । सेंद्रा यः । सेंद्रेति स-इंद्रा । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान्दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यजते । दर्शपूर्ण-मासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते सेंद्रौ । सेंद्रावेव । सेंद्राविति स-इंद्रौ । एवैनौ । एनौ यजते । यजतेश्वश्वः । श्वश्वौऽस्मै । श्वश्व इति श्वः-श्वः । अस्मा ईजानाय । ईजानाय वसीयः । वसीयो भवति । भवति देवाः । देवा वै । वै यत् । यद्यज्ञे । यज्ञेऽकुर्वत । अकुर्वत तत् । तदसुराः । असुरा अकुर्वत । अकुर्वत ते । ते देवाः । देवा एतां ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। एतामिष्टिँ । इष्टिमपश्चन्न् । अपश्यन्नाग्नावैष्णवं । आग्नावैष्णवमेकादशकपालं । आग्नावैष्णवमित्याँग्ना-वैष्णवं । एकादशकपालꣳ सरस्वत्यै । एकादशकपालꣳ मित्येकादश-कपालं । सरस्वत्यै चरुं । चरुꣳ सरस्वते । सरस्वते चरुं । चरुं तां । तां पौँर्णमासं । पौर्णमासꣳ सꣳस्थाप्यं । पौर्णमासमिति पौर्ण-मासं । सꣳस्थाप्यानु । सꣳस्थाप्येति सं-स्थाप्यं । अनु निः । निरवपन्न् । अवपन्ततः । ततो देवाः । देवा अभवन्न् । अभवन्परा । पराऽसुराः । असुरायः । यो भ्रातृव्यवान् । भ्रातृव्यवान्त्स्यात् । भातृव्यवानिति भ्रातृव्य-वान् । स्यात्सः । स पौँर्णमासं । पौर्णमासꣳ सꣳस्थाप्यं । पौर्णमासमिति पौर्ण-मासं । सꣳस्थाप्येतां । सꣳस्थाप्येति सं-स्थाप्यं । एतामिष्टिँ । इष्टिमनु । अनु निः । निर्वपेत् । वपेत्पौर्णमासेन । पौर्णमासेनैव । पौर्णमासेनेति पौर्ण-मासेन । एव वज्रँ । वज्रं भ्रातृव्याय । भ्रातृव्याय प्रहृत्य । प्रहृत्याँग्नावैष्णवेन । प्रहृत्येति प्र-हृत्य । आग्नावैष्णवेन देवताः । आग्नावैष्णवेनेत्याँग्ना-वैष्णवेन । देवताँश्च । च यज्ञं । यज्ञं च । च भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वृक्ते । वृक्ते मिथुनान् । मिथुनान्पशून् । पशूंथ्सारस्वताभ्याँ । सारस्वताभ्यां यावत् । यावदेव । एवास्य । अस्यास्ति । अस्तितत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। तथँवं । सवँ वृक्ते । वृक्ते पौर्णमासीं । पौर्णमासी मेव । पौर्णमासीमिति पौर्ण-मासीं । एव यजेत । यजेत भ्रातृव्यवान् । भ्रातृव्यवान्न । भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य-वान् । नामावास्याँ । अमावास्याꣳ हत्वा । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । हत्वा भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं न । ना । आप्याययति । प्याययति साकंप्रस्थायीयेन । साकंप्रस्थायीयेन यजेत । साकं प्रस्थायीयेनेति साकं-प्रस्थायीयेन । यजेत पशुकामः । पशुकामो यस्मै । पशुकाम इति पशु-कामः । यस्मै वै । वा अल्पेन । अल्पेनाहरति । आहरति न । आहरतीत्याँ-हरति । नात्मनाँ । आत्मना तृप्यति । तृप्यति न । नान्यस्मै । अन्यस्मै ददाति । ददाति यस्मै । यस्मै महता । महता तृप्यति । तृप्यत्यात्मनाँ । आत्मना ददाति । ददात्यन्यस्मै । अन्यस्मै महता । महता पूर्णं । पूर्णꣳ होतव्यँ । होतव्यं तृप्तः । तृप्त एव । एवैनँ । एनमिंद्रः । इंद्रः प्रजयाँ । प्रजया

पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिस्तर्पयति । पशुभिरिति पशु-भिः । तर्पयति दारुपात्रेण । दारुपात्रेण जुहोति । दारुपात्रेणेति दारु-पात्रेण । जुहोति न । न हि । हि मृन्मयँ । मृन्मयमाहुति । मृन्मयमिति मृत्-मयँ । आहुतिमानशे । आहुतिमित्या-हुतिं । आनश औदुंबरं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। औदुंबरं भवति । भवत्यूर्क् । ऊर्ग्वै । वा उदुंबरः । उदुंबर ऊर्क् । ऊर्क्पशवः । पशव ऊर्जा । ऊर्जैव । एवास्मै । अस्मा ऊर्जँ । ऊर्जं पशून् । पशूनव । अव रुंधे । रुंधेन । नागश्रीः । अगतश्रीर्महेंद्रं । अगतश्रीरित्यगत-श्रीः । महेंद्रं यजेत । महेंद्रमिति महा-इंद्रं । यजेत त्रयः । त्रयो वै । वै गतश्रियः । गतश्रियशुश्रुवान् । गतश्रिय इति गत-श्रियः । शुश्रुवान्ग्रामणीः । ग्रामणी राजन्यः । ग्रामणीरिति ग्राम-नीः । राजन्यस्तेषाँ । तेषाँ महेंद्रः । महेंद्रो देवताँ । महेंद्र इति महा-इंद्रः । देवता यः । योवै । वै स्वां । स्वां देवताँ । देवतामतियजते । अतियजते प्र । अतियजत इत्यति-यजते । प्र स्वायै । स्वायै देवताये । देवताये च्यवते । च्यवते न । न पराँ । परां प्र । प्राप्नोति । आप्नोति पापीयान् । पापीयान्भवति । भवति संवथ्सरं । संवथ्सरमिंद्रँ । संवथ्सतमिति सं-वत्सरं । इंद्रं यजेत । यजेत संवथ्सरं । संवथ्सरꣳ हि । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । हि व्रतं । व्रतं न । नाति । अति स्वा ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। स्वेव । एवैनँ । एनं देवताँ । देवतेज्यमाना । इज्यमाना भूत्यै । भूत्या इंधे । इंधे वसीयान् । वसीयान्भवति । भवति संवथ्सरस्य । संवथ्सरस्य परस्तात् । संवथ्सरस्येति सं-वथ्सरस्य । परस्तादग्नयै । अग्नयै व्रतपतये । व्रतपतये पुरोडाशँ । व्रतपतय इति व्रत-पतये । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपेत्

। वपेत्संवथ्सरं । संवथ्सरमेव । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । एवैनँ । एनं वृत्रं । वृत्रं जघ्निवाꣳसँ । जघ्निवाꣳसमग्नीः । अग्निर्व्रत- पतिः । व्रतपतिर्व्रतं । व्रतपतिरिति व्रत-पतिः । व्रतमा । आलभयति । लभयति ततः । ततोधि । अधि कामँ । कामं यजेत । यजेतेति यजेत () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

नासोमयाजी । असोमयाजी सं । असोमयाजीत्यसोम-याजी । सं नयेत् । नयेदनागतं । अनागतं वै । अनागतमित्यनाँ-गतं । वा एतस्य । एतस्य पयः । पयो यः । योऽसोमयाजी । असोमयाजीयत् । असोमयाजीत्यसोम-याजी । यदसोमयाजी । असोमयाजी संनयैत् । असोमयाजीत्यसोम-याजी । संनयैत्परिमोषः । संनयेदिति सं-नयैत् । परिमोष एव । परिमोष इति परि-मोषः । एव सः । सोऽ- नृतं । अनृतं करोति । करोत्यथौ । अथो परा । अथो इत्यथौ । परैव । एव सिच्यते । सिच्यते सोमयाजी । सोमयाज्येव । सोमयाजीति सोम-याजी । एव सं । सं नयेत् । नयेत्पयः । पयो वै । वै सोमः । सोमः पयः । पयस्सान्नाय्यं । सान्नाय्यं पयसा । सान्नाय्यमिति सा-नाय्यं । पयसैव । एव पयः । पय आत्मन् । आत्मन्धत्ते । धत्ते वि । वि वै । वा एतं । एतं प्रजया । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जया । पशुभिरर्धयति । पशुभिरिति पशु-भिः । अर्धयति वर्धयति । वर्धयत्यस्य । अस्य भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं यस्य । यस्य हविः । हविर्निरुप्तं । निरुप्तं पुरस्तात् । निरुप्तमिति निः-उप्तं । पुरस्ताच्चन्द्रमाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। चन्द्रमा अभि । अभ्युदेति । उदेति त्रेधा । उदेतीत्युत्-एति । त्रेधा तण्डुलान् । तण्डुलान्, वि । वि भजेत् । भजेद्ये । ये मध्यमाः । मध्यमास्स्युः । स्युस्तान् । तानग्नयै । अग्नये दात्रे । दात्रे पुरोडाशं । पुरोडाशमष्टाकपालं ।

अ॒ष्टाक॑पालं कुर्यात् । अ॒षाक॑पाल-मित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । कु॒र्या॒दे॒ । ये स्थवि॑ष्ठाः । स॑वि॒ष्ठास्तान् । तानिंद्रा॑य । इंद्रा॑य प॒दात्रे । प्र॒दात्रे॒ द॒धन्न् । प्र॒दात्र॒ इति॑ प्र-दात्रे । दधः॑ श्चरुं । च॒रुं॒ ये । येऽणि॑ष्ठाः । अणि॑ष्ठा॒स्तान् । तान्, विष्ण॑वे । विष्ण॑वे शिपिवि॒ष्टाय॑ । शि॒पि॒-वि॒ष्टाय॑ श्रृते । शि॒पि॒वि॒ष्टाये॑ति॑ शिपि-वि॒ष्टाय॑ । श्रृते च॒रुं । च॒रुम॒ग्निः । अ॒ग्नि- रे॒व । ए॒वास्मै॑ । अ॒स्मै॒ प्र॒जां । प्र॒जां प्र॑ज॒नय॑ति । प्र॒जामिति॑ प्र-जां । प्र॒ज॒नय॑ति वृ॒द्धां । प्र॒ज॒नय॒तीति॑ प्र-ज॒नय॑ति । वृ॒द्धामिंद्रः॑ । इंद्र॒ः प्र । प्र य॑च्छति । य॒च्छ॒ति॒ य॒ज्ञः । य॒ज्ञो वै । वै विष्णुः॑ । विष्णुः॑ प॒शवः॑ । प॒शव॒श्शिपिः॑ । शिपि॑र्य॒ज्ञे । य॒ज्ञ ए॒व । ए॒व प॒शुषु॑ । प॒शुषु॒ प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ न । न द्वे ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। द्वे य॑जेत । द्वे इति॒ द्वे । य॒जे॒त॒ यत् । यत्पूर्व॑या । पूर्व॑या सं॒प्रति । सं॒प्रति यजे॑त । सं॒प्रतीति॑ सं-प्रति । यजे॒तोत्त॑रया । उत्त॑रया छं॒बट् । उत्त॑रयेत्युत्-त॒रया॒ । छं॒बट्कु॑र्यात् । कु॒र्या॒द्यत् । यदु-त्त॑रया । उत्त॑रया सं॒प्रति । उत्त॑रयेत्युत्-त॒रया॒ । सं॒प्रति यजे॑त । सं॒प्रतीति॑ सं-प्रति । यजे॑त॒ पूर्व॑या । पूर्व॑या छं॒बट् । छं॒बट्कु॑र्यात् । कु॒र्या॒न्न । नेष्टिः॑ । इ॒ष्टि॒ र्भव॑ति । भव॑ति॒न । न॒य॒ज्ञः । य॒ज्ञस्तत् । तदनु॑ । अनु॑ह्वीतमुखी । ह्वी॒त॒मु॒ख्य॑पगल्भः । ह्वी॒त॒मु॒खीति॑ ह्वीत-मु॒खी । अ॒पग॑ल्भो जा॑यते । अ॒पग॑ल्भ इत्य॑प-ग॒ल्भः॒ । जा॒य॒त॒ एका॑ । एका॑मे॒व । ए॒व य॑जेत । य॒जे॒त॒ प्र॒ग॒ल्भः॑ । प॒ग॒ल्भो॑ऽस्य । प्र॒ग॒ल्भ इति॑ प्र-ग॒ल्भः॒ । अ॒स्य॒ जा॒य॒ते॒ । जा॒य॒तेऽना॑दृत्य । अना॑दृत्य॒ तत् । अना॑दृत्येत्यना॑-दृ॒त्य॒ । तद्वे । द्वे ए॒व । द्वे इति॒ द्वे । ए॒व य॑जेत । य॒जे॒त॒ य॒ज्ञमु॑खं । य॒ज्ञमु॑खमे॒व । य॒ज्ञमु॑खमिति॑ यज्ञ-मु॒खं । ए॒व पूर्व॑या । पूर्व॑याल॑भते । आ ल॑भते॒ यज॑ते । आ ल॑भत॒ इत्या॑-ल॑भते । यज॑त॒ उत्त॑रया । उत्त॑रया दे॒वता॑ः । उत्त॑रयेत्युत्- त॒रया॒ । दे॒वता॑ ए॒व । ए॒व पूर्व॑या । पूर्व॑यावरुंधे । अ॒वरु॑ंध इंद्रि॒यं । अ॒वरु॑ंध इत्य॑व-रु॑ंधे । इंद्रि॒यमुत्त॑रया । उत्त॑रया देव- लो॒कं । उत्त॑रयेत्युत्- त॒रया॒ । दे॒वलो॒कमे॒व । दे॒वलो॒कमिति॑ देव-लो॒कं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। एव पूर्वया । पूर्वयाभिजयति । अभिजयति मनुष्यलोकं । अभिजयतीत्यभि-जयति । मनुष्यलोकमुत्तरया । मनुष्यलोकमिति मनुष्य-लोकं । उत्तरया भूयसः । उत्तरयेत्युत् तरया । भूयसो यज्ञ-क्रतून् । यज्ञक्रतूनुप । यज्ञक्रतूनिति यज्ञ-क्रतून् । उपैति । एत्येषा । एषा वै । वै सुमनाः । सुमना नाम । सुꣳ ना इति सु-मनाः । नामेष्टिः । इष्टिर्यं । यमद्य । अद्येज्ञानं । ईज्ञानं पश्चात् । पश्चाच्चंद्रमाः । चंद्रमा अभि । अभ्युदेति । उदेत्यस्मिन् । उदेतीत्युत्-एति । अस्मिन्नेव । एवास्मै । अस्मे लोके । लोकेर्धुकं । अर्धुकं भवति । भवति दाक्षायण यज्ञेन । दाक्षायण यज्ञेन सुवर्गकामः । दाक्षायणयज्ञेनेति दाक्षायण-यज्ञेन । सुवर्गकामो यजेत । सुवर्गकाम इति सुवर्ग-कामः । यजेत पूर्ण- मासे । पूर्णमासे सं । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । सं नयेत् । नयेन्मैत्रावरुण्या । मैत्रावरुण्यामिक्षया । मैत्रावरुण्येति मैत्रा-वरुण्या । आमिक्षयामावास्यायां । अमावास्यायां यजेत । अमावास्यायामित्यमा-वास्यायां । यजेत पूर्णमासे । पूर्णमासे वै । पूर्णमास इति पूर्ण-मासे । वै देवानाꣳ । देवानाꣳ सुतः । सुतस्तेषाꣳ । तेषामेतं । एत मर्धमासं । अर्धमासं पसुतः । अर्धमासमित्यर्ध-मासं । पसुतस्तेषाꣳ । प्रसुत इति प्र-सुतः । तेषाꣳ मैत्रावरुणी । मैत्रावरुणी वशा । मैत्रा वरुणीति मैत्रा-वरुणी । वशामावास्यायां । अमावास्यायामनूबंध्याꣳ । अमावास्यायामित्यमा-वास्यायां । अनूबंध्यायत् । अनूबंध्येत्यनु-बंध्याꣳ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। यत्पूर्वेद्युः । पूर्वेद्युर्यजते । यजते वेदिꣳ । वेदि- मेव । एव तत् । तत्करोति । करोति यत् । यद्वत्सान् । वत्सानपाकरोति । अपाकरोति सदोहविर्धाने । अपाकरोरीत्यप-आकरोति । सदोहविर्धाने एव । सदोहविर्धाने इति सदः-हविर्धाने । एव सं । सं मिनोति । मिनोति यत् । यद्यजते । यजते देवैः । देवैरेव । एव सुत्यां । सुत्याꣳ सं । सं पादयति । पादयति सः । स एतं । एतमर्धमासं । अर्धमासꣳ सधमादꣳ । अर्धमासमित्यर्ध-मासं । सधमाद देवैः ।

स॒ध॒मा॒दमिति॑ सध-मा॒दँ । दे॒वैस्सोमँ॑ । सोम॑ पिबति । पि॒ब॒ति॒ यत् । यन्मै॑त्रावरु॒ण्या । मै॒त्रा॒-व॒रु॒ण्यामिक्षा॑या ।
मै॒त्रा॒व॒रु॒ण्येति॑ मैत्रा-व॒रु॒ण्या । आमिक्षा॑यामावा॒स्या॑यां । अ॒मा॒वा॒स्या॑यां॒ यज॑ते । अ॒मा॒वा॒स्या॑यामित्य॑मा-वा॒स्या॑यां । यज॑ते॒ या
। यैव । ए॒वासौ । अ॒सौ दे॒वानाँ॑ । दे॒वानाँ॑ वृ॒शा । वृ॒शानू॑बंध्याँ॑ । अ॒नू॒बं॒ध्या॑ सो । अ॒नू॒बं॒धेत्य॑नु-बंध्याँ॑ । सो ए॒व । सो
इति॒ सो । ए॒वैषा । ए॒षैतस्य॑ । ए॒तस्य॑ सा॒क्षात् । सा॒क्षाद्वै । सा॒क्षादिति॑ स-अ॒क्षात् । वा ए॒षः । ए॒ष दे॒वान् ।
दे॒वान॒भ्यारो॑हति । अ॒भ्यारो॑हति॒ यः । अ॒भ्यारो॑ह॒तीत्य॑भि-आरो॑हति । य ए॑षां । ए॒षां॒ यज्ञं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। य॒ज्ञम॑भ्या॒रो॑हति । अ॒भ्या॒रो॑हति॒ यथाँ॑ । अ॒भ्या॒रो॒ह॒तीत्य॑भि-आ॒रो॑हति । यथा॒ खलु॑ । खलु॒ वै । वै श्रेया॑न् ।
श्रेया॑नभ्यारू॒ढः । अ॒भ्या॒रू॒ढः का॒मय॑ते । अ॒भ्या॒रू॒ढ इत्य॑भि-आरू॒ढः । का॒मय॑ते तथाँ॑ । तथा॑ करोति । क॒रो॒ति॒ यदि॑ ।
यद॑व॒विध्य॑ति । अ॒व॒विध्य॑ति पापी॑यान् । अ॒व॒विध्य॒तीत्य॑व-विध्य॑ति । पापी॑यान् भवति । भ॒व॒ति॒ यदि॑ । यदि॒ न ।
नाव॒विध्य॑ति । अ॒व॒विध्य॑ति स॒दृङ् । अ॒व॒विध्य॒तीत्य॑व विध्य॑ति । स॒दृङ्ङ्या॒वृत्का॑मः । स॒दृङ्ङिति॑ स-दृङ् । व्या॒वृत्का॑म ए॒तेन॑
। व्या॒वृत्का॑म॒ इति॑ व्या॒वृत्-का॒मः । ए॒तेन॑ य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ यजेत । य॒जे॒त॒ क्षु॒र॒प॒विः । क्षु॒र॒प॒विर्हि॑ । क्षु॒र॒प॒विरिति॑ क्षुरि-
प॒विः । ह्येषः । ए॒ष य॒ज्ञः । य॒ज्ञस्ता॒जक् । ता॒जक्पु॑ण्यः॑ । पु॒ण्यो॑ वा । वा॒ भव॑ति । भव॑ति॒ प्र । प्र वाँ॑ । वा॒ मी॒य॒ते ।
मी॒य॒ते तस्य॑ । तस्ये॒तत् । ए॒तद्व्र॒तं । व्र॒तं न । नानृ॑तं । अनृ॑तं वदेत् । व॒दे॒न्न । नमा॑ऽसं । मा॑ऽसमश्नी॑ यात् ।
अ॒श्नी॒यान्न । न स्त्रिय॑ँ । स्त्रिय॒मुप॑ । उप॑ेयात् । इ॒यान्न । नास्य॑ । अ॒स्य॒पल्पू॑लनेन । पल्पू॑लनेनवासः॑ । वासः॑
पल्पूलयेयुः । पल्पूलयेयु-रे॒तत् । ए॒तद्धि । हि दे॒वाः । दे॒वास्सर्वँ॑ । सर्व॑ न । नकु॑र्वंति॑ । कु॒र्व॒ती॒ति॑ कुर्वंति॑ () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

एष वै । वै देवरथः । देवरथो यत् । देवरथ इति देव-रथः । यद्दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यः ।

दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यो दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासाविष्ट्वा । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ ।

इष्ट्वा सोमेन । सोमेन यजते । यजते रथस्पष्टे । रथस्पष्ट एव । रथस्पष्ट इति रथ-स्पष्टे । एवा-वसानै । अवसाने वरै

। अवसान इत्यव-सानै । वरे देवानाँ । देवाना- मव । अवस्यति । स्यत्येतानि । एतानि वै । वा अंगापरूꣳषि ।

अंगापरूꣳषि संवथ्सरस्य । अंगापरूꣳषीत्यंगाँ-परूꣳषि । संवथ्सरस्य यत् । संवथ्सरस्येति सं-वथ्सरस्य । यद्दर्

शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यः । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान् दर्शपूर्णमासौ

। दर्शपूर्णमासौ यजते । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यज तेऽंगा परूꣳषि । अंगापरूꣳष्येव । अंगा-

परूꣳषीत्यंगाँ- परूꣳषि । एव संवथ्सरस्य । संवथ्सरस्य पति । संवथ्सरस्येति सं-वथ्सरस्य । प्रति दधाति । दधात्येते ।

एते वै । एते इत्येते । वै संवथ्सरस्य । संवथ्सरस्य चक्षुषी । संवथ्सरस्येति सं-वथ्सरस्य । चक्षुषी यत् । चक्षुषी इति

चक्षुषी । यद्दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यः । दर्शपूर्णमासामिति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान्

दर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यजते । दर्शपूर्णमासावितिदर्श-पूर्णमासौ । यजते ताभ्याँ । ताभ्यामेव । एव सुवर्गं ।

सुवर्गल्लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकमनु । अनु पश्यति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। पश्यत्येषा । एषा वै । वै देवानाँ । देवानां विक्राँतिः । विक्राँतिर्यत् । विक्राँतिरिति वि-क्रांतिः । यद्दर्शपूर्णमासौ ।

दर्शपूर्णमासौ यः । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान् दर्शपूर्णमासौ ।

दर्शपूर्णमासौ यजते । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते देवानाँ । देवानामेव । एव विक्राँतिं । विक्राँति मनु

। विक्राँतिमिति वि-क्रांतिं । अनु वि । विक्रमते । क्रमत एषः । एष वै । वै देवयानः । देवयानः पंथाँः । देवयान

इति देव-यानः । पंथा यत् । यदर्शपूर्णमासौ । दर्शपूर्णमासौ यः । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं ।

एवं विद्वान् । विद्वान् दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यजते । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते यः । य एव । एव देवयानः । देवयानः पंथाः । देवयान इति देव-यानः । पंथास्तं । तꣳ समारोहति । समारोहत्येतौ । समारोहतीति सं-आरोहति । एतौ वै । वै देवानाँ । देवानाꣳ हरी । हरी यत् । हरी इति हरी । यद्दर्श-पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यः । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान् दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्-पूर्णमासौ यजते । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते यौ । यावेव । एव देवानाँ । देवानाꣳ हरी । हरी ताभ्याँ । हरी इति हरी ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। ताभ्यामेव । एवैभ्यः । एभ्यो हव्यं । हव्यं वहति । वहत्येतत् । एतद्वै । दै देवानाँ । देवानामास्यँ । आस्ययत् । यद्दर्शपूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यः । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान् दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यजते । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स-अक्षात् । एव देवानाँ । देवानामास्यै । आस्ये जुहोति । जुहोत्येषः । एष वै । वै हविर्धानी । हविर्धानी यः । हविर्धानीतिहविः-धानी । यो दर्श्पूर्णमासयाजी । दर्श्पूर्णमासयाजी सायंप्रातः । दर्श्पूर्णमासयाजीति दर्श्पूर्णमास-याजी । सायंप्रातरग्निहोत्रं । सायंप्रातरिति सायं-प्रातः । अग्नि होत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि- होत्रं । जुहोति यजते । यजते दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासा-वहरहः । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । अहरहर्हविर्धानिनाँ । अहरहरित्यहः-अहः । हविर्धानिनाꣳ सुतः । हविर्धानिनामिति हविः-धानिनाँ । सुतो यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान् दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यजते । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते हविर्धानी । हविर्धान्यस्मि । हविर्धानीति हविः-धानी । अस्मीति । इति सर्वँ । सर्वमेव । एवास्य । अस्य बर्हिष्यँ । बर्हिष्य दत्तं । दत्तं भवति । भवति देवाः । देवा वै । वा अहः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अहर्यज्ञियँ । यज्ञियं न । नाविंदन्न् । अविन्दन्ते । ते दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासावपुनन्न् । दर्श्पूर्ण-मासाविति दर्श-पूर्णमासौ । अपुनन्तो । तौ वै । वा एतौ । एतौ पूतौ । पूतौ मेध्यौ । मेध्यौ यत् । यद्दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यः । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान् दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ यजते । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । यजते पूतौ । पूतावेव । एवैनौ । एनौ मेध्यौ । मेध्यौ यजते । यजते न । ना मावास्यायां । अमावास्यायां च । अमावास्याया-मित्यमा-वास्यायां । च पौर्णमास्यां । पौर्णमास्यां चं । पौर्णमास्यामिति पौर्ण-मास्यां । च स्तियं । स्त्रिय मुपं । उपेयात् । इयाद्यत् । यदुपेयात् । उपेयान्निरिंद्रियः । उपेयादित्युप-इयात् । निरिंद्रिय- स्सा त् । निरिंद्रिय इति निः-इंद्रियः । स्यात्सोमस्य । सोमस्य वै । वै राज्ञः । राज्ञोऽर्धमासस्यं । अर्धमासस्य रात्रयः । अर्धमासस्येत्यर्ध-मासस्यं । रात्रयः पर्वयः । पर्वय आसन्न् । आसन्तासाम्ँ । तासाममावास्याँ । अमावास्याँ च । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । च पौर्णमासीं । पौर्णमासीं चं । पौर्णमासीमिति पौर्ण-मासीं । च न । नोपं । उपैत् । ऐत्ते ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। ते एनं । ते इति ते । एनमभि । अभिसं । समनह्येतां । अनह्येतां तं । तं यक्ष्मः । यक्ष्म आर्च्छत् । आर्च्छद्राजानं । राजानं यक्ष्मः । यक्ष्म आरत् । आरदिति । इति तत् । तद्राजयक्ष्मस्यं । राजयक्ष्मस्य जन्मं । राजयक्ष्मस्येति राज-यक्ष्मस्यं । जन्म यत् । यत्पापीयान् । पापीयानभवत् । अभवत्तत् । तत्पापयक्ष्मस्यं । पापयक्ष्मस्य यत् । पापयक्ष्मस्येति पाप-यक्ष्मस्यं । यज्जायाभ्याँ । जायाभ्यामविंदत् । अविंदत्तत् । तज्जायेन्यस्य । जायेन्यस्य यः । य

एवं । एवमेतेषाँ । एतेषा यक्ष्माणां । यक्ष्माणा जन्म । जन्म वेद । वेद न । नैनँ । एनमेते । एते यक्ष्माः । यक्ष्मा विंदति । विंदति सः । स एते । एते एव । एते इत्येते । एव नमस्यन्न् । नमस्यन्नुप । उपाधावत् । अधावत्ते । ते अब्रूतां । ते इति ते । अब्रूता वरँ । वर वृणावहै । वृणावहा आवं । आवं देवानाँ । देवानाँ भागधे । भागधे असाव । भागधे इति भाग-धे ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। असावावत् । आवदधि । अधि देवाः । देवा इज्यान्ते । इज्यान्ता इति । इति तस्माँत् । तस्माँत्सदृशीनां । सदृशीनाꣳ रात्रीणां । रात्रीणाममावास्यायां । अमावास्यायां च । अमावास्याया-मित्यमा-वास्यायां । च पौर्णमास्यां । पौर्णमास्यां च । पौर्णमास्यामिति पौर्ण-मास्यां । च देवाः । देवा इज्यंते । इज्यंत एते । एते हि । एते इत्येते । हि देवानाँ । देवानाँ भागधे । भागधे भागधाः । भागधे इति भाग-धे । भागधा अस्मै । भागधा इति भाग- धाः । अस्मै मनुष्याँः । मनुष्या भवंति । भवंति यः । य एवं । एवं वेद । वेद भूतानि । भूतानि क्षुधँ । खुधमघ्नन् । अघ्नंथ्सद्यः । सद्योमनुष्याँः । मनुष्या अर्धमासे । अर्ध मासे देवाः । अर्धमास इत्यर्ध-मासे । देवा मासि । मासि पितरः । पितर स्संवथ्सरे । संवथ्सरे वनस्पतयः । संवथ्सर इति सं-वथ्सरे । वनस्पतय-स्तस्माँत् । तस्मादहरहः । अहरहर्मनुष्याँः । अहरहरित्यहः-अहः । मनुष्या अशनं । अशनमिच्छंते । इच्छंतेऽर्धमासे । अर्धमासे देवाः । अर्धमास इत्यर्ध-मासे । देवा इज्यंते । इज्यंते मासि । मासि पितृभ्यः । पितृभ्यः क्रियते । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । क्रियते संवथ्सरे । संवथ्सरे वनस्पतयः । संवथ्सर इति सं-वथ्सरे । वनस्पतयः फलँ । फलं गृह्णंति । गृह्णंति यः । य एवं । एवं वेद । वेद हंति । हंति क्षुधँ । क्षुधं भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यमिति भ्रातृव्यं () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

देवा वै । वैन । न र्चि । ऋचि न । न यजुंषि । यजुंष्यश्रयंत । अश्रयंत ते । ते सामंन्न् । सामंन्नेव । एवाश्रयंत । अश्रयंत हिं । हिं कंरोति । करोति सामं । सामेव । एवाकः । अकर् हिं । हिं कंरोति । करोति यत्रं । यत्रैव । एव देवाः । देवा अश्रयंत । अश्रयंत ततः । ततं एव । एवैनान् । एनान्प । प्र युंक्ते । युंक्ते हिं । हिं कंरोति । करोति वाचः । वाच एव । एवैषः । एष योगः । योगो हिं । हिं कंरोति । करोति प्रजाः । प्रजा एव । प्रजा इतिं प्र-जाः । एव तत् । तद्यजंमानः । यजंमान स्सृजते । सृजते त्रिः । त्रि प्रंथमाम् । प्रथमामनुं । अन्वांह । आह त्रिः । त्रिरुंत्तमां । उत्तमां यज्ञस्यं । उv॒मा-मित्युंत्-तमाम् । यज्ञस्यैव । एव तत् । तद् बर्?सं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। बर् सं नंह्यति । नह्यत्यप्रंस्रꣳसाय । अप्रंस्रꣳसायसंतंतं । अप्रंस्रꣳसायेत्यप्रं-स्रꣳसाय । संतंतमनुं । संतंतमिति सं-ततं । अन्वांह । आह प्राणानाँ । प्राणानां- मन्नाद्यंस्य । प्राणानामितिं प्र-अनानाँ । अन्नाद्यंस्य संतंत्यै । अन्नाद्यस्येत्यन्न-अद्यंस्य । संतंत्या अर्थौं । संतंत्या इति सं-तत्यै । अथो रक्षंसां । अथो इत्यर्थौं । रक्षंसामपंहत्यै । अपंहत्यै राथंतरीं । अपंहत्या इत्यपं-हत्यै । राथंतरीं प्रथमां । राथंतरीमिति राथँ-तरीं । पथमामनुं । अन्वांह । आहराथंतरः । राथंतरो वै । राथंतर इति राथँ-तरः । वा अयं । अयं लोकः । लोक इमम् । इम मेव । एव लोकं । लोकमभि । अभि जंयति । जयति त्रिः । त्रिर्वि । वि गृह्णाति । गृह्णाति त्रयः । त्रय इमे । इमे लोकाः । लोका इमान् । इमानेव । एव लोकान् । लोकानभि । अभिजंयति । जयति बार्हतीं । बार्हतीमुत्तमाम् । उत्तमामनुं । उत्तमामित्युत्- तमाम् । अन्वांह । आह बार्हतः । बार्हतो वै । वा असौ । असौ लोकः । लोकोऽमुम् । अमु मेव । एव लोकं । लोकमभि । अभि जंयति । जयति प्र । प्र वः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। वो॒ वाजा॑ः । वाजा॒ इति॑ । इत्यनि॑रुक्तां । अनि॑रुक्तां प्राजा- प॒त्यां । अनि॑रुक्ता॒मित्यनि॑ः-उ॒क्तां । प्रा॒जा॒प॒त्यामनु॑ । प्रा॒जा॒प॒त्यामिति॑ प्राजा-प॒त्यां । अन्वा॑ह । आ॒ह॒ य॒ज्ञः । य॒ज्ञो वै । वै प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञं । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः । य॒ज्ञमे॒व । ए॒व प्र॒जाप॑तिं । प्र॒जाप॑ति॒ मा । प्र॒जाप॑ति॒मिति॑ प्र॒जा-प॒तिं । आर॑भते । र॒भ॒ते॒ प्र । प्रव॑ः । वो॒ वाजा॑ः । वाजा॒ इति॑ । इत्यनु॑ । अन्वा॑ह । आ॒हान्न॑ं । अन्न॑ं वै । वै वाज॑ः । वाजोऽन्न॑ं । अन्न॑- मे॒व । ए॒वाव॑ । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे॒ प्र । प॑वः । वो॒ वाजा॑ः । वाजा॒ इति॑ । इत्यनु॑ । अन्वा॑ह । आ॒ह॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑त्प्राचीन॑ं । प्रा॒चीन॒ꣳ॒ रेत॑ः । रेतो॑ धीयते । धी॒य॒तेऽग्न॑ै । अग्न॒ आ । आ या॑हि । या॒हि॒ वी॒तये॑ । वी॒तय॒ इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑त्प्रतीची॑ः । प्र॒तीची॑ः प्र॒जाः । प्र॒जा जा॑यंते । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । जा॒यं॒ते॒ प्र । प्र व॑ः । वो॒ वाजा॑ः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। वाजा॒ इति॑ । इत्यनु॑ । अन्वा॑ह । आ॒ह॒ मासा॑ः । मासा॒ वै । वै वाजा॑ः । वाजा॑ अर्धमा॒साः । अ॒र्ध॒मा॒सा अ॒भि॒द्य॑वः । अ॒र्ध॒मा॒सा इत्य॑र्ध-मा॒साः । अ॒भि॒द्य॑वो दे॒वाः । अ॒भि॒द्य॑व॒ इत्य॒भि-द्य॑वः । दे॒वा ह॒विष्म॑तः । ह॒विष्म॑तो॒ गौः । गौर्घृ॒ताची॑ । घृ॒ताची॑ य॒ज्ञः । य॒ज्ञो दे॒वान् । दे॒वाञ्ज॑िगाति । ज॒िगा॒ति॒ यज॑मानः । यज॑मानस्सु॒म्न॒युः । सु॒म्न॒युरि॒दं । सु॒म्न॒युरि॑ति॑ सुम्न-युः । इ॒दम॑सि । अ॒सी॒दं । इ॒दम॑सि । असी॑ति॑ । इ॒त्ये॒व । ए॒व य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ प्रि॒यं । प्रि॒यं धाम॑ । धामाव॑ । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे॒ यं । यं का॒मये॑त । का॒मये॑त॒ सर्व॑ं । सर्व॒मायु॑ः । आयु॑रियात् । इ॒या॒दिति॑ । इति॒ प्र । प्र व॑ः । वो॒ वाजा॑ः । वाजा॒ इति॑ । इति॒ तस्य॑ । तस्यानूच्य॑ं । अ॒नू॒च्याग्न॑ै । अ॒नू॒च्येत्य॑नु-उच्य॑ं । अग्न॒ आ । आ या॑हि । या॒हि॒ वी॒तये॑ ।

वीतय इति । इति संतंतं । संतंत मुत्तरं । संतंत मिति सं-ततं । उत्तरमर्धर्चं । उत्तर मित्युत्-तरं । अर्धर्चमा । अर्धर्चमित्यर्ध- ऋचं । आ लभेत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। लभेत प्राणेनं । प्राणेनैव । प्राणेनेति प्र-अनेनं । एवास्यं । अस्यापानं । अपानं दाधार । अपानमित्यप-अनं । दाधार सर्वं । सर्वमायुः । आयुरेति । एति यः । यो वै । वा अरत्निं । अरत्निꣳ सामिधेनीनाँ । सामिधेनीनां वेदं । सामिधेनीना मिति सां-इधेनीनाँ । वेदारत्नौ । अरत्नावेव । एव भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं कुरुते । कुरुतेऽर्धर्चौ । अर्धर्चौ सं । अर्धर्चावित्यर्ध-ऋचौ । सं दधाति । दधात्येषः । एष वै । वा अरत्निः । अरत्निस्सामिधेनीनाँ । सामिधेनीनां यः । सामिधेनीना मिति सां-इधेनीनाँ । य एवं । एवं वेदं । वेदा रत्नौ । अरत्ना वेव । एव भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं कुरुते । कुरुत ऋषेर्?ऋषेः । ऋषेर् ऋषेर्वै । ऋषेर् ऋषेरित्य षेः-ऋषेः । वा एताः । एता निर्मिताः । निर्मिता यत् । निर्मिता इति निः-मिताः । यथ्सामिधेन्यः । सामिधेन्यस्ताः । सामिधेन्य इति सां-इधेन्यः । ता यत् । यदसंयुक्ताः । असंयुक्तास्युः । असंयुक्ता इत्यसँ-युक्ताः । स्युः प्रजयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिर्यजमानस्य । पशुभिरिति पशु-भिः । यजमानस्य वि । वितिष्ठेरन् । तिष्ठेरन्नर्ध र्चौ । अर्ध र्चौसं । अर्धर्चावित्यर्ध-ऋचौ । सं दधाति । दधाति सं । सं युनक्ति । युनक्ते व । एवैनाः । एनास्ताः । ता अस्मै । अस्मै संयुक्ताः । संयुक्ता अवरुद्धाः । संयुक्ता इति सं-युक्ताः । अवरुद्धासँर्वां । अवरुद्धा इत्यव-रुद्धाः । सर्वामाशिषँ । आशिषं दुहे । आशिष मित्याँ-शिषँ । दुह इति दुहे () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

अयंज्ञो वै । वा एषः । एष यः । योऽसामा । असामाग्नैँ । अग्न आ । आयाहि । याहि वीतयैँ । वीतय इतिं । इत्याह । आह रथंतरस्यं । रथंत रस्येषः । रथंतरस्येतिं रथं-तरस्यं । एषवर्णः । वर्णस्तं । तं ब्रा॑ । ब्रा समिद्भिः । समिद्भिरंगिरः । समिद्भिरितिं समित्-भिः । अंगिर इतिं । इत्याह । आहवामदेव्यस्यं । वामदेव्यस्येषः । वामदेव्यस्येतिं वाम-देव्यस्यं । एष वर्णः । वर्णो बृहत् । बृहदंग्ने । अग्नेसुवीयैँ । सुवीर्य मितिं । सुवीऱ्य मितिं सु-वीयैँ । इत्याह । आहबृहतः । बृहत एषः । एष वर्णः । वर्णो यत् । य देतं । एतं तृचं । तृचमन्वाहं । अन्वाहं यज्ञं । अन्वाहेत्यनु-आहं । यज्ञ मेव । एव तत् । तत्सामंन्वंतं । सामंन्वंतं करोति । सामंन्वंतमिति सामन्न्-वन्तं । करोत्यग्निः । अग्निरमुष्मिन्न् । अमुष्मिंल्लोके । लोक आसी॑त् । आसींदादित्यः । आदित्यो॑स्मिन्न् । अस्मिन्तौ । ताविमौ । इमौ लोकौ । लोका- वशा॑तौ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। अशा॑तावास्तां । आस्तां ते । ते देवाः । देवा अंब्रुवन्न् । अबुवन्न । एतं । इते मौ । इमौ वि । विपरिं । पर्यूहाम । ऊहामेतिं । इत॑ग्ने । अग्न आ । आयाहि । याहि वीतयैँ । वीतय इतिं । इत्यस्मिन्न् । अस्मिल्लोके । लोके॑ग्निं । अग्निमंदधुः । अदधु र्बृहत् । बृहदंग्ने । अग्ने सुवीयैँ । सुवीर्यमितिं । सुवीर्यमितिं सु-वीयैँ । इत्यमुष्मिन्न् । अमुष्मिंल्लोके । लोक आंदित्यं । आदित्यं ततः । ततो वै । वा इमौ । इमौ लोकौ । लोकावंशाम्यतां । अशाम्यतां यत् । यदेवं । एवमन्वाहं । अन्वाहानयो॑ः । अन्वाहेत्यंनु-आहं । अनयो॑र्लोकयो॑ः । लोकयो- श्शांत्यै॑ । शांत्ये शाम्यंतः । शाम्यंतोऽस्मै । अस्मा इमौ । इमौ लोकौ । लोकौ यः । य एवं । एवं वेदं । वेद पंचंदश । पंचंदश सामिधेनीः । पंचंदशेति पंचं-दश । सामिधेनीरनु॑ । सामिधेनीरितिं सां-इधेनीः । अन्वाह । आहं पंचंदश ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। पंचदश वै । पंचदशेति पंच-दश । वा अर्धमासस्य । अर्धमासस्य रात्रयः । अर्धमासस्येत्यर्ध-मासस्य । रात्रयोऽर्धमासशः । अर्धमासशस्संवथ्सरः । अर्धमासश इत्यर्धमास-शः । संवथ्सर आप्यते । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । आप्यते तासाँ । तासां त्रीणि । त्रीणि च । च शतानि । शतानि षष्टिः । षष्टिश्च । चाक्षराणि । अखराणि तावतीः । तावतीस्संवथ्सरस्य । संवथ्सरस्य रात्रयः । संवथ्सरस्येति सं-वथ्सरस्य । रात्रयोऽक्षरशः । अक्षरश एव । अक्षरश इत्यक्षर-शः । एव संवथ्सरं । संवथ्सरमाप्नोति । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । आप्नोति नृमेधः । नृमेधश्च । नृमेध इति नृ-मेधः । च परुच्छेपः । परुच्छेपश्च । च ब्रह्मवाद्यँ । ब्रह्मवाद्यमवदेतां । ब्रह्मवाद्यमिति ब्रह्म-वाद्यँ । अवदेतामस्मिन् । अस्मिन्दारौँ । दारावार्द्रे । आर्द्रेऽग्निं । अग्निं जनयाव । जनयाव यतरः । यतरो नौँ । नौ ब्रह्मीयान् । ब्रह्मीयानिति । इति नृमेधः । नृमेधोऽभि । नृमेध इति नृ-मेधः । अभ्यवदत् । अवदत्सः । स धूमम् । धूममजनयत् । अजनयत्परुच्छेपः । परुच्छेपोऽभि । अभ्यवदत् । अवदत्सः । सोँऽग्निम् । अग्निमजनयत् । अजनयदृषँ । ऋष इति । इत्यब्रवीत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। अब्रवीद्यत् । यत्समावत् । समावद्विद्व । विद्व कथा । कथा ह्वं । ह्वमग्निं । अग्निमजीजनः । अजीजनो न । नाहं । अहमिति । इति सामिधेनीनाँ । सामिधेनीनामेव । सामिधेनीनामिति सां-इधेनीनाँ । एवाहं । अहंवर्णँ । वर्णं वेद । वेदेति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीद्यत् । यद्धृतवत् । घृतवत्पदं । घृतवदिति घृत-वत् । पदमनूच्यतै । अनूच्यते सः । अनूच्यत इत्यनु-उच्यतै । स आसां । आसांवर्णः । वर्णस्तं । तं ह्वाँ । ह्वा समिद्भिः । समिद्भिरंगिरः । समिद्भिरिति समित्-भिः । अंगिर इति । इत्याह । आह सामिधेनीषु । सामिधेनीष्वेव । सामिधेनीष्विति सां-इधेनीषु । एव तत् । तज्योतिः । ज्योतिर्जनयति । जनयति स्त्रियः । स्त्रियस्तेन । तेन यत् । यदृचः । ऋचः स्त्रियः । स्त्रिय स्तेन । तेन

यत् । यद्गा॑यत्रियः । गा॒य॒त्रिय॒ स्त्रियः॑ । स्त्रिय॒ स्तेन॑ । तेन॒ यत् । यथ्सा॑मिधे॒न्यः॑ । सा॒मि॒धे॒न्यो॑ वृषण्व॒तीं । सा॒मि॒धे॒न्य॑ इति॑ सा-इ॒धे॒न्यः॑ । वृष॑ण्व॒तीम॑नु॑ । वृष॑ण्व॒तीमिति॒ वृषण्॑-व॒तीं॒ । अन्वा॑ह । आ॒ह॒ तेन॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। तेन॒ पु॒ꣳ॒स्व॑तीः । पु॒ꣳ॒स्व॑ती॒ स्तेन॑ । तेन॒ सेंद्रा॑ः । सेंद्रा॒स्तेन॑ । सेंद्रा॒ इति॒ स-इ॒न्द्रा॒ः । तेन॑ मिथु॒नाः । मि॒थु॒ना अ॒ग्निः । अ॒ग्निर्दे॒वाना॑ । दे॒वाना॑ दू॒तः । दू॒त आसी॑त् । आसी॑दु॒शना॑ । उ॒शना॑ काव्यः । का॒व्योऽसु॑राणां । असु॑राणा॒ तौ । तौ प्र॒जाप॑तिं । प्र॒जाप॑तिं प्र॒श्नं । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा-प॒तिं॒ । प्र॒श्नमै॑तां । ऐता॑ꣳ सः । स प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर॒ग्निं । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । अ॒ग्निं दू॒तं । दू॒तं वृ॑णीमहे । वृ॒णी॒म॒ह॒ इति॑ । इत्य॒भि । अ॒भि पर्याव॑र्तत । पर्याव॑र्तत॒ ततः॑ । पर्याव॑र्ततेति॑ परि-आव॑र्तत । ततो॑ दे॒वाः । दे॒वा अभ॑वन् । अभ॑वन्प॒रा॑ । पराऽसु॑राः । असु॑रा॒ यस्य॑ । यस्यै॒वं । एव॑ं विदु॒षः । वि॒दु॒षोऽग्निं । अ॒ग्निं दू॒तं । दू॒तं वृ॑णीमहे । वृ॒णी॒म॒ह॒ इति॑ । इत्य॒न्वाह॑ । अ॒न्वाह॒ भव॑ति । अ॒न्वाहेत्य॑नु-आह॑ । भव॑त्या॒त्मना॑ । आ॒त्मना॒ परा॑ । परा॑ऽस्य । अ॒स्य॒ भा॑तृ॒व्यः । भ्रा॒तृ॒व्यो भवति । भ॒व॒त्य॒ध्व॒र॒व॑तीं । अ॒ध्व॒र॒व॑तीमनु॑ । अ॒ध्व॒र॒व॑ती मित्य॑ध्वर-व॒तीं॒ । अन्वा॑ह । आ॒ह॒ भ्रा॒तृ॒व्यं । भ्रा॒तृ॒व्यमे॒व । ए॒वैत॑या॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। ए॒त॑या॑ ध्वरति । ध्व॒र॒ति॒ शो॒चिष्के॑शः । शो॒चिष्के॑श॒स्तं । शो॒चिष्के॑श॒ इति॑ शो॒चिः-के॒श॒ः । तमी॑महे । ई॒म॒ह॒ इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ प॒वित्र॑ं । प॒वित्र॑मे॒व । ए॒वै तत् । एत॒द्यज॑मानं । यज॑मानमे॒व । ए॒वैत॑या॑ । ए॒त॒या॑ पवयति । प॒व॒य॒ति॒ समि॑द्धः । समि॑द्धो अग्ने । समि॑द्ध इति॒ सं-इ॒द्ध॒ः । अ॒ग्न॒ आहु॑त । आहु॑तेति॑ । आहु॑तेत्या॑-हु॒त॒ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ परि॑धिं । परि॑धिमे॒व । परि॑धिमिति॑ परि-धिं । ए॒वैत॑ं । ए॒त॑ंपरि॑ं । परि॑ं दधाति । दधात्यस्क॑दाय । अस्क॑दाय॒ यत् । यदत॑ः ।

अतऽ ऊर्ध्वं । ऊर्ध्वमभ्यादध्यात् । अभ्यादध्याद्यथाँ । अभ्यादध्या-दित्यभि-आदध्यात् । यथा बहिः परिधि । बहिः परिधि स्कंदति । बहिपरिधीतिं बहिः-परिधि । स्कंदति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तत्त्रयः । त्रयो वै । वा अग्नयः । अग्नयो हव्यवाहनः । हव्यवाहनो देवानाँ । हव्यवाहन इतिं हव्य-वाहनः । देवानाँ कव्यवाहनः । कव्यवाहनः पितृणां । कव्यवाहन इतिं कव्य-वाहनः । पितृणाꣳ सहरक्षाः । सहरक्षा असुराणां । सहरक्षा इतिं सह- रक्षाः । असुराणां ते । त एतर्हिं । एतर्ह्या । आशꣳसते । शꣳसते मां । मां वरिष्यते । वरिष्यते मां ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। मामितिं । इतिं वृणीध्वं । वृणीध्वꣳ हव्यवाहनं । हव्यवाहनमितिं । हव्यवाहनमितिं हव्य-वाहनं । इत्याह । आह यः । य एव । एव देवानाँ । देवानां तं । तं वृणीते । वृणीत आर्ष्टेयं । आर्ष्टेयं वृणीते । वृणीते बंधोँ । बंधोरेव । एव न । नैतिं । एत्यथौं । अथो संतत्यै । अथो इत्यथौं । संतत्यै परस्ताँत् । संतत्या इति सं-तत्यै । परस्तादर्वाचः । अर्वाचो वृणीते । वृणीते तस्माँत् । तस्माँत्परस्ताँत् । परस्तादर्वाचः । अर्वाचो मनुष्यान् । मनुष्याँन्पितरः । पितरोऽनु । अनु प्र । प्र पिपते । पिपत इतिं पिपते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

अग्ने महान् । महाꣳ असि । असीतिं । इत्याह । आह महान् । महान्, हि । ह्येषः । एष यत् । यदग्निः । अग्नि ब्राँह्मण । ब्राह्मणेतिं । इत्याह । आह ब्राह्मणः । ब्राह्मणो हि । ह्येषः । एष भारत । भारतेतिं । इत्याह । आहैषः । एष हि । हि देवेभ्यः । देवेभ्योँहव्यं । हव्यं भरति । भरति देवेद्धः । देवेद्ध इतिं । देवेद्ध इतिं देव-इद्धः । इत्याह । आह देवाः । देवा हि । ह्येतम् । एत मैधत । ऐधत मन्विद्धः । मन्विद्ध इतिं । मन्विद्ध इति मनु-इद्धः । इत्याह ।

आ॒ह॒ मनुः॑ । मनुर्हि । ह्येतम् । एतमुत्त॑रः । उत्त॑रो दे॒वेभ्यः॑ । उत्त॑र इत्युत्-त॑रः । दे॒वेभ्य॒ ऐध॑ । ऐधर्षि॑ष्टुतः । ऋषि॑ष्टुत इति॑ । ऋषि॑ष्टुत इत्यृषि॑- स्तुतः । इत्या॑ह । आ॒हर्षयः । ऋष॑यो हि । ह्येत॑ । एतमस्तु॑वन्न् । अस्तु॑वन्विप्रा॑नुमदितः । विप्रा॑नुमदित॒ इति॑ । विप्रा॑नुमदित॒ इति॒ विप्र॑-अनुमदितः । इत्या॑ह ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। आ॒ह॒ विप्रा॑ः । विप्रा॒ हि । ह्येते । एते यत् । यच्छु॑श्रुवाꣳसः । शु॒श्रु॒वाꣳस॑ः कविश॒स्तः । क॒विश॒स्त इति॑ । क॒विश॒स्त इति॑ कवि-श॒स्तः । इत्या॑ह । आ॒ह॒ क॒वय॑ः । क॒वयो॒ हि । ह्येते । एते यत् । यच्छु॑श्रुवाꣳसः । शु॒श्रु॒वाꣳसो॒ ब्रह्म॑सꣳशितः । ब्रह्म॑सꣳशित॒ इति॑ । ब्रह्म॑सꣳशित॒ इति॒ ब्रह्म॑-स॒ꣳशि॒तः॒ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ ब्रह्म॑सꣳशितः । ब्रह्म॑ सꣳशितो॒ हि । ब्रह्म॑सꣳशित॒ इति॒ ब्रह्म॑-स॒ꣳशि॒तः॒ । ह्येष॑ः । एष घृ॒ताह॑वनः । घृ॒ताह॑वन॒ इति॑ । घृ॒ताह॑वन॒ इति॑ घृत-आ॒ह॒वनः॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒घृ॒ताहु॑तिः । घृ॒ताहु॑तिर्हि । घृ॒ताहु॑तिरिति॑ घृत-आहुतिः । ह्यस्य । अ॒स्य॒ प्रि॒यत॑मा । प्रि॒यात॑मा प्र॒णीः । प्रि॒यत॒मेति॑ प्रि॒य-त॒मा॒ । प्र॒णीर्य॒ज्ञाना॑ । प्र॒णीरिति॑ प्र-नीः । य॒ज्ञाना॒ मिति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ प्र॒णीः । प्र॒णीर्हि । प्र॒णीरिति॑ प्र-नीः । ह्येष॑ः । एष य॒ज्ञाना॑ । य॒ज्ञाना॑ꣳ र॒थीः । र॒थीर॑ध्व॒राणा॑ । अ॒ध्व॒राणा॒ मिति॑ । इत्या॑ह । आ॒हैष॑ः । एष हि । हि दे॑वर॒थः । दे॒व॒र॒थोऽ॑ऽतूर्तः॑ । दे॒व॒र॒थ इति॑ देव-र॒थः । अ॒तूर्तो॒ होता॑ । होते॑ति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ न । न हि । ह्येत॑ । एत॑ं कः । कश्च॒न ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। च॒न त॑र॒ति । त॒र॒ति॒ तूर्णिः॑ । तूर्णि॑र्हव्य॒वाट् । ह॒व्य॒वाडिति॑ । ह॒व्य॒वाडिति॑ हव्य-वाट् । इत्या॑ह । आ॒ह॒ सर्व॑ं । सर्व॑ꣳ हि । ह्येष॑ः । एष त॑र॒ति । त॒र॒त्या स्पात्र॑ं । आस्पात्र॑ं जुहूः । जुहू॑र्देवा॒नाम् । दे॒वा॒नामिति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ जुहूः॑ ।

जुहूर्हि । ह्येषः । एष देवानाँ । देवानाँ चमसः । चमसो देवपानः । देवपान इति । देवपान इति देव-पानः । इत्याह । आह चमसः । चमसोहि । ह्येषः । एष देवपानः । देवपानोऽरान् । देवपान इति देव-पानः । अराꣳ इव । इवाग्नै । अग्ने नेमिः । नेमिर्देवान् । देवाꣳस्त्वं । त्वं परिभूः । परिभूरसि । परिभूरिति परि-भूः । असीति । इत्याह । आह देवान् । देवान्, हि । ह्येषः । एष परिभूः । परिभूर्यत् । परिभूरिति परि-भूः । यद्भू यात् । ब्रूयादा । आवह । वहदेवान् । देवान्देवयते । देवयते यजमानाय । देवयत इति देव-यते । यजमानायेति । इति भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यमस्मै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। अस्मै जनयेत् । जनये दा । आवह । वहदेवान् । देवान्, यजमानाय । यजमानायेति । इत्याह । आह यजमानं । यजमान मेव । एवै तेनं । एतेनं वर्धयति । वर्धयत्यग्निं । अग्निमग्ने । अग्न आ । आवह । वह सोमँ । सोममा । आवह । वहेति । इत्याह । आह देवताँ । देवतां एव । एव तत् । तदथापूर्वं । यथापूर्वमुप । यथापूर्वमिति यथा-पूर्वं । उप ह्वयते । ह्वयत आ । आ च । चाग्ने । अग्ने देवान् । देवान्, वह । वह सुयजाँ । सुयजा च । सुयजेति सु-यजाँ । च यज । यज जातवेदः । जातवेद इति । जातवेद इति जात-वेदः । इत्याह । आहाग्निं । अग्नि मेव । एव तत् । तत्सं । सꣳ श्यति । श्यति सः । सौऽस्य । अस्य सꣳशितः । सꣳशितो देवेभ्यः । सꣳशित इति सं-शितः । देवेभ्यो हव्यं । हव्यं वहति । वहत्यग्निः । अग्निर् होताँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। होतेति। इत्याह। आहाग्निः। अग्निर्वै। वै देवानाँ। देवानाꣳ होताँ। होता यः। य एव। एव देवानाँ। देवानाꣳ होताँ। होता तं। तं वृणीते। वृणीते स्मः। स्मो वयं। वयमिति। इत्याह। आहात्मानँ। आत्मानमेव। एव सत्त्वं। सत्त्वं गमयति। सत्त्वमिति सत्-त्वं। गमयति साधु। साधु तैं। ते यजमान। यजमान देवताँ। देवतेति। इत्याह। आहाशिषँ। आशिषमेव। आशिषमित्याँ-शिषँ। एवै तां। एतामा। आशाँस्ते। शास्ते यत्। यद्ब्रूयात्। ब्रूयाद्यः। योँऽग्निं। अग्निꣳ होतारं। होतारमवृथाः। अवृथा इति। इत्यग्निनाँ। अग्निनाँ- भयतः। उभयतो यजमानं। यजमानं परि। परिगृह्णीयात्। गृह्णीयात्प्रमायुकः। प्रमायुकस्स्यात्। प्रमायुक इति प्र-मायुकः। स्याद्यजमानदेवत्याँ। यजमान देवत्या वै। यजमानदेवत्येति यजमान-देवत्याँ। वै जुहूः। जुहूर्भ्रातृव्यदेवत्याँ। भ्रातृव्य देवत्योपभृत्। भ्रातृव्यदेवत्येति भ्रातृव्य-देवत्याँ। उपभृद्यत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। उपभृदित्युप-भृत्। यद्वै। द्वे इव। द्वे इति द्वे। इव ब्रूयात्। ब्रूयाद्भ्रातृव्यं। भ्रातृव्यमस्मै। अस्मै जनयेत्। जनयेद्धृतवतीं। घृतवतीमध्वर्यो। घृतवतीमिति घृत-वतीं। अध्वर्यो स्रुचँ। अध्वर्य्यो इत्यध्वर्यो। स्रुचमा। आस्य स्व। अस्य स्वेति। इत्याह। आह यजमानं। यजमानमेव। एवैतेनं। एतेन वर्धयति। वर्धयति देवायुवँ। देवायुवमिति। देवायुवमिति देव-युवँ। इत्याह। आह देवान्। देवान्, हि। ह्येषा। एषाऽवति। अवति विश्ववारां। विश्ववारामिति। विश्ववारामिति विश्व-वारां। इत्याह। आह विश्वँ। विश्वꣳ हि। ह्येषा। एषाऽवति। अवतीडामहे। ईडामहे देवान्। देवाꣳ ईडेन्यान्। ईडेन्याँन्नमस्यामं। नमस्यामंनमस्यान्। नमस्यान्, यजाम। यजाम यज्ञियान्। यज्ञियानिति। इत्याह। आह मनुष्याँ। मनुष्या वै। वा ईडेन्याँ। ईडेन्याँ पितरः। पितरो नमस्याँ। नमस्या देवाः। देवा यज्ञियाँ। यज्ञिया देवताँ। देवता एव। एव तत्। तद्यथा भागं। यथा भागं यजति। यथाभागमिति यथा-भागं। यजतीति यजति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

त्रीꣳस्तृचान् । तृचाननु । अनु ब्रूयात् । ब्रूयाद्राजन्यस्य । राजन्यस्य त्रयः । त्रयो वै । वा अन्ये । अन्ये राजन्याँत् । राजन्याँत्पुरुषाः । पुरुषा ब्राह्मणः । ब्राह्मणो वैश्यः । वैश्यः शूद्रः । शूद्रस्तान् । तानेव । एवास्मै । अस्मा अनुकान् । अनुकान्करोति । अनुकानित्यनु-कान् । करोति पंचदश । पंचदशानु । पंचदशेति पंच-दश । अनु ब्रूयात् । ब्रूयाद्राजन्यस्य । राजन्यस्य पंचदशः । पंचदशो वै । पंचदश इति पंच-दशः । वै राजन्यः । राजन्यःस्वे । स्व एव । एवैनँ । एनꣳ स्तोमँ । स्तोमे प्रति । प्रतिष्ठापयति । स्थापयति त्रिष्टुभाँ । त्रिष्टुभा परि । परि दध्यात् । दध्यादिंद्रियं । इंद्रियं वै । वै त्रिष्टुक् । त्रिष्टुगिंद्रियकामः । इंद्रियकामः खलु । इंद्रियकाम इतीँन्द्रिय-कामः । खलु वै । वै राजन्यः । राजन्यो यजते । यजते त्रिष्टुभाँ । त्रिष्टुभेव । एवास्मै । आस्मा इंद्रियं । इंद्रियं परि । परि गृह्णाति । गृह्णाति यदि । यदि कामयेत ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। कामयेत ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसमꣳस्तु । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । अस्विति । इति गायत्रिया । गायत्रिया परि । परिदध्यात् । दध्याद्ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं वै । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । वै गायत्री । गायत्री ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसमेव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । एव भवति । भवति सप्तदश । सप्तदशानु । सप्तदशेति सप्त-दश । अनुब्रूयात् । ब्रूया द्वैश्यस्य । वैश्यस्य सप्तदशः । सप्तदशो वै । सप्तदश इति सप्त-दशः । वै वैश्यः । वैश्यः स्वे । स्व एव । एवैनँ । एनꣳ स्तोमँ । स्तोमे प्रति । प्रतिष्ठापयति । स्थापयति जगत्या । जगत्या परि । परिदध्यात् । दध्याज्जागताः । जागता वै । वै पशवः । पशवः पशुकामः । पशुकामः खलु । पशुकाम इति पशु-कामः । खलु वै ।

वै वैश्यः । वैश्यो यजते । यजते जगत्या । जगत्येव । एवास्मै । अस्मे पशून् । पशून् परि । परि गृह्णाति । गृह्णात्येकविꣳशतिं । एकविꣳशतिमनु । एकविꣳशतिमित्येक-विꣳशतिं । अनु ब्रूयात् । ब्रूयात्प्रतिष्ठाकामस्य । प्रतिष्ठाकामस्यैकविꣳशः । प्रतिष्ठकामस्येति प्रतिष्ठा-कामस्य । एकविꣳशः स्तोमानां । एकविꣳश इत्येक-विꣳशः । स्तोमानां प्रतिष्ठा । प्रतिष्ठा प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठेति प्रति-स्था । पतिष्ठित्यै चतुर्विꣳशतिं । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। चतुर्विꣳशतिमनु । चतुर्विꣳशतिमिति चतुः-विꣳशतिं । अनु ब्रूयात् । ब्रूयाद्ब्रह्मवर्चस-कामस्य । ब्रह्मवर्चसकामस्य चतुर्विꣳशत्यक्षरा । ब्रह्मवर्चसकामस्येति ब्रह्मवर्चस-कामस्य । चतुर्विꣳशत्यक्षरा गायत्री । चतुर्विꣳशत्यक्षरेति चतुर्विꣳशति-अक्षरा । गायत्री गायत्री । गायत्री ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं गायत्रिया । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । गायत्रियैव । एवास्मै । अस्मे ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसमव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसं । अव रुंधे । रुंधे त्रिꣳशतँ । त्रिꣳशतमनु । अनु ब्रूयात् । ब्रूयादन्नकामस्य । अन्नकामस्य त्रिꣳशदक्षरा । अन्नकामस्येत्यन्न-कामस्य । त्रिꣳशदक्षरा विराट् । त्रिꣳशदक्षरेति त्रिꣳशत्-अक्षरा । विराडन्न । विराडिति वि-राट् । अन्न विराट् । विराड्विराजाँ । विराडिति वि-राट् । विराजेव । विराजेति वि-राजाँ । एवास्मै । अस्मा अन्नाद्य । अन्नाद्यमव । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्य । अव रुंधे । रुंधे द्वात्रिꣳशतं । द्वात्रिꣳशतमनु । अनु ब्रूयात् । ब्रूयात्प्रतिष्ठाकामस्य । प्रतिष्ठाकामस्य द्वात्रिꣳशदक्षरा । प्रतिष्ठाकामस्येति प्रतिष्ठा-कामस्य । द्वात्रिꣳश दक्षराऽनुष्टुक् । द्वातिꣳशदक्षरेति द्वात्रिꣳशत्-अक्षरा । अनुष्टुगनुष्टुप् । अनुष्टुगित्यनु-स्तुक् । अनुष्टुप्छंदसां । अनुष्टुबित्यनु-स्तुप् । छंदसां प्रतिष्ठा । प्रतिष्ठा प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठेति प्रति-स्था । प्रतिष्ठित्यै षट्त्रिꣳशतं । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै । षट्त्रिꣳशतमनु । षट्त्रिꣳशतमिति षट्-त्रिꣳशतं । अनु ब्रूयात् । ब्रूयात्पशुकामस्य । पशुकामस्य षट्त्रिꣳशदक्षरा । पशुकामस्येति पशु-कामस्य । षट्त्रिꣳशदक्षरा बृहती । षट्त्रिꣳशदक्षरेति षट्त्रिꣳशत्- अक्षरा । बृहती बार्हताः । बार्हताः पशवः । पशवो बृहत्या । बृहत्येव । एवास्मै । अस्मे पशून् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। पशूनव । अवरुंधे । रुंधे चतुश्चत्वारि२-शतं । चतुश्चत्वारि२शतमनु । चतुश्चत्वारि२शतमितिचतुः-चत्वारि२शतं । अनु ब्रूयात् । ब्रूयादिंद्रिय कामस्य । इंद्रियकामस्य चतुश्चत्वारि२शदक्षरा । इंद्रिय कामस्येतींद्रिय-कामस्य । चतुश्चत्वारि२शदक्षरा त्रिष्टुक् । चतुश्चत्वारि२शदक्षरेति चतुश्चत्वारि२शत्-अक्षरा । त्रिष्टुगिंद्रियं । इंद्रियं त्रिष्टुप् । त्रिष्टुप्त्रिष्टुभौ । त्रिष्टुभेव । एवास्मै । अस्मा इंद्रियं । इंद्रियमव । अव रुंधे । रुंधेऽष्टाचत्वार२शतं । अष्टाचत्वारि२शतमनु । अष्टाचत्वारि२शत मित्यष्टा-चत्वारि२शतं । अनु ब्रूयात् । ब्रूयात्पशु-कामस्य । पशुकामस्याष्टा चत्वारि२शदक्षरा । पशुकामस्येति पशु-कामस्य । अष्टाचत्वारि२शदक्षरा जगती । अष्टाचत्वारि२ शदक्षरेत्यष्टा-चत्वारि२शत्-अक्षरा । जगती जागताः । जागताः पशवः । पशवो जगत्या । जगत्येव । एवास्मै । अस्मै पशून् । पशूनव । अव रुंधे । रुंधे सर्वाणि । सर्वाणि छंदा२ंसि । छंदाग्?स्यनु । अनु ब्रूयात् । ब्रूयाद्बहुयाजिनः । बहुयाजिनस्सर्वाणि । बहुयाजिन इति बहु-याजिनः । सर्वाणि वै । वा एतस्य । एतस्य छंदा२ंसि । छंदा२स्यवरुद्धानि । अवरुद्धानि यः । अवरुद्धानीत्यव-रुद्धानि । यो बहुयाजी । बहुयाज्यपरिमितं । बहुयाजीति बहु-याजी । अपरिमितमनु । अपरिमितमित्यपरि-मितं । अनु ब्रूयात् । ब्रूयादपरिमितस्य । अपरिमितस्यावरुध्यै । अपरिमितस्येतपरि-मितस्य । अवरुध्या इत्यव-रुध्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

निवीतं मनुष्यांणां । निवीतमिति नि-वीतं । मनुष्यांणां प्राचीनावीतं । प्राचीनावीतं पितृणां । प्राचीनावीतमिति प्राचीन-आवीतं । पितृणामुपवीतं । उपवीतं देवानाँ । उपवीतमित्युप-वीतं । देवानामुप । उप व्ययते । व्ययते देवलक्ष्मम् । देवलक्ष्म मेव । देवलक्ष्ममिति देव-लक्ष्मम् । एव तत् । तत्कुरुते । कुरुते तिष्ठन्न् । तिष्ठन्ननु । अन्वाह । आह तिष्ठन्न्

। तिष्ठन्, हि । ह्याश्रुततरं । आश्रुततरं वदति । आश्रुततरमित्याश्रुत-तरं । वदति तिष्ठन्न् । तिष्ठननु । अन्वाह । आह सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः-गस्य । लोकस्याभिजित्ये । अभिजित्या आसीनः । अभिजित्या इत्यभि-जित्ये । आसीनो यजति । यजत्यस्मिन् । अस्मिन्नेव । एव लोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यत् । यत्क्रौंचं । क्रौंचमन्वाह । अन्वाहासुरं । अन्वाहेत्यनु- आह । आसुरं तत् । तद्यत् । यन्मंद्रं । मंद्रं मानुषं । मानुषं तत् । तद्यत् । यदंतरा । अंतरा तत् । तत्सदेवं । सदेवमंतरा । सदेवमिति स-देवं । अंतराऽनूच्यँ । अनूच्यꣳ सदेवब्राय । अनूच्यमित्यनु- उच्यँ । सदेवब्रायं विद्वाꣳसः । सदेवब्रायेति सदेव-ब्राय । विद्वाꣳसो वै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वै पुरा । पुरा होतारः । होतारोऽभूवन्न् । अभूवन्तस्मात् । तस्माद्विधृताः । विधृता अध्वानः । विधृता इति वि-धृताः । अध्वानोऽभूवन्न् । अभूवन्न । न पंथानः । पंथानस्सं । समरुक्षन्न् । अरुक्षन्नंतर्वेदि । अंतर्वेदन्यः । अंतर्वेदीत्यंतः-वेदि । अन्यः पादः । पादो भवति । भवति बहिर्वेदि । बहीर्वेदन्यः । बहीर्वेदीति बहिः-वेदि । अन्योऽथ । अथानु । अन्वाह । आहाध्वनां । अध्वनां विधृत्ये । विधृत्यै पथां । विधृत्या इति वि- धृत्यै । पथामसꣳरोहाय । असꣳरोहायाथौ । असꣳ रोहा-येत्यसँ-रोहाय । अथो भूतं । अथो इत्यथौ । भूतं च । चैव । एव भविष्यत् । भविष्यच्च । चाव । अवरुंधे । रुंधेऽथौ । अथो परिमितं । अथो इत्यथौ । परिमितं च । परिमितमिति परि-मितं । चैव । एवापरिमितं । अपरिमितं च । अपरिमितमित्यपरि-मितं । चाव । अवरुंधे । रुंधेऽथौ । अथौ ग्राम्यान् । अथो इत्यथौ । ग्राम्याꣳश्च । चैव । एव पशून् । पशूनारण्यान् । आरण्याꣳश्च । चाव । अव रुंधे । रुंधेथौ । अथो देवलोकं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अथो इत्यथौ । देवलोकं च । देवलोकमिति देव-लोकं । चैव । एव मनुष्यलोकं । मनुष्यलोकं च । मनुष्यलोकमिति मनुष्य-लोकं । चाभि । अभि जयति । जयति देवाः । देवा वै । वै सामि-धेनीः । सामिधेनीरनूच्य । सामिधेनीरिति सां-इधेनीः । अनूच्य यज्ञं । अनूच्येत्यनु-उच्य । यज्ञं न । नानु । अन्वपश्यन्न् । अपश्यन्थ्सः । स प्रजापतिः । प्रजापतिस्तूष्णीं । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । तूष्णीमाघारम् । आघारमा । आघारमित्याँ-घारम् । आघारयत् । अघारयत्ततः । ततो वै । वै देवाः । देवा यज्ञं । यज्ञमनु । अन्वपश्यन्न् । अपश्यन्, यत् । यत्तूष्णीम् । तूष्णीमाघारम् । आघारमाघारयति । आघारमित्याँ-घारम् । आघारयति यज्ञस्य । आघारयतीत्याँ-घारयति । यज्ञस्यानुख्यात्यै । अनुख्यात्या अथौ । अनुख्यात्या इत्यनु-ख्यात्यै । अथो सामिधेनीः । अथो इत्यथौ । सामिधेनी-रेव । सामिधेनी रिति सां-इधेनीः । एवाभि । अभ्यनक्ति । अनक्त्य लूँक्षः । अलूँक्षो भवति । भवति यः । य एवं । एवं वेद । वेदाथौ । अथोतर्पयति । अथो इत्यथौ । तर्पयत्येव । एवैनाँ । एनास्तृप्यति । तृप्यति प्रजयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिर्यः । पशुभिरिति पशु-भिः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। य एवं । एवं वेद । वेद यत् । यदेकया । एकयाघारयैत् । आघारये देकाँ । आघारयेदित्याँ-घारयैत् । एकाँ प्रीणीयात् । प्रीणीयाद्यत् । यद्वा भ्याँ । द्वाभ्यां द्वे । द्वे प्रीणीयात् । द्वे इति द्वे । प्रीणीयाद्यत् । यत्तिसृभिः । त्तिसृभिरति । तिसृभि रिति तिसृ-भिः । अति तत् । तद्रेचयेत् । रेचयेन्मनसा । मनसा । आघारयति । घारयति मनसा । मनसा हि । ह्यनाँ-नम् । अनाँनमाप्यतै । आप्यते तिर्यचै । तिर्यचमा । आ घारयति । घारयत्यछबद्धारं । अछबद्धारं वाक् । अछबद्धारमित्य छबट्-कारं । वाक्च । च मनः । मनश्च । चार्तीयेतां । आर्तीयेतामहं । अहं देवेभ्यः । देवेभ्यो हव्यं । हव्यं वहामि । वहामीति । इति वाक् । वागब्रवीत् । अब्रवीदहं । अहं देवेभ्यः । देवेभ्य इति ।

इति॒ मनः॑ । मन॒ स्तौ । तौ प्र॒जाप॑तिं । प्र॒जाप॑तिं प्र॒श्नम् । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा-प॑तिं । प्र॒श्नमे॑तां । ए॒ता꣣ꣳ सः ।

सौ꣡ऽब्रवीत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अ॒ब्र॒वी॒त्प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑ति र्दू॒तीः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॑तिः । दू॒तीरे॒व । ए॒व ह्व॑ं । ह्व॑ं मन॑सः । मन॑सोऽसि ।

अ॒सि॒ यत् । यद्धि । हि मन॑सा । मन॑सा ध्याय॑ति । ध्याय॑ति॒ तत् । तद्वाचा । वा॒चा व॑दति । व॒द॒तीति॑ । इति॒ तत् ।

तत्खलु॑ । खलु॒ तुभ्य॑ँ । तुभ्यं॑ न । न वा॒चा । वा॒चा जु॑ह्वन्न् । जु॒ह्व॒न्निति॑ । इत्य॑ब्रवीत् । अ॒ब्र॒वी॒त्तस्मा॑त् ।

तस्मा॒न्मन॑सा । मन॑सा प्र॒जाप॑तये । प्र॒जाप॑तये जुह्वति । प्र॒जाप॑त॒य इति॑ प्र॒जा-प॒तये॑ । जु॒ह्व॒ति॒ मनः॑ । मन॑ इव । इ॒व हि । हि प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेः । प्र॒जाप॑ति रिति॑ प्र॒जा-प॑तिः । प्र॒जाप॑तेरास्यै॑ । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा-प॑तेः ।

आस्यै॑ परि॒धीन् । प॒रि॒धीन्॑स्सं । प॒रि॒ धीनिति॑ परि-धीन् । सं मा॑र्ष्टि । मा॒र्ष्टि॒ पु॒नाति॑ । पु॒नात्ये॒व । ए॒वैनान्॑ । ए॒नान्त्रिः ।

त्रिर्म॑ध्य॒मं । म॒ध्य॒मं त्रय॑ः । त्रयो॒ वै । वै प्रा॒णाः । प्रा॒णाः प्रा॒णान् । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । प्रा॒णान्ए॒व । प्रा॒णानिति॑ प्र-अ॒नान् । ए॒वाभि । अ॒भिज॑यति । ज॒य॒ति॒ त्रिः । त्रिर्दक्षि॑णार्ध्यँ । दक्षि॑णार्ध्यं॒ त्रयः॑ । दक्षि॑णार्ध्य॒मिति॑ दक्षिण-अ॒र्ध्यँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। त्रय॑ इ॒मे । इ॒मे लो॒काः । लो॒का इ॒मान् । इ॒मान्ए॒व । ए॒व लो॒कान् । लो॒कान॒भि । अ॒भिज॑यति । ज॒य॒ति॒ त्रिः ।

त्रिरु॑त्तरा॒र्ध्यँ । उ॒त्त॒रा॒र्ध्यं॒ त्रय॑ः । उ॒त्त॒रा॒र्ध्य॒मित्यु॑त्तर-अ॒र्ध्यँ । त्रयो॒ वै । वै दे॑व॒यानाः॑ । दे॒व॒यानाः॒ पन्थानः । दे॒व॒याना॒ इति॑ देव-यानाः॑ । पन्था॑न॒ स्तान् । ता॒नेव । ए॒वाभि । अ॒भि ज॑यति । ज॒य॒ति॒ त्रिः । त्रिरुप॑ । उप॑ वाजयति । वा॒ज॒य॒ति॒ त्रयः॑

। त्रयो॒ वै । वै दे॑व लो॒काः । दे॒व॒लो॒कादे॑व लो॒कान् । दे॒व॒लो॒का इति॑ देव-लो॒काः । दे॒व॒ लो॒का ने॒व । दे॒व॒लो॒कानिति॑

देव-लोकान् । एवाभि । अभि जयति । जयति द्वादश । द्वादश सं । सं पद्यते । पद्यते द्वादश । द्वादश मासाः । मासाꣳस्संवथ्सरः । संवथ्सरस्संवथ्सरं । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । संवथ्सरमेव । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । एव प्रीणाति । प्रीणात्यथौ । अथो संवथ्सरं । अथो इत्यथौ । संवथ्सरमेव । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । एवास्मै । अस्मा उप । उप दधाति । दधाति सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः-गस्य । लोकस्य समष्ट्यै । समष्ट्या आघारं । समष्ट्या इति सं-अष्ट्यै । आघारमा । आघारमित्याꣳ-घारं । आ घारयति । घारयति तिरः । तिर इव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। इव वै । वै सुवर्गः । सुवर्गो लोकः । सुवर्ग इति सुवः-गः । लोकस्सुवर्गं । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः-गं । एवास्मै । अस्मै लोकं । लोकं प्र । प्र रोचयति । रोचयत्यृजुम् । ऋजुमा । आघारयति । घारयत्यृजुः । ऋजुरिव । इव हि । हि प्राणः । प्राणस्संततं । प्राण इति प्र-अनः । संतत मा । संततमिति सं-ततं । आ घारयति । घारयति प्राणानाꣳ । प्राणानामन्नाद्यस्य । प्राणानामिति प्र-अनानाꣳ । अन्नाद्यस्य संतत्यै । अन्नाद्यस्येत्यन्न-अद्यस्य । संतत्या अथौ । संतत्या इति सं-तत्यै । अथो रक्षसां । अथो इत्यथौ । रक्षसामपहत्यै । अपहत्यै यं । अपहत्या इत्यप-हत्यै । यं कामयेत । कामयेत प्रमायुकः । प्रमायुकस्स्यात् । प्रमायुक इति प्र-मायुकः । स्यादिति । इति जिह्मं । जिह्मं तस्य । तस्या । आ घारयेत् । घारयेत्प्राणं । प्राण मेव । प्राणमिति प्र-अनं । एवास्माꣳत् । अस्मा जिह्मं । जिह्मं नयति । नयति ताजक् । ताजक्प्र । प्र मीयते । मीयते शिरः । शिरो वै । वा एतत् । एतद्यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् । यदाघारः । आघार आत्मा । आघार इत्याꣳ-घारः । आत्मा ध्रुवा ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -8,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। ध्रुवाऽऽघारं । आघारमाघार्यं । आघारमित्या॑-घारं । आघार्यं ध्रुवां । आघार्येत्या॑-घार्यं । ध्रुवाꣳ सं । समनक्ति । अनक्त्यात्मन् । आत्मन्नेव । एवयज्ञस्यं । यज्ञस्य शिरः । शिरः प्रतिं । प्रतिं दधाति । दधात्यग्निः । अग्निर्देवानां । देवानां दूतः । दूत आसीत् । आसीद्दैव्यः । दैव्योऽसुराणां । असुराणां तौ । तौ प्रजापतिं । प्रजापतिं प्रश्नं । प्रजापति मितिं प्रजा-पतिं । प्रश्नमैतां । ऐताꣳ सः । स प्रजापतिः । प्रजापतिर्ब्राह्मणं । प्रजापति रितिं प्रजा-पतिः । ब्राह्मणमब्रवीत् । अब्रवीदेतत् । एतद्वि । वि ब्रूहि । ब्रूहीतिं । इत्या । आश्रावय । श्रावयेतिं । इतीदं । इदं देवाः । देवाश्रृणुत । शृणुतेतिं । इति वाव । वाव तत् । तदब्रवीत् । अब्रवीदग्निः । अग्निर्देवः । देवो होता । होतेतिं । इति यः । य एव । एव देवानां । देवानां तं । तमवृणीत । अवृणीत ततः । ततो देवाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -9,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। देवा अभवन्न् । अभवन्परा । पराऽसुराः । असुरा यस्यं । यस्यैवं । एवं विदुषः । विदुषः प्रवरं । प्रवरं प्रवृणतै । पवरमितिं प्र-वरं । प्रवृणते भवति । प्रवृणत इतिं प्र-वृणतै । भवत्यात्मना । आत्मना परा । पराऽस्य । अस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो भवति । भवति यत् । यद्ब्राह्मणः । ब्राह्मणश्च । चाब्राह्मणः । अब्राह्मणश्च । च प्रश्नं । प्रश्नमेयाता । एयाता ब्राह्मणाय । एयातामित्या॑-इयाता । ब्राह्मणायाधिं । अधिं ब्रूयात् । ब्रूयाद्यत् । यद्ब्राह्मणायं । ब्राह्मणायाध्याहं । अध्याहात्मनै । अध्याहेत्यधि-आहं । आत्मनेऽधिं । अध्याह । आह यत् । यद्ब्राह्मणं । ब्राह्मणं पराहं । पराहात्मान । पराहेतिं परा-आहं । आत्मानं परा । पराह । आह तस्मात् । तस्माद्ब्राह्मणः । ब्राह्मणो न । न परोच्यः । परोच्य इतिं परा-उच्यः () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

आयुष्टे । त आयुर्दाः । आयुर्दा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः-दाः । अग्न आ । आप्यायस्व । प्यायस्व सं । सं तै । तेऽवं । अवं ते । ते हेडः । हेड उत् । उदुत्तमं । उत्तमं प्र । उत्तममित्युत्-तमं । पणः । नो देवी । देव्या । आ नः । नो दिवः । दिवोऽग्नाविष्णू । अग्नाविष्णू अग्नाविष्णू । अग्नाविष्णू इत्यग्नौ-विष्णू । अग्नाविष्णू इमं । अग्नाविष्णू इत्यग्नौ-विष्णू । इमं मै । मे वरुण । वरुण तत् । तब्बा । ब्बा यामि । याम्युत् । उदु । उत्यं । त्यं चित्रम् । चित्रमिति चित्रम् ॥ अपान्नपात् । न पादा । आहि । ह्यस्थात् । अस्था- दुपस्थ । उपस्थं जिह्मानौ । उपस्थ मित्युप-स्थं । जिह्मानाम् मूर्ध्वः । ऊर्धो विद्युत । विद्युतं वसानः । विद्युतमिति वि-द्युत । वसान इति वसानः ॥ तस्य ज्येष्ठ । ज्येष्ठं महिमान । महिमानं वहतीः । वहतीर्हिरण्यवर्णाः । हिरण्यवर्णाः परि । हिरण्यवर्णा इति हिरण्य-वर्णाः । परियंति । यंति यह्वीः । यह्वीरिति यह्वीः ॥ समन्याः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अन्यायन्ति । यन्त्युप । उप यंति । यंत्यन्याः । अन्यास्समानं । समान मूर्वं । ऊर्वं नद्यः । नद्यः पृणंति । पृणंतीति पृणंति ॥ तमु । ऊशुचिं । शुचिꣳ शुचयः । शुचयो दीदिवाꣳसं । दीदिवाꣳ समपां । अपान्नपातं । नपातं परि । परितस्थुः । तस्थुरापः । आप इत्यापः ॥ तमस्मेराः । अस्मेरा युवतयः । युवतयो युवानं । युवानं मर्मृज्यमानाः । मर्मृज्यमानाः परि । परियंति । यंत्यापः । आप इत्यापः ॥ सशुक्रेण । शुक्रेण शिक्वना । शिक्वना रेवत् । रेवदग्निः । अग्निर्दीदाय । दीदायानिध्मः । अनिध्मोघृतनिर्णिक् । घृतनिर्णिगप्सु । घृतनिर्णिगितिघत-निर्णिक् । अप्स्वित्यप्-सु ॥ इंद्रावरुणयोरहं । इंद्रावरुणयोरितींद्रा-वरुणयोः । अहꣳ समाजौ । समाजो रवः । समाजोरिति सं-राजौ । अव आ । आ वृणे । वृण इति वृणे ॥ तानः । नो मृडातः । मृडात ईदृशै । ईदृश इतीदृशै ॥ इंद्रावरुणा युवं । इंद्रावरुणेतींद्रा-वरुणा । युवमध्वरायः । अध्वरायनः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। नो॒ विशे॑ । विशे॑ जनाय । जनाय॒ महि॑ । महि॒ शर्म॑ । शर्मयच्छतम् । य॒च्छ॒तमिति॑ यच्छ-तम् ॥ दी॒र्घ प्र॑यज्यु॒मति॑ । दी॒र्घप्र॑यज्युमिति॑ दी॒र्घ-प्र॒य॒ज्यु॒म् । अति॒ यः । यो व॑नु॒ष्यति॑ । व॒नु॒ष्यति॑ व॒यं । व॒यं ज॑येम । ज॒येम॒ पृत॑नासु । पृत॑नासु दू॒ढ्यः॑ । दू॒ढ्य॑ इति दू॒ढ्यः॑ ॥ आ नः॑ । नो॒ मि॒त्रा व॒रु॒णा । मि॒त्रावरु॑णा प्र । मि॒त्रावरु॑णेति॑ मित्रा-वरु॑णा । प्र बा॒ह्वा॑ । बा॒ह्वेति॑ बा॒ह्वा॑ ॥ ब॒भ नः॑ । नो॒ अ॒ग्ने॒ । अ॒ग्ने॒ वरु॑णस्य । वरु॑णस्य वि॒द्वान् । वि॒द्वान्दे॒वस्य॑ । दे॒वस्य॒ हेडः॑ । हेडोऽव॑ । अव॑ यासिसीष्ठाः । या॒सि॒सी॒ष्ठा॒ इति॑ यासिसीष्ठाः ॥ यजि॑ष्ठो वह्नि॑-तमः । वह्नि॑तम॒श्शोशु॑चानः । वह्नि॑तम॒ इति॒ वह्नि॑-तम॒ः । शोशु॑चानो॒ विश्वा॑ । विश्वाद्वेषा॑ꣳसि । द्वेषा॑ꣳसि प्र । प्रमु॑मुग्धि । मुमुग्ध्यस्मत् । अ॒स्मदित्य॒स्मत् ॥ स ब॒भ । ब॒भ नः॑ । नो॒ अ॒ग्ने॒ । अ॒ग्नेऽव॒मः॑ । अ॒व॒मो भ॑व । भ॒वो॒ती । ऊ॒तीनेदि॑ष्ठः । नेदि॑ष्ठो अ॒स्याः॑ । अ॒स्या उ॒षसः॑ । उ॒षसो॒व्यु॑ष्टौ । व्यु॑ष्टाविति॒ वि-उ॒ष्टौ॒ ॥ अव॑ यक्ष्व । य॒क्ष्व॒ नः॒ । नो॒ वरु॑णं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। वरु॑ण॒ꣳ ररा॑णः । ररा॑णो वीहि । वी॒हि मृ॑डी॒कं । मृ॒डी॒क॒ꣳ सु॒हव॑ः । सु॒हवो॑ नः । सु॒हव॒ इति॑ सु-हव॑ः । न॒ एधि॑ । एधीत्येधि ॥ प्र प्रा॑यं । प्र प्रेति॒ प्र-प्र॒ । अ॒यम॒ग्निः । अ॒ग्निर्भर॑तस्य । भर॑तस्य शृण्वे । शृ॒ण्वे॒ वि । वि यत् । यत्सूर्यः॑ । सूर्यो॒ न । न रोच॑ते । रोच॑ते बृ॒हत् । बृ॒हद्भाः । भा इति॒ भाः ॥ अ॒भि यः । यः पूरु॑ं । पूरु॑ं पृत॑नासु । पृत॑नासु त॒स्थौ । त॒स्थौ दी॒दाय॑ । दी॒दाय॒ दैव्यः॑ । दैव्यो॒ अति॑थिः । अति॑थिश्शिवः । शि॒वो नः॑ । न॒ इति॑ नः ॥ प्र तै॑ । ते॒ यक्षि । यक्षि प्र । प्रते॑ । त॒ इ॒यर्मि । इ॒यर्मि॒मन्म॑ । मन्म॒भुवः॑ । भु॒वो॒ यथा॑ । यथा॒ वंद्याः॑ । वंद्यो॑नः । नो॒ हवे॑पु । हवे॒ष्वि॒ति॒ हवे॑पु ॥ धन्व॑न्निव । इ॒व॒ प्रपा । प्रपा अ॑सि । प्रपे॑ति॒ प्र-पा । अ॒सि॒ ब॒भ । ब॒भ॑ग्ने । अ॒ग्न॒ इ॒यक्षवै॑ । इ॒यक्षवे॒ पूरवै॑ । पूरवै॑ प्रब्र । प्र॒ब्र॒ राज॒न्न् । राज॒न्निति॑ राजन्न् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -5, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। वि पाजसा । पाजसा वि । वि ज्योतिषा । ज्योतिषेति ज्योतिषा ॥ स ब्बं । ब्बमग्ने । अग्ने प्रतीकेन । प्रतीकेन पति । प्रत्योष । ओषयातुधान्यः । यातुधान्य इति यातु-धान्यः ॥ उरुक्षयेषु दीदयत् । उरुक्षयेष्वित्युरु-क्षयेषु । दीदयदिति दीदयत् ॥ तꣳ सुप्रतीकं । सुप्रतीकꣳ सुदृशँ । सुप्रतीकमिति सु-प्रतीकं । सुदृशꣳ स्ब्बंचँ । सुदृशमिति सु-दृशँ । स्ब्बंच मविद्वाꣳसः । अविद्वाꣳसो विदुष्टरं । विदुष्टरꣳ सपेम । विदुष्टरमिति विदुः-तरं । सपेमेति सपेम ॥ स यक्षत् । यक्षद्विश्वाँ । विश्वा वयुनानि । वयुनानि विद्वान् । विद्वान्प्र । प्र हव्यं । हव्यमग्निः । अग्निरमृतेषु । अमृतेषु वोचत् । वोचदिति वोचत् ॥ अꣳहोमुचे विवेष । अꣳहोमुच इत्यꣳहः-मुचँ । विवेष यत् । यन्माँ । मा वि । वि नः । न इंद्र । इंद्रेंद्र । इंद्रक्षत्रं । क्षत्रमिंद्रियाणिं । इंद्रियाणि शतक्रतो । शतक्रतो अनु । शतक्रतो इति शत-क्रतो । अनु ते । ते दायि । दायीति दायि () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

॥ इति द्वितीयकांडे पंचमप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः हरिः ओं । समिधो यजति । समिध इति सं-इधः । यजति वसंतं । वसंतमेव । एवर्तूनां । ऋतूनामवं । अव रुंधे । रुंधे तनूनपातं । तनूनपातं यजति । तनूनपातमिति तनूँ-नपातं । यजति ग्रीष्मम् । ग्रीष्ममेव । एवाव । अव रुंधे । रुंध इडः । इडो यजति । यजति वर्षाः । वर्षा एव । एवाव । अव रुंधे । रुंधे बर्?हिः । बर्?हिर्यजति । यजति शरदँ । शरदमेव । एवाव । अव रुंधे । रुंधे स्वाहाकारं । स्वाहाकारं यजति । स्वाहाकारमिति स्वाहा-कारं । यजति हेमंतं । हेमंतमेव । एवाव । अव रुंधे । रुंधे तस्माँत् । तस्माथ्स्वाहाकृताः । स्वाहाकृता हेमन्न् । स्वाहाकृता इति स्वाहाँ-कृताः । हेमँन्पशवः । पशवोव । अव

सीदति । सीदति समिधः । समिधो यजति । समिध इति सं-इधः । यजत्युषसः । उषस एव । एव देवतानां । देवतानामवं । अवं रुंधे । रुंधे तनूनपातं । तनूनपातं यजति । तनूनपातमिति तनूं-नपातं । यजति यज्ञं । यज्ञमेव । एवावं । अवं रुंधे ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। रुंध इडः । इडो यजति । यजति पशून् । पशूनेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे बर्?हिः । बर्?हिर्यजति । यजति प्रजां । प्रजामेव । प्रजामिति प्र-जाम् । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे समानयते । समानयत उपभृतः । समानयत इति सं-आनयते । उप भृतस्तेजः । उपभृत इत्युप-भृतः । तेजो वै । वा आज्यँ । आज्यं प्रजाः । प्रजा बर्हिः । प्रजा इति प्र-जाः । बर्?हिः प्रजासुं । प्रजास्वेव । प्रजास्विति प्र-जासुं । एव तेजः । तेजो दधाति । दधाति स्वाहाकारं । स्वाहाकारं यजति । स्वाहाकारमिति स्वाहा-कारं । यजति वाचँ । वाचमेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे दश । दश सं । सं पद्यते । पद्यते दशाँक्षरा । दशाक्षरा विराट् । दशाँक्षरेति दश-अक्षरा । विराडन्नँ । विराडिति वि-राट् । अन्नं विराट् । विराड्विराजाँ । विराडिति वि-राट् । विराजेव । विराजेति वि-राजाँ । एवान्नाद्यँ । अन्नाद्यमवं । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यम् । अवं रुंधे । रुंधे समिधः । समिधो यजति । समिध इति सं-इधः । यजत्यस्मिन् । अस्मिन्नेव । एव लोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति तनूपातं । तनून पातं यजति । तनूनपातमिति तनूं-नपातं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। यजति यज्ञे । यज्ञ एव । एवांतरिक्षे । अंतरिक्षे प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठतीडः । इडो यजति । यजति पशुषुं । पशुष्वेव । एव पति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति बर्?हिः । बर्?हिर्यजति । यजति ये । य एव । एव देव- यानाँ ।

देवयानाः पंथानः । देवयाना इति देव-यानाः । पंथानस्तेषु । तेष्वेव । एवप्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति स्वाहाकारं । स्वाहाकारं यजति । स्वाहाकारमिति स्वाहा-कारं । यजति सुवर्गे । सुवर्ग एव । सुवर्ग इति सुवः-गे । एव लोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्येतावंतः । एतावंतो वै । वै देवलोकाः । देव लोकास्तेषु । देवलोका इति देव-लोकाः । तेष्वेव । एव यथापूर्वं । यथापूर्वं प्रति । यथापूर्वमिति यथा-पूर्वं । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति देवासुराः । देवासुरा एषु । देवासुरा इति देव-असुराः । एषु लोकेषु । लोकेष्वस्पर्धंत । अस्पर्धंत ते । ते देवाः । देवाः प्रयाजैः । प्रयाजैरेभ्यः । प्रयाजैरिति प्र-याजैः । एभ्यो लोकेभ्यः । लोकेभ्योऽसुरान् । असुरान् प्र । प्राणुदंत । अनुदंत तत् । तत्प्रयाजानाँ । प्रयाजानाँ प्रयाजत्वं । प्रयाजानामिति प्र-याजानाँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। प्रयाजत्वं यस्य । प्रयाजत्वमिति प्रयाज-त्वम् । यस्यैवं । एवं विदुषः । विदुषः प्रयाजाः । प्रयाजा इज्यंते । प्रयाजा इति प्र-याजाः । इज्यंते प्र । प्रेभ्यः । एभ्यो लोकेभ्यः । लोकेभ्यो भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान्नुदते । नुदतेऽभिक्रामँ । अभिक्रामं जहोति । अभिक्राममित्यभि-क्रामँ । जुहोत्यभिजित्यै । अभिजित्यै यः । अभिजित्या इत्यभि-जित्यै । यो वै । वै प्रयाजानाँ । प्रयाजानाँ मिथुनं । प्रयाजानामिति प्र-याजानाँ । मिथुनं वेद । वेद प्र । प्र प्रजयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिर्मिथुनैः । पशुभिरिति पशु-भिः । मिथुनैर्जायते । जायते समिधः । समिधो बह्वीः । समिध इति सं-इधः । बह्वीरिव । इव यजति । यजति तनूनपातं । तनूनपातमेकँ । तनूनपातमिति तनूँ-नपातं । एकमिव । इव मिथुनं । मिथुनं तत् । तदिडः । इडो बह्वीः । बह्वीरिव । इव यजति । यजति बर्?हिः । बर्?हिरेकँ । एकमिव । इव मिथुनं । मिथुनं तत् । तदेतत् । एतद्वै । वै प्रयाजानाँ । प्रयाजानाँ मिथुनं । प्रयाजानामिति प्र-याजानाँ । मिथुनं यः । य एवं । एवं वेद । वेद प्र ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। प्र प्रजयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिर्मिथुनैः । पशुभिरिति पशु-भिः । मिथुनैर्जायते । जायते देवानाँ । देवानां वै । वा अनिष्टाः । अनिष्टा देवताँः । देवता आसन्न् । आसन्नथं । अथासुराः । असुरा यज्ञं । यज्ञमजिघाꣳसन्न् । अजिघाꣳसन्ते । ते देवाः । देवा गायत्रीं । गायत्रीं वि । व्यौहन्न् । ओहन्पंच । पंचाखराणि । अक्षराणि प्राचीनानि । प्राचीनानि त्रीणि । त्रीणि प्रतीचीनानि । प्रतीचीनानि ततः । ततो वर्म । वर्म यज्ञाय । यज्ञायाभवत् । अभवद्वर्म । वर्मयजमानाय । यजमानाय यत् । यत्प्रयाजानूयाजाः । प्रयाजानूयाजा इज्यंतै । प्रयाजानूयाजा इति प्रयाज-अनूयाजाः । इज्यंते वर्म । वर्मैव । एव तत् । तद्यज्ञाय । यज्ञाय क्रियते । क्रियते वर्म । वर्मयजमानाय । यजमानाय भ्रातृव्याभिभूत्यै । भ्रातृव्याभिभूत्यै तस्माँत् । भ्रातृव्याभिभूत्या इति भ्रातृव्य-अभिभूत्यै । तस्माद्वरूथं । वरूथं पुरस्ताँत् । पुरस्ताद्वर्षीयः । वर्षीयः पश्चात् । पश्चाद्व सीयः । ह्रसीयो देवाः । देवा वै । वै पुरा । पुरा रक्षौभ्यः । रक्षौभ्य इति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। रक्षौभ्य इति रक्षः-भ्यः । इति स्वाहाकारेण । स्वाहाकारेण प्रयाजेषु । स्वाहाकारेणेति स्वाहा-कारेण । प्रयाजेषु यज्ञं । प्रयाजेष्विति प्र-याजेषु । यज्ञꣳसꣳस्थाप्यँ । सꣳस्थाप्यमपश्यन्न् । सꣳस्थाप्यमिति सं-स्थाप्यँ । अपश्यन्तं । तꣳ स्वाहाकारेण । स्वाहाकारेण प्रयाजेषु । स्वाहाकारेणेति स्वाहा-कारेण । प्रयाजेषु सं । प्रयाजेष्विति प्र-याजेषु । समस्थापयन्न् । अस्थापय न्वि । वि वै । वा एतत् । एतद्यज्ञं । यज्ञं छिंदंति । छिंदंति यत् । यथ्स्वाहाकारेण । स्वाहाकारेण पयाजेषु । स्वाहाकारेणेति स्वाहा-कारेण । पयाजेषु सꣳस्थापयंति । प्रयाजेष्विति प्र-याजेषु । सꣳस्थापयंति प्रयाजान् । सꣳस्थापयंतीति सं-स्थापयंति । प्रयाजानिष्ट्वा । प्रयाजानिति प्र-याजान् । इष्ट्वाहवीꣳषि । हवीग्ष्यभि । अभि घारयति । घारयति यज्ञस्य । यज्ञस्य संतत्यै । संतत्या अथौ । संतत्या इति सं-तत्यै । अथो हविः । अथो इत्यथौ

। ह॒विरे॒व । ए॒वाक॑ः । अ॒क॒र॒थो॑ । अथो॑ यथापू॒र्वं । अथो॒ इ॒त्यथो॑ । य॒था॒पू॒र्वमु॑प॑ । य॒था॒पू॒र्वमिति॑ यथा-पू॒र्वं । उपै॑ति । ए॒ति॒ पि॒ता । पि॒ता वै । वै प्र॑या॒जाः । प्र॒या॒जाः प्र॒जा । प्र॒या॒जा इति॑ प्र-या॒जाः । प्र॒जानू॑या॒जाः । प्र॒जेति॑ प्र-जा । अ॒नू॒या॒जा यत् । अ॒नू॒या॒जा इ॒त्य॑नु-या॒जाः । यत्प्र॑या॒जान् । पु॒या॒जानि॒ष्ट्वा । प्र॒या॒जानिति॑ प्र-या॒जान् । इ॒ष्ट्वा ह॒वीꣳषि॑ । ह॒वीग्ष्य॑भिघा॒रय॑ति । अ॒भि॒घा॒रय॑ति पि॒ता । अ॒बि॒घा॒रय॒तीत्य॑भि-घा॒रय॑ति । पि॒तेव । ए॒वतत् । तत्पु॒त्रेण॑ । पु॒त्रेण॒ साधा॑रणं

()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। साधा॑रणं कुरुते । कु॒रु॒ते तस्मा॑त् । तस्मा॑दाहुः । आ॒हु॒र्यः । यश्च॑ । चै॒वं । ए॒वं वेद॑ । वेद॒ यः । यश्च॑ । च॒ न । न क॒था । क॒था पु॒त्रस्य॑ । पु॒त्रस्य॒ केव॑लं । केव॑लं क॒था । क॒थासाधा॑रणं । साधा॑रणं पि॒तुः । पि॒तुरिति॑ । इ॒त्यस्क॑न्नं । अस्क॑न्नमे॒व । ए॒व तत् । तद्यत् । यत्प्र॑या॒जेषु॑ । प्र॒या॒जेष्वि॒ष्टेषु॑ । प्र॒या॒जेष्विति॑ प्र-या॒जेषु॑ । इ॒ष्टेषु॒ स्क॑न्दति । स्क॑न्दति गाय॒त्री । गा॒य॒त्र्येव । ए॒व तेन॑ । तेन॒ गर्भ॑ं । गर्भ॑ं धत्ते । ध॒त्ते॒ सा । सा प्र॒जां । प्र॒जां प॒शून् । प्र॒जामिति॑ प्र-जां । प॒शून्, यज॑मानाय । यज॑मानाय॒ प्र । प्रज॑नयति । ज॒न॒य॒तीति॑ जनयति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

चक्षु॑षी॒ वै । चक्षु॑षी॒ इति॒ चक्षु॑षी । वा ए॒ते । ए॒ते य॒ज्ञस्य॑ । ए॒ते इ॒त्येते । य॒ज्ञस्य॒ यत् । यदाज्य॑भागौ । आज्य॑भागौ यत् । आज्य॑भाग॒वित्याज्य॑-भा॒गौ । यदाज्य॑भागौ । आज्य॑भागौ यज॑ति । आज्य॑भाग॒वित्याज्य॑-भा॒गौ । यज॑ति॒ चक्षु॑षी । चक्षु॑षी ए॒व । चक्षु॑षी॒ इति॒ चक्षु॑षी । ए॒व तत् । तद्य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॒ प्रति॑ । प्रति॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ पू॒र्वार्धे । पू॒र्वार्धे जु॑होति । पू॒र्वा॒र्ध इति॑ पूर्व-अ॒र्धे । जु॒हो॒ति॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑त्पूर्वा॒र्धे । पू॒र्वा॒र्धे चक्षु॑षी । पू॒र्वा॒र्ध इति॑ पूर्व-अ॒र्धे । चक्षु॑षी

प्रबाहुक् । चक्षुषी इति चक्षुषी । प्रबाहुञ्जुहोति । प्रबाहुगिति प्र-बाहुक् । जुहोति तस्मात् । तस्मात्प्रबाहुक् । प्रबाहुक्चक्षुषी । प्रबाहुगिति प्र-बाहुक् । चक्षुषी देवलोकं । चक्षुषी इति चक्षुषी । देवलोकं वै । देवलोकमिति देव-लोकं । वा अग्निना । अग्निना यजमानः । यजमानोऽनु । अनुपश्यति । पश्यति पितृलोकं । पितृलोकꣳ सोमेन । पितृलोकमिति पितृ-लोकं । सोमेनोत्तरार्धे । उत्तरार्धेनाग्नये । उत्तरार्ध इत्युत्तर-अर्धे । अग्नये जुहोति । जुहोति दक्षिणार्धे । दक्षिणार्धे सोमाय । दक्षिणार्ध इति दक्षिण-अर्धे । सोमायैवं । एवमिव । इवहि । हीमौ । इमौ लोकौ । लोकावनयोः । अनयोर्लोकयोः । लोकयोरनुख्यात्यै । अनुख्यात्यै राजानौ । अनुख्यात्या इत्यनु-ख्यात्यै । राजानौ वै । वा एतौ । एतौ देवतानां ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। देवतानां यत् । यदग्नीषोमौ । अग्नीषोमावंतरा । अग्नीषोमावित्यग्नी-सोमौ । अंतरा देवताः । देवता इज्येते । इज्येते देवतानां । इज्येते इतीज्येते । देवतानां विधृत्यै । विधृत्यै तस्मात् । विधृत्या इति वि-धृत्यै । तस्मा द्राज्ञा । राज्ञा मनुष्याः । मनुष्या विधृताः । विधृता ब्रह्मवादिनः । विधृता इति वि- धृताः । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदंति किं । किं तत् । तद्यज्ञे । यज्ञे यजमानः । यजमानः कुरुते । कुरुते येन । येनान्यतोदतः । अन्यतोदतश्च । अन्यतोदत इत्यन्यतः-दतः । च पशून् । पशून्दाधार । दाधारोभयतोदतः । उभयतोदतश्च । उभयतोदत इत्युभयतः-दतः । चेति । इत्यृचं । ऋचमनूच्य । अनूचाज्यभागस्य । अनूचेत्यनु-उच्य । आज्यभागस्य जुषाणेन । आज्यभागस्येत्याज्य-भागस्य । जुषाणेन यजति । यजति तेन । तेनान्यतोदतः । अन्यतोदतो दाधार । अन्यतोदत इत्यनतः-दतः । दाधारर्चं । ऋचमनूच्य । अनूच्य हविषः । अनूच्येत्यनु-उच्य । हविष ऋचा । ऋचा यजति । यजति तेन । तेनोभयतोदतः । उभयतोदतो दाधार । उभयतोदत इत्युभयतः-दतः । दाधार मूर्धन्वतीं । मूर्धन्वतीं पुरोनुवाक्यां ।

मूर्धन्वतीति मूर्धन्-वती । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति पुरः-अनुवाक्या । भवति मूर्धानँ । मूर्धानमेव । एवैनँ । एनꣳ समानानाँ । समानानाँ करोति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। करोति नियुव्वत्या । नियुव्वत्या यजति । नियुव्वत्येति नि-युव्वत्या । यजति भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्येव । एव पशून् । पशून्नि । नियुवते । युवते केशिनँ । केशिनꣳ ह । ह दार्भ्यं । दार्भ्यं केशी । केशी सात्यकामिः । सात्यकामिरुवाच । सात्यकामिरिति सात्य-कामिः । उवाच सप्तपदां । सप्तपदां ते । सप्तपदामिति सप्त-पदां । ते शक्वरीं । शक्वरीꣳ श्वः । श्वो यज्ञे । यज्ञे प्रयोक्तासँ । प्रयोक्तासे यस्यैँ । प्रयोक्तास इति प्र-योक्तासँ । यस्यैवीर्येण । वीर्येण प्र । प्र जातान् । जातान्भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान्नुदतँ । नुदते पति । प्रति जनिष्यमाणान् । जनिष्यमाणान्यस्यैँ । यस्यै वीर्येण । वीर्येणोभयोँ । उभयोँर्लोकयोँ । लोकयोर्ज्योतिः । ज्योतिर्धत्ते । धत्ते यस्यैँ । यस्यै वीर्येण । वीर्येण पूर्वार्धेन । पूर्वार्धेनानड्वान् । पूर्वार्धे नेति पूर्व-अर्धेन । अनड्वान्भुनक्ति । भुनक्ति जघनार्धेन । जघनार्धेन धेनुः । जघनार्धेनेति जघन-अर्धेन । धेनुरिति । इति पुरस्ताँल्लक्ष्मा । पुरस्ताँल्लक्ष्मा पुरोनुवाक्याँ । पुरस्ताँल्लक्ष्मेति पुरस्ताँत्-लक्ष्मा । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति पुरः-अनुवाक्याँ । भवति जातान् । जातानेव । एव भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान्प्र । प्रणुदते । नुदत उपरिष्टाल्लक्ष्मा । उपरिष्टाल्लक्ष्मा याज्याँ । उपरिष्टाल्लक्ष्मेत्युपरिष्टात्-लक्ष्मा()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। याज्या जनिष्यमाणान् । जनिष्यमाणानेव । एव प्रति । प्रति नुदते । नुदते पुरस्ताँल्लक्ष्मा । पुरस्ताँल्लक्ष्मा पुरोनुवाक्याँ । पुरस्ताँल्लक्षे ति पुरस्ताँत्-लक्ष्मा । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति पुरः-अनुवाक्याँ । भवत्यस्मिन्न् ।

अ॒स्मिन्ने॒व । ए॒व लो॒के । लो॒के ज्योतिः॑ । ज्योतिर्ध॑त्ते । ध॒त्त॒ उ॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मा । उ॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मा या॒ज्या᳖ । उ॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मेत्यु॒परि॑ष्टात्-लक्ष्मा । या॒ज्या॑ऽ-मुष्मिन्न्॑ । अ॒मुष्मि॑न्ने॒व । ए॒व लो॒के । लो॒के ज्योतिः॑ । ज्योतिर्ध॑त्ते । ध॒त्ते ज्योति॑ष्मन्तौ । ज्योति॑ष्मन्तावस्मै । अ॒स्मा॒ इ॒मौ । इ॒मौ लो॒कौ । लो॒कौ भ॑वतः । भ॒व॒तो॒ यः । य ए॒वं । ए॒वं वेद॑ । वेद॑ पु॒रस्ता᳖ल्लक्ष्मा । पु॒रस्ता᳖ल्लक्ष्मा पुरोनु॒वाक्या᳖ । पु॒रस्ता᳖ल्ल॒क्ष्मेति॑ पु॒रस्ता᳖त्-लक्ष्मा । पु॒रो॒नु॒वाक्या॑ भवति । पु॒रो॒नु॒वाक्ये॑ति॑ पुरः-अनुवाक्या॑ । भ॒व॒ति॒ तस्मा᳖त् । तस्मा᳖त्पूर्वा॒र्धेन॑ । पू॒र्वा॒र्धेना॑न॒ड्वान् । पू॒र्वा॒र्धेने॑ति॑ पूर्व-अ॒र्धेन॑ । अ॒न॒ड्वान्भु॑नक्ति । भु॒न॒क्त्यु॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मा । उ॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मा या॒ज्या᳖ । उ॒परि॑ष्टाल्ल॒क्ष्मेत्यु॒परि॑ष्टात् लक्ष्मा । या॒ज्या॑ तस्मा᳖त् । तस्मा᳖ज्जघना॒र्धेन॑ । ज॒घ॒ना॒र्धेन॑ धे॒नुः । ज॒घ॒ना॒र्धे-नेति॑ जघन-अ॒र्धेन॑ । धे॒नुर्यः । य ए॒वं । ए॒वं वेद॑ । वेद॑ भु॒ङ्क्ते । भु॒ङ्क्त ए॑नं । ए॒न॒ मे॒तौ । ए॒तौ वज्रः॑ । वज्र॑ आज्य॑ं । आज्य॑ं वज्रः॑ । वज्र॑ आज्य॑भागौ । आज्य॑भागौ॒ वज्रः॑ । आज्य॑भाग॒वित्याज्य॑-भा॒गौ॒ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वज्रो॑ वषट्का॒रः । व॒षट्का॒रस्त्रि॒वृत॑ं । व॒षट्का॒र इति॑ वषट्-का॒रः । त्रि॒वृत॑ मे॒व । त्रि॒वृत॒मिति॑ त्रि-वृत॑ं । ए॒व वज्र॑ं । वज्र॑ꣳ सं॒भृत्य॑ । सं॒भृत्य॒भ्रातृ॑व्याय । सं॒भृत्ये॑ति॑ सं- भृत्य॑ । भ्रातृ॑व्याय॒ प्र । प्रहर॑ति । हर॒त्यछ॑बट्कारं । अछ॑बट्कार॒मप॒गूर्य॑ । अछ॑बट्कार॒मित्यछ॑बट्-कार॑ं । अ॒प॒गूर्य॑ वषट् । अ॒प॒गूर्ये॒त्यप-गूर्य॑ । वष॑ट्करोति । क॒रो॒ति॒ स्तृत्यै॑ । स्तृत्यै॑ गायत्री । गा॒य॒त्री पु॑रोनु॒वाक्या᳖ । पु॒रो॒नु॒वाक्या॑ भवति । पु॒रो॒नु॒वाक्ये॑ति॑ पुरः-अनुवाक्या᳖ । भ॒व॒ति॒ त्रिष्टुक् । त्रिष्टु॑ग्या॒ज्या᳖ । या॒ज्या᳖ ब्रह्मन्न्॑ । ब्रह्म॑न्ने॒व । ए॒व क्ष॒त्रं । क्ष॒त्रम॒न्वार॑भयति । अ॒न्वार॑भयति॒ तस्मा᳖त् । अ॒न्वार॑भय॒तीत्य॑नु-आर॑भयति । तस्मा᳖द्ब्राह्म॒णः । ब्रा॒ह्म॒णो मु॒ख्यः॑ । मु॒ख्यो॒ मु॒ख्यः॑ । मु॒ख्यो॑ भवति । भ॒व॒ति॒ यः । य ए॒वं । ए॒वं वेद॑ । वेद॒ प्र । प्रैव । ए॒वैन॑ं । ए॒न॒ं पु॒रो॒नु॒वाक्य॑या । पु॒रो॒नु॒वाक्य॑याह । पु॒रो॒नु॒वाक्य॑येति॑ पुरः-अनुवाक्य॑या । आ॒ह॒ प्र । प्रण॑यति । न॒य॒ति॒ या॒ज्य॑या । या॒ज्य॑या ग॒मय॑ति । ग॒मय॑ति वषट्का॒रेण॑ । व॒षट्का॒रेणा । व॒षट्का॒रेणेति॑ वषट्-का॒रेण॑ । ऐव । ए॒वैन॑ं । ए॒न॒ं पु॒रो॒नु-वाक्य॑या । पु॒रो॒नु॒वाक्य॑या दत्ते । पु॒रो॒नु॒वाक्य॑येति॑ पुरः-अनुवाक्य॑या । दत्ते प्र । प्रय॑च्छति । य॒च्छ॒ति॒ या॒ज्य॑या । या॒ज्य॑या॒ प्रति॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। प्रति॑ वषट्का॒रेण॑ । व॒षट्का॒रेण॑ स्थापयति । व॒षट्का॒रेणेति॑ वषट्-का॒रेण॑ । स्था॒प॒य॒ति॒ त्रि॒पदा॑ । त्रि॒पदा॑पुरोनुवा॒क्या॑ । त्रि॒पदेति॑ त्रि-पदा॑ । पु॒रो॒नु॒वा॒क्या॑ भवति । पु॒रो॒नु॒वा॒क्येति॑ पुरः-अनुवा॒क्या॑ । भ॒व॒ति॒ त्रय॑ः । त्रय॑ इ॒मे । इ॒मे लो॒काः । लो॒का ए॒षु । ए॒ष्वे॑व । ए॒व लो॒केषु॑ । लो॒केषु॒ प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ चतु॑ष्पदा । चतु॑ष्पदा या॒ज्या॑ । चतु॑ष्पदेति॒ चतुः॑-प॒दा । या॒ज्या॑ चतु॑ष्पदः । चतु॑ष्पद ए॒व । चतु॑ष्पद इति॒ चतुः॑-प॒दः॒ । ए॒व प॒शून् । प॒शूनव॑ । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे द्व्य॑क्षरः । द्व्य॑क्षरो व॑षट्का॒रः । द्व्य॑क्षर इति॑ द्वि-अ॒क्ष॒रः॒ । व॒षट्का॒रो द्वि॒पात् । व॒षट्का॒र इति॑ वषट्-का॒रः॒ । द्वि॒पाद्य॑जमानः । द्वि॒पादिति॑ द्वि-पात् । यज॑मानः प॒शुषु॑ । प॒शुष्वे॒व । ए॒वोप॑रिष्टात् । उ॒परि॑ष्टा॒त्प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्री पु॑रोनुवा॒क्या॑ । पु॒रो॒नु॒वा॒क्या॑ भवति । पु॒रो॒नु॒-वा॒क्येति॑ पुरः-अनुवा॒क्या॑ । भ॒व॒ति॒ त्रि॒ष्टुक् । त्रि॒ष्टुग्या॒ज्या॑ । या॒ज्ये॑षा । ए॒षा वै । वै स॒प्त॒प॒दा । स॒प्त॒प॒दा श॒क्व॑री । स॒प्त॒प॒देति॑ स॒प्त-प॒दा॒ । श॒क्व॑री यत् । यद्वै । वा ए॒त॒या॑ । ए॒तया॑ दे॒वाः । दे॒वा अ॑शिक्षन् । अ॒शि॒क्ष॒न्तत् । तद॑शक्नुवन् । अ॒श॒क्नु॒व॒न्, यः । य ए॒वं । ए॒वं वेद॑ । वेद॑ श॒क्नोति॑ । श॒क्नो॒त्ये॒व । ए॒व यत् । यच्छि॑क्षति । शि॒क्ष॒तीति॒ शि॑क्षति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

प्र॒जाप॑तिर्दे॒वेभ्य॑ः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञान् । य॒ज्ञान्व्यादि॑शत् । व्यादि॑श॒त्सः । व्यादि॑श॒दिति॑ वि-आदि॑शत् । स आ॒त्मन्न् । आ॒त्मन्ना॒ज्य॑म् । आ॒ज्य॑मधत्त । अ॒ध॒त्त॒ तं । तं दे॒वाः । दे॒वा अ॑ब्रुवन् । अ॒ब्रु॒व॒न्नेषः । ए॒ष वाव । वाव य॒ज्ञः । य॒ज्ञो यत् । यदाज्य॑म् । आ॒ज्य॒मपि॑ । अ॒प्ये॒व । ए॒व नः॑ । नो॒ऽत्र॑ । अ॒त्रास्तु॑ । अ॒स्विति॑ । इति॒ सः । सो॑ऽब्रवीत् । अ॒ब्र॒वी॒द्य॒जान्॑ । य॒जान्, वः॑ । व॒ आ॒ज्य॑भागौ । आ॒ज्य॑भागा॒वुप॑ । आ॒ज्य॑भागा॒वित्या॒ज्य॑-भा॒गौ॒ ।

उपस्तृणान् । स्तृणानभि । अभि घारयान् । घारयानिति । इति तस्मात् । तस्माद्यजति । यजन्त्याज्यभागौ ।
आज्यभागावुप । आज्यभागावित्याज्य-भागौ । उपस्तृणन्ति । स्तृणन्त्यभि । अभि घारयति । घारयति ब्रह्मवादिनः ।
ब्रह्मवादिनो वदति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदति कस्मात् । कस्मादश्मत्यात् । सत्याद्यातयाम-मानि ।
यातयामान्यन्यानि । यातयामानीति यात-यामानि । अन्यानि हवीꣳषि । हवीꣳष्ययातयामं । अयातयाममाज्यं ।
अयातयाम-मित्ययात-यामं । आज्यमिति । इति प्राजापत्यं । प्राजापत्यमिति । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। इति ब्रूयात् । ब्रूयादयातयामा । अयातयामा हि । अयातयामेत्ययात-यामा । हि देवानाँ । देवानाँ प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । इति छंदाꣳसि । छंदाꣳसि देवेभ्यः । देवेभ्योप । अपाक्रामन् ।
अक्रामन्न । न वः । वोऽभागानि । अभागानि हव्यं । हव्यं वक्ष्यामः । वक्ष्याम इति । इति तेभ्यः । तेभ्य एतत् ।
एतच्चतुरवत्तं । चतुरवत्तमधारयन् । चतुरवत्तमिति चतुः-अवत्तम् । अधारयन्पुरो-नुवाक्यायै । पुरोनुवाक्यायै याज्यायै ।
पुरोनुवाक्याया इति पुरः-अनुवाक्यायै । याज्यायै देवतायै । देवतायै वषट्काराय । वषट्काराय यत् । वषट्कारायेति वषट्-
काराय । यच्चतुरवत्तं । चतुरवत्तं जुहोति । चतुरवत्तमिति चतुः-अवत्तं । जुहोति छंदाꣳसि । छंदाꣳस्येव । एव तत्
। तत्प्रीणाति । प्रीणाति तानि । तान्यस्य । अस्य प्रीतानि । प्रीतानि देवेभ्यः । देवेभ्यो हव्यं । हव्यं वहंति ।
वहंत्यंगिरसः । अंगिरसो वै । वा इतः । इत उत्तमाः । उत्तमास्सुवर्गं । उत्तमा इत्युत्-तमाः । सुवर्गं लोकं ।
सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकमायन्न् । आयन्तत् । तदृषयः । ऋषयो यज्ञवास्तु । यज्ञवास्त्वभ्यवायन्न् । यज्ञवास्त्विति
यज्ञ-वास्तु । अभ्यवायन्ते । अभ्यवायन्नित्यभि-अवायन्न् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। तेऽपश्यन्न् । अपश्यन्पुरोडाशँ । पुरोडाशꣳ कूर्मं । कूर्मं भूतं । भूतꣳ सर्पंतं । सर्पंतं तं । तम्ब्रुवन्न् । अब्रुवन्निंद्राय । इंद्राय धियस्व । धियस्व बृहस्वतये । बृहस्वतये धियस्व । धियस्व विश्वेभ्यः । विश्वेभ्यो देवेभ्यः । देवेभ्यौ धियस्व । धियस्वेतिं । इति सः । स न । नाधियत । अधियत तं । तम्ब्रुवन्न् । अब्रुवन्नग्नयै । अग्नयै धियस्व । धियस्वेतिं । इति सः । सौऽग्नयै । अग्नयैऽधियत । अधियतयत् । यदाग्नेयः । आग्नेयोऽष्टा-कपालः । अष्टाकपालोऽमावास्यायाम् । अष्टाकपाल इत्यष्टा-कपालः । अमावास्यायां च । अमावास्यायामित्यमा-वास्यायां । च पौर्णमास्यां । पौर्णमास्यां चं । पौर्णमास्यामितिं पौर्ण-मास्यां । चाच्युतः । अच्युतो भवति । भवति सुवर्गस्यं । सुवर्गस्यं लोकस्यं । सुवर्गस्येतिं सुवः-गस्यं । लोकस्याभि जित्यै । अभिजित्यै तम् । अभिजित्या इत्यभि-जित्यै । तम्ब्रुवन्न् । अब्रुवन्कथा । कथाऽहास्थाः । अहास्था इतिं । इत्यनुपाक्तः । अनुपाक्तोऽभूवं । अनुपाक्त इत्यनुप-अक्तः । अभूवमितिं । इत्यब्रवीत् । अब्रवीद्यथा । यथाऽक्षः । अक्षोऽनुपाक्तः । अनुपाक्तोऽवार्च्छति । अनुपाक्त इत्यनुप-अक्तः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अवार्च्छत्येवं । अवार्च्छतीत्यव-ऋच्छति । एवमवं । अवारं । आरमितिं । इत्युपरिष्टात् । उपरिष्टादभ्यज्यं । अभ्यज्याधस्तात् । अभ्यज्येत्यभि-अज्यं । अधस्तादुपं । उपानक्ति । अनक्ति सुवर्गस्यं । सुवर्गस्यं लोकस्यं । सुवर्गस्येतिं सुवः-गस्यं । लोकस्य समष्टै । समष्टै सर्वाणि । समष्टा इति सं-अष्टै । सर्वाणि कपालानि । कपालान्यभि । अभि प्रथयति । प्रथयति तावतः । तावतः पुरोडाशान् । पुरोडाशानमुष्मिन् । अमुष्मिंल्लोके । लोकेऽभि । अभि जयति । जयति यः । यो विदग्धः । विदग्ध स्सः । विदग्ध इति वि-दग्धः । सनेर्- ऋतः । नेर्ऋतो यः । नेर्ऋत इतिं नैः-ऋतः । योऽशृतः । अशृतः सः । सरौद्रः । रौद्रो यः । यश्शृतः । शृतः सः । स सदेवः । सदेवस्तस्मात् । सदेव इति स-देवः । तस्मादविदहता । अविदहता शृतंकृत्यः । अविदहतेत्यवि-दहता । शृतं

कृत्यꣳस्सदेवब्बायꣳ । शृतंकृत्य इतिꣳ शृतं-कृत्यः । सदेवब्बाय भस्मना । सदेवब्बायेतिꣳ सदेव-ब्बायꣳ । भस्मनाऽभि । अभि वांसयति । वासयति तस्माँत् । तस्माँन्माꣳ सेनꣳ । माꣳसेनास्थिꣳ । अस्थिꣳ छन्नꣳ । छन्नꣳ वेदेनꣳ । वेदेनाभि । अभि वांसयति । वासयति तस्माँत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। तस्मात्केशैँः । केशैश्शिरः । शिरश्छन्नꣳ । छन्नꣳ प्रच्युतं । प्रच्युतं वै । प्रच्युतमिति प्र-च्युतं । वा एतत् । एतदस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकादगंतं । अगंतं देवलोकं । देवलोकं यत् । देवलोकमितिं देव-लोकं । यच्छृतं । शृतꣳ हविः । हविरनंभिघारितं । अनंभिघारितमभिघार्यं । अनंभिघारितमित्यनंभि-घारितं । अभिघार्योत् । अभिघाऱ्येत्यंभि-घाऱ्यं । उद्वांसयति । वासयति देवत्रा । देवत्रैव । देवत्रेतिं देव-त्रा । एवैनंत् । एनद्गमयति । गमयति यदिं । यद्येकँ । एकं कपालँ । कपालं नश्येँत् । नश्येदेकः । एको मासः । मासस्संवथ्सरस्यं । संवथ्सर-स्यानंवेतः । संवथ्सरस्येतिं सं-वथ्सरस्यं । अनंवेतस्स्यात् । अनंवेत इत्यनंव- इतः । स्यादथं । अथ यजंमानः । यजंमानः प्र । प्रमींयेत । मीयेत यत् । यद्वे । द्वे नश्येंतां । द्वे इति द्वे । नश्येंतां द्वौ । द्वौ मासौँ । मासौ संवथ्सरस्यं । संवथ्सरस्यानंवेतौ । संवथ्सरस्येतिं सं-वथ्सरस्यं । अनंवेतौ स्याताँ । अनंवेतावित्यनंव-इतौ । स्यातामथं । अथ यजंमानः । यजंमानः प्र । प्रमीं-येत । मियेत संख्यायं । संख्यायोत् । संख्यायेतिं सं-ख्यायं । उद्वांस-यति । वासयति यजंमानस्य ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। यजंमानस्य गोपीथायं । गोपीथाय यदिं । यदि नश्येँत् । नश्येंदाग्निं । आग्निं द्विंकपालं । द्विंकपालं निः । द्विंकपालमितिं द्वि-कपालं । निर्वपेत् । वपेद्द्यावापृथिव्यँ । द्यावापृथिव्यं-मेकंपालं । द्यावापृथिव्यंमितिं द्यावा-पृथिव्यँ ।

एकंकपालमश्विनौ । एकंकपाल-मित्येकं-कपालं । अश्विनो वै । वै देवानाँ । देवानाँ भिषजौ । भिषजो ताभ्याँ । ताभ्यामेव । एवास्मै । अस्मै भेषजं । भेषजं करोति । करोति द्यावापृथिव्यः । द्यावापृथिव्य एकंकपालः । द्यावापृथिव्य इति द्यावा-पृथिव्यः । एकंकपालो भवति । एकंकपाल इत्येकं-कपालः । भवत्यनयोः । अनयो र्वै । वा एतत् । एतन्नश्यति । नश्यति यत् । यन्नश्यति । नश्यत्यनयोः । अनयोरेव । एवैनत् । एनद्विंदति । विंदति प्रतिंष्ठित्यै । प्रतिंष्ठित्या इति पंति-स्थित्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

देवस्य त्वा । त्वा सवितुः । सवितुः प्रंसवे । प्रसव इतिं । प्रसव इतिं प्र-सवे । इति स्थ्यम् । स्थ्यमा । आदंत्ते । दत्ते प्रसूँत्यै । प्रसूँत्या?अश्विनोः । प्रसूँत्या इति प्र-सूत्यै । अश्विनौर्बाहुभ्याँ । बाहुभ्यामितिं । बाहुभ्यामितिं बाहु-भ्यां । इत्यांह । आहाश्विनौ । अश्विनो हि । हि देवानाँ । देवानांमध्वर्यू । अध्वर्यू आस्ताँ । अध्वर्यू इत्यंध्वर्यू । आस्ताँ पूष्णः । पूष्णो हस्ताँभ्यां । हस्ताँभ्यामितिं । इत्यांह । आह यत्यै । यत्यै शतभृंष्टिः । शतभृंष्टिरसि । शतभृंष्टिरितिं शत-भृष्टिः । असि वानस्पत्यः । वानस्पत्यो द्विंषतः । द्विषतो वधः । वध इतिं । इत्यांह । आह वज्रँ । वज्रंमेव । एव तत् । तत्सं । सःश्यंति । श्यति भ्रातृंव्याय । भांतृव्याय प्रहरिष्यन्न् । प्रहरिष्यन्थ ंबयज्ञुः । प्रहरिष्यन्नितिं प्र-हरिष्यन्न् । स्तंबयज्ञुर्हरति । स्तंबयज्ञुरितिं स्तंब-यज्ञुः । हरत्येतावंती । एतावंती वै । वै पृंथिवी । पृथिवी यावंती । यावंती वेदिंः । वेदिस्तस्याँः । तस्या एतावंतः । एतावंत एव । एव भ्रातृंव्यं । भांतृव्यं निः । निर्भजति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। भजति तस्मात् । तस्मान्न । नाभागं । अभागं निः । निर्भजति । भजति त्रिः । त्रिर्हरति । हरति तयः । त्रय इमे । इमे लोकाः । लोका एभ्यः । एभ्य एव । एवैनं । एनं लोकेभ्यः । लोकेभ्यो निः । निर्भजति । भजति तूष्णीं । तूष्णीं चतुर्थं । चतुर्थꣳ हरति । हरत्यपरिमितात् । अपरिमितादेव । अपरिमितादित्यपरि-मितात् । एवैनं । एनं निः । निर्भजति । भजत्युत् । उद्धति । हंति यत् । यदेव । एवास्याः । अस्या अमेध्यं । अमेध्यं तत् । तदप । अप हंति । हंत्युत् । उद्धति । हंति तस्मात् । तस्मादोषधयः । ओषधयः परा । परा भवंति । भवंति मूलं । मूलं छिनत्ति । छिनत्ति भातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्यैव । एव मूलं । मूलं छिनत्ति । छिनत्ति पितृदेवत्या । पितृदेवत्याऽतिं खाता । पितृदेवत्येतिं पितृ-देवत्या । अतिंखातेयतीं । अतिंखातेत्यतिं-खाता । इयतीं खनति । खनति प्रजापतिना । प्रजापतिना यज्ञमुखेनं । प्रजापतिनेतिं प्रजा-पतिना ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। यज्ञमुखेन संमितां । यज्ञमुखेनेतिं यज्ञ-मुखेनं । संमितामा । संमितामिति सं-मितां । आप्रतिष्ठायै । प्रतिष्ठायै खनति । प्रतिष्ठाया इतिं प्रति-स्थायै । खनति यजमानं । यजमानमेव । एव प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमयति । प्रतिष्ठामितिं प्रति-स्थां । गमयति दक्षिणतः । दक्षिणतो वर्षीयसीं । वर्षीयसीं करोति । करोति देवयजनस्य । देवयजनस्यैव । देवयजनस्येतिं देव-यजनस्य । एव रूपं । रूपमकः । अकः पुरीषवतीं । पुरीषवतीं करोति । पुरीषवतीमिति पुरीष-वतीं । करोति प्रजा । प्रजा वै । प्रजेतिं प्र-जा । वै पशवः । पशवः पुरीषं । पुरीषं प्रजयां । प्रजयैव । प्रजयेतिं प्र-जयां । एवैनं । एनं पशुभिः । पशुभिः पुरीषवंतं । पशुभिरितिं पशु-भिः । पुरीषवंतं करोति । पुरीषवन्तमिति पुरीष-वन्तं । करोत्युत्तरं । उत्तरं परिग्राहं । उत्तरमित्युत्-तरं । परिग्राहं परिं । परिग्राहमितिं परि-ग्राहं । परिं गृह्णाति । गृह्णात्येतावती । एतावती वै । वै पृथिवी । पृथिवीयावती । यावती वेदिः । वेदिस्तस्याः । तस्या एतावतः । एतावत एव

। एव भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं निर्भज्यं । निर्भज्यात्मनैं । निर्भज्येतिं निः-भज्यं । आत्मन उत्तरं । उत्तरं परिग्राहं । उत्तरमित्युत्-तरं । परिग्राहं परिं । परिग्राहमितिं परि-ग्राहं । परिं गृह्णाति । गृह्णाति क्रूरं । क्रूरमिंव । इव वै ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। वा एतत् । एतत्करोति । करोति यत् । यद्वेदिंं । वेदिं करोतिं । करोति धाः । धा अंसि । असि स्वधा । स्वधा अंसि । स्वधेतिं स्व-धा । असीतिं । इतिं योयुप्यते । योयुप्यते शांत्यैं । शांत्यै प्रोक्षंणीः । प्रोक्षंणीरा । प्रोक्षंणीरितिं प्र-उक्षंणीः । आसादयति । सादयत्यापः । आपो वै । वै रक्षोघ्नीः । रक्षोघ्नी रक्षंसां । रक्षोघ्नीरितिं रक्षः-घ्नीः । रक्षंसामपहत्यै । अपहत्यै स्थ्यस्यं । अपहत्या इत्यप-हत्यै । स्थ्यस्य वर्त्मन्न् । वर्त्मन्न्सादयति । सादयति यज्ञस्यं । यज्ञस्य संतत्यै । संतत्यै यं । संतत्या इति सं-तत्यै । यं द्विष्यात् । द्विष्यात्तं । तं ध्यायेत् । ध्यायेच्छुचा । शुचैव । एवैनंं । एनमर्पयति । अर्पयतीत्यर्पयति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इतिं ब्रह्म-वादिनः । वदंत्यद्भिः । अद्भिर्हवीꣳषिं । अद्भिरित्यत्-भिः । हवीꣳषि प्र । प्रोक्षींः । औक्षीः केनं । केनापः । अप इतिं । इति ब्रह्मंणा । ब्रह्मणेतिं । इतिं ब्रूयात् । ब्रूयादद्भिः । अद्भिर्हि । अद्भिरित्यत्-भिः । ह्येव । एव हवीꣳषिं । हवीꣳषिं प्रोक्षतिं । प्रोक्षति ब्रह्मंणा । प्रोक्षतीतिं प्र-उक्षतिं । ब्रह्मंणाऽपः । अप इध्माबर्?हिः । इध्माबर्?हिः प्र । इध्मा बर्?हिरितीध्मा-बर्?हिः । प्रोक्षंति । उक्षति मेध्यं । मेध्यमेव । एवैनत् । एनत्करोति । करोति वेदिंं । वेदिं प्र । प्रोक्षंति । उक्षत्यृक्षा । ऋक्षावे । वा एषा । एषाऽलोमकांं । अलोमकांऽमेध्या । अमेध्या यत् । यद्वेदिंः । वेदिर्मेध्यांं । मेध्यांमेव । एवैनांं । एनां करोति । करोति दिवे । दिवे द्यांं । द्याऽन्तरिंक्षाय

। अंतरिक्षांय त्वा । त्वापृथिव्यै । पृथिव्यै त्वाँ । त्वेति । इति बर्?हिः । बर्?हिरासादं । आसाद्य प्र । आसादयत्याँ-सादं । प्रोक्षंति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। उक्षत्येभ्यः । एभ्य एव । एवैनंत् । एनं लोकेभ्यः । लोकेभ्यः प्र । प्रोक्षंति । उक्षति क्रूरं । क्रूरमिव । इव वै । वा एतत् । एतत्करोति । करोति यत् । यत्खनंति । खनंत्यपः । अपो नि । नि नयति । नयति शांत्यै । शांत्यै पुरस्ताँत् । पुरसाँत्प्रस्तरं । प्रस्तरं गृह्णाति । प्रस्तरमिति प्र-स्तरं । गृह्णाति मुख्यँ । मुख्यमेव । एवैनँ । एनं करोति । करोतीयंतं । इयंतं गृह्णाति । गृह्णाति प्रजापंतिना । प्रजापंतिना यज्ञमुखेनं । प्रजापंतिनेति प्रजा-पतिना । यज्ञमुखेन संमितं । यज्ञमुखेनेति यज्ञ-मुखेनं । संमितं बर्?हिः । संमितमिति सं-मितं । बर्?हि स्स्तृणाति । स्तृणाति प्रजाः । प्रजा वै । प्रजा इति प्र-जाः । वै बर्?हिः । बर्?हिः पृंथिवी । पृथिवी वेदिः । वेदिः प्रजाः । प्रजा एव । प्रजा इति प्र-जाः । एव पृंथिव्यां । पृथिव्यां प्रति । प्रतिष्ठापयति । स्थापयत्यनंति दृश्नं । अनंतिदृश्नꣳ स्तृणाति । अनंतिदृश्नमित्यनंति-दृश्नं । स्तृणाति प्रजयाँ । प्रजयैव । प्रजयेति प्र-जयाँ । एवैनँ । एनं पशुभिः । पशुभिरनंति-दृश्नं । पशुभिरिति पशु-भिः । अनंतिदृश्नं करोति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अनंतिदृश्नमित्यनंति- दृश्नं । करोत्युत्तरं । उत्तरं बर्?हिषः । उत्तरमित्युत्-तरं । बर्?हिषः प्रस्तरं । प्रस्तरꣳ सादयति । पुस्तरमिति प्र-स्तरं । सादयति प्रजाः । प्रजा वै । प्रजा इति प्र-जाः । वै बर्?हिः । बर्?हिर्यजमानः । यजमानः प्रस्तरः । प्रस्तरो यजमानं । प्रस्तर इति प्र-स्तरः । यजमानमेव । एवायंजमानात् । अयंजमानादुत्तरं ।

उत्तरं करोति । उत्तरमित्युत्-तरं । करोति तस्मात् । तस्माद्यजमानः । यजमानोऽयजमानात् । अयजमानादुत्तरः । उत्तरोतः । उत्तर इत्युत्-तरः । अंतर्दधाति । दधाति व्यावृत्यै । व्यावृत्या अनक्ति । व्यावृत्या इति वि-आवृत्यै । अनक्ति हविष्कृतं । हविष्कृतमेव । हविष्कृतमिति हविः-कृतं । एवैनं । एनꣳ सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकं गमयति । गमयति त्रेधा । त्रेधानक्ति । अनक्ति त्रयः । त्रय इमे । इमे लोकाः । लोका एभ्यः । एभ्य एव । एवैनं । एनं लोकेभ्यः । लोकेभ्योऽनक्ति । अनक्ति न । न प्रति । प्रति शृणाति । शृणाति यत् । यत्प्रतिशृणीयात् । प्रतिशृणीयादनूर्ध्वं भावुकं । प्रतिशृणीयादिति प्रति-शृणीयात् । अनूर्ध्वं भावुकं यजमानस्य । अनूर्ध्वं भावुकमित्यनूर्ध्वं-भावुकं । यजमानस्य स्यात् । स्यादुपरि । उपरीव । इव प्र । प्रहरति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। हरत्युपरि । उपरीव । इवहि । हि सुवर्गः । सुवर्गो लोकः । सुवर्ग इति सुवः-गः । लोको नि । नियच्छति । यच्छति वृष्टिं । वृष्टिमेव । एवास्मै । अस्मै नि । नि यच्छति । यच्छति न । नात्यग्रं । अत्यग्रं प्र । अत्यग्रमित्यति-अग्रं । प्र हरेत् । हरेद्यत् । यदत्यग्रं । अत्यग्रं प्रहरेत् । अत्यग्रमित्यति-अग्रं । प्रहरेदित्यासारिणी । प्रहरेदिति प्र-हरेत् । अत्यासारिणध्वर्योः । अत्यासारिणी-त्यति-आसारिणी । अध्वर्योर्नाशुका । नाशुकास्यात् । स्यान्न । न पुरस्तात् । पुरस्तात्प्रति । प्रत्यस्येत् । अस्येद्यत् । यत्पुरस्तात् । पुरस्तात्प्रत्यस्यैत् । प्रत्यस्यैत्सुवर्गात् । प्रत्यस्येदिति प्रति-अस्यैत् । सुवर्गाल्लोकात् । सुवर्गादिति सुवः-गात् । लोकाद्यजमानं । यजमानं प्रति । प्रति नुदेत् । नुदेत्प्राचैं । प्राचं प्र । प्रहरति । हरति यजमानं । यजमानमेव । एव सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकं गमयति । गमयति न । न विष्वंचं । विष्वंचं वि । वि युयात् । युयाद्यत् । यद्विष्वंचं । विष्वंचं वियुयात् । वियुयात्स्त्री । वियुयादिति वि-युयात् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। स्त्र्यस्य । अस्य जायेत । जायेतोर्ध्वं । ऊर्ध्वमुत् । उद्यौति । यौत्यूर्ध्वं । ऊर्ध्व-मिव । इव हि । हि पुꣳसः । पुꣳसः पुमान् । पुमानेव । एवास्य । अस्य जायते । जायते यत् । यत्से नं । स्श्येनं वा । वोपवेषेण । उपवेषेण वा । उपवेषेणेत्युप-वेषेण । वा योयुप्येतं । योयुप्येत स्तृतिः । स्तृतिरेव । एवास्य । अस्य सा । सा हस्तेन । हस्तेन योयुप्यते । योयुप्यते यजमानस्य । यजमानस्य गोपीथाय । गोपीथाय ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदंति किं । किं यज्ञस्य । यज्ञस्य यजमानः । यजमान इति । इति प्रस्तरः । प्रस्तर इति । प्रस्तर इति प्र- स्तरः । इति तस्य । तस्य क्रं । क्रं सुवर्गः । सुवर्गो लोकः । सुवर्ग इति सुवः-गः । लोक इति । इत्याहवनीयः । आहवनीय इति । आहवनीय इत्या॑-हवनीयः । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद्यत् । यत्प्रस्तरं । प्रस्तरमाहवनीयै॑ । प्रस्तरमिति प्र-स्तरं । आहवनीयै॑ प्रहरति । आहवनीय इत्या॑-हवनीयै॑ । प्रहरति यजमानं । प्रहरतीति प्र-हरति । यजमानमेव ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। एव सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकं गमयति । गमयति वि । वि वै । वा एतत् । एतद्यजमानः । यजमानो लिशते । लिशते यत् । यत्प्रस्तरं । प्रस्तरं योयुप्यंते॑ । प्रस्तरमिति प्र-स्तरं । योयुप्यंते बर्?हिः । बर्?हिरनु । अनु प्र । प्र हरति । हरति शांत्यै॑ । शांत्या अनारंभणः । अनारंभण इव । अनारंभण इत्यना-रंभणः । इव वै । वा एतर्हि । एतर्ह्यध्व॑र्युः । अध्व॑र्युः सः । स ईश्वरः । ईश्वरो वेपनः । वेपनो भवितोः । भवितोर्ध्रुवा । ध्रुवाऽसि । असीति । इतीमां । इमामभि । अभिमृशति । मृशतीयं । इयं वै । वै ध्रुवा । ध्रुवाऽस्यां । अस्यामेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति न । न वेपनः । वेपनो भवति । भवत्यगान् । अगानग्नीत् । अग्नीदिति । अग्नीदित्यग्नि-इत् । इत्याह । आहयत् । यद्ब्रूयात् । ब्रूयादगन्न् । अगन्नग्निः । अग्निरिति । इत्यग्नौ । अग्नावग्निं ।

अग्निं गमयेत् । गमयेन्निः । निर्यजमानं । यजमानꣳ सुवर्गात् । सुवर्गाल्लोकात् । सुवर्गादिति सुवः-गात् । लोकाद्भ्रजेत् । भ्रजेदगन्न् । अगन्निति । इत्येव । एव ब्रूयात् । ब्रूयाद्यजमानं । यजमानमेव । एव सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकं गमयति । गमयतीति गमयति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

अग्नेस्त्रयः । त्रयो ज्यायांꣳसः । ज्यायांꣳसो भ्रातरः । भ्रातर आसन्न् । आसन्ते । ते देवेभ्यः । देवेभ्यो हव्यं । हव्यं वहंतः । वहंतः प्र । प्रामीयंत । अमीयंत सः । सोऽग्निः । अग्निरबिभेत् । अबिभेदित्थं । इत्थं वाव । वावस्यः । स्य आर्तिं । आर्तिमा । आरिष्यति । अरिष्यतीति । इति सः । स निलायत । निलायत सः । सोपः । अपः प्र । प्राविशत् । अविशत्तं । तं देवताः । देवताः प्रेषं । प्रेषमैच्छन् । प्रेषमिति प्र-एषं । ऐच्छन्तं । तं मत्स्यः । मत्स्यः प्र । प्राब्रवीत् । अब्रवीत्तं । तमशपत् । अशपद्धियाधिया । धियाधिया ब्वा । धियाधियेति धिया-धिया । ब्वावध्यासुः । वध्यासुर्यः । यो मा । मा प्र । प्रावोचः । अवोच इति । इति तस्मात् । तस्मान्मत्स्यं । मत्स्यं धियाधिया । धियाधिया घ्नंति । धियाधियेति धिया-दिया । घ्नंति शप्तः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। शप्तो हि । हितं । तमनु । अन्वविंदन्न् । अविंदन्तम् । तमब्रुवन्न् । अब्रुवन्नुपं । उपं नः । न आ । आवर्तस्व । वर्तस्व हव्यं । हव्यं नः । नो वह । वहेति । इति सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीद्वरं । वरं वृणे । वृणे यत् । यदेव । एव गृहीतस्य । गृहीतस्याहुतस्य । अहुतस्य बहिःपरिधि । बहिः परिधिस्कंदात् । बहिपरिधीति बहिः-परिधि । स्कंदात्तत् । तन्मै । मे भ्रातृणां । भ्रातृणां भागधेयं । भागधेयमसत् । भागधेयमिति भाग-धेयं । असदिति । इति तस्मात् ।

तस्मादत् । यद्गृहीतस्यं । गृहीतस्याहुतस्य । अहुतस्य बहिःपरिधि । बहिः परिधि स्कंदति । बहिःपरिधीति बहिः-परिधि । स्कंदति तेषाँ । तेषां तत् । तद्भाग- धेयँ । भागधेयं तान् । भागधेयमिति भाग-धेयँ । तानेव । एव तेनं । तेनं प्रीणाति । प्रीणाति परिधीन् । परिधीन्परिं । परिधीनिति परि-धीन् । परिं दधाति । दधाति रक्षंसां । रक्षंसामपहत्यै । अपंहत्यै सं । अपंहत्या इत्यपं-हत्यै । सꣳस्पंर्शयति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। स्पर्शयति रक्षंसां । रक्षंसामनंन्ववचाराय । अनंन्ववचाराय न । अनंन्ववचारायेत्यनंनु-अवचाराय । नपुरस्ताँत् । पुरस्तात्परिं । परिंदधाति । दधात्यादित्यः । आदित्यो हि । ह्येव । एवोद्यन् । उद्यन्पुरस्ताँत् । उद्यन्नित्युंत्-यन् । पुरस्ताद्रक्षाꣳसि । रक्षाꣳस्यपहन्ति । अपहन्त्यूर्ध्वे । अपहन्तीत्यंप-हन्ति । ऊर्ध्वे समिधौं । ऊर्ध्वे इत्यूर्ध्वे । समिधावा । समिधाविति सं-इधौं । आ दंधाति । दधात्यु परिष्टात् । उपरिष्टा- देव । एव रक्षाꣳसि । रक्षाꣳस्यपं । अपं हंति । हंति यजुंषा । यजुंषान्यां । अन्यां तूष्णीं । तूष्णीमन्यां । अन्यां मिंथुनत्वायं । मिथुनत्वाय द्वे । मिथुन त्वायेति मिथुन-त्वायं । द्वे आ । द्वे इति द्वे । आ दंधाति । दधाति द्विपात् । द्विपाद्यजंमानः । द्विपादिति द्वि-पात् । यजंमानः प्रतिंष्ठित्यै । प्रतिंष्ठित्यै ब्रह्मवादिनः । प्रतिंष्ठत्या इति प्रतिं-स्थित्यै । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इतिं ब्रह्म-वादिनः । वदंति सः । स तु । त्वे । वै यंजेत । यजेत यः । यो यज्ञस्यं । यज्ञस्यार्त्यौं । आर्त्या वसीयान् । वसीयान्ता त् । स्यादितिं । इति भूपंतये । भूपंतये स्वाहाँ । भूपंतय इति भू-पंतये । स्वाहा भुवंन-पतये ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। भुवनपतये स्वाहा॑ । भुवनपत॒य इ॒ति॒ भुवन-प॒तये । स्वाहा॑ भूतानां॑ । भूतानां॑ पत॑ये । पत॑ये स्वाहा॑ । स्वाहे॑ति॑ । इति॑ स्क॒न्नं॑ । स्क॒न्नम॑नु॑ । अनु॑ मंत्रयेत । मं॒त्र॒ये॒त॒ य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्ये॒व । ए॒व तत् । तदात्यां॑ । आर्त्या॑ यज॑मानः । यज॑मानो॒ वसी॑यान् । वसी॑यान्भवति । भ॒व॒ति॒ भूय॑सीः । भूय॑ सीर्ही । हि दे॒वता॑ः । दे॒वता॑ः प्री॒णाति॑ । प्री॒णाति॑ जा॒मि । जा॒मि वै । वा ए॒तत् । ए॒तद्य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ क्रियते । क्रि॒य॒ते॒ यत् । यद॒न्वंचौ॑ । अ॒न्वंचौ॑ पुरो॒डाशौ॑ । पुरो॒डाशा॑वुपा॑शु॒याज॑ं । उ॒पा॑शु-याज॑मं॒तरा । उ॒पा॑शु॒याज॑मित्यु॒पा॑शु-याज॑ं । अं॒तरा य॑जति । य॒ज॒त्यजा॑मिब्राय । अजा॑मिब्रा॒ याथो॑ । अजा॑मिब्रायेत्यजा॑मि-ब्राय । अथो॑ मिथुन॒बा॑१॑ । अथो॒ इ॒त्यथो॑ । मि॒थु॒न॒ब्राया॒ग्निः । मि॒थु॒न॒ब्रा॒येति॑ मिथुन-ब्राय॑ । अ॒ग्निर॒मुष्मि॑न् । अ॒मुष्मि॑न्लो॒के । लो॒क आसी॑त् । आसी॑द्यमः । य॒मो॑स्मिन् । अ॒स्मिन्ते । ते दे॒वाः । दे॒वा अ॑ब्रुवन् । अ॒ब्रु॒व॒न्ना । ए॒त॑ं । इ॒ते॒मौ । इ॒मौ वि । विपरि॑ं । पर्यू॑हाम । ऊ॒हा॒मे॒ति॑ं । इ॒त्य॒न्नाद्ये॑न । अ॒न्नाद्ये॑न दे॒वाः । अ॒न्नाद्ये॒नेत्य॑न्न-अद्ये॑न । दे॒वा अ॒ग्निं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। अ॒ग्निमुपाम॑ंत्रयंत । उपाम॑ंत्रयंत रा॒ज्येन॑ं । उपाम॑ंत्रय॒न्तेत्यु॑प-अम॑ंत्रयंत । रा॒ज्येन॑ं पि॒तरः॑ । पि॒तरो॑ य॒मं । य॒मं तस्मा॑त् । तस्मा॑दग्निः । अ॒ग्निर्दे॒वाना॑ं । दे॒वाना॑ं मन्ना॒दः । अ॒न्ना॒दो य॒मः । अ॒न्नाद इत्य॑न्न-अ॒दः । य॒मः पि॑तृ॒णां । पि॒तृ॒णा॑ राजा॑ । राजा॒यः । य ए॒वं । ए॒वं वेद॑ं । वेद॒ प्र । प्र रा॒ज्यं । रा॒ज्यम॒न्नाद्य॑ं । अ॒न्नाद्य॑मा॒प्नोति । अ॒न्नाद्य॒मित्य॑न्न-अद्य॑ं । आ॒प्नोति॒ तस्मै॑ं । तस्मा॑ ए॒तत् । ए॒तद्भा॑गधेय॑ं । भा॒गधे॒यं प्र । भा॒गधे॒यमिति॑ं भाग-धेय॑ं । प्राय॑च्छन्न् । अ॒य॒च्छ॒न्, यत् । यद॒ग्नये॑ं । अ॒ग्नये॑ं स्विष्टकृ॒तै॑ं । स्विष्टकृ॒तेऽ॑वद्यति॑ं । स्विष्टकृ॒त इति॑ं स्विष्ट-कृ॒तै॑ं । अ॒व॒द्य॒ति॒ यत् । अ॒व॒द्य॒तीत्य॑व-द्य॒ति॑ं । यद॒ग्नये॑ं । अ॒ग्नये॑ं स्विष्टकृ॒तै॑ं । स्विष्टकृ॒तेऽ॑वद्यति॑ं । स्विष्टकृ॒त इति॑ं स्विष्ट-कृ॒तै॑ं । अ॒व॒द्य॒ति॑ं भाग॒धेये॑न । अ॒व॒द्य॒तीत्य॑व-द्य॒ति॑ं । भा॒गधे॒येने॑व । भा॒गधे॒येने॑ति॑ं भाग-धेये॑न । ए॒व तत् । तद्रु॒द्रं । रु॒द्रꣳ सं । सम॑र्धयति । अ॒र्ध॒यति॒ सकृ॑थ्स॒कृत् । सकृ॑थ्सं-

कृदवं । सकृथ्संकृदितिं सकृत्-सकृत् । अवंद्यति । द्यति सकृत् । सकृदिंव । इव हि । हि रुद्रः । रुद्र उंत्तरार्धात् । उत्तरार्धादवं । उत्तरार्धादित्युंत-अर्धात् । अवंद्यति । द्यत्येषा । एषा वै । वै रुद्रस्यं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिक-ब्राह्मणम्,

। रुदस्य दिक् । दिक्स्वायाँ । स्वायांमेव । एव दिशि । दिशि रुद्रं । रुद्रं निरवंदयते । निरवंदयते द्विः । निरवंदयत इतिं निः-अवंदयते । द्विरभि । अभि घारयति । घारयति चतुरवत्तस्यं । चतुरवत्तस्यास्यैं । चतुरवत्तस्येतिं चतुः-अवत्तस्यं । आस्यै पशवः । पशवो वै । वै पूर्वाँः । पूर्वा आहुंतयः । आहुंतय एषः । आहुंतय इत्या- हुतयः । एष रुद्रः । रुद्रो यत् । यदग्निः । अग्निर्यत् । यत्पूर्वाँः । पूर्वा आहुंतीः । आहुंती रभि । आहुंतीरित्या-हुतीः । अभि जुंहुयात् । जुहुयाद्रुद्रायं । रुद्रायं पशून् । पशूनपिं । अपिं दध्यात् । दध्यादपशुः । अपशुर्यजंमानः । यजंमानः स्यात् । स्यादतिहायं । अतिहां१ंपूर्वाँः । अतिहायेत्यंति-हायं । पूर्वा आहुंतीः । आहुंतीर्जुहोति । आहुंतीरित्या- हुतीः । जुहोति पशूनां । पशूनां गोंपीथायं । गोपीथायेतिं गोपीथायं () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

मनुंः पृथिव्याः । पृथिव्या यज्ञियँ । यज्ञियंमेच्छत् । ऐच्छत्सः । स घृतं । घृतं निषिंक्तं । निषिंक्तमविंदत् । निषिंक्तमिति नि-सिक्तं । अविंदत्सः । सौंऽब्रवीत् । अब्रवीत्कः । कौंऽस्य । अस्येश्वरः । ईश्वरो यज्ञे । यज्ञेऽपिं । अपि कर्त्रोंः । कर्तोंरितिं । इति तौ । तावंब्रूतां । अब्रूतां मित्रावरुंणौ । मित्रावरुंणौगोः । मित्रावरुंणाविति मित्रा-वरुंणौ । गोरेव । एवावं । आवमौंश्वरौ । ईश्वरौ कर्तोंः । कर्तोंः स्वः । स्व इतिं । इति तौ । तौ ततः । ततो गां । गाꣳ सं । समैंरयतां । ऐरयताꣳ सा । सा यत्रंयत्र । यत्रं यत्र न्यक्रांमत् । यत्यत्रेति यत्रं-यत्र । न्यक्रांमत्ततः । न्यक्रांमदितिं

नि-अक्रामत् । ततो घृतं । घृतमपीड्यत । अपीड्यत तस्मात् । तस्माद्धृतपदी । घृतपद्युच्यते । घृतपदीति घृत-पदी । उच्यते तत् । तदस्यै । अस्यै जन्म । जन्मोपहूतं । उपहूतꣳ रथंतरं । उपहूत मित्युप-हूतं । रथंतरꣳ सह । रथंतरमिति रथं-तरं । सह पृथिव्या । पृथिव्येति । इत्याह ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। आहेयं । इयं वै । वै रथंतरं । रथंतरमिमां । रथंतरमिति रथं-तरं । इमा-मेव । एव सह । सहान्नाद्येन । अन्नाद्येनोप । अन्नाद्येनेत्यन्न-अद्येन । उपह्वयते । ह्वयत उपहूतं । उपहूतं वामदेव्यं । उपहूतमित्युप-हूतं । वामदेव्यꣳसह । वामदेव्यमिति वाम-देव्यं । सहांतरिक्षेण । अंतरिक्षेणेति । इत्याह । आह पशवः । पशवो वै । वै वामदेव्यं । वामदेव्यं पशून् । वामदेव्यमिति वाम-देव्यं । पशूनेव । एव सह । सहांतरिक्षेण । अंतरिक्षेणोप । उपह्वयते । ह्वयत उपहूतं । उपहूतं बृहत् । उपहूतमित्युप-हूतं । बृहत्सह । सह दिवा । दिवेति । इत्याह । आहैरं । ऐरं वै । वै बृहत् । बृहदिरा । इरामेव । एव सह । सह दिवा । दिवोप । उपह्वयते । ह्वयत उपहूताः । उपहूतास्सप्त । उपहूता इत्युप-हूताः । सप्त होत्राः । होत्रा इति । इत्याह । आह होत्राः । होत्रा एव । एवोप । उपह्वयते । ह्वयत उपहूता । उपहूता धेनुः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। उपहूतेत्युप-हूता । धेनुस्सहपर्?भा । सहर्षभेति । सहर्षभेति सह-ऋषभा । इत्याह । आह मिथुनं । मिथुनमेव । एवोप । उपह्वयते । ह्वयत उपहूतः । उपहूतो भक्षः । उपहूत इत्युप-हूतः । भक्षस्सखा । सखेति । इत्याह । आह सोमपीथं । सोमपीथमेव । सोमपीथमिति सोम-पीथं । एवोप । उप ह्वयते । ह्वयत उपहूतां । उपहूतां हो ।

उपहूतां इत्युपहूतां । हो इति । हो इति हो । इत्याह । आहात्मानँ । आत्मान मेव । एवोप । उपह्वयते । ह्वयत आत्मा । आत्मा हि । ह्युपहूतानां । उपहूतानां वसिष्ठः । उपहूतानामित्युप-हूतानां । वसिष्ठ इडाँ । इडामुप । उपह्वयते । ह्वयते पशवः । पशवो वै । वा इडाँ । इडां पशून् । पशूनेव । एवोप । उपह्वयते । ह्वयते चतुः । चतुरुप । उप ह्वयते । ह्वयते चतुष्पादः । चतुष्पादो हि । चतुष्पाद इति चतुः-पादः । हि पशवः । पशवो मानवी । मानवीति । इत्याह । आह मनुः । मनुर्हि । ह्येतां ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। एतामग्रै । अग्रेऽपश्यत् । अपश्यद्धृतपदी । घृतपदीति । घृतपदीति घृत-पदी । इत्याह । आह यत् । यदेव । एवास्यै । अस्ये पदात् । पदाद्धृतं । घृतमपौँज्यत । अपौँज्यत तस्मात् । तस्मादेवं । एव- माह । आह मैत्रावरुणी । मैत्रावरुणीति । मैत्रावरुणीति मैत्रा-वरुणी । इत्याह । आह मित्रावरुणो । मित्रावरुणो हि । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । ह्येना । एनाꣳ समेरयता । समेरयता ब्रह्म । समेरयतामिति सं-ऐरयता । ब्रह्मदेवकृतं । देवकृत मुपहूतं । देवकृतमिति देव-कृतं । उपहूतमिति । उपहूतमित्युप-हूतं । इत्याह । आह ब्रह्म । ब्रह्मैव । एवोप । उपह्वयते । ह्वयते दैव्याः । दैव्या अध्वर्यवः । अध्वर्यव उपहूताः । उपहूता उपहूताः । उपहूता इत्युप-हूताः । उपहूता मनुष्याः । उपहूता इत्युप-हूताः । मनुष्या इति । इत्याह । आह देव-मनुष्यान् । देवमनुष्यानेव । देवमनुष्यानिति देव-मनुष्यान् । एवोप । उपह्वयते । ह्वयते ये । य इमं । इमं यज्ञं । यज्ञमवान् । अवान्, ये ये यज्ञपतिं । यज्ञपतिं वर्धान् । यज्ञपतिमिति यज्ञ-पतिं । वर्धानिति । इत्याह ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। आ॒ह॒ य॒ज्ञाय॑ । य॒ज्ञाय॑ च । चै॒व । ए॒व यज॑मानाय । यज॑मानाय च । चा॒ शि॑षँ । आ॒शि॒ष॒ मा । आ॒शि॒ष॒मित्या॑ँ-शिषँ । आशा॑ँस्ते । शा॒स्त॒ उप॑हूते । उप॑हूते द्यावा॑पृथि॒वी । उप॑हूत॒ इत्युप॑- हू॒ते । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ । द्यावा॑पृथि॒वी इति॒ द्यावा॑ँ-पृथि॒वी । इत्या॑ह । आ॒ह॒ द्यावा॑पृथि॒वी । द्यावा॑पृथि॒वी ए॒व । द्यावा॑पृथि॒वी इति॒ द्यावा॑ँ-पृथि॒वी । ए॒वोप॑ । उप॑ ह्वयते । ह्व॒यते॒ पूर्व॑जे । पूर्व॑जे ऋ॒ताव॑री । पूर्व॑जे इति॑ पूर्व-जे । ऋ॒ताव॑री॒ इति॑ । ऋ॒ताव॑री॒ इत्यृ॑त-व॒री॒ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ पूर्व॑जे । पूर्व॑जे हि । पूर्व॑जे इति॑ पूर्व-जे । ह्ये॑ते । ए॒ते ऋ॒ताव॑री । ए॒ते इत्ये॑ते । ऋ॒ताव॑री दे॒वी । ऋ॒ताव॑री॒ इत्यृ॑त-व॒री॒ । दे॒वीदे॒वपु॑त्रे । दे॒वी इति॑ दे॒वी । दे॒वपु॑त्रे॒ इति॑ । दे॒व पु॑त्रे॒ इति॑ दे॒व-पु॒त्रे॒ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ दे॒वी । दे॒वी हि । दे॒वी इति॑ दे॒वी । ह्ये॑ते । ए॒ते दे॒वपु॑त्रे । ए॒ते इत्ये॑ते । दे॒वपु॑त्रे॒ उप॑हूतः । दे॒वपु॑त्रे॒ इति॑ दे॒व-पु॒त्रे॒ । उप॑हूतो॒ऽयं । उप॑हूत॒ इत्युप॑-हू॒तः । अ॒यं यज॑मानः । यज॑मा॒न॒ इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ यज॑मानं । यज॑मानमे॒व । ए॒वोप॑ । उप॑ह्वयते । ह्व॒यत॒ उत्त॑रस्यां । उत्त॑रस्यां देवय॒ज्याया॑ँ । उत्त॑रस्या॒मित्युत्-त॒र॒स्यां॒ । दे॒वय॒ज्याया॒मुप॑हूतः । दे॒वय॒ज्याया॒मिति॑ देव-य॒ज्याया॑ँ । उप॑हूतो॒ भूय॑सि । उप॑हूत॒ इत्युप॑-हू॒तः । भूय॑सि ह॒विष्क॑र॒णे । ह॒विष्क॑र॒ण॒ उप॑हूतः । ह॒विष्क॑र॒ण॒ इति॑ ह॒विः-क॒र॒णे । उप॑हूतो दि॒व्ये । उप॑हूत॒ इत्युप॑-हू॒तः । दि॒व्ये धाम॑न्न् । धाम॒न्नुप॑हूतः । उप॑हूत॒ इति॑ । उप॑हूत॒ इत्युप॑-हू॒तः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। इत्या॑ह । आ॒ह॒ प्र॒जा । प्र॒जा वै । प्र॒जेति॑ प्र-जा । वा उत्त॑रा । उत्त॑रा देवय॒ज्या । उत्त॑रेत्युत्-त॒रा॒ । दे॒वय॒ज्या प॒शव॑ः । दे॒वय॒ज्येति॑ देव-य॒ज्या । प॒शवो॒ भूय॑ः । भूयो॑ ह॒विष्क॑र॒णं । ह॒विष्क॑र॒ण॑ꣳ सु॒व॒र्गः । ह॒विष्क॑र॒ण॒मिति॑ ह॒विः-क॒र॒णं । सु॒व॒र्गो लो॒कः । सु॒व॒र्ग इति॑ सु॒वः-ग॒ः । लो॒को दि॒व्यं । दि॒व्यं धाम॑ । धामे॒दं । इ॒दम॑सि । अ॒सी॒दं । इ॒दम॑सि । अ॒सी॒ति॑ । इत्ये॑व । ए॒व य॒ज्यस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ प्रि॒यं । प्रि॒यं धाम॑ । धामोप॑ । उप॑ ह्वयते । ह्व॒यते॒ विश्वे॑ । विश्व॑मस्य । अ॒स्य प्रि॒यं । प्रि॒यमुप॑-हूतं । उप॑हूत॒मिति॑ । उप॑हूत॒मित्युप॑-हू॒तं । इत्या॑ह । आ॒हा छ॑बद्कारं । अछ॑बद्कारमे॒व । अछ॑बद्कार॒मित्यछ॑बट्-का॒रं । ए॒वोप॑ । उप॑ह्वयते । ह्व॒यत॒ इति॑ ह्वयते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

पशवो वै । वा इडाँ । इडाँ स्वयं । स्वयमा । आ दत्ते । दत्ते कामँ । काममेव । एवात्मनाँ । आत्मना पशूनां । पशूनामा । आ दत्ते । दत्ते न । न हि । ह्यन्यः । अन्यः कामँ । काम पशूनां । पशूनां प्रयच्छति । प्रयच्छति वाचः । प्रयच्छतीति प्र-यच्छति । वाचस्पतये । पतये ब्रा । ब्रा हुतं । हुतं प्र । प्राश्नामि । अश्नामीति । इत्याह । आह वाचँ । वाचमेव । एव भाग- धेयेन । भागधेयेन प्रीणाति । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । प्रीणाति सदसः । सदस्पतये । पतये ब्रा । ब्रा हुतं । हुतं प्र । प्राश्नामि । अश्नामीति । इत्याह । आह स्वगाकृत्यै । स्वगाकृत्यै चतुरवत्तं । स्वगाकृत्या इति स्वगा-कृत्यै । चतुरवत्तं भवति । चतुरवत्तमिति चतुः-अवत्तं । भवति हविः । हवि र्वै । वै चतुरवत्तं । चतुरवत्तं पशवः । चतुरवत्तमिति चतुः-अवत्तं । पशवश्चतुरवत्तं । चतुरवत्तं यत् । चतुरवत्तमिति चतुः-अवत्तं । यद्धोताँ । होताँ प्राश्नीयात् । प्राश्नीयाद्धोताँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। प्राश्नीयादिति प्र-अश्नीयात् । होतार्तिँ । आर्तिमा । आर्छँत् । ऋच्छेद्यत् । यदग्नौ । अग्नौ जुहुयात् । जुहुयाद्रुद्रायँ । रुद्राय पशून् । पशूनपि । अपि दध्यात् । दध्यादपशुः । अपशुर्यजमानः । यजमानः स्यात् । स्याद्वाचः । वाचस्पतये । पतये ब्रा । ब्रा हुतं । हुतं प्र । प्राश्नामि । अश्नामीति । इत्याह । आह परोक्षँ । परोक्ष-मेव । परोक्षमिति परः-अक्षँ । एवैनत् । एनज्जुहोति । जुहोति सदसः । सदस्पतये । पतये ब्रा । ब्रा हुतं । हुतं प्र । प्राश्नामि । अश्नामीति । इत्याह । आह स्वगाकृत्यै । स्वगाकृत्यै प्र । स्वगाकृत्या इति स्वगा-ृत्यै । प्राश्नति । अश्नति तीर्थे । तीर्थ एव । एव

प्र । प्राश्नंति । अश्नंति दक्षिणां । दक्षिणां ददाति । ददाति तीर्थे । तीर्थ एव । एव दक्षिणां । दक्षिणां ददाति । ददाति वि । वि वै । वा एतत् । एतद्यज्ञं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। यज्ञं छिंदंति । छिंदंति यत् । यन्मंध्यतः । मध्यतः प्राश्नंति । प्राश्नंत्यद्भिः । प्राश्नंतीति प्र-अश्नंति । अद्भिर्मार्जयंते । अद्भिरित्यत्-भिः । मार्जयंत आपः । आपो वै । वै सर्वाः । सर्वा देवताः । देवता देवताभिः । देवताभिरेव । एव यज्ञं । यज्ञꣳ सं । सं तंन्वंति । तन्वंति देवाः । देवा वै । वै यज्ञात् । यज्ञाद्रुद्रं । रुद्रमंतः । अंतरायन् । आयन्थ्सः । स यज्ञं । यज्ञ- मंविध्यत् । अविध्यत्तं । तं देवाः । देवा अभि । अभि सं । समंगच्छंत । अगच्छंत कल्पंतां । कल्पंतां नः । न इदं । इदमिति । इति ते । तेऽब्रुवन्न् । अब्रुवन्थ्स्विष्टं । स्विष्टं वै । स्विष्टमिति सु-इष्टं । वै नः । न इदं । इदं भंविष्यति । भविष्यति यत् । यदिमं । इमꣳ रांधयिष्यामः । राधयिष्याम इति । इति तत् । तथ्स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतः स्विष्टकृद्बं । स्विष्टकृत इति स्विष्ट-कृतः । स्विष्टकृद्बं तस्यं । स्विष्टकृद्बमितिंस्विष्टकृत्-बं । तस्याविद्धं । आविद्धं निः । आविद्धमित्या-विद्धं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। निरंकृंतन्न् । अकृन्तन्, यवंन । यवंन संमितं । संमितं तस्मांत् । संमितमिति सं-मितं । तस्मांद्यवमात्रं । यवमात्रमवं । यवमात्रमिति यव-मात्रं । अवंद्येत् । द्येद्यत् । यज्ञायः । ज्यायोऽवद्येत् । अवद्येद्रोपयेंत् । अवद्येदित्यव-द्येत् । रोपयेत्तत् । तद्यज्ञस्यं । यज्ञस्ययत् । यदुपं । उपं च । चस्तु णीयात् । स्तु णीयादभि । अभिचं । च घारयेंत् । घारयेंदुभयतस्सꣳश्वायि । उभयत्स्सꣳश्वायि कुंर्यात् । उभयतस्सꣳश्वायीत्युभयतः-सꣳश्वायि । कुर्यादवदायं ।

अवदायाभि । अवदायेत्यव-दाय । अभि घारयति । घारयति द्विः । द्वि स्सं । संपद्यते । पद्यते द्विपात् । द्विपाद्यजमानः । द्विपादिति द्वि-पात् । यजमानः प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै यत् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति -स्थित्यै । यत्तिरश्चीनँ । तिरश्चीनमति हरँत् । अतिहरेदनभिविद्धं । अतिहरेदित्यति-हरँत् । अनभिविद्धं यज्ञस्य । अनभिविद्धमित्यनभि-विद्धं । यज्ञस्याभि । अभिविध्येत् । विध्येदग्रेण । अग्रेण परि । परिहरति । हरति तीर्थेन । तीर्थे नेव । एव परि । परि हरति । हरति तत् । तत्पूष्णे । पूष्णे परि । पर्यहरन् । अहरन्तत् । तत्पूषा । ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

पूषा प्राश्य प्राश्य दतः । प्राश्येति प्र-अश्य । दतोऽरुणत् । अरुणत्तस्मात् । तस्मात्पूषा । पूषा पिष्टभागः । प्रपिष्टभागोऽदंतकः । प्रपिष्टभाग इति प्रपिष्ट-भागः । अदंतको हि । हि तं । तं देवाः । देवा अब्रुवन् । अब्रुवन्वि । वि वै । वा अयं । अयमार्धि । आर्ध्यप्राशित्रियः । अप्राशित्रियो वै । अप्राशित्रिय इत्यप्र-अशित्रियः । वा अयं । अयमभूत् । अभूदिति । इति तत् । तद्बृहस्पतये । बृहस्पतये परि । पर्यहरन् । अहरन्सः । सोऽबिभेत् । अबिभेद्बृहस्पतिः । बृहस्पतिरित्थं । इत्थं वाव । वाव स्यः । स्य आर्तिं । आर्तिमा । आ रिष्यति । अरिष्य- तीति । इति सः । स एतं । एतं मंत्रँ । मंत्रमपश्यत् । अपश्यथ्सूर्यस्य । सूर्यस्य बा । बा चक्षुषा । चक्षुषा पति । प्रति पश्यामि । पश्यामीति । इत्य-ब्रवीत् । अब्रवीन्न । न हि । हि सूर्यस्य । सूर्यस्य चक्षुः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। चक्षुः किं । किंचन । चन हिनस्ति । हिनस्ति सः । सोऽबिभेत् । अबिभेत्प्रति गृह्णंतँ । प्रति गृह्णंत मा । प्रतिगृह्णंतमिति प्रति-गृह्णंतँ । मा हिꣳसिष्यति । हिꣳ- सिष्यतीति । इति देवस्य । देवस्य बा । बा सवितुः । सवितुः

प्रसवे । प्रसवैऽ- श्विनोः । प्रसव इति प्र-सवे । अश्विनोर्बाहुभ्याँ । बाहुभ्याँ पूष्णः । बाहुभ्यामिति बाहु-भ्यां । पूष्णो हस्ताँभ्यां । हस्ताँभ्यां पति । प्रति गृह्णामि । गृह्णामीति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्सवितृप्रसूतः । सवितृप्रसूत एव । सवितृप्रसूत इति सवितृ-प्रसूतः । एवैनत् । एनद्ब्रह्मणा । ब्रह्मणा देवताभिः । देवताभिः पति । प्रत्य गृह्णात् । अगृह्णात्सः । सोऽबिभेत् । अबिभेत्प्राश्नंतँ । प्राश्नंत मा । प्राश्नंतमिति प्र-अश्नंतँ । मा हिꣳसिष्यति । हिꣳसिष्यतीति । इद्वग्नेः । अग्नेस्त्वाँ । त्वाऽऽस्येन । आस्येन प्र । प्राश्नामि । अश्नामीति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीन्न । न हि । ह्यग्नेः । अग्नेरास्यँ । आस्य किं । किंचन । चन हिनस्ति । हिनस्ति सः । सोऽबिभेत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। अबिभेत्प्राशितं । प्राशितं मा । प्राशित मिति प्र-अशितं । मा हिꣳसिष्यति । हिꣳसिष्यतीति । इति ब्राह्मणस्य । ब्राह्मणस्योदरेण । उदरेणेति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीन्न । न हि । हि ब्राह्मणस्य । ब्राह्मणस्योदरँ । उदरं किं । किं चन । चनहिनस्ति । हिनस्ति बृहस्पतेः । बृहस्पतेर्ब्रह्मणा । ब्रह्मणेति । इति सः । स हि । हि ब्रह्मिष्ठः । ब्रह्मिष्ठोप । अप वै । वा एतस्मात् । एतस्मात्प्राणाः । प्राणाः क्रामंति । प्राणा इति प्र-अनाः । क्रामंति यः । यः प्राशित्रं । प्राशित्रं प्राश्नाति । प्राशित्रमिति प्र-अशित्रं । प्राश्नात्यद्भिः । प्राश्नातीति प्र-अश्नाति । अद्भिर्माँजयित्वा । अद्भिरित्यत्-भिः । मार्ज्जयित्वा प्राणान् । प्राणान्थ्सं । प्राणानिति प्र-अनान् । सं मृशते । मृशतेऽमृतँ । अमृतं वै । वै प्राणाः । प्राणा अमृतँ । प्राणा इति प्र- अनाः । अमृतमापः । आपः प्राणान् । प्राणानेव । प्राणानिति प्र-अनान् । एव यथास्थानं । यथास्थानमुप । यथास्थानमिति यथा-स्थानं । उपह्वयते । ह्वयत इति ह्वयते () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

अग्नीध आ । अग्नीध इत्यग्नि-इधँ । आ दधाति । दधात्यग्निमुखान् । अग्निमुखा-नेव । अग्निमुखानित्यग्नि-मुखान् । एवर्तून् । ऋतून्प्रीणाति । प्रीणाति समिधँ । समिध मा । समिधमिति सं-इधँ । आ दधाति । दधात्युत्तरासाम् । उत्तरासामा-हुतीनां । उत्तरासामित्युत्-तरासाम् । आहुतीनां प्रतिष्ठित्यै । आहुतीना-मित्या-हुतीनाम् । प्रतिष्ठित्या अथौ । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै । अथो समिद्धती । अथो इत्यथौ । समिद्धत्येव । समिद्धतीति समित्-वती । एव जुहोति । जुहोति परिधीन् । परिधीन्थ्सं । परिधीनिति परि-धीन् । संमार्ष्टि । मार्ष्टि पुनाति । पुनात्येव । एवैनान् । एनान्थ्सकृथ्संकृत् । सकृथ्संकृथ्सं । सकृथ्संकृदिति सकृत्-सकृत् । सं मार्ष्टि । मार्ष्टि पराङ् । पराङिव । इव हि । ह्येतर्हि । एतर्हि यज्ञः । यज्ञश्चतुः । चतुस्सं । सं पद्यते । पद्यते चतुष्पादः । चतुष्पादः पशवः । चतुष्टाद इति चतुः-पादः । पशवः पशून् । पशूनेव । एवाव । अव रुंधे । रुंधे ब्रह्मन् । ब्रह्मन्प्र । प्रस्थाँ स्यामः । स्थास्याम इति । इत्याह । आहात्र । अत्र वै । वा एतर्हि । एतर्हि यज्ञः । यज्ञश्श्रितः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। श्रितो यत्र । यत्र ब्रह्मा । ब्रह्मा यत्र । यत्रैव । एव यज्ञः । यज्ञश्श्रितः । श्रितस्ततः । तत एव । एवैनँ । एनमा । आ रभते । रभते यत् । यद्धस्तेन । हस्तेन प्रमीवँत् । प्रमीवँद्वेपनः । प्रमीवेदिति प्र-मीवँत् । वेपनः स्याँत् । स्याद्यत् । यच्छीर्ष्णा । शीर्ष्णा शीर्षक्तिमान् । शीर्षक्तिमान्थ्स्याँत् । शीर्षक्तिमानिति शीर्षक्ति-मान् । स्याद्यत् । यत्तूष्णीम् । तूष्णीमासीत । आसीतासप्रत्तः । असप्रत्तो यज्ञः । असप्रत्त इत्यसँ-प्रत्तः । यज्ञः स्याँत् । स्यात्प्र । प्र तिष्ठ । तिष्ठेति । इत्येव । एव ब्रूयात् । ब्रूयाद्वाचि । वाचि वै । वै यज्ञः । यज्ञश्श्रितः । श्रितो यत्र । यत्रैव । एव यज्ञः । यज्ञश्श्रितः । श्रितस्ततः । तत एव । एवैनँ । एनꣳ सं । सं प्र । प्र यच्छति । यच्छति देव । देव सवितः । सवितरेतत् । एतत्तँ । ते प्र ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। प्राहं । आहेतिं । इत्याह । आह प्रसूँत्यै । प्रसूँत्यै बृहस्पतिः । प्रसूँत्या इति प्र-सूत्यै । बृहस्पतिं ब्रह्मा । ब्रह्मेतिं । इत्याह । आह सः । सहि । हि ब्रह्मिंष्ठः । ब्रह्मिंष्ठः सः । स यज्ञं । यज्ञं पाहि । पाहि सः । स यज्ञपतिं । यज्ञपतिं पाहि । यज्ञपतिमितिं यज्ञ-पतिं । पाहि सः । स मां । मां पाहि । पाहीतिं । इत्याह । आह यज्ञायं । यज्ञाय यजमानाय । यजमाना-यात्मनैं । आत्मने तेभ्यः । तेभ्य एव । एवाशिषँ । आशिष मा । आशिषमित्याँ- शिषँ । आशाँस्ते । शास्तेऽनाँर्त्यै । अनार्त्या आश्राव्यं । आश्राव्याह । आश्रावेत्याँ- श्राव्यं । आह देवान् । देवान्, यंज । यजेतिं । इतिं ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इतिं ब्रह्म-वादिनः । वदंतीष्टाः । इष्टा देवताँः । देवता अर्थं । अर्थं कतमे । कतम एते । एते देवाः । देवा इतिं । इति छंदाꣳसि । छंदाꣳसीतिं । इतिं ब्रूयात् । ब्रूयाद्गायत्रीं । गायत्रीं त्रिष्टुभँ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। त्रिष्टुभं जगंतीं । जगंतीमितिं । इत्यथौ । अथो खलु । अथो इत्यथौ । खल्वाहुः । आहुर्ब्राह्मणाः । ब्राह्मणा वै । वै छंदाꣳसि । छंदाꣳसीतिं । इति तान् । तानेव । एव तत् । तद्यजति । यजति देवानाँ । देवानां वै । वा इष्टाः । इष्टा देवताँः । देवता आसन्नं । आसन्नथं । अथाग्निः । अग्निर्न । नोत् । उदज्वलत् । अज्वलत्तं । तं देवाः । देवा आहुंतीभिः । आहुंतीभिरनूयाजेषुं । आहुंतीभिरित्याहुंति-भिः । अनूयाजेष्वनुं । अनूयाजेष्वित्यनु-याजेषुं । अन्वविंदन्न । अविंदन्, यत् । यदनूयाजान् । अनूयाजान्, यजंति । अनूयाजानित्यनु-याजान् । यजंत्यग्निं । अग्निमेव । एव तत् । तत्सं । समिंधे । इंध एतदुं । एतदु वै । वै नामं । नामासुरः । आसुर आसीत् । आसीत्सः । स एतर्हिं । एतर्हिं यज्ञस्यं । यज्ञस्याशिषँ । आशिषमवृङ्क्त । आशिषमित्याँ-शिषँ । अवृङ्क्त यत् । यद्ब्रूयात् । ब्रूयादेतत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। एतद्वै । उद्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी भद्रं । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । भद्रमभूत् । अभूदिति । इत्येतद्वै ।
एतद्वमेव । एवासुरं । आसुरं यज्ञस्य । यज्ञस्याशिषः । आशिषं गमयेत् । आशिषमित्याँ-शिषः । गमयेदिदं । इदं
द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी भद्रं । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । भद्रमभूत् । अभूदिति । इत्येव । एव ब्रूयात् ।
ब्रूयाद्यजमानं । यजमानमेव । एव यज्यस्य । यज्ञस्याशिषः । आशिषं गमयति । आशिषमित्याँ-शिषः । गमयत्यार्ध्म ।
आर्ध्म सूक्तवाकम् । सूक्तवाकमुत । सूक्तवाकमिति सूक्त-वाकं । उत नमोवाकं । नमोवाकमिति । नमोवाकमिति
नमः-वाकं । इत्याह । आहेदं । इदमरात्स्म । अरात्स्मेति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आहोपश्रितः ।
उपश्रितो दिवः । उपश्रित इत्युप-श्रितः । दिवः पृथिव्योः । पृथिव्योरिति । इत्याह । आह द्यावापृथिव्योः ।
द्यावापृथिव्योर्हि । द्यावापृथिव्योरिति द्यावाँ-पृथिव्योः । हि यज्ञः । यज्ञ उपश्रितः । उपश्रित ओमन्वती । उपश्रित
इत्युप-श्रितः । ओमन्वती ते । ओमन्वती इत्योमन्न्-वती । तेऽस्मिन्न् । अस्मिन्, यज्ञे । यज्ञे यजमान । यजमान
द्यावापृथिवी ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। द्यावापृथिवीस्ताँ । द्यावापृथिवी इति द्यावाँ-पृथिवी । स्तामिति । इत्याह । आहाशिषः । आशिषमेव । आशिषमित्याँ-
शिषः । एवै तां । एतामा । आशाँस्ते । शास्ते यत् । यद्ब्रूयात् । ब्रूयाथ्सूपावसाना । सूपावसाना चं । सूपावसानेति
सु-उपावसाना । च स्वध्यवसाना । स्वध्यवसाना चं । स्वध्यवसानेति सु-अध्य-वसाना । चेति । इति प्रमायुकः ।
प्रमायुको यजमानः । प्रमायुक इति प्र-मायुकः । यजमानः स्यात् । स्याद्यदा । यदा हि । हि प्रमीयते । प्रमीयतेथं ।

प्रमीयंत इति प्र-मीयंते । अथेमाम् । इमामुपावस्यति । उपावस्यति सूपचरणा । उपावस्यतीत्युप-अवस्यति । सूपचरणाच । सूपचरणेति सु- उपचरणा । च स्वधिचरणा । स्वधिचरणा च । स्वधिचरणेति सु-अदिचरणा । चेति । इत्येव । एव ब्रूयात् । ब्रूयाद्वरीयसीं । वरीयसी-मेव । एवास्मै । अस्मै गव्यूतिं । गव्यूतिमा । आशास्ते । शास्तेन । न प्रमा-युकः । प्रमायुको भवति । प्रमायुक इति प्र-मायुकः । भवति तयोः । तयोरविदि । आविदग्निः । अविदीत्या-विदि । अग्निरिदं । इदꣳ हविः । हविरजुषत । अजुषतेति । इत्याह । आह याः । या अयाक्ष्म ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। अयाक्ष्मदेवताः । देवतास्ताः । ता अरीरधाम । अरीरधामेति । इति वाव । वा वैतत् । एतदाह । आहयत् । यन्न । ननिर्दिशेत् । निर्दिशेत्प्रतिवेशं । निर्दिशेदिति निः-दिशेत् । प्रतिवेशं यज्ञस्य । पतिवेशमिति प्रति-वेशं । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छेत् । आशीरित्या-शीः । गच्छेदा । आशास्ते । शास्तेयं । अयं यजमानः । यजमानो सौ । असाविति । इत्याह । आहनिर्दिश्य । निर्दिश्येव । निर्दिश्येति निः-दिश्य । एवैनं । एनꣳ सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकं गमयति । गमयत्यायुः । आयुरा । आशास्ते । शास्ते सुप्रजास्त्वम् । सुप्रजास्त्वमा । सुप्रजास्त्वमिति सुप्रजाः-त्वं । आशास्ते । शास्त इति । इत्याह । आहाशिषं । आशिषमेव । आशिषमित्या-शिषं । एवैतां । एतामा । आशास्ते । शास्ते सजातवनस्यां । सजातवनस्यामा । सजातवनस्यामिति सजात-वनस्यां । आशास्ते । शास्त इति । इत्याह । आह प्राणाः । प्राणा वै । प्राणा इति प्र-अनाः । वै संजाताः । सजाताः प्राणान् । सजाता इति स-जाताः । प्राणानेव । प्राणानिति प्र-अनान् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -8,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। एव न । नांतः । अंतरेति । एति तत् । तदग्निः । अग्निर्देवः । देवो देवेभ्यः । देवेभ्यो वनते । वनते वयं । वयमग्नेः । अग्नेर्मानुषाः । मानुषा इति । इत्याह । आहाग्निः । अग्निर्देवेभ्यः । देवेभ्यो वनुते । वनुते वयं । वयं मनुष्येभ्यः । मनुष्येभ्य इति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आहेह । इह गतिः । गतिर्वामस्य । वामस्येदं । इदं च । च नमः । नमो देवेभ्यः । देवेभ्य इति । इत्याह । आह याः । याश्च । चैव । एव देवताः । देवता यजति । यजति याः । याश्च । च न । न ताभ्यः । ताभ्य एव । एवोभयीभ्यः । उभयीभ्यो नमः । नमस्करोति । करोत्यात्मनः । आत्मनोऽनार्त्यै । अनार्त्य इत्यनार्त्यै () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

देवा वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य स्वगाकर्तारँ । स्वगाकर्तारं न । स्वगाकर्तारमिति स्वगा-कर्तारँ । नाविंदन् । अविंदन्ते । ते शंयुं । शंयुं बार्हस्पत्यं । शंयुमिति शं-युं । बार्हस्पत्यमब्रुवन् । अब्रुवन्निमं । इमं नः । नो यज्ञं । यज्ञꣳ स्वगा । स्वगा कुरु । स्वगेति स्व-गा । कुर्विति । इति सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीद्वरँ । वरं वृणे । वृणे यत् । यदेव । एवा ब्राह्मणोक्तः । अब्राह्मणोक्तोऽश्रद्दधानः । अब्राह्मणोक्त इत्यब्राह्मण-उक्तः । अश्रद्दधानो यजाते । अश्रद्दधान इत्यश्रत्-दधानः । यजाते सा । सा मे । मे यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीरंसत् । आशीरित्याँ-शीः । असदिति । इति तस्मात् । तस्मादयत् । यदब्राह्मणोक्तः । अब्राणोक्तोऽश्रद्दधानः । अब्राह्मणोक्त इत्यब्राह्मण-उक्तः । अश्रद्दधानो यजते । अश्रद्दधान इत्यश्रत्-दधानः । यजते शंयुं । शंयुमेव । शंयुमिति शं-युं । एव तस्य । तस्य बार्हस्पत्यं । बार्हस्पत्यं यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छति । आशीरित्याँ-शीः । गच्छत्येतत् । एतन्मम । ममेति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीत्किं । किं मे । मे प्रजायाः । प्रजाया इति । प्रजाया इति प्र-जायाः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। इति॑ यः । यो॑ऽपगु॒रात्॑ै । अ॒प॒गु॒रात्॑ै श॒तेन॑ । अ॒प॒गु॒रा॒ इत्य॑प-गु॒रात्॑ै । श॒तेन॑ यातयात् । या॒त॒या॒द्यः॑ । यो नि॒हन॑त् । नि॒हन॑थ्सहस्रे॒ण । नि॒हन॒दिति॑ नि-हन॑त् । स॒हस्रे॑ण यातयात् । या॒त॒या॒द्यः॑ । यो लोहि॑तं । लोहि॑तं कु॒र्वत् । कु॒र्व॒द्या॒व॑तः । याव॑तः प्र॒स्कद्य॑ । प्र॒स्कद्य॑ पा॒ꣳसून् । प्र॒स्कद्ये॑ति॑ प्र-स्कद्य॑ । पा॒ꣳसून्थ्सं॑गृह्णात् । सं॒गृ॒ह्णा॒त्ता॒व॑तः । सं॒गृ॒ह्णा॒दिति॑सं-गृह्णात् । ता॒व॑तस्सं॒वथ्स॒रान् । सं॒व॒थ्स॒रा-न्पि॑तृलो॒कं । सं॒व॒थ्स॒रानिति॑ सं-व॒थ्स॒रान् । पि॒तृ॒लो॒कं न । पि॒तृ॒लो॒कमिति॑ पितृ-लो॒कं । न प्र । प्र जा॑नात् । जा॒नादिति॑ । इति॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑द्ब्राह्मणा॒य॑ । ब्रा॒ह्म॒णाय॒ न । नाप॑ । अप॑गुरेत । गु॒रेत॒ न । न नि । नि ह॑न्यात् । ह॒न्या॒न्न । न लोहि॑तं । लोहि॑तं कुर्यात् । कु॒र्या॒देता॑वता । ए॒ता॑वता ह । हैन॑सा । एन॑सा भवति । भ॒व॒ति॒ तत् । तच्छं॑योः । शं॒योरा । शं॒योरिति॑ शं-योः । आवृ॑णीमहे । वृ॒णी॒म॒ह॒ इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ य॒ज्ञं । य॒ज्ञमे॒व । ए॒व तत् । तत्स्व॒गा । स्व॒गा क॑रोति । स्व॒गेति॑ स्व-गा । क॒रो॒ति॒ तत् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। तच्छं॑योः । शं॒योरा । शं॒योरिति॑ शं-योः । आवृ॑णीमहे । वृ॒णी॒म॒ह॒ इति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ शं॒युं । शं॒युमे॒व । शं॒युमिति॑ शं-युम् । ए॒व बा॑र्हस्प॒त्यं । बा॒र्ह॒स्प॒त्यं भा॑गधे॒येन॑ । भा॒ग॒धे॒येन॒ सं । भा॒ग॒धे॒येने॑ति॑ भाग-धे॒येन॑ । सम॑र्ध- यति । अ॒र्ध॒य॒ति॒ गा॒तुं । गा॒तुं य॒ज्ञाय॑ । य॒ज्ञाय॑ गा॒तुं । गा॒तुं य॒ज्ञप॑तये । य॒ज्ञप॑तय॒ इति॑ । य॒ज्ञप॑तय॒ इति॑ य॒ज्ञ-प॒त॒ये॒ । इत्या॑ह । आ॒हा॒शिष॑ । आ॒शिष॑मे॒व । आ॒शि॒ष॒मित्या॑-शिष॑ । ए॒वैतां । ए॒तामा । आशा॑स्ते । शा॒स्ते॒ सोम॑ । सोम॑ यजति । य॒ज॒ति॒ रे॒तः॑ । रे॒त॑ ए॒व । ए॒व तत् । तद्दधाति । द॒धा॒ति॒ ब॒ष्टार॑ं । ब॒ष्टार॑ं यजति । य॒ज॒ति॒ रे॒तः॑ । रे॒त॑ ए॒व । ए॒व हि॒तं । हि॒तं ब॒ष्टा॑ । ब॒ष्टा॑ रू॒पाणि॑ । रू॒पाणि॒ वि । वि क॑रोति । क॒रो॒ति॒ दे॒वाना॑ । दे॒वाना॑ पत्नी॑ः । पत्नी॑र्यजति । य॒ज॒ति॒ मि॒थु॒न॒त्वाय॑ । मि॒थु॒न॒त्वायाग्निं । मि॒थु॒न॒त्वाये॑ति॑ मिथुन-त्वाय॑ । अ॒ग्निं गृ॒ह॒प॑तिं । गृ॒ह॒प॑तिं यजति । गृ॒ह॒प॑ति॒मिति॑ गृह-प॒ति॒ ।

यजति प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै जामि । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै । जामि वै । वा एतत् । एतद्यज्ञस्य । यज्ञस्य क्रियते ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। क्रियते यत् । यदाज्येन । आज्येन प्रयाजाः । प्रयाजा इज्यंते । प्रयाजा इति प्र-याजाः । इज्यंत आज्येन । आज्येन पत्नीसंयाजाः । पत्नीसंयाजा ऋचं । पत्नीसंयाजा इति पत्नी-संयाजाः । ऋचमनूच्य । अनूच्य पत्नीसंयाजानाँ । अनूच्येत्यनु-उच्य । पत्नीसंयाजानामृचा । पत्नीसंयाजानामिति पत्नी-संयाजानाँ । ऋचा यजति । यजत्यजामिब्राय । अजामिब्रायाथौ । अजामिब्रायेत्यजामि-ब्राय । अथो मिथुनब्राय । अथो इत्यथौ । मिथुनब्राय पंक्तिप्रायणः । मिथुन ब्रायेति मिथुन-ब्राय । पंक्तिप्रायणो वै । पंक्तिप्रायण इति पंक्ति- प्रायणः । वै यज्ञः । यज्ञः पंक्त्युदयनः । पंक्त्युदयनः पंच । पंक्त्युदयन इति पंक्ति-उदयनः । पंच प्रयाजाः । प्रयाजा इज्यंते । प्रयाजा इति प्र-याजाः । इज्यंते चत्वारः । चत्वारः पत्नीसंयाजाः । पत्नीसंयाजास्समिष्टयजुः । पत्नीसंयाजा इति पत्नी-संयाजाः । समिष्ट-यजुः पंचम । समिष्टयजुरिति समिष्ट-यजुः । पंचमं पंक्तिं । पंक्तिमेव । एवानु । अनु प्रयंति । प्रयंति पंक्तिं । प्रयन्तीति प्र-यन्ति । पंक्तिमनु । अनूत् । उदेति । यंतीति यंति () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

युक्ष्वाहि । हि देवहूतमान् । देवहूतमाꣳ अश्वान् । देवहूतमानिति देव-हूतमान् । आश्वाꣳ अग्ने । अग्ने रथीः । रथीरिव । इवेतीव ॥ निहोता । होता पूर्व्यः । पूर्व्यस्सदः । सद इति सदः ॥ उत नः । नो देव । देव- देवान् । देवाꣳ अच्छ । अच्छावोचः । वोचो विदुष्टरः । विदुष्टर इति विदुः-तरः ॥ श्रद्धिश्वा । विश्वावार्या । वार्या कृधि । कृधीति

कृधि ॥ ब्रꣳ ह꣡ । ह꣡ यत् । यद꣡विष्ठ । य꣡विष्ठ सह꣡सः । सह꣡सस्सूनो । सू꣡नवाहुत । आ꣡हुतेत्या꣡-हुत ॥ ऋ꣡तावा꣡ य꣡ज्ञियः । ऋ꣡तावेत्यृत-वा꣡ । य꣡ज्ञियो꣡ भुव꣡ः । भु꣡व इति꣡ भु꣡वः ॥ अ꣡यमग्निः । अ꣡ग्निस्स꣡हस्रिणः । स꣡हस्रिणो वाज꣡स्य । वाज꣡स्य शतिनः । शतिन꣡- स्पति꣡ः । पतिरिति꣡ पति꣡ः ॥ मू꣡र्धा क꣡विः । क꣡वी र꣡यीणाम् । र꣡यीणामिति꣡ रयी꣡णां ॥ तं ने꣡मिम् । ने꣡मिमृभवः । ऋ꣡भवो꣡ यथा । य꣡था । आ न꣡मस्व । न꣡मस्व सहू꣡तिभिः । सहू꣡तिभिरिति꣡ सहू꣡ति-भि꣡ः ॥ नेदी꣡यो य꣡ज्ञं ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। य꣡ज्ञमं꣡गिरः । अं꣡गिर इत्यं꣡गिरः ॥ तस्मै꣡ नू꣡नं । नू꣡नमभिद्य꣡वे । अ꣡भिद्य꣡वे वाचा । अ꣡भिद्य꣡व इत्यभि-द्य꣡वे । वा꣡चा वि꣡रूप । वि꣡रूप नित्य꣡या । वि꣡रूपेति꣡ वि-रू꣡प । नित्य꣡येति꣡ नित्य꣡या ॥ वृष्णे꣡ चोदस्व । चो꣡दस्व सुष्टु꣡तिं । सुष्टु꣡तिमिति꣡ सु-स्तु꣡तिं ॥ कम्ं । उ꣡स्वित् । स्वि꣡दस्य । अ꣡स्य सेन꣡या । सेन꣡याऽग्नेः । अ꣡ग्नेरपा꣡कचक्षसः । अपा꣡कचक्षस꣡ इत्यपा꣡क-च꣡क्षसः ॥ प꣡णिं गोषु꣡ । गोषु꣡ स्तरामहे । स्त꣡रामह꣡ इति꣡ स्तरामहे ॥ मा नः꣡ । नो꣡ दे꣡वानाँ꣡ । दे꣡वानां꣡ विशः꣡ । विशः꣡ प्रस्रा꣡तीः । प्र꣡स्रातीरिव꣡ । प्र꣡स्रातीरिति꣡ प्र-स्रा꣡तीः । इ꣡वोस्राः । उ꣡स्रा इत्यु꣡स्राः ॥ कृ꣡शं न । न हा꣡सुः । हा꣡सुरग्नि꣡याः । अग्नि꣡याइत्यग्नि꣡याः ॥ मा नः꣡ । न꣡स्समस्य । स꣡मस्यदू꣡ढ्यः꣡ । दू꣡ढ्यः꣡ परि꣡द्वेषसः । परि꣡द्वेषसो अꣳहतिः । परि꣡द्वेषस꣡ इति꣡ परि꣡-द्वेषसः । अꣳहतिरित्यꣳहतिः ॥ ऊ꣡र्मिर्न । न नावँ꣡ । नाव꣡ मा । आ व꣡धीत् । व꣡धीदिति꣡ वधीत् ॥ नमस्ते । ते अग्ने꣡ । अ꣡ग्न ओज꣡से । ओज꣡से गृ꣡णति꣡ । गृ꣡णति꣡ देव । दे꣡व कृ꣡ष्टयः꣡ । कृ꣡ष्टय꣡ इति꣡ कृ꣡ष्टयः꣡ ॥ अमै꣡रमित्रँ꣡ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अ꣡मित्रमर्दय । अ꣡र्दयेत्यर्दय ॥ कुवित्सु । सु नः꣡ । नो꣡ गवि꣡ष्टये । गवि꣡ष्टयेऽग्नँ꣡ । गवि꣡ष्टय꣡ इति꣡ गो-इ꣡ष्टये । अग्ने꣡ सं꣡वेषि꣡षः । सं꣡वेषि꣡षो र꣡यिं । सं꣡वेषि꣡ष꣡ इति꣡ सं-वेषि꣡षः । र꣡यिमिति꣡ र꣡यिं ॥ उरु꣡कृदुरु । उरु꣡कृदित्युरु-कृत् । उरु꣡णः ।

न॒स्कृधि । कृ॒धी॒ति॒ कृधि ॥ मा॒नः॒ । नो॒ अ॒स्मिन् । अ॒स्मिन्म॑हाध॒ने । म॒हा॒ध॒ने परा॑ । म॒हा॒ध॒न इ॒ति॒ महा-ध॒ने । परा॑वर्क् । व॒र्भा॒रभृत् । भा॒र॒भृद्यथा । भा॒र॒भृदि॒ति॒ भार-भृत् । य॒थेति॒ यथा ॥ स॒ंव॒र्ग॒ꣳ सं । स॒ंव॒र्ग॒मि॒ति॒ सं-व॒र्गं॒ । सꣳ र॒यिं । र॒यिं ज॑य । ज॒येति॒ जय ॥ अ॒न्यम॒स्मत् । अ॒स्मद्रि॒ये । भि॒या ह्य॑यं । ह्य॒यमग्नै॑ । अग्ने सिपक्तु । सिप॑क्तु॒दुच्छु॑नाँ । दु॒च्छु॒नेति॒ दुच्छु॑नाँ ॥ वर्धा॑ नः । नो॒ अम॑वत् । अम॑व॒च्छवः॑ । अम॑व॒दित्यम॑-व॒त् । श॒व इति॒ शवः॑ ॥ यस्याजु॑षत् । अजु॑षन्न- म॒स्खिनः॑ । न॒मस्खि॑न॒ब्रह्मा॑ । श॒मी॒मदु॑र्मखस्य । अदु॑र्मखस्य वा । अदु॑र्मख॒स्येत्यदुः॑-म॒ख॒स्य॒ । वेति॑ वा ॥ तं घ॑ । घेत् । इ॒दग्निः॑ । अ॒ग्निर्वृ॒धा । वृ॒धाऽव॑ति । अ॒व॒तीत्यव॑ति । पर॑स्या॒ अधि॑ ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अधि॑ स॒ंव॒तः॑ । स॒ंव॒तोऽव॑रा । स॒ंव॒त इ॒ति॒ सं-व॒तः॑ । अव॑राꣳ अ॒भि । अ॒भ्या । आत॑र । त॒रेति॒ तर ॥ यत्राहं॑ । अ॒हम॒स्मि॑ । अ॒स्मि॒ तान् । ताꣳ अ॑व । अ॒वेत्यव ॥ वि॒द्मा हि । हि॒तै॑ । ते॒ पु॒रा । पु॒रा व॒यं । व॒यमग्नै॑ । अग्नेः॑ पि॒तुः । पि॒तुर्यथा॑ । यथाव॑सः । अव॑स॒ इत्यव॑सः ॥ अधा॑ते । ते॒ सु॒म्नम् । सु॒म्नमी॑महे । ई॒म॒ह॒ इती॑महे ॥ य उ॒ग्रः । उ॒ग्र इ॑व । इ॒व॒ शर्यहा । शर्यहा ति॒ग्मशृ॑ङ्गः । शर्यहे॒ति॒ शर्य-हा । ति॒ग्मशृ॑ङ्गो॒ न । ति॒ग्मशृ॑ङ्ग इति॒ ति॒ग्म-शृ॑ङ्गः ॥ नवꣳस॑गः । वꣳस॑ग॒ इति॒ वꣳस॑गः ॥ अग्ने॒ पुरः॑ । पुरो॑ रुरोजिथ । रुरोजि॒थेति॑ रुरोजिथ ॥ सखा॑यस्सं । सं व॑ः । व॒स्स॒म्यञ्च॑ं । स॒म्यञ्च॒मिष॑ं । इष॒ꣳ स्तोम॑ं । स्तोम॑ं च । चा॒ग्नय॑ै । अ॒ग्नय॒ इत्य॒ग्नय॑ै ॥ वर्षि॑ष्ठाय क्षिती॒नां । क्षि॒ती॒ना मू॒र्जः । ऊ॒र्जो नप्त्रे॑ । नप्त्रे॑ सह॑स्वते । सह॑स्व॒त इति॒ सह॑स्वते ॥ सꣳ स॒मित् । सꣳस॒मिति॒ सं-स॒ं । इ॒द्यु॒वसे । यु॒व॒से वृ॒षन्न् । वृ॒षन्नग्नै॑ । अग्नेविश्वा॑नि । विश्वा॑न्यर्यः । अ॒र्य आ । एत्या ॥ इ॒ड॒स्प॒दे । प॒दे सं । समि॑ध्यसे । इ॒ध्य॒से सः । स नः॑ । नो॒ वसू॑नि । वसू॒न्या । आभ॑र । भ॒रेति॒ भर ॥ प्रजा॑पते सः । प्रजा॑पत इ॒ति॒ प्रजा॑-पते । स वे॑द । वे॒द सोमा॑पूषणा । सोमा॑पूषणे॒मौ । सोमा॑पूषणेति॒ सोमा॑-पूषणा । इ॒मौ दे॒वौ । दे॒वावि॑ति॒ दे॒वौ () ॥॥

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

उशंतस्त्वा । त्वा हवामहे । हवामह उशंतः । उशंत स्स । समिंधी-महि । इधीमहीतींधीमहि ॥ उशन्नुशतः । उशत आ । आवह । वह पितॄन् । पितॄन्,हविषे । हविषे अत्तवे । अत्तव इत्यत्तवे ॥ ब्रꣳ सोम । सोम प्रचिकितः । प्रचींकितो मनीषा । प्रचिकित इति प्र-चिकितः । मनीषा त्वं । ब्रꣳ रजिष्ठं । रजिष्ठमनु । अनु नेषि । नेषि पंथां । पंथामिति पंथाम् ॥ तव प्रणीती । प्रणीती पितरः । प्रणीतीति प्र-नीती । पितरो नः । न इंदो । इंदो देवेषु । इंदो इतींदो । देवेषु रत्नम् । रत्नमभजंत । अभजंत धीराः । धीरा इति धीराः । त्वया हि । हि नः । नः पितरः । पितरस्सोम । सोमपूर्वे । पूर्वे कर्माणि । कर्माणि चक्रुः । चक्रुः पवमान । पवमान धीराः । धीरा इति धीराः ॥ वन्वन्नवातः । अवातः परिधीन् । परिधीꣳ रप । परिधीनिति परि-धीन् । अपौर्णु । ऊर्णु वीरेभिः । विरेभिरश्वैः । अश्वै र्मघवन् । मघवा भव । मघवेति मघ-वा । भवानः । न इति नः ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। ब्रꣳ सोम । सोम पितृभिः । पितृभिस्संविदानः । पितृभिरिति पितृ-भिः । संविदानोऽनु । संविदान इति सं-विदानः । अनु द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी आ । द्यावा-पृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । आ ततन्थ । ततन्थेति ततन्थ । तस्मै ते । त इंदो । इंदो हविषा । इंदो इतींदो । हविषा विधेम । विधेम वयं । वयꣳस्याम । स्याम पतयः । पतयो रयीणां । रयीणामिति रयीणां । अग्निष्वात्ताः पितरः । अग्निष्वात्ता इत्यग्नि-स्वात्ताः । पितर आ । एह । इह गच्छत । गच्छत सदस्सदः । सदस्सदस्सदत । सदस्सद इति सदः-सदः । सदतसुप्रणीतयः । सुप्रणीतय इति सु-प्रणीतयः ॥ अत्ताहवीꣳषि । हवीꣳषि प्रयतानि । प्रयतानि बर्?हिषि । प्रयतानीति प्र-यतानि । बर्?हिष्यथ । अथा रयिं । रयिꣳ सर्ववीरं । सर्ववीरं दधातन । सर्ववीरमिति सर्व-वीरं । दधातनेति दधातन ॥ बर्हिषदः पितरः । बर्हिषद इति बर्हि-सदः । पितर ऊती । ऊत्यर्वाक् । अर्वागिमा । इमा वः । वो हव्या । हव्या चकृम । चकृमा जुषध्वं । जुषध्वमिति

जुषध्वँ ॥ त आ । आगंत । गतावंसा । अवंसा शंतमेन । शंतमेनाथं । शंतमेनेति शं-तमेन । अथास्मभ्यँ ।

अस्मभ्यꣳ शं । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यम् ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। शं योः । योरंरपः । अरपो दंधात । दधातेतिं दधात ॥ आहं । अहं पितॄन् । पितॄन्थ्सुंविदत्रांन् । सुविदत्रांꣳ

अविष्मि । सुविदत्रानितिं सु-विदत्रांन् । अविष्मि नपांतं । नपांतं च । च विक्रमंणं । विक्रमंणं च । विक्रमंणमितिं वि-

क्रमंणं । च विष्णोँः । विष्णोरिति विष्णोँः ॥ बर्हिषदो ये । बर्हिषद इतिं बर्हि-सदः । ये स्वधयाँ । स्वधया सुतस्यं ।

स्वधयेतिं स्व-धयाँ । सुतस्य भजंत । भजंत पित्रः । पित्रस्ते । त इह । इहागंमिष्ठाः । आगंमिष्ठा इत्या-गमिष्ठाः ॥

उपंहूताः पितरः । उपंहूता इत्युपं-हूताः । पितरं स्सोम्यासः । सोम्यासो बर्?हिष्येंषु । बर्?हिष्येंषु निदिंषु । निदिंषु

प्रियेषुं । निधिष्वितिं नि-धिषुं । प्रियेष्वितिं प्रियेषुं ॥ त आ । आगंमंतु । गमंतु ते । त इह । इह श्रुंवन्तु । श्रुवन्त्वधिं

। अधिं ब्रुवंतु । ब्रुवंतु ते । ते अंवन्तु । अवन्त्वस्मान् । अस्मानित्यस्मान् । उदीरतां । ईरतामवरे । अवंर उत् ।

उत्परांसः । परांस उत् । उन्मंध्यमाः । मध्यमाः पितरः । पितरंस्सोम्यासः । सोम्यास इतिं सोम्यासः ॥ असुं ये ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। य ईयुः । ईयुरंवृकाः । अवृका ऋंतज्ञाः । ऋतज्ञास्ते । ऋतज्ञा इत्यृंत-ज्ञाः । ते नः । नोऽवंतु । अवंतु पितरः ।

पितरो हवेंषु । हवेष्विति हवेंषु ॥ इदं पितृभ्यः । पितृभ्योनमः । पितृभ्य इतिं पितृ-भ्यः । नमो अस्तु । अस्त्वद्य ।

अद्य ये । ये पूर्वासः । पूर्वासो ये । य उपंरासः । उपंरास ईयुः । ईयुरितीयुः ॥ ये पार्थिवे । पार्थिवे रजंसि ।

रजस्या । आ निषंत्ताः । निषंत्तायेः । निषंत्ता इति नि-सत्ताः । ये वाँ । वा नूनं । नूनꣳ सुंवृजनांसु । सुवृजनांसु

विक्षु । सुवृजनास्विति सु-वृजनासु । विक्ष ति विक्षु । अथायथाँ । यथा नः । नः पितरः । पितरः परासः । परासः प्रबासः । प्रबासो अग्ने । अग्न ऋतम् । ऋतमाशु-पाणाः । आशुपाणा इत्याशुपाणाः ॥ शुचीत् । इदयन् । अयन्दीधितिम् । दीधिति मुक्थशासः । उक्थशासः, क्षाम । उक्थशास इत्युक्थ-शासः । क्षामा भिदंतः । भिंधतो अरुणीः । अरुणीरप । अपव्रन् । व्रन्निति व्रन् । यदग्ने ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अग्ने कव्यवाहन । कव्यवाहन पितॄन् । कव्यवाहनेति कव्य-वाहन । पितॄन्, यक्षि । यक्ष्यृतावृधः । ऋतावृध इत्यृत-वृधः । प्र च । चहव्यानि । हव्यानि वक्ष्यसि । वक्ष्यसि देवेभ्यः । देवेभ्यश्च । च पितृभ्यः । पितृभ्य आ । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । एत्या ॥ बमग्ने । अग्न ईडितः । ईडितो जातवेदः । जातवेदोऽवाँट् । जातवेद इति जात-वेदः । अवाँड्व्यानि । हव्यानि सुरभीणि । सुरभीणि कृबा । कृबेति कृबा ॥ प्रादाँः । अदाः पितृभ्यः । पितृभ्यस्स्वधयाँ । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । स्पधया ते । स्वधयेति स्व-धयाँ । ते अक्षन् । अक्षन्नद्धि । अद्धि बं । बं देव । देव प्रयता । प्रयता हवीꣳषि । प्रयतेतिप्र-यता । हवीꣳषीति हवीꣳषि ॥ मातली कव्यैः । कव्यैर्यमः । यमो अंगिरोभिः । अंगिरोभि-र्बृहस्पतिः । अंगिरोभिरित्यंगिरः-भिः । बृहस्पतिर्ऋक्वभिः । ऋक्वभिर्वावृधानः । ऋक्वभिरित्यृक्व-भिः । वावृधानरिति वावृधानः ॥ याꣳश्च । च देवाः । देवा वावृधुः । वावृधुर्ये । ये च । चदेवान् देवान्थ्स्वाहाँ । स्वाहाऽन्ये । अन्ये स्वधयाँ । स्वधयाऽन्ये । स्वधयेति स्व-धयाँ । अन्येमदंति । मदंतीति मदंति ()

काण्ड -2, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। इ॒मं य॑म । य॒मप्र॒स्त॒रं । प्र॒स्त॒रमा । प॒स्त॒रमिति॑ प्र-स्त॒रं । आ हि । हि सीद॑ । सीदाङ्गि॑रोभिः । आङ्गि॑रोभिः पि॒तृभि॑ः । आङ्गि॑रोभि॒रित्यङ्गि॑रः-भि॒ः । पि॒तृभि॑स्संविदा॒नः । पि॒तृभि॒रिति॑ पि॒तृ-भि॒ः । सं॒वि॒दा॒न इति॑ सं-वि॒दा॒नः ॥ आ ब॒र्॒हा । ब॒र्॒हा मं॑त्रा॑ः । मं॒त्रा॒ः क॒विश॒स्ताः । क॒विश॒स्तावं॑हंतु । क॒विश॒स्ता इति॑ कवि-श॒स्ताः । व॒ह॒न्त्वे॒ना । ए॒ना रा॑जन्न् । रा॒ज॒न्, ह॒विषा॑ । ह॒विषा॑ मादयस्व । मा॒द॒य॒स्वेति॑ मादयस्व ॥ अंगि॑रोभि॒रा । अंगि॑रोभि॒रित्यंगि॑रः-भि॒ः । आ ग॑हि । ग॒हि॒ य॒ज्ञिये॑भिः । य॒ज्ञिये॑भि॒र्यमं॑ । यमं॑ वै॒रू॒पैः । वै॒रू॒पैरि॒ह । इ॒ह मा॑दयस्व । मा॒द॒य॒स्वेति॑ मादयस्व ॥ विव॑स्वंतꣳ हुवे । हु॒वे॒ यः । यः पि॒ता । पि॒ता तँ॑ । ते॒ऽस्मिन्न् । अ॒स्मिन्, य॒ज्ञे । य॒ज्ञे ब॒र्॒हिषि॑ । ब॒र्॒हिष्या । आ नि॒षद्य॑ । नि॒षद्येति॑ नि-सद्य॑ ॥ अंगि॑रसो नः । नः॒ पि॒तर॑ः । पि॒तरो॒ नव॑ग्वाः । नव॑ग्वा॒ आथ॑र्वाणः । अथ॑र्वाणो॒ भृग॑वः । भृग॑वः सो॒म्यास॑ः । सो॒म्यास॒ इति॑ सो॒म्यास॑ः ॥ तेषा॑ व॒यं । व॒यꣳ सु॑म॒तौ । सु॒म॒तौ य॒ज्ञिया॑नां । सु॒म॒ताविति॑ सु-म॒तौ । य॒ज्ञिया॑नामपि॑ । अपि॑ भ॒द्रे । भ॒द्रे सौ॑मन॒से । सौ॒म॒न॒से स्या॑म । स्या॒मेति॑ स्याम () ॥॥

।। इति द्वितीयकांडे षष्ठप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ।। द्वितीयकांडः समाप्तः क्रमपाठः ।।